

AUTOR BESTSELLEROV

JOHN BEVERE

# blížšie k Bohu

Dôverný vzťah s Pánom



Milý priateľ,

Biblia je plná nádherných zaslúbení, ktoré sú nielenže pravdivé, ale majú moc zmeniť naše životy. Jedno z nich sa však medzi nimi vyníma obzvlášť – prísľub dôverného vzťahu s Pánom, pokiaľ ho budeme hľadať z celého srdca.

V Jakubovom liste nachádzame najvýnimočnejšie pozvanie, aké kto kedy napísal: „*Priblížte sa k Bohu a Boh sa priblíži k vám*“ (4:8, pr. Nádej pre každého). Zastav sa nachvíľu a uvažuj nad tým, že Stvoriteľ vesmíru, Zeme a všetkého stvorenia žiada o tvoju prítomnosť. A nielen tvoju prítomnosť. On ti túži byť intímne blízko, pretože Biblia nám o ňom hovorí, že vášnivo túži mať s nami vzťah.

Stvoriteľ vesmíru nás nepozýva len k tomu, aby sme ho z diaľky uctievali slovami, či obradmi, ale aby sme s ním vstúpili do zmysluplného a dôverného vzťahu a spoznali tak jeho srdce.

Úpenlivo ťa prosím, aby si Božie volanie opätovoľ a zakúsil tak to najkrajšie a najväčšie požehnanie, ktorým je dôverné poznanie nášho Otca v nebi a túžob jeho srdca.

Váš brat v Kristovi



John

JohnBevere@gmail.com



MessengerX



Messenger  
INTERNATIONAL

JOHN BEVERE

blížšie  
k Bohu

SYLOM



JOHN BEVERE

blížšie  
k Bohu

Dôverný vzťah s Pánom

*Drawing Near*, Slovak, by John P. Bevere  
© 2023 Messenger International  
MessengerInternational.org  
Originally published in English as *Drawing Near*  
ISBN 978-1-599-51009-5

Additional resources in Slovak are available for  
free download and video streaming at **MessengerX.com** and on the **MessengerX app**

To contact the author : JohnBevere@gmail.com

This book is a gift from Messenger International and is  
**NOT FOR SALE**

Printed in EU

*Drawing Near*, Slovak, by John P. Bevere  
© 2023 Messenger International  
MessengerInternational.org  
Pôvodne vydané v anglickom jazyku ako *Drawing Near*  
ISBN 978-1-599-51009-5

Doplňujúce zdroje v slovenskom jazyku sú dostupné na bezplatné sťahovanie a prehrávanie videí  
na **MessengerX.com** a v aplikácii **MessengerX**

Autora knihy môžete kontaktovať na adrese: JohnBevere@gmail.com

**Táto kniha je darom organizácie Messenger International  
a je NEPREDAJNÁ.**

© 2023 Syloam pre slovenský jazyk

Vydavateľ: SYLOAM – Kresťanská medzinárodná misia  
Černyševského 11  
851 01 Bratislava  
www.syloam.eu

Preklad: Zuzana Dobešová  
Jazyková úprava: Lenka Bašnárová, Katka Barusová  
Redaktor vydavateľstva: Miroslav Fic  
Grafika: Syloam.eu (multimedia@syloam.eu)  
ISBN:

Pokiaľ nie je vyznačené inak, citáty Písma sú prevzaté  
z Ekumenického prekladu Biblie.  
©Slovenská biblická spoločnosť, Banská Bystrica, 2008



App Store je ochranná známka spoločnosti Apple Inc., registrovaná v USA a ďalších krajinách.  
Google Play a logo Google Play sú ochranné známky spoločnosti Google LLC.

# OBSAH

Úvod .....	7
<i>Kapitola prvá</i> - Najvýnimočnejšie pozvanie všetkých čias .....	11
<i>Kapitola druhá</i> - Boh nás hľadá .....	21
<i>Kapitola tretia</i> - Chráň si svoj hlad .....	35
<i>Kapitola štvrtá</i> - Túžba po Božej prítomnosti .....	51
<i>Kapitola piata</i> - Za závojom .....	65
<i>Kapitola šiesta</i> - Boží priatelia .....	81
<i>Kapitola siedma</i> - Čo bráni pravej intimitě? .....	103
<i>Kapitola ôsma</i> - Pravé uctievanie .....	127
<i>Kapitola deviata</i> - U koho Boh prebýva .....	141
<i>Kapitola desiata</i> - Dôverný vzťah s Duchom Svätým .....	155
<i>Kapitola jedenásta</i> - Otcovo zaslúbenie .....	177
<i>Kapitola dvanásta</i> - Jazyk intimity .....	203
<i>Kapitola trinásta</i> - Plná istota viery .....	229
<i>Kapitola štrnásť</i> - Bližšie k Bohu .....	251
<i>Dodatok A</i> - Potrebujeme Spasiteľa .....	263
<i>Dodatok B</i> - Ako byť naplnený Duchom Svätým .....	267





# ÚVOD



**V** roku 1991 Boh ku mne jasne prehovoril: „Synu, chcem, aby si písal.“ V nasledujúcich dňoch som mal zmiešané pocity. Na jednej strane sa ma zmocnil strach, ktorý moju myseľ bombardoval myšlienkami o zaručenom neúspechu, kým na druhej strane som mal chuť sa smiať. Nenávidel som písanie! Keď sme v škole dostali za úlohu napísať sloh, strávil som hodiny nad prázdny papierom a lámal som si hlavu nad tým, ako začať. Neskôr som zlyhal na ústnej časti prijímacieho pohovoru na vysokú školu. Môj nesmierny odpor ku všetkému, čo súviselo s literatúrou, ma priviedol k štúdiu strojárstva.

Ale Boh mi povedal, aby som písal. V žiadnom prípade! Určite som nepočul správne, pomyslel som si. Tak som kľučkoval. No Boh po desiatich mesiacoch môjho ničnerobenja ku mne poslal v priebehu dvoch týždňov dve ženy z rôznych štátov s rovnakým poslanstvom. Obe ma jemne, ale prísne varovali: „John, ak nebudeš písať knihy, ktoré ti Pán dal, dá ich niekomu inému, ale súdený za to budeš ty.“

Po stretnutí s druhou zo žien sa ma zmocnila bázeň pred Bohom, ktorá prevážila aj môj strach, aj môj odpor k písaniu. Pamätám si, čo sa stalo, keď som sa rozhodol poslúchnuť: počas písania mi napadali myšlienky, o ktorých som nikdy predtým neuvažoval a ani o nich nepočul. Rýchlo som pochopil, že to neboli moje myšlienky, ale jeho myšlienky. Od toho dňa uplynulo už mnoho rokov a myšlienky, ktoré mi dal v podobe kníh sú dnes rozšírené v mnohomiliónovom náklade vo viac ako 130 jazykoch.

Po dokončení prvej knihy som dal Bohu sľub, že nikdy nebudem písať len preto, aby som písal. Že budem písať len na jeho pokyn. Tento môj sľub prešiel skúškou. V rokoch 1992 až 1999 mi Boh každý rok zjavil, o čom chcel, aby som písal. Ale po vydaní knihy *Under Cover* (do slovenčiny preložené pod názvom *Pod Božou ochranou*, pozn. prekl.) som tri roky nedostal od Pána slovo, o čom by som mal písať. Vydavatelia sa ma často pýtali, kedy napíšem ďalšiu knihu a či ju budú môcť vydať, ale ja som sa ani nepohol. Ešte som nemal slovo od Pána.

Nakoniec mi po troch rokoch Boh dal znovu slovo – poslanstvo, ktoré práve držíš v rukách. Verím, že jeden z dôvodov tohto meškania bola práca, ktorú mal vo mne vykonať Duch Svätý ešte pred napísaním tejto knihy. Bol som veriacim už dvadsaťpäť rokov, ale nikdy predtým som nepociťoval takú túžbu byť blízko pri ňom. Za posledného poldruha roka som nadobudol intimitu vo vzťahu s Pánom hlbšiu, než akú som kedy poznal. Za celý svoj život som

neplakal tak často ako v priebehu ostatných osemnástich mesiacov. Dotýkal sa ma, keď som sa modlil v hotelovej izbe, lietadle, kancelárii, aute, doma i v prírode. Jeho prítomnosť doteraz nikdy nebola taká reálna a hmatateľná.

Verím, že táto kniha je výsledkom niekoľkoročného tréningu Duchom Svätým a obsahuje pre teba, Božie dieťa, pozvanie k intímnemu vzťahu s ním. Než ju začneš čítať, rád by som sa s tebou pomodlil. Povedz tieto slová úprimne a vedz, že som sa za teba nahlas modlil vo svojej pracovni. Ježiš nám dal zaslúbenie: „Ak sa spoja dvaja z vás v modlitbách za akúkoľvek vec, nebeský Otec ich vypočuje“ (Matúš 18:19, pr. Nádej pre každého). Modlime sa teraz spolu:

*Otče, v mene Ježiš ťa prosím, aby si mi pri čítaní tejto knihy otvoril oči, aby som videl, uši, aby som počul a srdce, aby som chápal a porozumel. Túžim neustále kráčať s tebou v dôvernej blízkosti. Túžim poznať tvoju radu, tvoju vôľu, tvoje tajomstvá i túžby a chcem zotrvať v tvojej prítomnosti. Daj, nech poslanstvo tejto knihy prináša nielen porozumenie, ale aj silu, ktorá bude meniť môj život na obraz Ježiša, tvojho Syna a môjho Pána. Pretože, keď kráčal po tejto zemi, dokonale odrážal tvoju slávu tým, ako Ti bol blízko. Nech i ja tak odrážam Ježišovu slávu tým, ako sa mu priblížim prostredníctvom osoby Ducha Svätého. Odovzdávam ti to a už vopred ti ďakujem za to, ako ma budeš premieňať pri pozornom čítaní tejto knihy, ktorú si inšpiroval. Ďakujem ti, že môj život sa zmení a už nebude ako predtým. O to ťa prosím v jednote s tvojím služobníkom Johnom Beverom. Amen.*

Ver a už teraz ďakuj Bohu, že odpovie na tvoju úprimnú modlitbu. Teším sa z vedomia, že práve teraz ťa Duch Svätý začal pripravovať na dôverný vzťah tým, že vyniesol tvoju modlitbu pred svätý trón toho, ktorý jediný dokáže skutočne naplniť každú tvoju

túžbu. Nech sa Otec, Ježiš a Duch Svätý stanú pre teba reálnejšími než kedykoľvek predtým!

S úctou  
John Bevere

## KAPITOLA PRVÁ

# NAJVÝNIMOČNEJŠIE POZVANIE VŠETKÝCH ČIAS



„Priblížte sa k Bohu a Boh sa priblíži k vám.“  
Jakub 4:8, pr. Nádej pre každého

**Z** Božieho srdca vychádza volanie – nie, je to skôr výkrik – ktorý každým dňom naberá na intenzite: „Prečo ti stačí poznať ma len povrchné? Prečo mi ostávaš taký vzdialený, keď by si mohol byť pri mne intímne blízko?“

Každý z nás má priateľov alebo ľudí, ktorých obdivuje a s ktorými si chce byť bližší. V našich srdciach zaujímajú špeciálne miesto a čas strávený s nimi je pre nás veľkou ctou, obzvlášť, ak pozvanie vyšlo z ich strany. Takéto pozvanie nás naplňa očakávaním, radosťou a nedočkavosťou. Ochotne z kalendára vyškrtáme všetko ostatné, aby sme mohli toto pozvanie prijať. V Jakubovom liste nachádzame najvýnimočnejšie pozvanie, aké kto kedy napísal: „Priblížte sa k Bohu a Boh sa priblíži k vám“ (4:8, pr. Nádej pre každého). Zastav

sa nachvíľu a uvažuj nad tým, že Stvoriteľ vesmíru, Zeme a všetkého stvorenia žiada o tvoju prítomnosť. A nielen tvoju prítomnosť. On ti túži byť intímne blízko, pretože Biblia nám o ňom hovorí, že vášnivo túži mať s nami vzťah (Exodus 34:14).<sup>1</sup>

To je neochvejná Božia túžba. Pozýva nás do vzťahu, lebo chce, aby sme ho spoznali. Od pádu človeka to trvalo tisícky rokov, boli potrebné zložité prípravy a musela byť zaplatená vysoká cena, aby bol tento vzťah vôbec možný. Ján, jeden z Ježišových najbližších priateľov, napísal:

„Boha nikto nikdy nevidel. Jednorodný Syn, Boh, ktorý je v lone Otca, nám ho zjavil“

(Ján 1:18, Ekum. pr.).

Adam poznal Boha osobne, stretával sa s ním tvárou v tvár, ale kvôli hriechu a neposlušnosti bol od jeho slávnej prítomnosti oddelený a jeho osud sa rozšíril na celé ľudstvo. Ľudia už viac nemohli Boha vidieť, alebo ho poznať tak ako kedysi Adam. Ale Otec s veľkou láskou a súcitom túžil zachrániť náš vzťah zničený oddelením. Ako odpoveď poslal Ježiša, ktorý s ním bol od počiatku a bol zjavením Boha v tele. Prišiel, aby zaplatil cenu za naše vykúpenie z temnoty, aby sme mohli byť zmierení s Bohom, ak ho prijmem za svojho Pána.

Táto nanovo získaná jednota s Bohom však nebola v plnej miere ani hlásaná, ani zakúšaná. Zdôrazňovali sme vyslobodenie z hriechu a smrti, ale zanedbali sme hlásanie úzkeho, osobného vzťahu, ktorý čaká na každého, kto už bol oslobodený. Toto zanedbanie si vyžiadalo veľmi vysokú cenu – mnohí ľudia prišli o krásu dôverného poznania Boha. Paralela tejto tragédie sa odohrala v Starej zmluve s Abrahámovými potomkami.

---

1 Slovenský preklad používa slovo „žiarlivý“ (pozn. prekl.)

## DVE ÚPLNE ODLIŠNÉ POHNÚTKY

Vždy som žasol nad rozdielnym prístupom a správaním sa u Mojžiša a jeho príbuzných, synov Izraelových. Druhá kniha Mojžišova sa začína utrpením Abrahámovho potomstva v drsnom zajatí. Boli v Egypte už takmer štyristo rokov. Spočiatku sa tešili priazni, ale zakrátko boli zotročení a začalo sa s nimi kruto zaobchádzať. Vo svojom utrpení začali volať k Bohu, aby ich vyslobodil.

Pán bol pohnutý ich modlitbami a poslal záchrancu, ktorý sa volal Mojžiš. Hoci sa narodil ako Žid, unikol otroctvu a bol vychovávaný na faraónovom dvore ako jeho vnuk – egyptský princ. Bezútešné postavenie jeho bratov ho dojalo, ale musel utiecť do divočiny, aby si zachránil život a až po mnohých rokoch sa vrátil, aby Božím slovom a mocou vyviedol Izrael z otroctva.

Vyslobodenie Izraelitov z egyptského otroctva je obdobou nášho vykúpenia z otroctva hriechu. Egypt reprezentuje spoločenský poriadok tohto sveta a Izrael je typom cirkvi. Znovuzrodili sme sa, boli sme vyslobodení z otroctva a útlaku.

Nie je ťažké si predstaviť, ako kruto boli synovia Izraelovi zneužívaní obyvateľmi Egypta. Chrbty im jazvili rany po bičoch faraónových dozorcov, žili na najnižšej spoločenskej úrovni a živili sa zvyškami. Nedúfali v žiadne dedičstvo, keďže museli otročiť pre blahobyt svojich egyptských pánov. Nariekali nad tisíckami dojčiat, ktoré boli na faraónov príkaz usmrtené.

Hoci boli nútení znášať všetku túto krutosť, veľmi rýchlo na ňu zabudli. Pretože krátko po vyvedení z Egypta, keď niečo nevyšlo podľa ich predstáv, ľutovali, že vôbec odišli a posmievali sa z vlastných modlitieb za vyslobodenie slovami: „V Egypte nám *bolo lepšie*.“ Dokonca mali odvahu povedať: „Vyberme si vodcu a vráťme sa do Egypta“ (Numeri 14:4, dôraz pridaný autorom).

To však neplatilo o Mojžišovi; on bol jediný, komu bolo v Egypte lepšie. Pravdupovediac, nikomu na svete nebolo lepšie než jemu. Vychovával ho najbohatší muž na svete, žil v prepychu, jedol len to najlepšie, obliekal si len tie najhonosnejšie šaty a učili ho tí najvzdelanejší učiteľia. Sluhovia sa starali o každú jeho potrebu a túžbu, keďže jeho dedičstvo v majetku i zaslúbeniach bolo veľké. On to všetko ochotne zanechal a na rozdiel od synov Izraelových sa nikdy neobhliadol späť a netúžil po tom, čo bolo.

Čo spôsobilo tento rozdiel? Odpoveď znie: Mojžiš sa stretol s Bohom. Videl oheň a pristúpil bližšie. Stretol sa so živým Bohom v horiacom kre na Sinaji. Ale Izraeliti nie! Keď ho Pán zavolať, priblížil sa. Keď neskôr synovia Izraelovi dostali ešte úžasnejšie pozvanie než on, ustúpili (pozri Exodus 20:18-21).

Často sa na zhromaždeniach pýtam: „Kam viedol Mojžiš synov Izraelových po odchode z Egypta?“ Zvyčajne dostanem túto odpoveď: „Do zaslúbenej zeme.“ To však nie je pravda. Mal namierené k vrchu Horeb alebo Sínaj. Spomeňte si na slovo, ktoré Boh odkázal faraónovi cez Mojžiša: „Prepusť môj ľud, aby mi na púšti slúžil“ (Exodus 7:16, Ekum. pr.). Nepovedal: „Prepusť môj ľud, aby mohli zdediť zem.“ Prečo by ich Mojžiš viedol do zaslúbenej zeme skôr, než by ich zoznámil s tým, kto im dal zaslúbenie, s tým, po kom celé veky túžili? Ak by ich najskôr priviedol do zaslúbenej zeme, milovali by tento dar viac než Darcu, samotného Boha. Mojžiš sa nevedel dočkať, kedy ich privedie práve na miesto, kde sa stretol s Bohom.

Do značnej miery sme to isté spravili aj my v našich zboroch. Kázali sme viac o tom, čo Ježiš pre nás môže urobiť, než to, kým naozaj je! A tak sme vychovali mnohých, ktorí Bohu slúžia skôr kvôli výhodám než kvôli radosti, ktorá plynie z poznania, kým Boh naozaj je. Dalo by sa to prirovnať k žene, ktorá sa vydá pre peniaze. Jej motívom nie je spoznať svojho manžela, ale skôr mať z neho úžitok. Môže ho na istej úrovni milovať, ale všetko to bude vychádzať zo zlých pohnútok.



Tí, ktorí zdôrazňujú Božie požehnanie a zanedbávajú vzťah s ním, vychovávajú takých učeníkov, ktorí k Bohu prichádzajú len preto, aby niečo získali, namiesto toho, aby boli motivovaní tým, kým Boh je. Neexistuje nik ako on a nik sa mu v jeho úzase nevyrovná. Keď sa stretne s Bohom tak ako Mojžiš, všetky zaslúbenia ustupujú do úzadia. On je úžasnejší než čokoľvek iné. Je dokonca úžasnejší než jeho požehnanie.

Boh si zaumienil vyslobodiť Izrael predovšetkým preto, aby Ho mohli poznať a milovať. Túžil sa im dať poznať. Povedal: „Niesol som vás na orlích krídlach a priviedol k sebe“ (Exodus 19:4, Ekum. pr.). Oni však minuli svoj osud.

Božia túžba po intímnom, dôvernom vzťahu s jeho ľuďmi sa nikdy nezmenšila ani nezmenila, pretože táto jeho túžba je neustále zjavovaná v jeho Slove a odráža sa aj v Pavlovej vrúcnej modlitbe:

„Nech vám Boh nášho Pána Ježiša Krista, Otec slávy, dá  
Ducha múdrosti a zjavenia, aby ste ho poznali“  
(Efežanom 1:17, pr. Nádej pre každého).

Zjavil svoju najhlbšiu túžbu. Boh túži, aby ho každé jeho znovuzrodené dieťa poznalo veľmi dôverne! Nadchýna ťa to? Ak nie, skús chvíľu premýšľať a dovoľ, aby ťa tento zázrak ohromil.

Slúžime živému Bohu, Otcovi, ktorého srdce dychtí po jeho deťoch. Túži po komunikácii, túži po vzájomnej interakcii. Pavol to jasne ukázal zápasiacim veriacim v Korinte: „Viete, že keď ste boli pohanmi, ťahal vás to a chodili ste za nemými modlami“ (1 Korintňanom 12:2-3, pr. Nádej pre každého). Z tohto Pavlovho povzbudenia vidíme jednu z hlavných charakteristík, ktorými sa Boh – náš Otec, odlišuje od falošných bôžikov a modiel – on hovorí!

## ODBOČ Z CESTY

Prednedávnom mi počas šoférovania Duch Svätý povedal: „Chcem ti niečo povedať. Odboč z cesty.“

Naučil som sa, že keď mi Boh povie, aby som niečo urobil, mal by som poslúchnuť hneď, bez ohľadu na to, ako triviálne alebo nevhodne to v danú chvíľu vyzerá. Nepásol vari Mojžiš na zadnej strane púšte čriedy svojho svokra, keď si Pán získal jeho pozornosť (jestvuje veľa rôznych spôsobov, akými sa Boh pokúša upútať našu pozornosť)? Boh vošiel do kríka a spôsobil, že ten horel plameňom, a predsa nezháral.

Čítame, že Mojžiš si povedal: „Pôjdem pozrieť na ten zvláštny jav, prečo ker nezhára“ (Exodus 3:3, Ekum. pr.). Slovo použité na mieste „pôjdem sa pozrieť“ pochádza z hebrejského *cuwr*. James Strong, odborník na pôvodný jazyk Písma, definuje toto slovo ako „odbočiť.“ Mojžiš zámerne vybočil z naplánovaného smeru cesty, aby odpovedal Jedinému Svätému, ktorý ho zavolať.

Hneď ako zareagoval, čítame: „Keď Hospodin videl, že sa ide pozrieť, oslovil ho z kra: Mojžiš, Mojžiš!“ (Exodus 3:4, Ekum. pr.).

Boh zavolať Mojžiša po mene až po tom, čo videl, že odbočil. Ak by to Mojžiš neurobil, myslím si, že Pán by sa mu ďalej neprihovárал. Boh ho nezavolať, keď boli čriedy v ohrade na Jetrovom pozemku. To by nebol ten najpríhodnejší okamih. Čo ak by si Mojžiš pomyslel, *ak sa nechám rozptyľiť, stáda sa roztratia a bude mi to trvať hodiny, ak nie celý deň, aby som ich pozháňal späť. Prezriem si to neskôr, keď budem mať veci pod kontrolou a nebude ma to vyrušovať.* Bol by výsledok taký istý?

Niektorí si možno myslia, že by Boh spravil ešte niečo dramatickejšie. Ale koná Boh takto? Vezmime si napríklad Samuela, keď ako mládenec slúžil veľkňazovi Élimu a jeho synom (pozri 1 Samuelova 3). Jeden večer si ľahol a počul hlas, ktorý volal:

„Samuel! Samuel!“

Samuel bežal k Élimu a povedal: „Tu som Pane, volal si ma.“ Éli odpovedal: „Nevolal som ťa, chod' si ľahnúť.“

Samuel počul volať svoje meno po druhý raz a pribehol ku kňazovi, ale opäť dostal tú istú odpoveď. To sa zopakovalo trikrát, až nakoniec kňaz chlapcovi vysvetlil, ako má odpovedať. Keď po štvrtý raz počul „Samuel! Samuel,“ už vedel, ako odpovedať. „Hovor, tvoj sluha počúva.“ Potom Pán prehovoril a ukázal mu svoju vôľu a tajomstvá, ktoré ešte len mali byť zjavené.

Boh mohol urobiť aj niečo úplne iné. Keď videl, že Samuel to ani na druhý raz nechápe, mohol mu povedať: „Samuel, nebež k Élimu. To som ja, Pán, tvoj Boh, kto ťa volá a chce s tebou hovoriť.“ Ale koná Boh takto? Túži byť chcený, uznaný a poznaný. Hľadá tých, ktorí sú horliví v duchu, tých, ktorí ho budú hľadať a usilovať sa, i keď si to bude vyžadovať húževnatú vytrvalosť.

Podobný model môžeme vidieť aj v evanjeliách. Ježiš práve nasýtil päťtisíc ľudí piatimi chlebami a dvomi rybami. Povedal svojim učeníkom, aby nasadli do člna a šli pred ním na opačný breh mora. Sám odišiel na vrch, aby trávil čas so svojím Otcom. Neskôr v ten istý večer sa učenici namáhali pri veslovaní proti vetru, keď chceli preplávať na druhý breh. V Markovi čítame:

Videl ich vyčerpaných od veslovania, lebo vietor dul v protismere. Pred úsvitom šiel k nim kráčajúc po mori, *a chcel ich obísť* (Marek 6:48, Ekum. pr., dôraz pridaný autorom).

Všimni si slová „a chcel ich obísť.“ Keď ho uvideli, vykriekli a on im povedal: „Vzmužte sa! Ja som! Nebojte sa!“ Nastúpil do loďky a vietor utíchol. Ak by nevykriekli, Ježiš by ich obišiel. Prešiel by okolo nich, a ak by nevykriekli, Ježiš by im svoju spoločnosť nevnucoval.

Zdá sa, že Boh k nám vykročí, a ak zareagujeme, urobí ďalší krok a priblíži sa k nám. Ak nezareagujeme, nebude sa nám natískať. Ktovie, či by Boh čakal ako v prípade Samuela alebo Ježišových učeníkov, ak by Mojžiš neodbočil? Často čaká na chvíľu, kým budeme dostatočne hladní a zareagujeme na jeho volanie.

Vrátim sa k svojej skúsenosti počas šoférovania. Čo ak by som neodbočil z cesty, keď ku mne prehovoril? Prišiel by som o stretnutie s ním? Som si istý, že boli chvíle, keď som stretnutia s ním premeškal. Ale tentoraz som po 800 metroch narazil na diaľničné odpočívadlo. Vo chvíli, keď som odbočil, počul som Ducha Svätého, ako mi v srdci šepká: „Nepovedal som „bez prestania sa modlite?“ (1 Tesaloničanom 5:17). „Áno, Pane, povedal si,“ riekol som. Skúšal ma ďalej: „Je modlitba monológ alebo dialóg?“ Povedal som: „Je to dialóg, obojsmerná komunikácia.“ Rýchlo odvetil: „Keď som teda povedal, aby si sa modlil bez prestania, znamená to, že chcem s tebou komunikovať bez prestania!“

Samozrejme, nadchol som sa. Uvedomil som si túto úžasnú príležitosť, ktorá mi bola daná. A nielen mne, ale každému z Božích detí.

Teraz sa možno opýtaš: Chceš tým povedať, že Boh bude ku mne hovoriť nonstop? Nie, tak to nemyslel. Povedal, že *chce* komunikovať bez prestania. Slová sú len jedným z mnohých rozličných spôsobov komunikácie. Stačí, že sa moja žena na mňa pozrie, a viem, čo chce povedať aj bez toho, aby povedala čo i len slovko. Sú chvíle, keď by som dokázal napísať aj tri strany o tom, čo tým pohľadom povedala. Prečo? Žijem s ňou už viac než dvadsať rokov a už som sa naučil, akým spôsobom komunikuje. Mohol by si byť s ňou v jednej miestnosti a tento jej pohľad by ti nepovedal vôbec nič. Prečo? Pretože ju nepoznáš tak ako ja. V prvých rokoch manželstva som dokonca ani ja nedokázal tieto jej správy dešifrovať. Teraz, po dvadsaťjeden rokoch spoločného života, viem o spôsoboch, akými komunikuje, omnoho viac.

## POZVANIE PRIBLÍŽIŤ SA

Musíš si uvedomiť, že táto kniha nie je manuálom typu „ako na to”. Dala by sa skôr prirovnať k turistickému sprievodcovi alebo mape, ktorá udáva smer k našej konečnej destinácii – k Božiemu srdcu. Ak by som mal prístup k mape, ktorá ukazuje cestu k pokladu zakopanému na opustenom ostrove, bola by mi nanič, by som na ten ostrov nešiel, neoboznámil sa s terénom a nezorientoval sa tam. Bez dôkladnej prípravy by som musel vynaložiť veľa úsilia, aby som sa po chodníčkoch, útesoch a dolinách dostal k skrytému pokladu. Vyžadovalo by si z mojej strany to veľa energie a námahy. Mapa by mi však ukazovala cestu a chránila ma pred zbytočnými prieskumami, nadarmo vynaloženou námahou a skrytými pascami. Táto kniha je ako taká mapa. Je pozvánkou, aby si sa pridol ku mne na úžasnú a vzrušujúcu cestu – cestu k Božiemu srdcu. Božie slovo, citované na týchto stránkach, ťa ochráni pred jamami, pascami a nebezpečenstvami, ktoré ťa budú chcieť zlákať zísť z chodníka. Uchráni ťa pred zbytočnými problémami a daromným míňaním energie.

Ak si pripravený, môžeme začať!

## OTÁZKY PRE ŠTÚDIUM

1. Aká udalosť či skúsenosť v tebe podnietila túžbu prečítať si túto knihu?
2. Zamysli sa nad uvedenými príkladmi toho, ako nás Boh pozýva, aby sme sa k nemu priblížili:
  - Mojžiš videl horiaci krík a odbočil z cesty, aby ho preskúmal. Keď to urobil, Boh ho zavolať.
  - Mládenec Samuel počul hlas štyrikrát predtým, než riekol: „Hovor, tvoj sluha počúva.”
  - Keď učeníci videli Ježiša kráčať po vode – akoby ich chcel obísť – vykriekli.  
Ktorý z týchto príkladov najlepšie vystihuje spôsob, akým Boh pozval teba? Reagoval si na jeho pozvanie? Ak áno, akým spôsobom?
3. Keď si premýšľal o tom, že modlitba je ako dialóg či obojsmerná komunikácia, čo ti Boh povedal (slovne aj neverbálne)?

## KAPITOLA DRUHÁ

# BOH NÁS HLADÁ



Pán povedal: „Vážim si ťa viac než seba.“

**B**iblia hovorí o hlavných pravdách, ktoré sa vinú od Prvej knihy Mojžišovej až po Zjavenie. Jednou z týchto tém je, že Boh vášnivo túži po vzťahu s človekom. Je to fakt. Boh sa k nám túži priblížiť ešte viac, ako sa my túžime priblížiť k nemu!

Veľmi po nás túži (pozri Jakub 4:5). Od vekov je táto túžba tým najhlbším volaním Božieho srdca. Prvé, čo Boh po Adamovom zhrešení povedal, neboli slová odsúdenia. Boh volal: „Adam, kde si?“ Počúvaj úprimné volanie jeho srdca: „Prečo sa predomnou ukrývaš?“ Skúsme teraz spolu preskúmať jeho túžbu po nás, ktorá sa prejavovala v celých dejinách.

## ADAMOV PRAPRAPRAPRAPRANUK

Adamov praprapraprapranuk sa volal Enoch. Som presvedčený, že Enoch jedného dňa prišiel za Adamom a spýtal sa ho na život v záhrade Eden. Chcel vedieť, aké to bolo chodiť so živým Bohom. Možno sa čuduješ, ako sa mohol Enoch zhovárať so svojím prapraprapraprastarým otcom. Odpoveď znie: Ak sa dožiješ 930 rokov, uvidíš svoje praprapra... pravnúčatá. A Adam mal iba 622 rokov, keď sa Enoch narodil.

Matematicky nám vychádza, že Adam mal 687 rokov, keď sa zhováral so šesťdesiatpäťročným Enochom. To možno vyvodíť zo záznamu v Prvej knihe Mojžišovej, kde sa píše, že Enoch chodil s Bohom tristo rokov a žil do 365 rokov veku.

Po Matuzalemovom narodení žil Enoch tristo rokov, chodil s Bohom a narodili sa mu synovia a dcéry. Celý vek Enochovho života bol tristošesťdesiatpäť rokov.

(Genezis 5:22-23)

Z toho vyplýva, že Enochov život sa zmenil po rozhovore s Adamom, keď mal Enoch šesťdesiatpäť rokov.

Môžem si to len predstavovať, pretože neexistujú texty, ktoré by túto moju predstavu podložili. Domnievam sa, že Enochovi trvalo roky, kým nabral dostatočnú dávku odvahy na to, aby sa svojho slávneho predka opýtal na záhradu Eden, pretože Adam na túto tému nerád hovoril. Všetci jeho potomkovia to vedeli a je viac než pravdepodobné, že Enocha od mladosti varovali, aby sa na to Adama nevypytoval.

Židovské historické záznamy hovoria o depresii, ktorou Adam trpel po vyhnaní zo záhrady. To bremeno bolo takmer neúnosné. Niektoré texty hovoria, že Adam s Evou sedávali v tmavých jaskyniach a neboli schopní sa dívať jeden na druhého kvôli hanbe za to, čo sa stalo. Adam stratil svoju slávu. Jedna vec je počúvať



o zaslúbení kráčať s Bohom a úplne iná je stratit hmatateľnú skutočnosť prebývania v jeho sláve. Adam pri rozprávaní o svojom zlyhaní nevyсловiteľne trpel, zatiaľ čo Enoch spojil Adamovo bolestné rozprávanie so svojou vierou a očakávaním. Hoci nasledujúce generácie šomrali na Adamov pád, Enoch si uvedomil zaslúbenie: „Budem kráčať s Bohom.“

Dokážem si živo predstaviť stretnutie týchto dvoch mužov. Enoch sa chvel strachom, no jeho odhodlanie nakoniec ten strach prevážilo. Predral sa cez tiene porážky a dúfal vo svetlo niečoho viac. Pre neho nebolo Adamovo rozprávanie len príbehom o zlyhaní, ale zjavením Božej túžby kráčať s človekom. Nečudoval by som sa, keby Adam zbadal Enochovo nadšenie, keď mu rozprával o tom zašlom požehnaní, ktoré bolo už iba v jeho spomienkach.

Adam plakal, keď mu rozprával svoj srdcervúci príbeh: „Enoch, ja som s ním kráčal... v jeho sláve. Stvoriteľ vesmíru, Tvorca všetkého, čo vidíš, kráčal pri mne! Dôverne so mnou zdieľal múdrosť svojho majstrovského plánu: ako svojimi prstami rozmiestnil hviezdy vo vesmíre. Tie isté prsty ma stvorili a držali ma za ruku. Každú hviezdu volal po mene a rozmiestnil ich tak, aby mohli slúžiť pri orientácii a aby ukazovali ročné obdobia. Ukázal mi, ako vyvážil Zem gravitačným a elektromagnetickým poľom a vytvoril dokonalú klímu. Prezradil mi, ako semienka prinášajú život podľa svojho druhu, ako je zem zvlažovaná strategicky rozmiestnenými riekami. Enoch, on mi dal privilegium pomenovať zvieratá – viac než päť miliárd druhov! Diskutovali sme o tom, ale posledné slovo nechal na mňa!“

Čím viac Adam hovoril, tým väčšmi rástol Enochov hlad, až ho jeho vášeň úplne premožla. Musí chodiť s Bohom tak ako Adam! Nebude odmietnutý!

Enoch dokonca zdedil niečo, čo Adam nemal. Adamov prach sa vrátil do zeme, ale Prvá kniha Mojžišova vraví: „Enoch chodil s Bohom a nebolo ho, lebo ho Boh vzal“ (Genezis 5:24, Ekum. pr.).

Odišiel z tejto zeme bez toho, aby videl smrť.

Enoch bol za svojho života veľkým prorokom. Hovoril nielen do svojich dní, ale aj do súčasnosti. Prorokoval o podvodníkoch, ktorí sa v posledných dňoch objavia v cirkvi a budú opovážlivo spoliehať na Božiu milosť a aj o súde, ktorý bude nasledovať (pozri Júd 1-15). Mal víziu o Božom súde, čím ohlasoval druhý Pánov príchod, a to už dvatisíc rokov pred jeho panenským narodením.

Prečo ho ale Boh vzal, keď mal ešte len 365 rokov? Bolo to kvôli tejto veľkej prorockej službe? Nie. Bolo to kvôli tomu, že „chodil s Bohom“ a v Liste Židom čítame, že Bohu sa to páčilo (Hebrejom 11:5).

Necháp ma zle. Enochovo kráčanie s Bohom prinieslo ovocie v podobe veľkej a účinnej služby prorokovania, ale Bohu sa najviac páčila práve jeho horlivá túžba poznať ho dôverne. Dotkol sa túžby Božieho srdca, túžby po intímnom vzťahu s nami.

## VOLANIE BOŽIEHO SRDCA V DEJINÁCH

Po tomto volalo Božie srdce počas celých dejín: po ľuďoch, ktorí by ho túžili spoznať, pretože on túži po nás! Po Enochovi to bol Noach, ďalší z Adamových pravnukov, ktorý sa dotkol Božieho srdca. Prvá kniha Mojžišova hovorí: „Noach chodil s Bohom“ (Genezis 6:9). Odpovedal na Božiu túžbu po spoločenstve, priblížil sa k Bohu a Boh sa priblížil k nemu a varoval ho pred všetkým, čo malo prísť. Súd, ktorý mal prísť na nič netušiaci svet bol spočiatku tajomstvom, o ktorom vedeli len Noach a Boh. Noachov blízky vzťah s Bohom sa zrodil z istoty, že Boh odpovedá tým, ktorí ho hľadajú, tým, ktorí sa odvážia veriť a priblížia sa, aby mohli vstúpiť do dôverného vzťahu s ním.

To isté vidíme aj u Abraháma, keď ho Boh pozval, aby pred ním kráčal (Genezis 17:1). Toto pozvanie sa rozšírilo aj na Izáka a Jákoba.

Ešte skôr ako sa Jákob narodil, Boh o ňom povedal: „Jákoba som miloval“ (Rimanom 9:13). Pán ho hľadal, tak ako každého jedného z nás, i keď on sám Boha nehľadal. Keď Jákob utekal pred svojím bratom, stretol Boha, ktorý túžil získať si ho. Ako spal s hlavou na kameni, Boh mu dal sen o rebríku, po ktorom vystupovali a zostupovali anjeli. Takto bolo zjavené nebeské spojenie medzi Bohom a človekom.

Po štyristo rokoch strávených v otroctve boli Izraeliti, Jakubovi potomkovia, zmätení Božím cieľom ich vyslobodenia. Mysleli si, že jednoducho len zdedia zaslúbenú zem. Ale Boží zámer bol omnoho väčší. Boh túžil po blízkom a dôvernom vzťahu s nimi, čo aj jasne vyjadril poetickými slovami adresovanými celému národu:

„Sami ste videli, čo som urobil Egyptanom, ako som vás niesol na orlích krídlach a *priviedol k sebe*.“

(Exodus 19:4, dôraz pridaný autorom, Ekum. pr.)

Jeho túžby sa však u synov Izraelových neodzrkadlili v ich slovách. Ich reč odhalila úplne odlišné motívy: „Veď si nás neuviedol do krajiny oplývajúcej mliekom a medom, ani si nám nedal do vlastníctva poľa a vinice“ (Numeri 16:14, Ekum. pr.). Vo svojich srdciach sa nezameriavali na to *kto*, ale čo bude ich dedičstvom. Mojžiš Abrahámovým potomkom opakovane objasňoval Božiu túžbu. Vyjadril to napríklad takto:

„Nebudeš sa klaňať inému bohu, lebo Hospodin, ktorá sa volá Žiarlivý, je naozaj žiarlivý Boh.“

(Exodus 34:14, Ekum. pr.)

Boh celému Izraelu povedal: „Milujem vás.“ A oni vo svojej nevedomosti a tvrdosti srdca odpovedali: „Čím si nám prejavil lásku?“ (Mal 1:2). Ich slepota voči túžbam Božieho srdca spôsobila, že jeho pokusy priblížiť sa im nesprávne chápali ako skutky odsúdenia.

Jeho túžba však ostala nemenná i napriek ich opakovanej neposlušnosti. Za čias Jeremiáša zvolal: „... keď som k vám neustále hovoril, nepočúvali ste, a keď som k vám volal, neodpovedali ste“ (Jeremiáš 7:13, Ekum. pr.). Ukázal im, že odo dňa, keď ich vyslobodil z Egypta, neprestal sa pokúšať priblížiť sa k nim (pozri Jeremiáš 7:25).

Jeho láska nikdy nezakolísala, ale najväčším dôkazom jeho túžby po nás je Ježiš. On sám to vysvetlil slovami: „Lebo Syn človeka prišiel *hľadať* a spasiť, čo zahynulo“ (Lukáš 19:10, Ekum. pr., dôraz pridaný autorom). Neprišiel nás len spasiť. Prišiel nás *hľadať*, i keď my sme boli jeho nepriateľmi!

### ZMÝŠLA O NÁS AKO O JEDNOTLIVCOCH

Keď po niekom túžime, často o ňom premýšľame. Naše myšlienky smerujú k danej osobe počas dňa, a často vstupujú aj do našich snov. Môžeme sa stať zraniteľnými, keď prezradíme, ako často na danú osobu myslíme a túžime po jej/jeho spoločnosti. Boh sa v tom od nás nelíši. Dávidovi povedal o svojich myšlienkach o nás a ten ich opísal týmito slovami:

Ako si vážim tvoje myšlienky, Bože, aký nesmierny je ich počet. Keby som ich mal spočítať, bolo by ich ako piesku.

(Žalm 139:17-18, Ekum. pr.).

Je takmer nemožné tomu porozumieť: Jeho myšlienky o nás sú početnejšie ako zrnká piesku na celej Zemi! Zamysli sa nad tým a skús si predstaviť každé zrníčko piesku pozbieraného z celej planéty, z každej pláže, každej púšte, jazera, mora a dna oceánov... a samozrejme, z každého golfového ihriska. Keď sa pozriem čo i len na jednu piesočnú prekážku na golfovom ihrisku, neviem si vôbec predstaviť, koľko zrníek piesku sa nachádza v takejto jednej jame. To číslo je jednoducho nepredstaviteľné! Za posledných dvadsaťjeden rokov som často premýšľal o svojej manželke, ale pochybujem, že by

moje myšlienky o nej počas jedného dňa naplnili čo i len krčiazok, a už vôbec nie celú planétu!

### HLADÁŠ TO, ČO MÁ PRE TEBA HODNOTU

Takéto myšlienky sú vyhradené tým, ktorých milujeme, po ktorých túžime a s ktorými chceme mať dôverný vzťah! Začínaš si uvedomovať, ako veľmi ťa Boh miluje? Už si sa niekedy zamyslel nad tým, ako veľa pre neho znamenáš? Pri nakupovaní chodíme pomedzi regály plné výrobkov označených cenovkami. Niektoré výrobky sú zlacnené, iné sú zase drahé, podľa toho, akú majú hodnotu. A ako múdri zákazníci si vždy kupujeme také výrobky, u ktorých cena korešponduje s kvalitou.

Všetko v živote má svoju hodnotu. Pred pár rokmi ponúkali na predaj jednu bejzbalovú loptičku. Nebola to však hocijaká loptička. Bola to práve tá loptička, ktorou Mark McGuire odpálil svoj sedemnásť home run. V hlavnej lige tak zaznamenal rekord v najväčšom počte odpálených home runov v jednej sezóne. Tú loptičku predali za 2,7 milióna dolárov! I keby som mal toľko peňazí, určite by som za ňu toľko nezaplatil. Prečo? Pretože by pre mňa nemala takú veľkú cenu. A pamätám si, že som čítal o ľuďoch, ktorí by boli ochotní zaplatiť ešte oveľa viac, ak by mali takú príležitosť. Ale dnes, keď už je tento rekord prekonaný, by sotva niekto zaplatil čo i len zlomok spomínanej ceny, pretože hodnota tej loptičky klesla.

Otázka teda neznie: Aká je naša hodnota pre spoločnosť? Musíme si uvedomiť, že naša hodnota bude kolísať. Dokonca i hodnota ľudského života sa u jednotlivých ľudí líši, keďže milióny rodičov zabíjajú svoje nenarodené deti. Život bábätka im nestojí za to, aby sa vzdali svojho pohodlia. Sú muži, ktorí opustia svoje manželky a deti, lebo tieto vzťahy podľa nich nie sú hodné ich času a energie. Ich vlastný komfort a pôžitok majú pre nich väčšiu hodnotu než životy ich partneriek a detí. Sú aj také ženy a muži, ktorí sa predávajú na prostitúciu. Tento zoznam by mohol pokračovať do nekonečna.

A výsledok? Milióny zranených ľudí v našej spoločnosti. Mnohí sa cítia byť nemilovaní alebo nechcení, pretože vnímali svoju hodnotu očami druhých.

## NAŠA HODNOTA V OČIACH BOHA OTCA

Akú máme hodnotu pre Boha? U neho nachádzame svoju pravú hodnotu. Vo vesmíre stanovuje hodnoty on, nie ľudia. Pretože „čo je u ľudí vznešené, je ohavnosťou pred Bohom“ (Lukáš 16:15, Ekum. pr.).

Ježiš povedal: „Veď čo osoží človeku, ak získa hoci celý svet, ale utrpí škodu na duši? Alebo čo človek dá ako protihodnotu za svoju dušu“ (Matúš 16:26, Ekum. pr.)? Skús chvíľu uvažovať o celkovom bohatstve sveta. Zamysli sa nad miliardovými vilami, drahokamami a vzácnymi kovmi, nad všetkými luxusnými autami, jachtami a lietadlami, nad najmodernejšou elektronikou... To všetko sú len „drobnosti“. Na svete je však omnoho viac pokladov nezmerateľnej hodnoty. Nedávne štúdie odhadli hrubý svetový produkt na 35,8 biliónov amerických dolárov, čo je 35 800 000 000 000 \$. To je veľké bohatstvo, a to sme k tomu ešte nezarátali nehnuteľnosti. A napriek tomu Ježiš hovorí, že kto svoj život vymení za všetko toto bohatstvo, uzavrie nevýhodný obchod!

Ak naša pravá hodnota, ktorú nám prisudzuje Boh, je väčšia než všetko bohatstvo tohto sveta, akú máme potom vlastne preňho hodnotu? Písmo hovorí: „Veď Boh tak miloval svet, že dal svojho jednorodného Syna, aby nezhynul nik, kto v neho verí, ale mal večný život“ (Ján 3:16, Ekum. pr.). Boli sme pod nadvládou kniežaťa zla, Lucifera, ktorému Adam odovzdal moc (pozri Lukáš 4:6). Adamova neposlušnosť sa preniesla na nás a stali sme sa otrokmi hriechu, nad ktorým ako pán vládne Lucifer. Uplatnil si na nás nárok a nechcel nás prepustiť. Naším osudom bola večná temnota bez akéhokoľvek náznaku nádeje na vyslobodenie. Jediný spôsob ako sme mohli byť oslobodení bolo vykúpenie. Ale výkupná cena bola príliš vysoká na to, aby ju nejaký človek dokázal zaplatiť.

Boh dal Ježiša ako výkupné za nás. Nik iný ani nič iné nás nemohlo vykúpiť, lebo Boh povedal: „priveľké je výkupné za život“ (Žalm 49:8). Boh si tak veľmi cení naše duše, že nás vykúpil Ježišom samotným. Pavol píše: „Boli ste draho vykúpení“ (1 Korintánom 6:20). A na inom mieste hovorí, že Otcova „dobrota je taká nesmierna, že nám pre jeho [Ježišovu] obeť odpustil všetky hriechy a zachránil nás od smrti“ (Efežanom 1:7, pr. Nádej pre každého).

V celom vesmíre si Boh Otec neváži nič viac než svojho Syna Ježiša. Vykúpením Boh potvrdil našu cenu v porovnaní so svojím najväčším pokladom. A tu je niečo úžasné: Ak by sme pre Boha mali čo i len o jeden cent nižšiu hodnotu ako Ježiš, Otec by ho nikdy nedal za nás, pretože nikdy neuzatvára nevýhodné obchody! O zlom obchode alebo zlej výmene hovoríme vtedy, keď niečo s vyššou hodnotou vymeníme za niečo s nižšou hodnotou. Úžasné! Chápeš už aký veľký význam máš pre Otca? Ježiš to potvrdzuje slovami: „A slávu, ktorú si dal mne, dal som ja im, aby boli jedno, ako sme my jedno – ja v nich a ty vo mne, aby boli tak dokonale jedno, aby svet poznal, že si ma ty poslal a zamiloval si si ich *tak ako mňa*“ (Ján 17:22-24, Ekum. pr., dôraz pridaný autorom). Ježiš jednoducho hovorí, že Otec nás miluje rovnako ako Ježiša! Už si to niekedy počul? Vidíš už teraz svoju pravú hodnotu? Chápeš už, prečo tak veľmi po tebe túži?

„ÁNO, ALE JA SOM LEN JEDEN Z MNOHÝCH.“

Niektorí možno povedia: „Áno, Boh to spravil pre celé ľudstvo, ale kto som ja medzi toľkými inými ľuďmi?“ Odpoveď znie: I keby si bol na celej zemi jediný, Boh by po tebe túžil a vykúpil by ťa za takú vysokú cenu. To je jasne viditeľné v Ježišovej službe. Celý deň strávil vyučovaním zástupu o Božom kráľovstve. Bol unavený, a predsa bolo ešte treba niečo urobiť. Pod vedením Ducha Svätého Ježiš povedal učeníkom, aby nasadli do člna a preplávali Galilejské more. Uprostred mora sa strhla búrka a oni sa ocitli v ohrození života, kým vyčerpaný Ježiš spal. Učeníci ho prebudili zo strachu z hroziaceho nebezpečenstva. On prikázal vlnám a vetru, aby utíchli.

Trvalo im takmer celú noc, kým preplávali nepokojné more. Práve sa dostali na druhú stranu, aby si snáď konečne trochu oddýchli. Ale práve vo chvíli, keď sa chystali vylodiť, stretli démonom posadnutého človeka, ktorý žil medzi hrobmi, a nebolo možné ho udržať pod kontrolou ani pomocou reťazí. Vo dne v noci blúdil medzi hrobmi, kričal a tlkol sa kameňmi (pozri Marek 5:3-5).

Ak by žil dnes, umiestnili by ho do ústavu pre mentálne postihnutých, s veľkou pravdepodobnosťou na samotku. Dali by mu upokojujúce lieky a nechali by ho osamote. Väčšina ľudí by ho považovala za vyvrheľa, ktorého ponechávajú pri živote len preto, že zákony ho nepovoľujú zabiť. Bol by považovaný za príťaž spoločnosti. Nemal by takmer žiadnu hodnotu, a len veľmi málo ľudí by sa s ním chcelo zoznámiť.

A predsa, tento psychicky chorý človek mal pre Otca, Ježiša a Ducha Božieho veľkú hodnotu. Ježiš mu slúžil mocným spôsobom. Jeho vyslobodenie bolo veľkou udalosťou, lebo ešte v ten večer tento muž sedel vedľa Ježiša oblečený a mysl' mal v poriadku. A tu prichádza úžasný moment: potom, ako Ježiš poslúžil tomuto človeku, opäť sa „preplavil loďou na druhý breh“ (Marek 5:21). Nikdy nezabudnem na deň, keď mi to Boh ukázal. Ohromilo ma to. Žasol som nad tým, že Ježiš, vyčerpaný z celého dňa, sa plavil naprieč morom vo veľkej búrke, len aby poslúžil posadnutému vyvrheľovi spoločnosti, ktorý nemal v očiach ostatných žiadnu hodnotu. Následne hneď nasadol do loďky a preplavil sa späť na druhý breh. Urobil to len kvôli jednému človeku!

Keď som to pochopil, uvedomil som si, že i keby som bol jediný na svete, aj tak by ma hľadal a zaplatil za mňa výkupné, aby som s ním mohol mať vzťah. Nečudo, že v tú noc, keď sa Ježiš narodil, anjeli spievali o pokoji na zemi a láske Boha k ľuďom! Božia túžba nájsť človeka bola zjavená.



## AKO SA JEŽIŠ DÍVA NA KAŽDÉHO JEDNÉHO Z NÁS

Jedno z najväčších zjavení, ktoré mi Pán ukázal, prišlo krátko po mojom obrátení. Zhováral som sa s ním počas šoférovania, keď mi zrazu začal hovoriť niečo, čo obrátilo moje zmýšľanie naruby. Počul som, ako mi povedal: „John, vieš, že si ťa vážim viac ako seba?“ Pamätám si, že keď som to počul, považoval som to za rúhanie inšpirované nepriateľom. Bolo to pre mňa až príliš trúfale a neúctivé. Takmer som vyhrkol: „Choď mi z cesty, satan!“ Hlboko v srdci som však vedel, že to bol Pánov hlas. A tak som urobil niečo, čo sa mi zdalo najbezpečnejšie. Odpovedal som: „Pane, je to až príliš radikálne, aby som tomu veril. Zdá sa mi to ako rúhanie, že by si ty, Pane Ježišu, Stvoriteľ neba i Zeme, považoval mňa, maličkého človeka, za dôležitejšieho ako si ty. Prijmem to, iba ak mi ukážeš tri miesta v Novej zmluve, ktoré by toto tvrdenie podložili.“

Ako som to povedal, pocítil som, že mal z toho radosť a hneď som v srdci počul: „Čo hovorí List Filipänom 2:3?“

Keďže som ten verš poznal, odcitoval som ho nahlas: „Nič nerobte z ctižiadostivosti ani pre márnú slávu, ale radšej v pokore pokladajte iných za vyšších od seba.“ (Ekum. pr.).

Pán mi povedal: „To bol prvý citát.“

Ja som odporoval: „Pane, Pavol hovoril veriacim vo Filipách, aby sa jeden druhého pokladali za vyššieho od seba. To predsa nehovorí o tvojom vzťahu ku mne.“

Vtom som počul: „Synu, nikdy nežiadam od svojich detí niečo, čo sám nerobím!“ Ukázal mi, že to je častý problém v mnohých domácnostiach. Rodičia od detí očakávajú správanie, ktoré nemajú od koho odpozorovať. Pán od nás nikdy nežiada niečo, v čom by nám sám nebol príkladom.

Tento bod som pochopil, ale to ma ešte nepresvedčilo, že si ma váži viac ako seba. Povedal som: „Pane, ale to je len jeden citát. Potrebujem ešte ďalšie dva.“ Nebol som neúctivý, ale skôr opatrný.

Pri otázke, ktorú mi položil, som sa strhol: „John, kto visel na kríži, ty či ja?“

Vylakaný tým, že to, čo som už dávno vedel, sa teraz stalo omnoho reálnejším, som odpovedal: „Ty, Ježiš.“

Pokračoval: „Ty si mal visieť na kríži, ale ja som niesol tvoje hriechy, odsúdenie, tvoje choroby, neduhy, bolesť a chudobu. Urobil som to preto, že si ťa vážim viac ako seba.“

Pri týchto slovách som sa zachvel. Všetky moje pochybnosti sa v tej chvíli rozplynuli. Uvedomil som si, že si vôbec, ale vôbec nezaslúžil, čo dostal. Bol spravodlivý a nevinný. Napadla mi Prvá epištola Petra 2:24: „On sám, na vlastnom tele vyniesol naše hriechy na drevo, aby sme odumreli hriechom a žili vďaka spravodlivosti. Jeho ranami ste boli uzdravení.“ (Ekum. pr.).

Vtedy som pochopil, že ma pokladá za dôležitejšieho od seba. Začal som plakať a chválil som ho. Vedel som, že ešte príde tretí verš. „Čo hovorí Rimanom 12:10?“ opýtal sa ma. Bol to opäť verš, ktorý som poznal, a tak som ho nahlas odcitoval: „Majte sa radi ako bratia, buďte k sebe nežní. Každý nech si ctí iného väčšmi ako seba“ (pr. Nádej pre každého).

Počul som, ako sa ma opýtal: „Nie som azda prvorodený medzi mnohými bratmi? (Rimanom 8:29). Ctím si svojich bratov a sestry väčšmi ako seba.“

Mnohokrát som počul, že nás Ježiš miluje, ale po týchto slovách som oveľa hlbšie pochopil to, ako veľmi si nás ctí ako jednotlivcov. V skutočnosti volá členov svojej rodiny pokladmi. Hovorí nám, že sme výnimoční. Hovorí nám, že sme preňho veľmi vzácní. Skús

to pochopiť: Plesá nad nami! Veru áno. Vypočuj si tieto pravdivé a krásne slová: „V tvojom strede je Hospodin, tvoj Boh, hrdina, čo zachraňuje, radostne nad tebou jasá, svojou láskou ťa tíš, zvučne nad tebou plesá“ (Sofoniáš 3:17, Ekum. pr.).

### KTOŽE JE ČLOVEK?

Anjeli sa zvedavo prizierajú, ako svätý a majestátny Boh venuje takú veľkú pozornosť obyčajným ľuďom. Čítame: „Keď hľadím na tvoje nebesia, dielo tvojich prstov, na mesiac a hviezdy, ktoré si upevnil, pýtam sa: Čo je človek, že naňho pamätáš, a syn človeka, že sa ho ujímaš (Žalm 8:4-5, Ekum. pr.)?“ Hoci tieto slová napísal Dávid, som si istý, že Boh mu umožnil počuť myšlienky mocných anjelských bytostí, ktoré obklopujú Boží trón. Anjeli pozorovali mocného Boha, ako tvoril vesmír. Sú stále v úžase pred ním a jeden druhému volajú: „Svätý, Svätý, Svätý,“ pretože každá chvíľka odhaľuje iný aspekt jeho slávy. A tak jediné, čo môžu robiť, je naveky volať „Svätý!“ Volajú tak hlasno, až sa trasú pánty na dverách trónnej miestnosti, ktorá má kapacitu najmenej desať miliónov ľudí! A predsa sa divia nad tým, že tak veľkolepý Boh na nás toľko myslí. Vedia, že jeho myšlienky lásky a dobroty k nám sa nedajú spočítať, lebo ich je viac než zrníek piesku na celej Zemi. A sú tým ohromení!

Sme Božím cenným vlastníctvom, jeho vyberanými drahokamami – živými kameňmi – tvoriacimi svätostánok, v ktorom túži prebývať. Prečo by mal k nám Boh toto cítiť? Čo sme urobili preto, aby sme si zaslúžili takúto lásku? A to je tá najväčšia pravda. Ničím sme si nezaslúžili jeho lásku a záujem. Lebo ešte keď sme boli biednymi, stratenými hriešnikmi – nepriateľmi – on nás hľadal. Videl v nás to, čo dokázala vidieť iba jeho láska. Videl poklad uprostred hriechu, nemravnosti a zla. Čo mnohí pokladali za málo hodnotné či bezcenné kúpil ako niečo vzácne. Videl viac, než len naše biedne rozpoloženie. Videl to, čo dokáže vytvoriť iba jeho milosť.

Teraz sme pripravení pochopiť slová Písma: „Draho ste boli kúpení; nestávajte sa otrokmi ľudí“ (1 Korinťanom 7:23, Ekum. pr.)! Prečo by sa niekto, kto je tak milovaný a cenený, chcel vrátiť

tam, kde bol kedysi uväznený a kde mu nebola pripisovaná jeho pravá hodnota?

Keď skutočne pochopíme, že Boh je tou najvýznačnejšou a zároveň tou najosobnejšou bytosťou v celom vesmíre, ktorá nás túžobne hľadá, ako môžeme ignorovať to najvýnimočnejšie pozvanie, aby sme sa mu priblížili? Už ho viac nemôžeme odmietiť, pretože iba neznalosť by mohla pripustiť taký žalostný nedostatok aktivity.

*(Dôležitá poznámka: Písmo hovorí, že hoci nás Boh hľadá, my musíme odpovedať, aby sme s ním mohli nadviazať vzťah. Ak si ešte nikdy neprijal Ježiša Krista za svojho osobného Pána a Spasiteľa, potom by si si mal hneď nalistovať prílohu A na konci knihy.)*

## OTÁZKY PRE ŠTÚDIUM

1. Keď boli synovia Izraelovi vyslobodení zo štyristo rokov trvajúceho otroctva v Egypte, zmiatol ich prvotný dôvod, pre ktorý ich Boh oslobodil. Pán povedal: „... priviedol som vás k sebe.“ A oni predsa šomrali a sťažovali sa, pretože si mysleli, že to všetko bolo len o zaslúbenej zemi. Ako naznačuje autor, ich srdcia sa nezameriavali na to *kto*, ale *čo* bude ich dedičstvom.  
Boh ťa oslobodil zo zajatia hriechu a túži ťa priviesť k sebe. Šomral si, alebo si sa niekedy sťažoval? Akým spôsobom si zamenil pojmy *kto* a *čo*?
2. V tejto kapitole bola položená otázka: Prečo by sa niekto, kto je taký milovaný a cenený, chcel vrátiť k systému, v ktorom bol kedysi uväznený? Ako by si na túto otázku odpovedal.
3. Autor hovorí o istom rozhovore s Bohom, ktorý mal krátko po svojom obrátení. V tomto rozhovore mu Boh ukázal, akú veľkú hodnotu má v jeho očiach. Ako zmení (alebo by malo zmeniť) toto poznanie, že si vysoko cenený, vybraný drahokam tvoj život a tvoje vzťahy?

## KAPITOLA TRETIA

# CHRÁŇ SI SVOJ HLAD



Budeme mať hlad iba po tom, čím sa sýtime.

**S**kôr, než sa nespasený človek môže priblížiť k živému Bohu, najprv sa mu sám Pán musí priblížiť. A. W. Tozer píše: „Hriešnik musí byť najprv osvietený, až potom mu môže napadnúť správna myšlienka o Bohu“ (The Pursuit of God, s. 11). Sám Ježiš nám hovorí: „Nikto nemôže prísť ku mne, ak ho nepritiahne Otec, ktorý ma poslal“ (Ján 6:44, Ekum. pr.). Preto je prihováranie sa za ľudí, ktorí nemajú vzťah s Bohom skrze Ježiša, také dôležité. Hoci Boh „chce, aby všetci ľudia boli spasení a spoznali pravdu“ (1 Timoteovi 2:4), a sústavne sa o to usiloval v celých dejinách ľudstva, stále túži, aby jeho deti s rovnakou vášňou pre stratených volali k nemu v ich mene. Preto Ježiš povedal: „Žatva je síce veľká, ale robotníkov málo. Proste preto Pána žatvy, aby vyslal robotníkov na svoju žatvu“ (Matúš 9:37-38, Ekum. pr.).

Keď sme už boli spasení poznaním Ježiša, Boh má pre nás otvorené pozvanie. „Priblížte sa mi,“ hovorí svojim vlastným. Týmto pozvaním už urobil prvý krok k nám. Keď horí... Volá nás po mene... Prechádza okolo našej loďky! A čaká na našu odpoveď!

Nedávno sa so mnou zdieľal jeden veriaci: „John, čím dlhšie žijem s Bohom a čím dlhšie mu slúžim, tým viac si začínam uvedomovať, že keď sa k nemu túžim priblížiť, som závislý na tom, že ma pritiahne.“ „Nie, to nie je celkom správne,“ odporoval som mu. Potom citoval Ježišove slová o tom, že nik k nemu nemôže prísť, ak ho nepritiahne Otec. Odpovedal som mu: „Áno, to je pravda o neveriacich. Ale Boh hovorí, že mu patíš, a preto pre teba platia slová ‚Priblíž sa ku mne a ja sa priblížim k tebe.‘ Jasne tým ukazuje, že svoj krok k nemu môžeme iniciovať kedykoľvek.“

Áno, sú chvíle, keď sa túži s nami stretnúť a spraví pre to niečo. To však neznamená, že nemôžeme byť iniciatívni. Máme s ním vzťah, a tak ako v každom normálnom vzťahu medzi otcom a dieťaťom sú chvíle, keď kontakt iniciuje dieťa a sú chvíle, keď je iniciatívny otec.

## PREČO NA TOTO POZVANIE NEODPOVEDÁ VIAC ĽUDÍ?

Otázka znie: Prečo mnoho veriacich má taký povrchný vzťah s Bohom? Prečo sa neponoria do hlbšieho vzťahu s ním? Čo im v tom bráni? Čo by ich zapálilo a podnietilo k tomu, aby odpovedali na jeho pozvanie priblížiť sa? Odpoveď nie je zložitá: je to náš hlad a smäd po ňom. Dávid zvolal:

Moja duša má smäd po Bohu, po živom Bohu. Kedy pôjdem a uzriem Božiu tvár? Slzy mi bývajú chlebom dňom i nocou, keď sa ma každý deň pýtajú: Kde je tvoj Boh? Spomínam na to a dušu si vylievam

(Žalm 42:3-5a, Ekum. pr.).

Skôr než sa začítaš do ďalších riadkov, vráť sa k veršom tohto žalmu a znovu si ich prečítaj a „prežuj“ každé jedno slovo. Všimni si, čo povedal Dávid: „Spomínam na to a dušu si vylievam.“ *Spomínať* má v hebrejčine tvar *zakar*. W. E. Vine hovorí, že toto slovo v gréčtine, podobne ako anglické *remember* (a nakoniec aj slovenské *spomínam*– pozn. prekl.) znamená „viac než len *spomenúť si*. Znamená to *uchovávať v myslí*. To sa istotne vzťahuje na túto situáciu. Dávid vlastne hovorí: „Keď si *v myslí uchovávam túžbu po Bohu*, vedie ma to k tomu, aby som si vylieval dušu.“ To spôsobuje hlad po Bohu, ktorý nemožno zasýtiť! Tento hlad nás volá, aby sme sa priblížili, bez ohľadu na prekážky, ktorým musíme čeliť– či už sú to duchovné, duševné alebo fyzické prekážky. Preto je dôležité si svoj hlad po Bohu chrániť, ba dokonca ho i zväčšovať!

### PANE, ZVÄČŠI MÔJ HLAD!

Mnohí sa modlia: „Pane, zväčši môj hlad po tebe!“ To však nie je celkom správne. Náš hlad si totiž určujeme my sami, nie on. V Amerike máme hojnosť majetku, zábavy, pôžitku a bohatstva. A jediný spôsob, akým môžeme vytvárať a udržiavať si hlad po Bohu, je chrániť si dušu tým, že si zvolíme, čím ju budeme naplňovať. V Knihe prísloví 27:7 čítame: „Sýty šliape po pláste medu.“ Jednoducho povedané, ak bude tvoja duša zaplnená starosťami, pôžitkami, láskou k bohatstvu alebo túžbami tohto sveta, budeš sýty a pohrdneš sladkým medovým plástom vzťahu s Bohom.

Predstav si napríklad Deň vďakyvzdania. Väčšina Američanov sa v tento deň stretne pri slávnostnom stole so svojou rodinou a priateľmi. Mnohí ani neraňajkujú, len aby mohli neskôr zjesť ešte viac. A oslava začína. Na stôl sa prináša obrovský moriak, plnka, zelenina, brusnicová omáčka, koláče a mnohé iné dobroty. Zjeme veľké množstvo jedla, pretože náš apetít sa zväčšil. Potom však stonáme, pretože sme toho zjedli priveľa. Sme plní! A po pár hodinách ideme navštíviť iného príbuzného a opäť sa na stôl donáša jedlo vo svojej plnej sláve! Tentoraz sú pripravené ešte väčšie delikatesy,

no my máme namiesto chute skôr odpor k jedlu a odmietame ho. Sme ešte stále plní, a tak nám stačí jediný pohľad na prestretý stôl a vieme, že už do seba nič nedostaneme. Nezaváži ani fakt, že toto jedlo môže byť omnoho lepšie. Jednoducho budeme mať voči nemu odpor. Toto vlastne vyjadruje spomínaný verš z Prísloví.

Aby sme túto pravdu rozmenili na drobné, musíme si uvedomiť, že ide o otázku úmernosti. Ak je tvoja duša zaťažaná túžbami tohto života, možno hostinu neodmietneš, ale nebudeš jej prikladať veľký význam. Ak nie si plný, ale pred dvomi hodinami si mal bežný obed a niekto ťa pozve na hostinu, nebude ti to odporne, ale zrejme si len trošičku zobneš, alebo to budeš ignorovať. Často, keď prídem do nejakého mesta, pozvú ma na obed do dobrej reštaurácie. Stane sa však, že nie som hladný, pretože som jedol pred pár hodinami, a tak toto pozvanie slušne odmietnem. Myšlienka na jedlo ma neodrádza, tak ako som to opisoval v prípade Dňa vďakyvdania, len ma jednoducho neláka. Ale niekto, kto deň, dva hladoval, by na tú istú ponuku odpovedal úplne ináč. Tento človek by nesmierne túžil po jedle, na ktoré sa ty dívaš s ľahostajnosťou. Pravda je teda taká: tvoja odpoveď na Božie volanie je úmerná tomu, do akej miery si naplnený vecami tohto života.

Až príliš často je ľuďom v cirkvi ľahostajná túžba po Božích veciach. Väčšina z nich jeho prítomnosťou nepoháda, ale v porovnaní s hladujúcim človekom, je im bohato prestretý stôl ľahostajný. Veď pred pár hodinami sa najedli pri stole tohto sveta a sú spokojní. Videl som, ako vraveli, že po ňom túžia, ale ich skutky svedčili o opaku. Verím, že túto knihu čítaš preto, že ho túžiš poznať viac. Ale naozaj po ňom dychtí tvoja duša? Si ako človek, ktorý už niekoľko dní nič nejedol? Alebo ako alkoholik, ktorý si dnes ešte nevypil? Alebo ako narkoman, ktorý potrebuje svoju dávku?

Potrebujeme nadobudnúť práve takýto hlad, aby sme sa vo vzťahu k Bohu mohli pohnúť ďalej.



## LAHOSTAJNÁ CIRKEV

Keď si pozorne preštuduješ Ježišove slová v Zjavení adresované cirkvi posledných dní, všimneš si jednu zaujímavú vec. Po prvé, musíme si uvedomiť, že Ježiš poslal listy siedmim ázijským cirkvám, ale tieto správy neboli určené výhradne týmto historickým cirkvám, ale nám všetkým. Ináč by sme ich v Písme nemali. To, že sa nachádzajú v Písme znamená, že majú prorocký charakter, alebo že sa nám prihovárajú aj dnes.

Prorocké posolstvá môžu, a aj často majú, viacero možností uplatnenia alebo významov. List každej jednej cirkvi hovorí k nám do súčasnosti, no je možné, že tieto posolstvá sa objavujú v Písme ako posledné preto, že sa týkajú cirkvi pred Ježišovým návratom. To by dávalo zmysel, keďže na konci tohto listu Ján povedal: „Potom som videl: Hľa, otvorené dvere na nebi a prvý hlas, ktorý som počul ako hlas *polnice*, mi hovoril: Vystúp sem“ (Zjavenie 4:1, Ekum. pr., dôraz pridaný autorom). Všimni si slovo *polnica*. Vieme, že v posledných dňoch, „keď zaznie povel, hlas archanjela a Božia *polnica*,“ sám Pán zostúpi z neba a príde si po tých, čo mu patria (1 Tesaloničanom 4:16-17, dôraz pridaný autorom). Verím, že list adresovaný tejto cirkvi má špeciálny význam pre časy, v ktorých žijeme.

Ježiš o tejto cirkvi povedal, že je vlažná. Dnešným jazykom by sme mohli povedať, že im chýbala zápalitosť a že ležérne pristupovali k tomu, čo bolo pre Boha vzácne. Len veľmi zriedkavo sa snažili ho potešiť. Čo spôsobilo takéto správanie? Uvedom si, že to nebola nejaká samozvaná cirkev, ktorú by Boh neuznával – sám Ježiš ich poznal. Odpoveď nájdeme v ich pohľade na život. Ježiš povedal: „Veď hovoríš: Som bohatý, zbohatol som, nič nepotrebujem“ (Zjavenie 3:17). Tieto slová ukazujú, že im chýbalo oduševnenie, pretože ich srdcia boli spokojné. Smutné však je, že svoju spokojnosť nenašli v ňom, ale v materiálnych veciach.

## POVRCHNÉ ZHODNOTENIE SITUÁCIE

Niektor by mohol povedať, že problémom tejto cirkvi bola hojnosť peňazí či materiálnych vecí. To by však bolo prinajlepšom plytkým zhodnotením Ježišových slov. Napríklad Dávid bol kráľ, ktorý mal veľa sluhov a majetku. Šalamúnovi zanechal „stotisíc talentov zlata, milión talentov striebra a množstvo bronzu a železa,<sup>1</sup> ktoré sa nedá zväžiť“ (1Par 22:14). A predsa o sebe povedal: „Nakloň svoj sluch, Hospodin, a odpovedz mi, lebo som *úbohý a chudobný*“ (Žalm 86:1, Ekum. pr., dôraz pridaný autorom). Nazval sám seba úbohým a chudobným! Nesnažil sa však len navonok pôsobiť skromne, veď človek nemôže klamať, keď je inšpirovaný Bohom. Naozaj videl seba samého ako chudobného a núdzneho, aj napriek svojim zásobám striebra! Potreboval samotného Boha. Táto jeho potreba sa rozvinula vďaka Božiemu hladu. Znovu si vypočuj jeho volanie: „Nakloň svoj sluch, Hospodin, a odpovedz mi...“ Zúfalo túžil dostať od Boha odpoveď. Bol hladný a smädný po dôvernom vzťahu s Najvyšším! Preto v jeho slovách nachádzame takú odovzdanosť: „Slzy mi bývajú chlebom dňom i nocou, keď sa ma každý deň pýtajú: Kde je tvoj Boh?“ (Žalm 42:4, Ekum. pr.).

Problémom cirkvi v Laodicei nebolo materiálne bohatstvo, ale skôr fakt, že dovolili týmto materiálnym veciam, aby ich uspokojili. Dávid toto nikdy nedopustil. Nikdy nedovolil, aby jeho veľké bohatstvo zasýtilo jeho vnútorný hlad. S istotou môžeme povedať, že členovia tohto cirkevného zboru ani zďaleka nemali taký majetok ako Dávid, ale nasýtili sa tým, čo mali, a boli spokojní. To v nich utlmilo vášnivú túžbu po Božej prítomnosti a vzťahu s ním.

## PRIEPASTNÝ ROZDIEL

Za posledných dvadsať rokov som to videl už mnohokrát. Spomínam si, ako som raz cestoval do severnej Kanady k Indiánom z kmeňa Cree. Bol to posledný severoamerický kmeň Indiánov, ktorí sa

<sup>1</sup> Stotisíc talentov je približne 4 000 ton a milión talentov je približne 40 000 ton (pozn. prekl.).

usadili v rezervácii. Ešte pred dvadsiatimi rokmi títo šľachetní ľudia žili vo vigvamochoch a putovali za losmi. Boli to prostí ľudia, ktorí mali len veľmi malý majetok. Iba v minulom desaťročí si do svojich skromných príbytkov zadovážili televízne prijímače.

Na zhromaždenie ich prišlo približne tisíc. Strávil som tam pár dní a všimol som si niečo zvláštne. Takmer každý starší než dvadsať rokov mal mimoriadny hlad po Božích veciach. Boli zanieťenejší než väčšina ľudí v Severnej Amerike. Nesmierne túžili spoznať Boha. Avšak tínedžeri boli ľahostajní a zdalo sa, že nepociťujú vôbec žiaden hlad.

Počas jedného stretnutia bolo prítomné silné pomazanie pre kázanie a vyučovanie. Ľudia, zhromaždení vo veľkom stane, mali otvorené, prijímajúce srdcia. V jednej chvíli som si všimol skupinku mladých postávajúcich celkom vzadu alebo vonku. Vyzerali extrémne unudení a ľahostajní. Viem, kedy je vyučovanie nudné. Toto však nudným vôbec nebolo. Duch Svätý nás úžasne zmocnil pre ohlasovanie Božieho slova. Skôr než som si plne uvedomil, čo robím, rozbehol som sa uličkou popri všetkých tých hladných ľudí priamo k mladým na okraji stanu. Prosil som ich, aby vošli a počúvali. Pozreli na mňa, akoby som spadol z Marsu a nemal ani potuchu, o čo v živote naozaj ide.

Až vtedy som si všimol ich tričká a šiltovky. Akoby to, čo mali na nich napísané, zrazu ožilo a začalo udierať do očí. Mali tam logá rôznych profesionálnych futbalových a basketbalových tímov. Duch Svätý mi ukázal, že boli preplnení, ba až opití tým, čo videli v televízii. Vsadili svoj vnútorný hlad do vecí, ktoré im neprinesú žiaden prospech. Uvedomil som si, že tí starší nevyrástli na strave ponúkanej televíziou. To bolo odpoveďou na môj zmätok spôsobený takými priepastnými rozdielmi medzi dospelými a tínedžermi.

Pochop ma, prosím, správne. Nie vždy televízia škodí nášmu rastu a hladu. Závisí však na tom, ako ju budeme používať. Teraz už

doma máme televíziu, no keď sme sa vzali, veľmi dlho sme televíziu nemali. Mnohé televízne programy ma inšpirovali a veľa naučili; vďaka nim držím krok s dianím vo svete. Nie je to však niečo, čo ma sýti, alebo uspokojuje. Nestalo sa to mojou vášňou. Dokážem sledovať televíziu a stále túžiť po Božích veciach a zostať vo vzťahu s Duchom Svätým. Hoci boli chudobní, títo mladí investovali svoj hlad do niečoho, čo im neprinesie žiaden úžitok.

Krátko nato som šiel do severozápadnej časti Spojených štátov. Pozvali ma kázať na piatkové zhromaždenie. Stretnutie bolo otvorené pre všetkých členov miestnej cirkvi, a na moje prekvapenie v sedemstočlennom spoločenstve bolo okolo päťsto tínedžerov. Po zhromaždení ma ich obkolesili desiatky a pýtali sa ma na duchovné veci. Pozrel som sa na hodinky, bola takmer polnoc. Ešte dlho po skončení zhromaždenia sme sa rozprávali o Božích veciach. Nakoniec som vyhlkol: „Páči sa mi to! Ste hladní po Božích veciach!“

Opýtali sa ma, či by sme ešte pred mojím odchodom na druhý deň mohli ísť spolu na obed. Nemohol som ich pozvanie odmietnuť, a tak v reštaurácii rezervovali veľkú miestnosť na poschodí a naša diskusia mohla pokračovať. Bolo to úžasné a živé! Aký veľký bol rozdiel medzi týmito dvomi skupinami mladých: dobre zabezpečená mládež na severozápade Spojených štátov bola hladná, i keď vlastnila ďaleko viac materiálnych vecí, než mladí Indiáni.

V tejto cirkvi na severozápade neboli dospelí veriaci takí hladní ako tínedžeri. Prečo ma neobkolesili oni? Prečo bola skupina tínedžerov väčšia než skupiny iných vekových kategórií? Som presvedčený, že duše dospelých boli obťažované problémami a pôžitkami života. Božie veci boli síce súčasťou ich života, ale nestali sa ich vášňou, hoci vyznávali, že Ježiš je ich Pánom.

Po zhromaždení som si uvedomil, že čo mal pastor tohto zboru v sebe, vložil do ľudí, ktorí mu boli zverení. To isté však platilo aj o pastorovi mládeže. Spomenul som si na text z Hozeáša, ktorý to

jasne ukazuje: „Ako bude s ľuďom, tak bude aj s kňazom“ (4:9). Keďže kňazi sú zlí, aj ľudia sú zlí. Mohlo by tam byť tiež napísané: „Aký pastor, takí ľudia.“ Ak pastorovi chýba zápalitosť, ľudia sú ľahostajní tiež. Boh konal v tomto pastorovi mládeže, ktorý mal víziu a oduševnenie, a dnes mocným spôsobom slúži v inom meste.

### LIEK PRE ĽAHOSTAJNÚ CIRKEV

Vo svojom poslanstve ázijskej cirkvi hovoril Ježiš práve o tejto apatii, ktorá je v cirkvi taká rozšírená. Vypočuj si jeho slová:

„Hľa, stojím pri dverách a kopem. Ak niekto počuje môj hlas a otvorí dvere, vojdem k nemu a budem stolovať s ním a on so mnou.“

(Zjavenie 3:20, Ekum. pr.)

Žasnem nad tým, ako často kazatelia používajú tento verš, keď sa prihovárajú nespaseným, a pritom tu Ježiš hovorí o niečom úplne inom. Prihovára sa cirkvi, veriacim, ktorým chýba oduševnenie pre Božie veci. Všimnite si, že hovorí: „Ak niekto počuje...“ Čo nám bráni v počúvaní? Je to spokojná duša, ktorá nám v tom bráni. Boh poslal Mojžiša do vzdialenej púšte, preč od rozptýlení, ktoré mal v Egypte, aby si získal jeho pozornosť. Boh si jediným stretnutím s Mojžišom zabezpečil jeho pozornosť a on sa už nikdy nenechal rozptýliť, bez ohľadu na to, kde sa práve nachádzal –dokonca, i keď sa vrátil do Egypta!

Ježiš povedal, že ak niekto počuje jeho hlas a otvorí dvere svojho srdca, príde a bude s ním lámať chlieb. Ponúkne našej duši „Chlieb života.“ On je Chlebom života. Jeden z anglických prekladov Písma hovorí, že Ježiš bude s človekom, ktorý mu otvorí dvere, stolovať ako priateľ. Mne sa tento preklad veľmi páči, pretože v minulosti viac než dnes, vyjadrovalo stolovanie vyššiu úroveň sociálnej dôvernosti. Počas svojich ciest vždy rád stolujem s vedúcim konferencie alebo pastorom, ktorý ma pozval kázať, pretože pri stolovaní máme

možnosť skutočne sa navzájom spoznať. Pri jedle, viac než v iných situáciách, dochádza k dôležitému kontaktu. Preto nás Pavol vystríha, aby sme nestolovali s človekom, ktorý síce o sebe tvrdí, že je veriaci, a pritom žije v stálom hriechu ( 1 Korinťanom 5:11). Počas stolovania si navzájom otvárame srdcia a stávame sa dôvernejšími, a preto, ak niekto žije v očividnej vzbure, takýto kontakt nebude duchovne zdravý.

### BUDEME MAŤ HLAD IBA PO TOM, ČÍM SA SÝTIME

Hlad je kľúčovým aspektom, ktorý určuje našu túžbu po intimite s Bohom. Preto musíme pamätať na to, že náš hlad máme pod kontrolou my sami, nie Boh. Otázka znie: Aké túžby a aký hlad by sme mali vo svojom živote rozvíjať? Tu platí nemenný duchovný princíp:

*Budeme mať hlad iba po tom, čím sa sýtime.*

Znovuzrodil som sa roku 1979 na vysokej škole. Raz v noci ma hlad doviedol k chladničke. Keď som v nej hľadal čosi pod zub, počul som, ako mi Pán povedal: „Tvoje telo je mojim chrámom, staraj sa oň!“

V tom čase som bol doslova závislý na fast foode. Jedol som nezdravú stravu len preto, že mi chutila. Miloval som sladené nápoje, sladkosti, hamburgery, šišky, masné jedlá každého druhu, pečivo z bielej múky – a tak by som mohol pokračovať v zozname ďalej. Túžil som po všetkom, čo bolo nezdravé a čo mi chutilo. Moja predstava dobrého jedla bola: Big Mac, kola a hranolčky.

Keď ku mne v tú noc Boh prehovoril, uvedomil som si, že moje telo je príbytkom pre Ducha Svätého a pre mňa. Napadlo mi, že ak by som mal drahé auto, nikdy by som doň nenalial nekvalitný benzín alebo použitý olej. Použil by som len ten najlepší benzín a olej, aby lepšie fungovalo a vydržalo dlhšie. Uvedomil som si,

že mám iba jedno fyzické telo, ktoré sa na rozdiel od auta, nedá vymeniť. Okamžite som zmenil svoje stravovacie návyky. Začal som čítať a vzdelávať sa, aby som sa naučil, čo moje telo potrebuje na to, aby fungovalo na maximum a aby vydržalo čo najdlhšie. Istý čas to trvalo, ale po pár rokoch sa moje stravovanie a pitný režim úplne zmenili.

Už táto zmena samotná bola výborná, ale priniesla so sebou ešte inú pridanú hodnotu, ktorú som si hneď nevyšmol. Spočiatku mi zdravé jedlo nechutilo, ale jedol som ho, lebo som vedel, že je pre mňa dobré. Ale po krátkom čase sa moje chute zmenili. Kedysi, keď by som mal možnosť vybrať si medzi jedlom z bufetu a šalátom s rybou a celozrnným chlebom, bez rozmýšľania by som siahol po hamburgeri a nad rybou a šalátom by som len ohrnul nosom. Ak by som dnes stál pred rovnakou voľbou, hneď by som si vzal zdravé jedlo a nad hamburgerom by som ani neuvažoval. Keď som sa počas môjho cestovania dostal do situácie, že jedinou možnosťou stravovania bol fast food, radšej som ostal hladný, než by som mal jesť to, po čom som kedysi tak túžil. Už ma to vôbec neláka! A navyše mi to už vôbec nechutí!

## NEZDRAVÝ EXTRÉM

Dá sa dostať až do nezdravého extrému. Žijeme vo fyzickom tele. Potrebujeme pravidelný oddych a zdravý spôsob zábavy. Počas štúdia na biblickej škole som pracoval štyridsať hodín týždenne a popritom som chodil na všetky prednášky a semináre. Raz cez víkend ma môj spolubývajúci zavolať zahrať si futbal s niekoľkými priateľmi. Odmietol som jeho pozvanie, lebo som chcel študovať Písmo. Hneď ako sa za ním zatvorili dvere, vytiahol som Bibliu, aby som si čítal a modlil sa. Akosi to však nešlo. Nedokázal som Boha počuť. Akoby som len čítal slová, ktoré však nedávali žiaden zmysel. Môj spolubývajúci bol preč už dobrú hodinku, keď som začal volať na Pána: „Pane, prečo ťa nepočujem? Prečo mi Písmo nič nehovorí? Čo sa stalo? Urobil som niečo, čo ťa urazilo? Spáchal som nejaký hriech?“

„Chod' si zahrať futbal,“ odvetil mi.

Zarazil som sa: „Čo? Zahrať si futbal? To predsa nijako nebuduje moju vieru a nepomôže mi to priblížiť sa k Tebe! Prečo to teda odo mňa žiadaš?“

Pán mi ihneď pripomenul verš z knihy Kazateľ: „Písaniu kníh nieto konca-kraja a *mnohé premýšľanie unavuje telo*“ (12:12, Ekum. pr., dôraz pridaný autorom). Povedal mi: „Synu, žiješ vo fyzickom tele (súčasťou ktorého je aj mozog), ktoré potrebuje rôzne formy odpočinku. Ak mu nedožičíš oddych, ktorý si vyžaduje, zabráni ti to v tom, aby si ma počul a mohol rásť.“ Potom mi ukázal, ako po náročnej službe svojim učeníkom povedal: „Poďte vy sami do ústrania na osamelé miesto a trochu si odpočinite“ (Marek 6:31, Ekum. pr.). Inými slovami, Ježiš im povedal: „Oddýchnite si, aby vás služba nezničila.“

A tak som si šiel zahrať futbal. Neskôr, keď som sa vrátil a otvoril Písmo, znovu som cítil, ako sa z Božieho slova prostredníctvom Ducha Svätého do mňa vlieva Boží život.

### PRÍLIŠ ZANEPRÁZDZENÍ

Venovať príliš veľa času štúdiu a zanedbávať odpočinok, ktorý si vyžaduje telo i duša – to je extrém, do ktorého sa v súčasnosti už mnohí nedostávajú. Najviac nás o hlad po Bohu oberá náš hektický životný štýl. Mnoho veriacich, ktorí to mysleli dobre, sa nechalo chytiť do pasce: zamenili čas s Bohom za hektický kresťanský životný štýl, ktorý zahŕňa aj neustále namáhanie sa v službe.

Na ozrejenie položím jednoduchú otázku: Prečo sýtíme svoje fyzické telá? Zrejme by si mi odpovedal, že naše telá potrebujú výživu a silu. Vieš si predstaviť, že by si prestal jesť a naďalej žil na plný plyn? Predstavme si, že by sme vyskúšali malý experiment. Niekoľko dní by sme nejedli a spali by sme len zopár hodín denne,



no naďalej by sme ťažko fyzicky pracovali. Čo by sa stalo? Zamysli sa nad tým. Zrútili by sme sa!

A predsa, ako ľahko takto konáme v duchovnej oblasti. Z istého dôvodu to tolerujeme na duchovnej úrovni, no v žiadnom prípade by sme to nepripustili na telesnej úrovni. Ak sme hladní príliš dlho, náš žalúdok sa sťažuje. A to nielen raz! Postupne nalieha čoraz nástojčivejšie, bolesť sa zintenzívňuje. Celé naše telo volá: „Hladujem! Nakrm ma!“ Náš duch však takto nekričí. Zdá sa, že je to práve naopak. S pribúdajúcim časom je náš vnútorný hlas stále tichší a tichší. Nedokážeme ho už viac počuť, pretože náš duch zoslabol a naše telo získalo prevahu.

Ak veľmi dlhý čas nejeme, strácame chuť do jedla. Ak neprijímame pokrm viac než päť dní, prestaneme pociťovať fyzický hlad. Jedlo nás prestane priťahovať a jesť rezeň bude asi také lákavé, ako jesť podošvu. Chuť do jedla zmizne a neobnoví sa, až kým sa nevyčerpajú vnútorné rezervy.

Všimol som si, že ak dovolím, aby moja zaneprázdnenosť nahradila môj čas s Pánom, stane sa to isté. Najprv sa zmenší moja chuť čítať Písmo a potom sa oslabí aj moja túžba po modlitbe. Ak sa budem len sporadicky modliť, alebo čítať Bibliu, nebudem cítiť, že by do mňa prúdil život. A Písmo už nebude ku mne hovoriť takým spôsobom, ako keď som sa ním pravidelne sýtil.

Čo sa týka fyzického hladu, zažil som už stav, keď som nejedol tak dlho, až som stratil chuť do jedla. Tá sa mi vrátila, až keď som sa prinútil niečo zjesť. To isté platí aj v duchovnej oblasti. Ak som stratil duchovný apetít, otvorím si Bibliu, činím pokánie z lenivosti a potom sa s očakávaním snažím počúvať Boží hlas. Čítam až dovtedy, kým ma niečo neosloví! Zvyčajne to netrvá dlho. Ak vytrvám v čítaní, Boh je verný a odpovedá. Iný spôsob, akým sa snažím znovu získať stratenú chuť do jedla je, že sa utiahnem na jeden, dva dni a venujem sa len čítaniu a modlitbe, až kým nie som nasýtený.

## DUCHOVNÝ TEPLOMER

Takto sa musí každý jeden z nás sám kontrolovať. Návrat k starým zlovykom sa nezačína vtedy, keď sa ocitneš v posteli s cudzou ženou, alebo zistíš, že znovu túžiš po alkohole či pornografii. Dokonca nezačína sa ani vtedy, keď muž pohrdne svojimi drahými a opustí svoje deti. Nie, k starým spôsobom sa začíname vracat' vtedy, keď začneme byť ľahostajní voči Písmu a Božím veciam. Stáva sa to vtedy, keď nás začnú viac zaujímať svetské záležitosti než Božie veci.

Hlad po Bohu je tvojím duchovným teplomerom. Zamysli sa nad tým na prirodzenej úrovni. Čo odchádza ako prvé, keď ochorieš? No predsa hlad. Ak si mal niekedy chrípku, sám dobre vieš, že vtedy nemáš chuť jesť. Pozri sa napríklad na pacientov v konečnom štádiu smrteľnej choroby. Schudnú na štyridsať alebo päťdesiat kíl a výživu im musia podávať vnútrožilovo. Chorý má len malú alebo žiadnu chuť do jedla.

O niekom povieme: „Má zdravú chuť do jedla.“ Nie je to ináč ani duchovne. Príznakom duchovného zdravia je hlad po Božom slove. Naopak strata túžby po Božích veciach signalizuje duchovnú chorobu.

Stretol som už aj takých pastorov, ktorí s väčšou horlivosťou hovoria o svojej službe, novom aute, športe, atď., než o Bohu. Správajú sa, akoby zhováranie sa o Bohu a o tom, čo nám v srdci hovorí, bolo rozprávaním sa o pracovných záležitostiach. Zapálene hovoria o novom dome, ktorý si postavili. Sledoval som ich počas modlitieb: obzerajú sa, rozprávajú sa, alebo si čítajú kázeň, ktorú o chvíľu prednesú, namiesto toho, aby pozdvihli svoje dlane v modlitbe a zamerali sa na toho, ktorý by im mal byť taký vzácny. To je však len prejav, ktorý ma omnoho hlbšiu príčinu.

V takýchto cirkvách som spozoroval nedostatok Božej prítomnosti. Keď ich vyzvem k pokániu a pozvem ich, aby sa priblížili k Bohu, Duch Svätý zostúpi a oni nevychádzajú z úžasu.

Buď si uvedomia, odkiaľ padli, alebo to jednoducho pripíšu nášmu špeciálnemu obdarovaniu. Niektorí dokonca odporujú tomu, čo sa udialo. V každom prípade, ak v nich zostal hoci len zvyšok túžby, Božia prítomnosť v nich nanovo prebudí hlad.

Izaiáš hovorí: „Hasnúci knôtik nedohasí“ (42:3). Tento verš hovorí o dohorievajúcom knôtku lampy, v ktorej sa už takmer úplne minul olej a ktorej plameň sa zmenil na čmudiaci dym. On vie, čo je slabé, malé, biedne a krehké. Nedohasí vyhasínajúci uhlík, ale radšej v ňom znovu rozdúcha oheň. Pamätaj, že Boh po nás túži a hľadá nás, i keď sme len vyhasínajúce uhlíky. Aké je dobré, keď s ním spolupracujeme a odpovedáme na jeho volanie! Lebo on sa nám nebude vnucovať.

Tak často vídam, ako Pán znovu rozdúchava oheň v tých, ktorí už boli na pokraji úplného vyhasnutia. Na konferenciách a v rozličných cirkvách mi znovu a znovu hovoria, že to, ako veľmi sa vzdialili, si uvedomili až vtedy, keď sa v nich oheň znovu rozhorel a ich túžba hľadať Boha sa nanovo roznieť. Uvedomili si, že nestrážili svoje srdcia a stratili hlad, ktorým sa vyznačuje zdravé srdce.

### STRÁŽ SI, ČO JE TI NAJVZÁCNEJŠIE

V Knihe prísloví čítame: „Pri plnej ostrážitosti si stráž srdce“ (4:23). Nič iné by sme nemali tak strážiť a chrániť ako svoje srdce! Pri týchto slovách uvažujem nad tým, ako človek chráni cennosti. Všetci sme už videli vystavené drahokamy, chránené hrubým nepriestrelným sklom. Sú pod neustálym dohľadom a aj tá najmenšia zmena v hmotnosti či teplote spúšťa alarm a automatické zablokovanie východov. Nachádzajú sa tam aj fotoelektrické lúče, ktorých prerušenie ihneď vydáva pokyn na zásah ozbrojenej jednotky. Bezpečnostná služba ich stráži nepretržite dvadsaťštyri hodín, sedem dní v týždni. Míňame tisícky dolárov na stráženie – *kameňa!*

Boh nám hovorí, že tým najvzácnejším majetkom na tejto zemi sú naše srdcia – nie kamene. A predsa, veriaci svoje srdcia vkladajú do vecí, ktoré nielenže neprinášajú žiaden úžitok, ale dokonca im škodia. Sledujeme a čítame takmer všetko, až kým sa tam nevyskytuje príliš veľa nadávok a obscénností. Nedokážeme rozoznať ducha tohto sveta, ktorý je nepriateľom Božieho Ducha. Ľudia zo sveta sú v tejto oblasti omnoho múdrejší, pretože horlivo strážia to, čo je pre nich najvzácnejšie, kým veriaci žijú nedbanlivo a nestrážia svoje srdcia pred žiadostivosťou a túžbami, ktoré ich oberajú o hlad po tom, ktorý jediný dokáže skutočne uspokojiť.

Pán „duše vysmädnuté napojil a duše hladných dobrým nasýtil“ (Žalm 107:9, pr. Nádej pre každého). On túži nasýtiť aj nás, ale jeho dobrota nás nemôže nasýtiť, ak sme už plní iných vecí. Udržujme si v srdciach hlad a neberme jeho pozvanie na ľahkú váhu, pretože zaslúbil, že ak sa k nemu priblížime, on sa priblíži k nám!

### OTÁZKY PRE ŠTÚDIUM

1. Kniha Prísloví 27:7 hovorí: „Sýty šliape po pláste medu.“ Premýšľaj nad týmto veršom. Ktoré starosti, túžby či pôžitky ťa robia najzraniteľnejším? Ako môžu otupiť tvoj hlad po „sladkom pláste medu“ – vzťahu s Bohom?
2. Autor v tejto kapitole píše o rozdielnej situácii u tínedžerov a dospelých v dvoch odlišných cirkvách. Zameriaval sa práve na oblasť túžby či hladu po Bohu. Keď sa pozrieš na svoju cirkev, ako by si charakterizoval svoju duchovnú rodinu z pohľadu duchovného hladu – sýta, hladná, ľahostajná?
3. Kniha Prísloví v 4:23 nás nabáda, aby sme si pri plnej ostražitosti strážili srdcia. Akým konkrétnym spôsobom by si si dnes mohol chrániť srdce? Nachádzajú sa na tvojom duchovnom jedálničku aj fastfoodové pokrmy, ktoré by si mal obmedziť, alebo nahradiť niečím iným?

## KAPITOLA ŠTVRTÁ

# TUŽBA PO BOŽEJ PRÍTOMNOSTI



Božie slovo počujeme, keď sme v jeho prítomnosti.

**Z**a uplynulých dvadsať rokov som precestoval všetky kontinenty, okrem Antarktídy, a kázal som Božie slovo v cirkvách a na konferenciách. Ešte predtým som bol sedem rokov členom vodcovského tímu v dvoch cirkevných zboroch. Za tie roky som v cirkvi identifikoval dve hlavné skupiny ľudí a zdá sa, že rozdiel v ich zmýšľaní sa s blížiacim príchodom nášho Pána neustále zväčšuje. Prvá skupina vyhľadáva Boha kvôli tomu, čo môže urobiť, kým tí druhí ho hľadajú, pretože chcú poznať, kým naozaj je.

### PRAVÁ PODSTATA MOTIVÁCIE IZRAELITOV

Tento protiklad môžeme pozorovať na Mojžišovi a synoch Izraelových. Pozrime sa na to lepšie. Izraeliti veľmi túžili po

vyslobodení z útlaku a volali k Bohu, uznávajúc ho ako svojho Vykupiteľa. Títo Abrahámovi potomkovia sú ako tí, ktorí hľadajú Boha kvôli tomu, čo pre nich môže urobiť. V cirkvi sú aj takí ľudia, ktorí nechcú byť spútaní týmto svetom, ale nevedomky sú stále jeho otrokmi. Vyznávajú Ježiša ako svojho Pána a hľadajú u neho vyslobodenie a istotu. A predsa, tak ako u synov Izraelových, ich svetské túžby, skutky a slová odhaľujú, čo v skutočnosti majú vo svojich srdciach.

Štyristo rokov volali Izraeliti k Bohu a prosili o vyslobodenie. Potom sa Boh zjavil Mojžišovi a povedal mu, že už nastal správny čas. Dal mu slovo, aby ho vykonal. Skôr než Mojžiš predstúpil pred faraóna, stretol sa so staršími Izraela a ohlásil im Božie zaslúbenie, že budú vyslobodení. Keď počuli, „že Pán (sústrastne) pozoroval Izraelitov a videl ich utrpenie, padli na kolená a klaňali sa“ (Exodus 4:31, Kat. pr., dodatok pridaný autorom).

Predstav si pocity ľudí na tomto zhromaždení! Celý život počúvali, že Boh im pošle Vykupiteľa. Že zdedia zem slobody, oplývajúcu mliekom a medom, sa odovzdávalo z pokolenia na pokolenie. Mnohí starci však zomreli skôr, než sa toto zaslúbenie naplnilo. Aj oni teraz zápasili s tou istou otázkou: Naplní sa toto zaslúbenie ešte počas nášho života? Uvidíme to na vlastné oči? Zrazu stoja v prítomnosti bývalého egyptského princa, trénovaného vodcu, na ktorom Boh zázračne potvrdzuje svoju priazeň. Ten, ktorý mal nad nimi vládnuť, bude ich vysloboditeľom. Jedine Boh môže učiniť takýto zázrak! Srdcia im naplnil úžas a radosť. Nedokázali robiť nič iné, než chváliť Boha a ďakovať mu.

Mojžiš od nich odišiel a stretol sa s faraónom. Ten ani zďaleka nebol nadšený Božím slovom o vyslobodení. Pohrdol Mojžišom i potomkami Abraháma a ešte viac zhoršil ich utrpenie tým, že im na plecía naložil neúnosné bremeno ťažkých prác. Odrazu sa všetko začalo meniť. Tí istí vodcovia Izraela sa pustili do Mojžiša a reptali proti nemu. Rýchlo zabudli na svoju vďačnosť. Boli sklamaní

a prepadli beznádeji. Dokonca sa dožadovali Božieho súdu nad Mojžišom! (pozri Exodus 5:21)

A predsa, Boh ich vo svojom milosrdenstve vyslobodil prostredníctvom mnohých zázrakov a znamení. Keď ich faraón nakoniec prepustil, opäť sa ich postoj výrazne zmenil. Prekypovali radosťou a odišli vo veľkej sláve. Predstav si tú atmosféru, keď počas východu z Egypta tancovali od radosti nad Božou dobrotou a vernosťou. Nezískali len slobodu, ale aj nesmierne bohatstvo v zlate a striebre a posilnili sa aj pokrmom – veľkonočným baránkom. Nielenže boli títo bývalí otroci vďační Bohu, ale ich dôvera k Mojžišovi dosahovala svoj vrchol.

Hneď ako vyšli z Egypta, Boh prikázal Mojžišovi, aby ľud viedol k Červenému moru. Keď sa obzreli, zbadali, že faraón ich prenasleduje so svojím vojskom. Znovu tu došlo k výraznej zmene ich postoja. Trpko sa sťažovali a dorážali na Mojžiša: „Či nebolo v Egypte hrobov, keď si nás zobral so sebou umrieť na púšti?! Čo si nám to urobil, že si nás vyviedol z Egypta? Nehovorili sme ti o tom v Egypte, keď sme ti vraveli: ‘Nechaj nás na pokoji, budeme slúžiť Egyptanom!’ Veď *lepšie by nám bolo* slúžiť v Egypte, ako zomrieť na púšti!“ (Exodus 14:11-12, Kat. pr., dôraz pridaný autorom). Keď v Egypte nešlo všetko podľa ich predstáv, povedali Mojžišovi, aby ich nechal na pokoji. A teraz sú znovu nespokojní s ich neschopným vodcom a opäť sa sťažujú. Mysleli si, že šomrú na Mojžiša a Árona, ale Mojžiš im povedal: „Nie proti nám repcete, ale proti Hospodinovi“ (Exodus 16:8). Naplnenie ich vlastných záujmov prevážilo v nich túžbu plniť Božiu vôľu. Všimni si slová *lepšie by nám bolo*. Chýbala im túžba po Božom srdci. Nadovšetko milovali svoj vlastný život.

Boh sa však nad nimi opäť zľutoval a rozdelil vody Červeného mora a previedol ich cezeň suchou nohou. Vzápätí úderom jednej vlny pochoval najmocnejšiu armádu na zemi – Egyptanov, ktorí štyristo rokov zotročovali Izraelitov. Ako veľmi sa radovali! Tešili sa a tancovali pred Pánom. Čítame, že: „Prorokynja Mária, Áronova

sestra, vzala do ruky bubon a za ňou šli všetky ženy, tancovali a bubnovali“ (Exodus 15:20). Dokážeš si predstaviť 800 000 až milión žien, tancujúcich a hrajúcich na bubnoch? Aký úžasný chváliaci tím! Ešte nikdy takú radosť nezažili. Nemala však dlhé trvanie. Po troch dňoch im došli zásoby vody. Opäť reptali a Boh sa opäť o nich postaral.

Prešlo zase pár dní, a tentoraz bolo problémom jedlo. Vzdychali: „Radšej sme mohli pomrieť Hospodinovou rukou v Egypte, keď sme sedávali pri hrncoch mäsa a najedli sme sa chleba do sýtosti. Vy ste nás však vyviedli na púšť, aby ste celé toto zhromaždenie vyhubili hladom“ (Exodus 16:3, Ekum. pr.).

Vidíš akí boli? Boli spokojní a vďační, keď Boh robil veci vtedy, keď im to vyhovovalo a tak, ako si to oni predstavovali. Ak sa Boh nesprával podľa ich očakávaní, boli nespokojní. Pravá podstata ich motivácie bola zjavná z ich správania a slov vyslovených v zlomových situáciách. Išlo im len o ich vlastné dobro. Svoje túžby povýšili nad Božie srdce a prítomnosť.

### PRAVÁ PODSTATA MOJŽIŠOVEJ MOTIVÁCIE

A tento kolotoč sa opakoval toľkokrát, že už aj Boh mal toho dosť. Mojžišovi povedal:

„Odíď odtiaľto ja s ľudom, ktorý si vyviedol z Egypta, do krajiny, ktorú som pod prísahou sľúbil Abrahámovi, Izákovi a Jákobovi, keď som povedal: Dám j tvojmu potomstvu. Pošlem pred tebou anjela a vyženiem Kanaánčanov, Amorejčanov, Chetitov, Perizzejov, Chivvijov a Jebúsejov. Prídeš do krajiny oplývajúcej mliekom a medom. Ja však nepôjdem s vami, lebo ste tvrdošijný ľud. Inak by som vás musel cestou vyhubiť.“

(Exodus 33:1-3, Ekum. pr.)



Boh povedal Mojžišovi, že môže viesť ľud do zaslúbenej zeme, na ktorú tak dlho čakali a že dokonca pošle pred nimi svojho anjela, aby odtiaľ vyhnal ich nepriateľov, ale on sám (jeho prítomnosť) s nimi nepôjde!

Našťastie to Boh povedal práve Mojžišovi, pretože ak by túto ponuku predložil synom Izraelovým, tí by ju s radosťou prijali, pripravili by skvelú oslavu, zbalili sa a zdúchli! Prečo si to myslím? Zamysli sa nad tým – ak boli ochotní vrátiť sa do Egypta bez Božieho anjela, len aby unikli nepohodliu na púšti, som si istý, že zaslúbenú zem, a k tomu ešte s anjelom, by brali všetkými desiatimi. Pozri sa však ako Mojžiš zareagoval na Boží návrh:

„Ak nepôjdeš s nami, ani nás odtiaľto nevyvádzaj!“

(Exodus 33:15)

Musíme si pripomenúť, čo v danej situácii znamenalo „odtiaľto.“ Bola to púšť, bezútešné miesto utrpenia a nepohodlia! Nebolo tam nič navyše, iba to najpotrebnejšie na naplnenie nevyhnutných každodenných potrieb. A aj to sa mnohokrát dialo nadprirodzeným spôsobom. Neboli tu záhrady, ani prírodné zdroje, žiadne domy, rieky, vinice, polia, ovocné stromy, ktorých plody by sa dali jesť. Žiadne obchody, miesta pre oddych či zábavu (jedine, že by radi sledovali, ako hady štípu ich najbližších). Obklopovala ich len nehostinná, vyprahnutá krajina. Nebolo tam na pohľad nič pekné, a predsa, Mojžiš vyhlásil: „Radšej chcem tvoju prítomnosť v nehostinnom kraji, než zaslúbenú zem bez tvojej prítomnosti!“

Po čom túžil? Po Božej prítomnosti! Viac túžil po Bohu samotnom, než po ním zaslúbenom požehnaní. Dôverný vzťah s Bohom mal pre neho väčšiu cenu, než akýkoľvek poklad, ktorý by mu Boh ponúkal. Toto odlišovalo Mojžiša od synov Izraelových, ktorí hľadali Boha kvôli jeho mocným skutkom, kým Mojžiš túžil po Bohu samotnom! Dokonca aj dnes môžeme veriacich rozdeliť do dvoch skupín na základe ich motivácií. Toto rozdelenie presahuje hranice denominácií. Niektorí nevedia, že u Boha môžu hľadať aj

viac než len ochranu či zabezpečenie. Môžu ho intímne poznať a zakúsiť to, kým naozaj je. Ako sa to líši od ženy, ktorá sa vydáva len kvôli peniazom? Svojho manžela si nevybrala na základe jeho charakteru, ale kvôli tomu, čo pre ňu bude môcť zabezpečiť. Pre oboch bude toto manželstvo sklamaním, pretože intimita nemôže vyrastať z takejto motivácie.

## ODMENA

Navštívil som niektoré z tých najkrajších miest na Zemi a videl som prepychové domy, ktoré však pre mňa nič neznamovali, pretože v nich chýbala Božia prítomnosť. Bol som však aj na menej prívetivých miestach, ako väzenia, krajiny tretieho sveta a domácnosti, ktorým nebolo čo závidieť, a predsa boli tieto miesta plné Božej prítomnosti. Môžem čestne vyhlásiť, že radšej trávim čas na nepohodlných miestach, kde prebýva Duch Svätý, než v luxusných vilách, ktorým chýba Božia prítomnosť.

Mal som tú česť hrať tenis vo vysokoškolskej lige, národnej tenisovej súťaži a juniorskom Davis Cupe, a vyhral som národný titul. Získal som akademické ocenenia, spoločenské postavenie a obdiv nielen svojich rovesníkov, ale aj učiteľov. Chodil som s krásnymi a obľúbenými dievčatami. Pre väčšinu ľudí je toto všetko cieľom, ktorý sa zo všetkých síl snažia dosiahnuť. Môžem však s úprimnosťou povedať, že všetka táto sláva a pôžitok sa ani zďaleka nevyrovňajú čo i len tridsiatim sekundám v Božej prítomnosti. Nedá sa to porovnať! Všimni si, ako Písmo opisuje Mojžiša:

„Keď Mojžiš dospel, vo viere odoprel volať sa synom faraónovej dcéry. Radšej si zvolil trpieť s Božím ľudom, než mať dočasný úžitok z hriechu, a Kristovu potupu pokladal za väčšie bohatstvo ako poklady Egypta. Mal totiž na zreteli budúcu odmenu. Vo viere opustil Egypt a nezľakol sa kráľovho hnevu, ale vydržal, akoby videl Neviditeľného.“

(Hebrejom 11:24-27, Ekum. pr.)

Všimni si, že sa rozhodol trpieť. Jeho postavenie sa výrazne líšilo od situácie synov Izraelových. Oni totiž na rozdiel od Mojžiša nemali možnosť voľby. A predsa, videli sme, že sa sťažovali, kým Mojžiš mlčal. Z vlastnej vôle sa rozhodol zanechať to najlepšie, čo mu svet mohol ponúknuť, a to najvyššie postavenie, aké človek mohol dosiahnuť. Prečo? Hľadal inú odmenu, ktorou nebola zasľúbená zem, ale Božia prítomnosť. Po stretnutí v horiacom kre už netúžil po ničom inom, len spoznať Boha intímny spôsobom.

Kázal som tisíckam ľudí na konferenciách a zhromaždeniach, slúžil som miliómom televíznych divákov a čitateľov. Neprestávam žasnúť nad tým, akým nesmiernym spôsobom nás Boh požehnával. Ale ak by som si mal vybrať, bez najmenšieho zaváhania by som vymenil tento úspech, ktorý nám dal, za jeho prítomnosť. Nič sa jej totiž nevyrovná. Cítiť Božiu blízkosť a počuť jeho hlas šepkajúci veci, o ktorých som doteraz nič netušil, je omnoho viac než kázať zástupom a predávať milióny výtlačkov kníh. Sláva jeho prítomnosti má väčšiu cenu než čokoľvek iné!

Veľmi ma bolí, keď vidím kazateľov, ako sa snažia vo svojej službe dosiahnuť úspech, v nádeji, že ich to uspokojí. Ich skrytým cieľom je získať úctu a uznanie. Videl som, ako tí, ktorí v úspechu v službe hľadali svoju hodnotu a naplnenie, skončili v zúfalstve a nakoniec sa nechali chytiť do pasce temnoty. Získali vo svojej službe skvelú povesť, no nakoniec sa ocitli v osídlach nemravnosti a žiadostivosti. Až vtedy zistili, aké prázdne to všetko bolo.

Bol som svedkom podobného tragického konca tých, ktorí nikdy nezažili úspech. Boli sklamaní, pretože nikdy nevybudovali cirkev, ktorej počet členov by bol väčší než dvesto, päťsto, tisíc, päťtisíc alebo iný, podľa toho, aký cieľ si vo svojom srdci vytýčili. Ich knihy sa nepredávali s takým úspechom, v aký dúfali, a nikdy neboli pozvaní na „veľké“ konferencie, na ktorých tak túžili kázať. Hľadali naplnenie tam, kde sa nedá nájsť. Nie je žiaden rozdiel medzi nimi a ľuďmi, ktorí sa ženú za spoločenským postavením a úspechmi v sekulárnej sfére. Títo veriaci minuli cieľ, pre ktorý boli stvorení.

Na druhej strane, stretol som mužov a ženy s veľkou službou, ktorí zakúsili úspech, ale ich srdcia túžia poznať Boha ešte viac. Hovorili, že by sa radi toho všetkého vzdali a začali slúžiť v inej službe, alebo robili niečo celkom iné, ak by to Boh chcel. Väčšina z nich vôbec nevyhľadávala postavenie, v ktorom sa teraz nachádzajú. Vyznali, že na to miesto ich dosadil Boh a to, po čom túžia, je robiť mu radosť. Keď som sa s nimi zhováral a pozoroval ich skutky, všimol som si, že sú ako Dávid, ktorý zažíval veľký úspech a predsa sám seba nazval chudobným a biednym.

Stretol som aj takých ľudí, ktorých služba bola malá, ale napriek tomu, prežívali pokoj a požehnanie, pretože vedeli, že robia to, k čomu boli povolání. Ich cieľom nie sú počty alebo vonkajší úspech, ale intímne poznanie Boha a kráčanie v jeho prítomnosti. To by malo platiť pre každého človeka. Všetci sme boli stvorení pre Boha a nikto z nás nenájde pravé naplnenie inde, než v kráčaní s ním v jeho prítomnosti. Práve tu nájdeme ozajstný pokoj a uspokojenie.

## DVA DRUHY BOŽEJ PRÍTOMNOSTI

Na tomto mieste by sme mali definovať dva druhy Božej prítomnosti, ktoré sa opisujú v Písme. Prvou z nich je jeho *všadeprítomnosť*. Dávid o nej hovorí v siedmom verši Žalmu 139: „Kam môžem ujsť pred tvojím duchom a kam utiecť pred tvou tvárou?“ Všadeprítomnosť znamená, že Boh sa nachádza na každom mieste. A Dávid pokračuje: „Ak vystúpim na nebesia, ty si tam; ak zostúpim do podsvetia, aj tam si. Keby som si povedal: ‚Azda ma tma ukryje a namiesto svetla ma zahalí noc,‘ pre teba ani tmy tmavé nebudú a noc sa rozjasní ako deň. Tebe je tma ako svetlo“ (v. 8, 11-12). Tieto verše hovoria o Pánovom zaslúbení, že nás nikdy neopustí, ani nezanechá (Židom 13:5). Hoci jeho prítomnosť necítíme, to ešte neznamená, že tu nie je, len si to jednoducho neuvedomujeme. Druhým typom Božej prítomnosti, ktorý sa opisuje v Písme, je *prejavujúca sa prítomnosť*. To znamená, že neviditeľné a nepoznané sa stáva viditeľným a poznateľným. Táto prejavujúca sa Božia prítomnosť bola to, po

čom Mojžiš veľmi túžil. Boh je zreteľne prítomný vtedy, keď si jeho prítomnosť uvedomuje nielen náš duch, ale aj naša myseľ a zmysly. O takejto prítomnosti hovoril Ježiš, keď povedal:

„Aj ja ho budem milovať a zjavím mu seba samého.“

(Ján 14:21, Ekum. pr.).

Žalmista o tom hovorí: „Blahoslavený ľud, ktorý ťa vie oslavovať! Oni chodia vo svetle tvojej tváre, Hospodin“ (Žalm 89:16, Ekum. pr.). Peter v deň Letníc povzbudzoval ľudí: „Preto teraz zmeňte svoje zmýšľanie a svoj postoj k Bohu, aby vám mohol odpustiť viny a aby ste poznali nádherné chvíle obživenia *v Pánovej prítomnosti*“ (Skutky 3:19-20, pr. Nádej pre každého, dôraz pridaný autorom).

Boh môže svoju prítomnosť zjaviť mnohorakým spôsobom. V Písme čítame, že niektorí ho videli, iní počuli jeho hlas, ale nevideli ho, kým iní zase cítili jeho blízkosť a prostredníctvom jeho zjavenia ihneď pochopili veci, o ktorých dovtedy nič netušili. Jedno je však isté: keď príde, budeš o tom vedieť a budeš ho cítiť vo svojom najhlbšom vnútri.

## HLADÁME PÁNA ALEBO PREJAVY?

Stretol som ľudí, ktorí túžili po zážitku Božej prítomnosti, ale mali to pomýlené. Hľadali skôr prejavy jeho moci než jeho osobu. Keď Boh prechádzal okolo Eliáša, jeho moc sa zjavila viacerými spôsobmi. Najprv to bol silný a mohutný vietor, ale Pán nebol vo vetre. Potom nasledovalo zemetrasenie, ale Písmo jasne hovorí, že Pán nebol v zemetrasení. Za ním šiel oheň, ale znovu čítame, že Pán nebol ani v ohni. Po ohni sa ozval tichý a lahodný šum. Vtedy Eliáš vedel, že osobne zakúsil Božiu prítomnosť.

Videl som ľudí, ktorí hľadali prejavy v domnienke, že cez ne nájdú Boha, namiesto toho, aby najprv vo svojich srdciach hľadali Pána a následne zažívali zjavenie jeho prejavujúcej sa prítomnosti. Často

po kázaní, ktoré sa dotýka srdc, vyzvem ľudí, aby prišli dopredu, aby sa stretli s Bohom. Niekedy sa stáva, že sa niektorí modlia takým spôsobom, ktorý iných vyrušuje a rozptyľuje, akoby šli proti prúdu. Iní sa smejú či trasú, alebo sa inak navonok prejavujú. Robia to preto, že raz sa stretli s Bohom a plakali, triasli sa, alebo sa smiali, a tak teraz podvedome robia to isté v nádeji, že ho znovu nájdú v týchto prejavoch. Ale takto to nefunguje. Mnohokrát musím ľudí utíšiť a poviem im, aby nič nerobili, iba zotrvali v tichu a aby vo svojich srdciach hľadali Ježiša ako osobu. Ak to sprevádzajú aj prejavy, výborne! Ale nemáme ho hľadať cez prejavy. Máme hľadať Pána samotného!

Spomínam si na jedno zhromaždenie v Ázii, počas ktorého mnohí reagovali na výzvu na pokánie. Keďže ich bolo tak veľa, že by sa nezmestili pred pódium, vyzval som ich, aby sa modlili a hľadali Pána práve tam, kde sa nachádzali. Božia prítomnosť zaplavila celú miestnosť úžasným spôsobom. Bolo nádherné sledovať, ako sa Boh ujal vedenia a zjavoval samého seba. Zažil som to už mnoho ráz, ale nikdy sa to pre mňa nestane čímisi bežným, či samozrejším. Veľakrát ho vnímaš jasnejšie než tí okolo teba. Vo chvíli, keď zostúpila jeho prítomnosť, mnohí sa začali smiať, ale ja som cítil smútok a potvrdilo sa to. Veľmi rýchlo odišiel, i keď ľudia sa i naďalej smiali a kričali, akoby bol stále prítomný. Zastavil som ich a pokarhal, lebo som zistil, že iba napodobňovali to, čo sa stalo pred pár mesiacmi pri návšteve istého evanjelistu. Službu tohto evanjelistu sprevádza veľmi silný prejav, ktorý sa často nazýva aj „svätý smiech“. Verím, že sú chvíle, keď sa ľudia v Božej prítomnosti smejú. Zažil som to už aj na vlastnej koži a videl som to aj u ľudí na našich vlastných zhromaždeniach. Raz v Indonézii Duch Boží zostúpil na naše zhromaždenie a dve hodiny som spolu s tlmočníkom sledoval ľudí, ktorí sa od smiechu až váľali po zemi. Začalo sa to piatimi ženami, ktoré spočiatku plakali, no postupne ich plač prešiel do hlasného smiechu, ktorý sa rozšíril na celé zhromaždenie. Ešte nikdy predtým nič podobné nezažili. Hľadali Boha!

Na tomto zhromaždení to však bolo niečo úplne iné. Oči zhromaždených sa neupierali na Pána, ale na prejavy. Mysleli si, že ak sa nebudú smiať, bude to znamenať, že Božia prítomnosť sa nezjavila. Často bývam v Božej prítomnosti a zažívam ho veľmi silno aj bez akýchkoľvek vonkajších prejavov. Už som v jeho prítomnosti aj nekontrolovateľne plakal, ale uvedomujem si, že to bol vždy výsledok toho, že som ho hľadal a vstúpil do jeho prítomnosti.

Vysvetlime si to na jednoduchom príklade obliekania nohavíc. Čo ak by som si obliekol nohavice a ruky si dal do vreciek, aby som ich vyrovnal, a vtom by som v jednom z nich objavil stodolárovú bankovku? Tie nohavice som si neobliekal, aby som získal peniaze. Objavil som ich až pri obliekaní. Chcel som sa len obliecť, ale ako som sa obliekal, získal som aj prídavok a prekvapenie v podobe peňazí. Nehľadáme prejavy, ale skôr osobu nášho Pána a všetko ostatné je prídavok.

Keď som ľudí na tomto zhromaždení v Ázii napomenul, povedal som im, že chápem ich hlad po Božej prítomnosti a varoval som ich, aby Boha nezamieňali za zážitok. Po tomto povzbudení sa Pánova prítomnosť vrátila v svätej bázni. Tentoraz mnohí plakali, nesmiali sa. Najdôležitejšie však bolo, že sa hlboko dotkol všetkých, ktorí ho hľadali, bez ohľadu na to, či plakali alebo nie.

## PREJAVY NEUSPOKOJÚJÚ

Nezabúdaj, že manna synov Izraelových neuspokojila. Boh im na púšti dal mannu, aby im ukázal, ako veľmi potrebujú niečo viac – Jeho prítomnosť. Mojžiš povedal:

„Pamätaj na celú cestu, ktorou ťa tých štyridsať rokov Hospodin, tvoj Boh, viedol po púšti, aby ťa pokoril a vyskúšal a poznal, čo je v tvojom srdci, či budeš zachovávať jeho príkazy, alebo nie. Pokoroval ťa, dal ti hladovať, potom ťa sýtil mannou, ktorú si nepoznal a nepoznali ju ani tvoji

otcovia, aby ťa poučil, že človek nežije len samým chlebom,  
ale všetkým, čo *vychádza* z Hospodinových úst“

(Deuteronomium 8:2-3,  
Ekum. pr., *dôraz pridaný autorom*).

Pozorne si všimni slovo *vychádza*. Nepovedal *vyšlo*, ale *vychádza* – to je prítomný čas, nie minulý. Slovo, ktoré vyslovil, počujeme, keď sme v jeho prítomnosti! Eliáš sa nenechal pohltiť prejavmi moci Boha, ktorý prechádzal okolo neho, ale čakal na tichý a lahodný šum jeho prítomnosti. Až potom odpovedal. V Ázii sa nechali uniesť prejavmi, ktoré sprevádzali Boha, keď raz prechádzal okolo nich. Ale Boh sa odvtedy pohol. Už viac nebol na tom istom mieste. Prešiel k niečomu novému, kým oni za ním zaostali a hľadali ho na mieste, z ktorého už dávno odišiel.

Tak ako manna nikdy neuspokojila synov Izraelových, ani prejavy nám neboli dané na to, aby uspokojili naše hlbšie túžby. Ony nie sú naším konečným cieľom. Ak budeme vyhľadávať iba prejavy, pustíme sa na cestu nespokojnosti, z ktorej je možné dostať sa iba vtedy, ak sa odvrátíme od toho, čo nás nemôže naplniť a budeme hľadať intimitu, ktorá pochádza od Boha.

### USPOKOJIŤ SA IBA S ROZUMOVÝM VZŤAHO M?

Ďalšia smutná vec, ktorá nastáva vtedy, keď veriaci vyvyšujú prejavy nad hľadanie Pána samotného je, že to mnohých odrádza od pravej Božej prítomnosti. Rozčarovaní z neobvyklého, niekedy až čudného správania sa tých, ktorí vyhľadajú prejavy, mnohí sa radšej budú mať na pozore a uspokojia sa aj s čisto rozumovým vzťahom s Bohom. A to je tragédia, pretože sme boli stvorení pre omnoho väčšie veci. A. W. Tozer napísal, že v poslednom čase bolo učenie o ospravedlnení z viery „mnohými interpretované takým spôsobom, že vlastne zamedzilo ľuďom poznanie Boha. Celý priebeh náboženskej konverzie sa stal mechanickým a bezduchým... Človek je ‘spasený,’ ale nemá hlad či smäd po Bohu. V skutočnosti ho



naučia byť spokojným a povzbudzujú ho, aby sa uspokojil s málom“ (The Pursuit of God, s. 12-13).

Rozumový vzťah s Bohom je mechanický a bezduchý. Boli sme stvorení, aby sme s ním prebývali reálne, nie iba teoreticky. Nemali by sme sa uspokojiť, kým nezakúsime plnosť tohto vzťahu. Ježiš zomrel, aby odstránil závoj oddeľujúci nás od skutočnej Božej prítomnosti. Preto čítame žalmistovo zvolanie:

„Aké milé sú tvoje príbytky, Hospodin zástupov! Moja duša sa umára túžbou po nádvoriach Hospodina; moje srdce i moje telo plesajú v ústrety živému Bohu. Veď aj vrabec si nájde domov a lastovička hniezdo, kde si kladie mláďatá pri tvojich oltároch, Hospodin zástupov, môj kráľ a môj Boh. Blahoslavení tí, čo bývajú v tvojom dome a ustavične ťa chvália“

(Žalm 84:1-5, Ekum. pr.).

V jednom z anglických prekladov Biblie (The New King James Version), v treťom verši čítame: „Moje srdce i moje telo volajú po Bohu.“ Žalmista ďalej hovorí, že vrabec i lastovička si nájdu príbytky, ale o sebe tvrdí, že nemá domov, pretože túži prebývať v Božom príbytku. Jeho vytúžený domov je miesto, kde je Božia prítomnosť. Všimni si, že vraví, že tí, ktorí prebývajú v Božej prítomnosti sú šťastní a blažení. Spomínaný anglický preklad hovorí, že týmto ľuďom možno závidieť. Túžia po Božej prejavujúcej sa prítomnosti. A to by malo byť cieľom tých, ktorí milujú Pána! Čím sme pri ňom bližšie, tým je táto túžba väčšia.

## OTÁZKY PRE ŠTÚDIUM

1. Na začiatku tejto kapitoly autor píše: „Počas týchto rokov som v cirkvi identifikoval dve hlavné skupiny ľudí... Prvá skupina vyhľadáva Boha kvôli tomu, čo môže urobiť, kým tí druhí ho hľadajú, pretože chcú poznať, kým naozaj je. Bud' úprimný – do ktorej skupiny patíš?
2. Po vyslobodení z Egypta Izraeliti často jeden deň Boha chválili za to, že sa o nich stará a na druhý deň šomrali a sťažovali sa, pretože im neposkytol to, čo chceli. Spomeň si na svoje vlastné zážitky „z púšte“. V čom sa tvoj postoj podobá postojom synov Izraelových?
3. Možno čítaš túto knihu preto, že práve teraz prechádzaš „púšťou“. Ak áno, čo sa môžeš naučiť z Eliášovej skúsenosti s vetrom, zemetrasením a ohňom?

## KAPITOLA PIATA

# ZA ZÁVOJOM



„Božia prítomnosť nás odlišuje od ostatných ľudí na tejto zemi“

**P**ánova prítomnosť nám vždy odhaľuje viac z jeho charakteru a každé stretnutie s ním nás zásadne premieňa. Keď i len letmo prelistujeme Bibliu, zistíme, že tí, ktorí hlbšie chápali Božie cesty, boli práve tí, ktorí hľadali a zažívali Božiu prítomnosť.

### AKO NÁS BOŽIA PRÍTOMNOSŤ ROBÍ ODLIŠNÝMI

V poslednej kapitole sme hovorili o tom, ako Mojžiš odmietol návrh, ktorý mu Boh predložil. Pán by Izraelitom splnil zaslúbenia, ale nešiel by s nimi. A tak Mojžiš pohotovo odpovedal: „Ak nepôjdeš s nami, ani nás odtiaľto nevyvádzať!“ (Exodus 33:15) Mojžiš tak poukázal na to, že blízkosť Boha prevyšuje všetky dobré plynúce zo zaslúbení, ak v nich neprežívame Božiu prítomnosť. Vypočuj si teraz, ako Mojžiš zdôvodnil odmietnutie anjela – sprievodcu:

„Ak nepôjdeš s nami, ani nás odtiaľto nevyvádzaj! Ako inak poznám, že som spolu s tvojím ľudom získal tvoju priazeň, ak nie podľa toho, že pôjdeš s nami? *Tým sa budem spolu s tvojím ľudom líšiť od ostatných národov na zemi.*“

(Exodus 33:15-16,

Ekum. pr., dôraz pridaný autorom)

V jeho odpovedi sa ukrýva hlboká pravda. Je to Božia prítomnosť, ktorá nás odlišuje od všetkých ostatných ľudí. Neodlišujeme sa tým, že sa vyhlasujeme za kresťanov, alebo tým, že navštevujeme cirkev postavenú na Biblii, alebo tým, že sme v podstate celkom dobrí ľudia, ktorí sa kedysi pomodlili modlitbu spasenia so svojím priateľom, alebo odpovedali na výzvu a prišli k pódiu. Je to práve Božia prítomnosť, ktorá nás činí odlišnými a zároveň svätými (oddelenými pre neho). Jeho prítomnosť je dôkazom pre obyvateľov tejto planéty.

Prečo sa potom toľkí uspokojili s čisto intelektuálnym vzťahom s Bohom? Prečo sme sa zmierili s tým, že nášmu kresťanstvu chýba prítomnosť Krista? Ako to, že sme sa naučili byť spokojnými aj bez intimity? Prečo sme hlásali kresťanstvo takým spôsobom, ktorý v ľuďoch nebudoval vášnivú túžbu priblížiť sa k Bohu a zotrvať v jeho prítomnosti? A. W. Tozer na tieto otázky odpovedá takto:

„Boh túži, aby sme vstupovali stále hlbšie do jeho prítomnosti a prežili v nej celý svoj život. Táto pravda by nám mala byť známa prostredníctvom vedomej skúsenosti. Je to viac než len učenie, ktoré by sme mali zastávať. Je to životný štýl, ktorý by sme si mali užívať v každej chvíli nášho života.“

(The Pursuit of God, s. 34)

Mnohí sa uspokojili s rozumovou vedomosťou o tom, že patríme Bohu, ale nikdy s ním nehľadali skutočný vzťah. Odmodlili si svoje, jedného dňa zomrú a budú s ním. Ale minuli realitu Krista a stratili mocné zjavenie o tom, že Boh túži kráčať s nami. Nie je to jednorazový zážitok či vzdialená skúsenosť. Je to jeho reálna túžba

po trvácom spoločenstve. Vydajme sa spolu na putovanie Bibliou a spoločne skúmajme túto pravdu.

### KTO ZAŽIL BOŽIU PRÍTOMNOSŤ?

Celou Bibliou sa vinie jeho prejavujúca sa prítomnosť. V záhrade Eden Adam a Eva kráčali s Bohom, kým ich neposlušnosť neprinútila ukryť sa „pred Hospodinom Bohom“ (Genezis 3:8). V tej chvíli sa človek oddelil od Božej prítomnosti. Ich syn Kain sa kvôli svojmu zatvrdnutému srdcu vzdialil od Božej prítomnosti ešte viac.

Boh sa však nevzdal a stále túžil po dôvernom vzťahu s človekom, ktorého neprestal milovať. Ľudia ako Enoch či Noach nakoniec na jeho túžbu odpovedali a dotkli sa Božieho srdca svojou neuhasiteľnou túžbou po ňom. A preto mu boli bližšie než ktokoľvek iný od čias Adamovho odchodu z Edenu..

V priebehu svojho života Abrahám často zažíval Božiu prejavujúcu sa prítomnosť. Jedným z takýchto stretnutí bol ich vzájomný rozhovor o budúcnom osude Sodomy a Gomory. Čítame, že po zničení týchto miest „Abrahám včasráno vstal, šiel na miesto, kde predtým stál s Hospodinom“ (Genezis 19:27). A toto bola len jedna z mnohých chvíľ, keď Abrahám zažíval spoločenstvo s Bohom v jeho prítomnosti. Keď bol Abrahám už v pokročilom veku, povedal jednému zo svojich sluhov: „Hospodin, pred ktorého tvárou chodím, pošle s tebou svojho anjela, aby si mal na ceste úspech“ (Genezis 24:40, Ekum. pr.).

O Samuelovi čítame, že „dorastal, Hospodin bol s ním a žiadne z jeho slov nezostalo bez úžitku“ (1 Samuelova 3:19). Ako bolo možné, že ani jedno z jeho slov nezostalo bez úžitku? Odpoveďou je nasledujúci verš: „Hospodin milostivo navštevoval Annu; počala a porodila ešte troch synov a dve dcéry. Mladý Samuel však vyrastal pri Hospodinovi“ (1 Samuelova 2:21, Ekum. pr.). Znovu vidíme, že zjavenie pochádza z Božej prítomnosti. Keď ho budeme poznať,

budeme hovoriť, čo hovorí on a ani jedno z našich slov nezostane bez úžitku.

Dávid, ktorý miloval Boha a zažíval jeho prítomnosť tak, ako nikto iný v Starom zákone (možno iba s výnimkou Mojžiša), zvolal: „Ráč preto požeňať dom svojho služobníka, aby navždy trval pred tebou“ (2 Samuelova 7:29, Ekum. pr.). Podobne ako Mojžiš, ani on nechcel uprednostniť úspech na úkor Božej prítomnosti. Keď neskôr spáchal tragický hriech cudzoložstva a vraždy, v pokání volal k Bohu: „Neodvrhni ma od seba, neodnímaj mi svojho svätého ducha“ (Žalm 51:13, Ekum. pr.). Vedel, že jeho život by sa stal prázdny a nezmyselný, ak by ho neprežíval v Božej prítomnosti! Dávid je autorom týchto slov: „Dávaš mi poznať cestu života, plnosť radosti v tvojej prítomnosti. Po tvojej pravici je večná blaženosť“ (Žalm 16:11, Ekum. pr.).

Psychológovia tvrdia, že vzťahy, ktoré sme mali v priebehu posledných piatich rokov, ovplyvnia našu osobnosť. Nemôžem tomu protirečiť, keďže aj Písmo nám hovorí: „Nedajte sa klamať: Zlé reči kazia dobré mravy“ (1 Korintánom 15:33)<sup>1</sup>, a znova: „Kto chodí s múdrom, bude múdry“ (Príslovia 13:20). A čo Dávid? Bol v divočine sám, keď sa k nemu pripojili „všetci prenasledovaní, všetci zadlžení a všetci nespokojní ľudia. Spolu ich bolo asi štyristo a on sa stal ich vodcom“ (1 Samuelova 22:2, Ekum. pr.). Fíha, to ale bola „vyberaná“ spoločnosť! A s nimi prežil desať rokov! Prenasledovaní, dlžníci a nespokojenci! Boli nahnevaní, podráždení a určite tiež drzí a necitliví. Mali vplyv na Dávidovu osobnosť? Nie! Prečo? Pretože Dávid trávil v Božej prítomnosti toľko času, že si zachoval kráľovské spôsoby a nakoniec z nich vyformoval vodcov, o ktorých sa rozprávalo i v nasledujúcich generáciách!

Jednou z mojich obľúbených pasáží v Písme je Dávidova odpoveď na veľké Božie pozvanie. Napísal:

---

1 Anglický originál uvádza: „Zlá spoločnosť kazí dobré mravy.“ (pozn. prekl.)

„Moje srdce ti pripomína tvoje slová: Hľadajte moju tvár!  
Hľadám tvoju tvár, Hospodin.“

(Žalm 27:8, Ekum. pr.)

To bol jeho život. Strávil s Pánom toľko času, že ovplyvnil nielen tých štyristo mrzutých mužov, ale celý národ. Mal taký veľký vplyv preto, že trávil čas pri Zdroji všetkej múdrosti, poznania a porozumenia. Ale nerobil to preto, aby „získal“ Božiu múdrosť. Trávil s ním čas preto, že túžil po jeho srdci. Miloval ho viac než kohokoľvek alebo čokoľvek iné, a to preto, že s ním strávil toľko času.

Kiežby aj Dávidov syn Šalamún zdedil túto veľkú túžbu! Videl Boha Izraela dvakrát a bol múdrejší než všetci pred ním a po ňom, a predsa nepochopil, aké dôležité je zotrvať v jeho prítomnosti. Na sklonku svojho života napísal knihu Kazateľ. Hoci mal všetku múdrosť, nevyčísľiteľné bohatstvo, najkrajšie ženy a tiež slávu a moc, mohol len zvolať: „Všetko je márnosť!“ Ak by mal srdce svojho otca Dávida, dejiny Izraela mohli byť úplne iné.

Pravdu povediac, veľká časť histórie opísanej v Biblii by bola iná, ak by rôzni jednotlivci spoznali, aké dôležité je hľadať Božiu prítomnosť. Je smutné, že dosť veľký počet z nich zažil istý stupeň jeho prítomnosti, ale akosi si neuvedomili, čo zakúsili. Naďalej im unikala pravda, že v Božej prítomnosti je nekončiace uspokojenie a dlhý život možno nájsť len vtedy, keď neustále hľadáme jeho prítomnosť. Jedným z nich bol aj Dávidov vzdialený potomok, kráľ Uzzija. V mladosti hľadal Boha, ale neskôr zabudol, odkiaľ pramenil jeho úspech. Vo svojej pýche prestal Pána vyhľadávať, čo malo za následok, že zomrel opustený na následky malomocenstva (pozri 2 Kroník 26).

## NAJVÄČŠIA TRAGÉDIA

Podobne by sme v Starej zmluve mohli pokračovať ďalej, ale jednou z najväčších tragédií bolo obdobie, keď Dávidovi predkovia, Abrahámovi potomkovia, vyšli z Egypta. V predchádzajúcej kapitole sme hovorili o Božej túžbe vyslobodiť ich, aby ich mohol priviesť k sebe. Chcel sa im priblížiť, aby mohol zjaviť svoju prítomnosť. Je smutné, že keď to urobil „ľud zostal stáť *obďaleč* a Mojžiš sa priblížil k oblaku, v ktorom bol Boh“ (Exodus 20:21; dôraz pridaný autorom). Aké žalostné. Boh sa zjavil a oni stáli obďaleč! Jedine Mojžiš túžil priblížiť sa. Kvôli ich reakcii musel Boh ustanoviť kňazov, ktorí by pred ním zastupovali ľud. Postavili stánok, aby Božia prítomnosť prebývala medzi nimi. Postavili ho podľa presných pokynov, ktoré im Boh dal. Čítame, že keď ho dokončili „oblak zakryl stan stretávania a *Hospodinova sláva* naplnila príbytok. Mojžiš sa nemohol priblížiť k stanu stretávania, lebo nad ním sa vznášal oblak a Hospodinova sláva naplňala príbytok“ (Exodus 40:34-35, Ekum. pr., dôraz pridaný autorom).

## VIACERO STUPŇOV BOŽEJ PRÍTOMNOSTI

Myslím, že je teraz vhodný čas na to, aby som mierne odbočil a hovoril o viacerých stupňoch Božej prítomnosti. Všimni si slová *Hospodinova sláva*, ktoré boli použité vo vyššie uvedenom verši. Hneď po postavení stánku Božia prítomnosť zostúpila s takou slávou, že Mojžiš, ktorý sa s Bohom zhováral zoči-voči ako priateľ, nemohol doň vstúpiť. Vieš si predstaviť tú bázeň – prítomnosť, ktorá je nádherná a zároveň naháňajúca strach?

Po mnohých rokoch, za vedenia Éliho, ktorý bol sudcom a kňazom a vzdialeným Áronovým potomkom, bola Pánova prítomnosť v stánku takmer úplne zanedbávaná. Nielenže nemohli do stánku vstúpiť, ale v jeho blízkosti spáchali neslýchaný hriech. V Prvej knihe Samuelovej čítame, že „slovo Hospodinovo bolo v tých časoch vzácne a prorocké videnie zriedkavé“ (3:1). Prečo bolo



Hospodinovo slovo vzácne? Opäť si pripomeňme, že zjavenie Boha, vrátane jeho slova, možno nájsť len v jeho prítomnosti. Bez jeho prítomnosti niet ani zjavenia. Miera Božieho zjavenia je priamo úmerná jeho prítomnosti. V spomínanej kapitole knihy Samuelovej sa dozvedáme, že Božia lampa (jeho prítomnosť) už takmer vyhasla (bez jeho prítomnosti). To sa stalo na konci Éliho pôsobenia, keď archu ukoristili Filištínci. V deň, keď zomrel, manželka jeho syna pomenovala svojho novonarodeného syna Ichabod, čo znamená „sláva odišla“.

Na rozdiel od Éliho dní, keď Božia prítomnosť bola vzácna a takmer nepostrehnuteľná kvôli hriechu, boli aj také situácie, keď jeho prítomnosť zostala reálnou a hmatateľnou (aj keď sa nemusela vyznačovať slávou, akú bolo možné zažiť po vztýčení stánku stretávania). Inokedy sa Boh priblížil nepozorovane a rozhodol sa nezjaviť svoju slávu. Takýmto prípadom bol Jákobov príbeh. Zápasil s Bohom a videl ho zoči-voči, ale zjavne nevidel jeho slávu. A predsa po tomto stretnutí u Jáкова vidíme zmenu (Genezis 32:24-30). Jozua videl Pána a nevedomil si, že hovoril s Veliteľom nebeského vojska. Na druhej strane čítame o Mojžišovi, ktorý túžobne volal na Pána, aby mu ukázal svoju tvár. A Božia odpoveď znela: „Mňa nemôžeš vidieť, lebo mňa nikto nemôže vidieť a zostať pritom nažive“ (Exodus 33:20). Mojžiš túžil vidieť Boha, ale nemohol; Jozua a iní videli Pánovu tvár a zostali nažive. Prečo? Nevideli Pána v plnosti jeho slávy.

## VO SVETLE BOŽEJ TVÁRE

V prvom rade si potrebujeme povedať, čo je Pánova sláva. Niektorí si ju predstavujú ako hmlu či oblak. To vedie k tvrdeniam typu: „Och, minule na naše zhromaždenie padla Božia sláva.“ Tým však obmedzujeme a zatemňujeme jeho zámer nevedomými slovami (pozri Jób 38:2).

Po prvé, Božia sláva nie je oblak. Môžeš sa opýtať: „Prečo sa potom v Biblii spomína oblak takmer pri každej situácii, keď sa zjavila Božia sláva?“ Lebo Boh sa ukryl do oblaku. Je až príliš veľkolepý, aby sme na neho mohli hľadiet', a preto mu oblak zakrýval tvár. Inak by každý živý tvor v jeho prítomnosti okamžite zomrel. Spomeň si, čo Boh povedal Mojžišovi: „Mňa nemôžeš vidieť, lebo mňa nikto nemôže vidieť a zostať pritom nažive“ (Exodus 33:20). Tu hneď vyvstáva ďalšia otázka: Ako potom Izaiáš, Ezechiel a apoštol Ján mohli vidieť Božiu slávu a zostať nažive, aby ju opísali? Odpoveď je jednoduchá. Boli v duchu, mimo tela. Smrteľné telo nemôže obstáť v prítomnosti Svätého Boha v celej jeho sláve. On je stravujúcim ohňom, v ktorom niet nijakej tmy (Židom 12:29, 1 Ján 1:5). Pavol o Ježišovi napísal, že je

„blahoslavený a jediný panovník, Kráľ kraľujúcich a Pán panujúcich, *on*, ktorý jediný má nesmrteľnosť a prebýva v neprístupnom svetle, ktorého nikto z ľudí nevidel a ani nemôže vidieť.“

(1 Timoteovi 6:15-16, Ekum. pr.)

Ježiš prebýva v neprístupnom svetle, jeho nik z ľudí nevidel, ani vidieť nemôže. Žalmista hovorí, že Pán sa zahaľuje svetlom ako plášt'om (Žalm 104:2). Pavol o tom mohol ľahko písať, keďže istú časť tohto neprístupného svetla zažil na vlastnej koži počas cesty do Damašku. Kráľovi Agrippovi o tom povedal:

„Kráľ môj, cestou som na pravé poludnie videl svetlo z neba, jasnejšie ako slnko; a to svetlo ožiarilo mňa i všetkých mojich spolucestujúcich.“

(Skutky 26:13, Ekum. pr.)

Pavol nevidel Ježišovu tvár. Videl len svetlo, ktoré z neho vyžarovalo a ktoré bolo silnejšie, ba dokonca zatienilo prudké tropické slnko! Bol v prítomnosti jeho slávy. Nebolo to zrána či podvečer ale na pravé poludnie. Dvanásť rokov som žil na Floride, ktorú často nazývajú „Slniečným štátom“ a nikdy som *nemusel*

nosiť slnečné okuliare. Ale pred pár rokmi sme s Lisou navštívili Blízky východ, a tam som už slnečné okuliare *musel* nosiť! Slnko bolo v tom suchom, púštnom podnebí omnoho jasnejšie a tým, že sme boli tak blízko rovníka, bolo jeho žiarenie ešte intenzívnejšie. V skorých ranných hodinách a podvečer bolo slnko ešte znesiteľné, ale od jedenástej do druhej bolo veľmi silné. A predsa, Pavol hovorí, že Ježišovo svetlo bolo silnejšie, než slnko na pravé poludnie na Blízkom východe! Spomeň si, aké to bolo, keď si sa naposledy pokúsil pozrieť priamo do poludňajšieho slnka. Keď nie je zamračené, je to veľmi ťažké. Pánova sláva však mnohonásobne prevýši aj túto žiaru.

To nám vysvetľuje, prečo Joel a Izaiáš tvrdili, že v posledných dňoch, keď sa zjaví Pánova sláva, sa slnko zmení na tmú. „Hľa, deň Hospodina prichádza... hviezdy nebies a ich súhvezdia nevydajú svetlo, slnko sa zatmie pri východe a mesiac sa nezaskvie svetlom“ (Izaiáš 13:9-10, Ekum. pr.).

Vysvetlím to ešte podrobnejšie. Čo vidíme počas jasnej noci? Hviezdy! Sú rozosiate po celej nočnej oblohe. Čo sa ale stane, keď začne vychádzať slnko? Čo sa stane s hviezdami? Utečú snáď do nejakej skrýše a potom sa pri západe slnka rýchlo ponáhľajú späť na svoje miesto? Odpoveď je jasná: Nie! Čo sa teda naozaj deje? Sláva hviezd je na istej úrovni, ale sláva slnka je omnoho väčšia, a preto, keď sa zjaví slnko, zatieni hviezdy. Zostanú na tom istom mieste, ale nemožno ich vidieť. Podobne, keď sa Ježiš vráti, jeho sláva bude omnoho väčšia než sláva slnka, a tak ho zatieni. Slnko nezmizne, len ho už viac nebudeme vidieť! Úžasné! Teraz už chápeš, prečo Pavol napísal „jeho nik z ľudí nevidel, ani vidieť nemôže“?

Pánova sláva premáha každé iné svetlo. On je dokonalým a všetko pohlcujúcim svetlom. A preto počas jeho druhého príchodu všetci ľudia „vojdú do skalných jaskýň a do dier pod povrchom zo strachu pred Hospodinom a pred *velebou jeho slávy*“ (Izaiáš 2:19, Ekum. pr., dôraz pridaný autorom). Ján to opisuje nasledovne:

„Králi zeme, veľmoži, vojvodcovia, boháči, mocnári i všetci otroci aj slobodní sa ukryli do jaskýň a medzi bralá vrchov. A volali vrchom a bralám: Padnite na nás a ukryte nás *pred tvárou* Sediaceho na tróne a pred hnevom Baránka!“

(Zjavenie 6:15-16,

Ekum. pr., dôraz pridaný autorom).

## ČO JE BOŽIA SLÁVA?

Odpovedzme si na otázku: čo je Božia sláva? Aby sme na ňu odpovedali, vráťme sa k Mojžišovmu rozhovoru s Bohom. Mojžiš si nežiadal len zažiť Božiu prítomnosť, ale chcel vidieť Jeho slávu.

„On [Mojžiš] však povedal: Ukáž mi svoju *slávu!*“

(Exodus 33:18, dôraz pridaný autorom)

Chválu v hebrejčine označuje slovo *kabowd*. Podľa Strongovho biblického slovníka je to „váha danej veci, ale iba v prenesenom zmysle a v pozitívnom význame.“ Definícia tohto slova tiež hovorí o nádhere, hojnosti a cti. Mojžiš žiadal Boha, aby sa mu zjavil vo všetkej svojej sláve. Pozorne si všimni, ako mu Boh odpovedal:

„Ukážem ti všetku svoju dobrotu a vyslovím pred tebou svoje meno Hospodin.“

(Exodus 33:19)

Mojžiš žiadal všetku jeho slávu a Boh mu odvetil: „všetku svoju dobrotu.“ Dobrota sa po hebrejsky povie *tuwb*. To znamená „dobrý v tom najširšom zmysle.“ Teda taký, ktorý ti nič neodoprie.

A Boh pokračuje: „vyslovím pred tebou svoje meno Hospodin.“ Predtým než pozemský kráľ vstúpi do trónnej miestnosti, posol ohlási jeho meno. Kráľov slávnostný vstup do dvorany sprevádzajú fanfáry. Zjaví sa jeho veľkosť a na dvore už nieto viac pochyb o tom, kto je kráľom. Jeho majestátna prítomnosť naplňa prítomných úžasom. Čo ak by sa ten istý kráľ vybral do ulíc mesta odetý

v obyčajných šatách a bez svojich dvoranov? To, čo bolo na dvore zrejme by sa v uliciach vytratilo a mnohí by okolo neho prešli bez povšimnutia. Jeho prítomnosť by na ulici už nevyrážala dych, tak ako v slávnostnej atmosfére trónnej miestnosti. Toto v podstate urobil Boh pre Mojžiša, keď povedal: „vyslovím pred tebou svoje meno Hospodin.“

V období Novej zmluvy sa Pánova sláva zjavila v tvári Ježiša Krista (2 Korintánom 4:6). Mnohí, ktorí boli v Pánovej prítomnosti, svedčili o tom, že sa im Ježiš zjavil a že videli jeho tvár. Je to možné, ale myslím si, že nevideli jeho slávu v plnosti.

Iní môžu spochybňovať to, že sa učenici dívali na Ježišovu tvár po jeho zmŕtvychvstaní. Verím, že naozaj videli jeho tvár, ale opäť to nebolo plné zjavenie jeho slávy. Ako som už spomenul, v Starej zmluve boli ľudia, ktorí zažili Pánovu prítomnosť, ale nie zjavenie jeho slávy. Pán sa síce Abrahámovi zjavil pri Mamrého duboch, ale nie vo svojej sláve (Genezis 18:1-2). Jákob s Bohom zápasil a Jozua (Joz 5:13-15) ho vôbec nespoznal. A mohli by sme menovať ďalších.

Predtým, než Jozua zaútočil na Jericho, Pán sa mu zjavil ako veliteľ vojska. Nevediac, že hovorí s Hospodinom, Jozua sa ho opýtal: „Patriš k nám alebo k našim nepriateľom?“ Pán sa mu *zjavil* ako vodca Hospodinovho voja a povedal Jozuovi, aby si vyzul sandále, lebo miesto, na ktorom stojí, je sväté. Jákob zápasil s Pánom celú noc a keď sa už brieždilo, opýtal sa ho: „Ako sa voláš?“ (Genezis 32:28). Vráťme sa späť k príkladu s kráľom, ktorý kráča ulicami svojho kráľovstva v obyčajných šatách –mnohí Ho vôbec nespoznajú. Tento príklad vysvetľuje, čo sa stalo Jozuovi a Jákobovi. Ale i napriek tomu prijali veľké zjavenie o Bohu.

To isté platí aj o udalostiach po jeho zmŕtvychvstaní. Ježiš sa najprv zhováral s Máriou Magdalénou a tá si myslela, že je záhradník (Ján 20:15-16). Učenici s ním raňajkovali rybu a spočiatku nespoznali ani jeho tvár, ani jeho hlas. Až keď urobil niečo, čo im bolo známe,

uvedomili si, že to bol on. Po svojom zmŕtvychvstaní kráčal s dvomi zo svojich učeníkov, ktorí pred jeho umučením počuli, čo sa má stať, ale nespoznali ho ani podľa tváre, hlasu či postavy, lebo „ich oči boli zastreté“ (Lukáš 24:16). Títo všetci videli jeho tvár a zažili jeho prítomnosť. A aj keď neboli svedkami otvoreného prejavu jeho slávy, hlbšie mu porozumeli.

Na rozdiel od týchto učeníkov, apoštol Ján ho videl v Duchu, počas svojho pobytu na ostrove Patmos. Stretol ho tam úplne iným spôsobom, než vtedy, keď s nimi Ježiš raňajkoval na brehu mora. Tentoraz ho videl v jeho sláve. Opísal ho nasledovne: „V pravej ruke mal sedem hviezd, z jeho úst vychádzal ostrý dvojsečný meč a jeho tvár bola, ako keď slnko svieti v plnej sile. Keď som ho uvidel, padol som mu k nohám ako mŕtvy“ (Zjavenie 1:16-17, Ekum. pr.). Pánova slávna prítomnosť bola taká silná, že Ján padol na zem ako mŕtvy.

Pánova sláva je tým, čo Boha robí Bohom. Sú to všetky jeho vlastnosti, autorita, moc, a múdrosť. Jednoducho povedané, je to jeho nezmerateľná veľkosť! Túto slávnu prítomnosť možno zažiť bez ohľadu na to, či Boha vidíme čiastočne (tak ako Mojžiš videl jeho nohy a chrbát), alebo len vo forme neprístupného svetla a hlasu (tak ako v prípade Saula na ceste do Damašku).

## BOŽÍ PRÍBYTOK

Vráťme sa k Abrahámovým potomkom. Keď Boh po prvý raz zjavil svoju prítomnosť na vrchu Sinaj, preľakli sa a volali: „Hospodin, náš Boh, ukázal *svoju slávu* a svoju veľkosť. Počuli sme jeho hlas zo stredu ohňa... Prečo by sme mali teraz pomrieť? Veď nás strávi tento veľký oheň. Ak budeme ďalej počúvať hlas Hospodina, nášho Boha, zomrieme“ (Deuteronomium 5:24-25, Ekum. pr.). Nemohli zniesť jeho slávnu prítomnosť, pretože ich svedomie nebolo čisté.

Potom postavili stánok, v ktorého najvnútornejšej časti zvanej „svätyňa svätých“, prebýval Boh. Do tejto svätyne vstupoval veľkňaz raz v roku. Pri tejto príležitosti veľkňaz najprv na vonkajšom nádvorí priniesol krvavú obeť na odčinenie svojich hriechov a hriechov ľudu. Potom sa umyl v umývadle, ktoré sa nachádzalo v blízkosti oltára. Až potom vstúpil za oponu, do svätyne, do ktorej neprenikalo žiadne prirodzené svetlo. Jediným zdrojom svetla tu bol zlatý svietnik, ktorý znázorňoval Ježiša, naše Svetlo (Ján 9:5). Na tomto mieste sa tiež nachádzal oltár predkladaných chlebov, ktorý predstavoval Ježiša, náš Chlieb života (Ján 6:48). Tretím predmetom, ktorý sa tu nachádzal, bol kadidlový oltár, predstavujúci život neustáleho uctievania a chvály.

Ale toto ešte nebolo miesto, kde prebývala Božia prítomnosť. Svätyňu od svätyne svätých oddeľovala ďalšia opona. Vo svätyni svätých, nad zľutovnicou (vrchnákom archy – pozn. prekl.), prebývala zreteľná Božia prítomnosť. Bola to táto opona, ktorá sa roztrhla potom, čo Ježiš vypustil Ducha: „chrámová opona sa roztrhla na dvoje odvrchu až naspodok“ (Matúš 27:51). Všimni si, že sa roztrhla zhora nadol a nie zdola nahor. Bol to Boh, nie človek, kto ju roztrhol. Boh sa sťahoval zo svätyne do nového príbytku, po ktorom túžil už taký dlhý čas – do obnovených srdc svojich detí. Kedy sa to stalo? O päťdesiattri dní neskôr, v deň Letníc. Vtedy sa Boh nastáhoval do svojho vytúženého svätostánku. Čítame:

„Tu sa odrazu strhol z neba hukot, ako keď sa ženie prudký vietor, a naplnil celý dom, v ktorom sedeli. Ukázali sa im ohnivé jazyky rozdelené tak, že na každom z nich spočinul jeden. Všetkých naplnil Duch Svätý a začali hovoriť inými jazykmi, ako im Duch dával hovoriť.“

(Skutky 2:2-4, Ekum. pr.)

Božia prítomnosť naplnila stánok až vtedy, keď Mojžiš dokončil prácu na stánku stretávania. Podobne, keď Ježiš povedal, „*Je dokonané!*“ Naklonil hlavu a odovzdal ducha“ (Ján 19:30), Hospodin sa nastáhoval do nového príbytku prichystaného prostredníctvom Baránkovej krvi.

„A tak, milí bratia, môžeme teraz pre Ježišovu smrť, ktorý obetoval za nás svoju krv, smelo vstúpiť do svätyne a *pristúpiť* rovno k Bohu. Kristus obetoval svoj život, a tým roztrhol oponu, ktorá nás delila od Boha. Takto nám otvoril novú a živú cestu k nemu... Preto pristupujme pred Boha s opravdivým srdcom a v plnej istote viery, so srdcom očisteným od zlého svedomia a s telom obmytým čistou vodou. Neochvejne sa držme nádeje, ktorú vyznávame, lebo ten, kto nám dal zaslúbenie, je verný.“

(Židom 10:19-23,

pr. Nádej pre každého, dôraz pridaný autorom)

Môžeme smelo *pristúpiť* k tomu, ktorý prebýva vo svätyni svätých! Tá sa nenachádza ani v chráme, ani v stane, ale v našom tele! Áno, Boh sa nasťahoval do srdca ľudí, ktorí boli posvätení skrze obeť Ježiša Krista. Často, keď k nemu voláme, predstavujeme si, ako vstupujeme do trónnej miestnosti vzdialenej od nás milióny kilometrov. Nie, on prebýva v našich srdciach! Ešte sme sa nenaučili obrátiť sa dovnútra, stále sa dívame smerom von! Nová zmluva nám jednoduchými slovami hovorí: „Ale kto našiel cestu k Bohu vierou v Krista, ten môže povedať: Nezaoberaj sa myšlienkou, kto vstúpi do neba, aby Krista priviedol dolu...“ (Rimanom 10:6, pr. Nádej pre každého).

Áno, Boh má fyzickú trónnu sieň, ktorá sa nachádza v treťom nebi. A predsa, tak veľmi túžil byť blízko k svojmu ľudu, že v Starej zmluve si dal postaviť príbytok v stane, kde by mohla prebývať jeho prítomnosť. Teraz si vystaval nový príbytok v srdciach tých, ktorí svoje životy odovzdali Ježišovi a prosili o naplnenie Duchom Svätým. Urobil si príbytok, ktorý je najbližšie k objektu jeho lásky a náklonnosti. Keď sa približujeme k tomu, ktorý sídli v našich srdciach, zároveň vstupujeme do trónnej siene vzdialenej milióny kilometrov. Ako je to možné? V Božom Duchu niet nijakých diaľok. Byť v jeho prítomnosti znamená, byť v trónnej sieni s Ježišom a Otcom, pretože on je Duchom Krista a tiež Duchom Otca! (Pozri Rimanom 8:9).



Všimni si, že autor Listu Židom hovorí: „Neochvejne sa držme nádeje, ktorú vyznávame, lebo ten, kto nám dal zaslúbenie, je verný.“ A na inom mieste hovorí:

„Táto nádej je pre nás istou a pevnou kotvou duše, ktorá nás spája so samým Bohom až ‘za oponou’ v nebi, kam nás predišiel Ježiš.“

(Židom 6:10, pr. Nádej pre každého)

Roztrhnutie starej opony umožnilo každému veriacemu na celom svete vstúpiť do Božej prítomnosti novým a živým spôsobom. Tou oponou je teraz naše telo. Ak sa nám podarí dostať cez vonkajšie nádvorie nášho tela jeho ukrižovaním alebo zapretím, môžeme vstúpiť do novej svätyne svätých v našom srdci, kde máme možnosť byť neustále v spojení s Bohom. Jeho prítomnosť sa tak stáva nepretržitou skutočnosťou. On nám zaslúbil, že ak k nemu pristúpime s opravdivým srdcom, zjaví svoju prítomnosť! Nikdy nepovedal, že to platí len na vymedzený čas! Tak ako bol nepretržite prítomný v stánku stretávania, keď mu bol ľud verný, podobne je nepretržite prítomný vo svätostánku našich srdc.

Znovu si prečítaj Jakubove slová: „Priblížte sa k Bohu a Boh sa priblíži k vám.“ V Liste Židom sa píše: „A tak tieto dve nezmeniteľné veci – zaslúbenie a prísaha – v ktorých Boh predsa nemôže klamať, sú mocným povzbudením pre nás, ktorí k nemu upíname svoju nádej“ (Židom 6:18, pr. Nádej pre každého). O akú nádej to vlastne ide? Keď sa k nemu priblížime, on sa priblíži k nám! Zaslúbil nám to!

Prečo sa z jeho prítomnosti neteší viac ľudí? Ako to napísal A. W. Tozer:

„Roztrhnutím Ježišovho tela bola odstránená opona, a tak nám z Božej strany už nič nebráni vstúpiť. Prečo teda zostávame postávať vonku? Prečo sa uspokojíme s tým, že celý život prežijeme von, pred svätyňou svätých, a nikdy

nevstúpime dnu, aby sme konečne uzreli Boha? Ženích hovorí: 'Ukáž mi svoju tvár, dožič mi čuť tvoj hlas, veď tvoj hlas je príjemný a tvoja tvár lúbezná' (Pieseň Šalamunova 2:14). Cítíme, že toto volanie patrí nám, ale aj napriek tomu sa nedokážeme priblížiť. A roky plynú, my starneme a sme unavení z postávania na vonkajšom nádvorí svätostánku. Čo nám bráni vstúpiť?'

Otázka stále znie: Čo nám prekáža v tom, aby sme sa priblížili? Prečo bojujeme vo vlastnej sile a aj tak míňame cieľ kvôli svojej slepote? Prečo sú tol'kí nespokojní a znudení, keď majú na dosah takú úžasnú nádej zaručenú nezrušiteľnou Božou prísahou? Postupne budeme objavovať, čo nám prekáža vybudovať si ten nádherný dôverný vzťah s Bohom, ktorý je pripravený pre každého veriacoho.

## OTÁZKY NA ŠTÚDIUM

1. Na začiatku tejto kapitoly autor kladie nasledujúce otázky: „Prečo sme sa zmierili s tým, že nášmu kresťanstvu chýba prítomnosť Krista? Ako to, že sme sa naučili byť spokojní aj bez dôvernosti?“  
Ako by si na ne odpovedal?
2. Autor uvádza, že podľa psychológov vzťahy, ktoré sme mali za posledných päť rokov, formujú našu osobnosť. Toto tvrdenie potvrdzuje citátmi z Písma: „Zlé reči kazia dobré mravy“ (1 Korinťanom 15:33), a „Kto chodí s múdrom, bude múdry“ (Príslovia 13:20).

Máš skúsenosť, ktorá by podložila tieto tvrdenia? Čo táto skúsenosť spôsobila v tvojom živote?

## KAPITOLA ŠIESTA

# BOŽÍ PRIATELIA



On im ponúkol intimitu,  
ale oni sa rozhodli odmietnuť.

**P**ri písaní predchádzajúcich kapitol aj v mojom srdci vzrástol hlad. Keď hovorím o týchto veciach, rozdúchava to vo mne oheň a moja túžba po Bohu, ktorý nás tak veľmi miluje, narastá. On sa v tomto príbehu lásky všetkých čias neustále pokúša získať si naše srdcia. Ale ten, ktorý je hoden našej túžby, nie je hocijakou „lacnou partiou“. On je veľký a svätý Kráľ a ako takému mu patrí úcta. A preto nemôžeme hovoriť o priblížení sa bez toho, aby sme sa nezmienili o bázni pred Bohom.

### RÁZCESTIE

V tomto bode sa často vyučovanie zamerané na hľadajúcich a pravda rozchádzajú. Takéto vyučovanie možno nájsť v každej denominácii.

Hovorí o Bohu, ktorý túži po ľuďoch a chce ich požehnávať, ale má jednu chybu – nezmieňuje sa o jeho svätosti. Často sa tak deje z dobrých pohnútok. Mnohé z takýchto kázaní priniesli buď zákonníctvo, alebo chceli, aby sa ľudia cítili milovaní a uspokojení. Je smutné, že niekedy sa úmyselne káže neúplné evanjelium, len aby sa získal väčší počet prívržencov.

Tí, ktorí sa vymanili z chápadiel zákonníctva a ohlasujú milujúceho, chápacvého Boha, ktorý napráva dôsledky nášho bezprávia a svetáckeho života, sú vo svojich motívoch a taktikách kontraproduktívni. Tieto názory nepochádzajú z osobného stretnutia s Bohom. Ak by počúvali a prijímali jeho slovo, uvedomili by si, že sa k nemu nemožno priblížiť ináč, než po ceste vydláždenej svätou láskou a bázňou.

Takéto kázanie ohlasuje „jednoduchého Boha“, a tak míňa svoj cieľ. Tým, že sa vyhýba rozprávaníu o bázni pred Hospodínom, zabraňuje ľuďom vstúpiť do Božej prítomnosti.

## MAŤ BOHA V ÚCTE

O Božej prítomnosti platí nemenná, večná pravda, ktorá je zhrnutá v nasledovnom verši Písma:

„Boh v kruhu svätých budí strach. Veľký a hrozný je pre všetkých vôkol neho.“

(Žalm 89:7, Ekum. pr.)

Znovu si prečítaj druhú časť verša: „Veľký a hrozný je pre všetkých vôkol neho.“ To bude platiť naveky: Boh nikdy nezjaví svoju prítomnosť tam, kde si ho nebudú ctíť. Nebude prebývať na mieste, kde ho nebudú mať v najvyššej úcte. Nezáleží na tom, aký kvalitný je chváliaci tím, alebo aké dobré je vyučovanie, či do akej miery je naša modlitba biblická; ak pred ním nemáme bázeň, nepriblíži sa k nám a nezjaví nám samého seba. Je to ako s Ēlim a jeho synmi.

Počas mnohoročnej služby som bol aj na mnohých stretnutiach, kde sa zhromaždili stovky, ba tisícky veriacich, ale nebol tam ani len náznak Božej prítomnosti. Prečo tomu tak bolo? Ľuďom, a často aj vedúcim, chýbala svätá bázeň. Hudobníci a tanečníci z chváliaceho tímu mohli byť vynikajúci. Mohla sa využívať najmodernejšia multimediálna technika. Zhromaždenie mohlo byť kreatívne a zábavné, ale niečo mu chýbalo. Chýbala mu Božia prítomnosť. Je zarážajúce, že väčšina ľudí na takomto zhromaždení si vôbec nebola vedomá tej prázdnoty. (Na tomto mieste chcem poznamenať, že kreatívne spôsoby komunikácie prinášajú obcerstvenie a v žiadnom prípade sami osebe neprekážajú zjaveniu Božej prítomnosti. Bol som na takýchto novodobých zhromaždeniach a zažil som bohatstvo Božej prítomnosti. Božia prítomnosť nezávisí od kvality technického vybavenia, skôr odráža stav srdc.)

Keď je situácia takáto, Pán ma vedie, aby som hovoril o poslušnosti a bázni pred Hospodínom a zakaždým, keď ľudí vyzvem k pokániu, väčšina z nich, vrátane vedúcich, na ňu odpovedajú. A často ešte skôr než sa začneme modliť, Boh zjaví svoju prítomnosť a ľudia začnú plakať. Prečo sa to deje? Pretože Boh prichádza k tým, ktorí ho milujú, vážia si ho a majú pred ním bázeň. Preto Jakub hovorí:

„Priblížte sa k Bohu a on sa priblíži k vám. Očistite si ruky, hriešnici, a vy, vnútorne rozpoltení, posväťte si srdcia!“

(Jakub 4:8-9, Ekum. pr.)

Na prvý pohľad sa môže zdať, že Jakub sa prihovára nespaseným, lebo neznovuzrodených zvyčajne nazývame „hriešnikmi“. Ale Jakub vo svojom liste pätnásťkrát nazýva svojich čitateľov *bratmi*. Prihovára sa znovuzrodeným.

Pozrime sa na slovo, ktoré označuje hriešnika. V gréčtine je to slovo *hamartolos*. Vine týmto slovom doslovne definuje toho, kto „minul cieľ“. Toto slovo môže označovať nespaseného rovnako ako kresťana. V tomto kontexte označuje veriaceho, ktorý minul cieľ vo svojom myslení, čo má za následok nesprávne skutky a reakcie.

Jakub pokračuje: „A vy vnútorne rozpoltení, posväťte si srdcia.“ Tým sa dostáva ku koreňu toho, prečo veriaci minul svoj cieľ.

Je nesmierne dôležité pochopiť, že bázeň pred Hospodinom začína v srdci a prejavuje sa vonkajšími skutkami. Boh na jednom mieste povedal (všimni si slová stať sa blízkym):

„Pretože sa mi tento ľud chce stať blízkym iba svojimi ústami a ctí si ma iba svojimi perami, no jeho srdce je ďaleko od mňa a jeho bázeň voči mne je naučeným ľudským príkazom.“

(Izaiáš 29:13, Ekum. pr.).

Priblíženie sa k Bohu vždy začína v srdci, ktoré má voči nemu bázeň a nadovšetko ho miluje. Nie sú to len vonkajšie skutky, ale motivácia tvojho srdca. Preto ak chceme definovať bázeň pred Hospodinom, musíme sa najprv zamerať na postoj srdca.

Tak teda začnime! Báť sa Boha (mať pred ním bázeň) znamená mať ho v najvyššej úcte, vážiť si ho a stať pred ním v úžase. Znamená to preukazovať úctu voči nemu, jeho prítomnosti, príkazom a želaniam. Ale to je iba začiatok.

## ČO SA STANE, KEĎ K BOHU PRISTUPUJEME BEZ ÚCTY

Niekedy je pre pochopenie niečoho dobré definovať, čím daná vec nie je. Výborným príkladom toho, čo znamená vstupovať do Božej prítomnosti bez bázne, je príbeh Áronových dvoch synov.

Pred dokončením stánku stretávania Boh povedal Mojžišovi: „Príkáž, aby z Izraelitov predstúpil tvoj brat Áron a jeho synovia, aby mi slúžili ako kňazi: Áron a jeho synovia Nádab, Abíhu, Eleazár a Ítamar“ (Exodus 28:1, Ekum. pr.).

Títo muži boli oddelení a pripravovaní na to, aby slúžili Hospodinovi a stáli v medzere medzi ním a ľudom. Dostali

povolenie vstupovať do jeho prítomnosti. Boh im skrze Mojžiša presne vymedzil ich povinnosti pri bohoslužbe. Po zaškolení ich posvätili. Božia prítomnosť vtedy naplnila stánok stretávania a ich služba sa mohla začať.

No pre dvoch z nich mala len krátke trvanie. Po tom, čo sa Hospodinova sláva zjavila v stánku stretávania:

„Áronovi synovia, Nadab a Abiu, vzali svoje kadidelnice, nakládli do nich ohňa a naň kadidlo, a tak priniesli Pánovi *nenáležitý* oheň, aký im Pán neprikázal.“

(Levitikus 10:1,

Kat. pr., dôraz pridaný autorom)

Všimni si, že Nádab a Abíhu obetovali *nenáležitý*<sup>1</sup> oheň v Hospodinovej prítomnosti. Znamená to, že s vecami, ktoré sú v Božích očiach sväté a posvätné, zaobchádzali *nenáležitým* spôsobom. Títo dvaja muži vzali kadidelnice oddelené pre službu Hospodinovi a vložili do nich oheň a kadidlo podľa vlastného výberu, bez ohľadu na predpis daný Bohom. Ich nedbanlivé zaobchádzanie s tým, čo bolo sväté, bolo prejavom ich neposlušnosti.

Vstúpili do Božej prítomnosti s neúctivou, neprijateľnou obetou tým, že so svätou vecou zaobchodili ako s obyčajnou. Pozri, čo sa stalo:

„Od Hospodina vyšľahol oheň a ich spálil, takže zomreli pred Hospodinom.“

(Levitikus 10:2, Ekum. pr.)

Nádab a Abíhu boli potrestaní za svoju neúctivosť okamžitou smrťou. Zachovali sa neúctivo priamo v Božej prítomnosti a hoci boli kňazmi, aj na nich sa vzťahovala povinnosť vzdávať Bohu úctu.

1 *nglický* originál uvádza slovo *profane*, ktoré môžeme preložiť ako rúhavý, bezbožný alebo svetský (pozn. prekl.) Autor bližšie vysvetľuje toto slovo v nasledujúcej vete: „Websterov slovník definuje slovo *profány* ako ukazujúci neúctu alebo pohŕdanie posvätnými vecami; neúctivý.“

Zhrešili tým, že k svätému Bohu vstúpili ako k obyčajnému človeku! Jeho prítomnosť im zovšednela! Pozorne počúvaj, čo hneď po ich smrti povedal Mojžiš. Všimni si slová *prichádzajú ku mne*:

„Mojžiš povedal Áronovi: Práve toto mienil Hospodin, keď povedal: Na tých, čo *prichádzajú ku mne*, ukážem svoju svätosť, pred všetkým ľudom budem zvelebený.“

(Levitikus 10:3,

Ekum. pr., dôraz pridaný autorom)

To je večné nariadenie platné pre všetkých. Boh hovorí, že nik, kto si ho dostatočne nectí, nemôže k nemu prísť. Každý, kto vstúpi do jeho prítomnosti, sa musí k nemu správať s úctou.

Hospodin jasne ukázal, že neúcta v jeho prítomnosti neobstojí, ale Nádab a Abíhu na to nedbali. Dnes to nie je inak. Stále je tým istým svätým Bohom. Nemôžeme preto očakávať, že k nemu budeme môcť vstúpiť s neúctivým postojom!

Neplatia tu žiadne výnimky vďaka rodinným konexiám. Títo dvaja kňazi boli Mojžišovými synovcami a Áronovými synmi. Mojžiš a Áron veľmi dobre vedeli, že Boh je spravodlivý, preto im ani nenapadlo spochybňovať Boží súd. Mojžiš varoval Árona i jeho ďalších dvoch synov, aby neoplakávali ich smrť, ináč zomrú aj oni. To by len ďalej znevažovalo Hospodina. Preto Nádaba a Abíhua vyniesli mimo tábor a tam ich pochovali.

Títo dvaja mladíci zobrali Božie nariadenie na ľahkú váhu. Prišli k nemu s neúctou a bez bázne a tento postoj ich srdca viedol ku skutkom neposlušnosti. Vidíme teda, že koreňom hriechu je nedostatok bázne pred Pánom.

## STRACH Z BOHA VERZUS BÁZEŇ PRED BOHOM

Keď sa synom Izrealovým Boh zjavil na vrchu Sinaj, nedokázali vydržať v jeho prítomnosti. Prečo? Chýbala im bázeň. Keď sa vzdialili z jeho prítomnosti, Mojžiš im povedal:



„Nebojte sa, veď Boh vás prišiel skúšať, aby ste sa ho báli a nehrešili.“

(Exodus 20:20, Ekum. pr.)

Mojžiš povedal „nebojte sa,“ lebo Boh sa prišiel presvedčiť, či sa ho bojíte. Zdá sa, že je to protirečenie, ale nie je to tak. Mojžiš rozlišoval medzi strachom z Boha a bázňou pred ním. A tento rozdiel je naozaj priepastný. Ten, kto sa Boha bojí, pred ním niečo skrýva. Nechce sa k Bohu priblížiť, pretože jasné svetlo Božej prítomnosti by odhalilo, čo sa pokúša ukryť. Pavol nám hovorí: „No všetko, čo svetlo odhalí, stáva sa zjavným“ (Efežanom 5:13).

Boh nechce, aby sme mali z neho strach, ale aby sme voči nemu pociťovali bázeň. Pavol píše: „Lebo nám nedal Boh ducha bojzlivosti“ (2 Timoteovi 1:7, Roh. prekl.). V Jánovom liste čítame: „V láske niet strachu, ale dokonalá láska vyháňa strach, lebo: kto má strach, bojí sa trestu, a kto sa bojí, nie je dokonalý v láske“ (1Jána 4:18). Obaja hovoria o duchu strachu alebo bojzlivosti, nie však o bázni pred Bohom. Novozmluvní autori tiež hovoria: „S bázňou a chvením pracujte na svojej spáse“ (Filipänom 2:12, Ekum. pr.), a na inom mieste: „Slúžme Bohu s úctou a bázňou, aby sme sa mu páčili. Veď náš Boh je stravujúci oheň“ (Židom 12:28-29, Ekum. pr.). Peter ešte jasnejšie hovorí: „Veď je napísané: *Budte svätí, lebo ja som svätý!* A ak vzývate ako Otca toho, čo súdi nestranné každého podľa jeho skutkov, žite v bázni počas svojho pobytu v cudzine (1 Petrova 1:16-17, Ekum. pr.). Po prečítaní týchto citátov je zjavné, že bázeň pred Bohom je nevyhnutnou časťou novozmluvného kresťanstva.

Všimni si, že keď Božia prítomnosť zostúpila, Mojžiš povedal ľudu, aby sa Hospodina báli a nehrešili. Pred hriechom nás nechráni láska k Bohu, ale bázeň. Pavol vraví, aby sme na svojej spáse pracovali s bázňou a chvením, nie s láskou a nežnosťou. V inej epištrole nás povzbudzuje týmito slovami: „Milovaní, keďže máme takéto prisľúbenia, očistíme sa od všetkých škvŕn tela i ducha a v Božej

bázni zavříšme svoje posvätenie“ (2 Korintánom 7:1, Ekum. pr.). Všimni si, že nenapísal „v Božej láske“.

Nikdy nezabudnem, ako som bol raz navštíviť jedného známeho duchovného, ktorý sedel vo väzení za finančný podvod. Opýtal som sa ho: „Kedy ste odpadli od Kristovej lásky?“ Pozrel na mňa a bez zaváhania povedal: „Nikdy som neodpadol od jeho lásky.“ Zmätený som sa pýtal ďalej: „A čo potom tie podvody a cudzoložstvo?“ Odpovedal: „John, po celý ten čas som Boha miloval, ale nebál som sa ho.“ A potom povedal niečo, čo ma úplne šokovalo: „John, milióny amerických kresťanov sú také ako ja. Ježiša nazývajú svojím Pánom, milujú ho, ale neboja sa ho ako zvrchovaného Pána.“

Akoby ma v tej chvíli osvietilo. Uvedomil som si, že môžeme milovať „Ježiša“ ako predstavu, ktorú sme si o ňom vytvorili na základe našej fantázie a chápania, ale nemusí to byť skutočný Ježiš. Písmo nám totiž hovorí, že bázeň pred Bohom stojí na začiatku intímneho poznávania Boha (pozri Príslovia 1:7 a 2:5). Uvedomil som si, že tento muž miloval zdeformovanú predstavu o Ježišovi.

### „KIEŽBY SA MA BÁLI“

Mojžiš to povedal jasne: bázeň pred Hospodínom nás chráni pred hriechom, ktorý nám zabraňuje v rozvíjaní dôverného vzťahu s Najvyšším. Boh povedal svojmu ľudu: „Sú to vaše viny, čo sa stali prekážkou medzi vami a vaším Bohom, a vaše hriechy zakryli jeho tvár pred vami“ (Izaiáš 59:2, Ekum. pr.). V tomto texte sa Boh prihovára svojmu ľudu, nie pohanom. My sme tí, ktorí sa od neho oddelili a koreňom tohto problému je nedostatok bázne pred ním.

Na rozdiel od človeka, ktorý má z Boha strach, ten kto sa *bojí* Pána (má pred ním bázeň), nemá čo skrývať. Vie, že jeho život je pred Bohom ako otvorená kniha. Božie túžby kladie nad všetko ostatné: nad svoju rodinu, priateľov, ba dokonca nad svoje vlastné túžby. Uvedomuje si, že nič nenaplní viac, než poslušnosť voči Bohu. Zaprel sám seba, vzal svoj kríž a nesleduje Ježiša. Žije pre Boha.

Takto by sa dal opísať Mojžišov život. Báľ sa Boha, na rozdiel od Izraelitov, ktorí si vážili svoje priania, potreby a pohodlie viac ako túžby Božieho srdca. Nedôverovali mu, hoci opakovane zdôrazňovali opak. Neustále pochybovali, aj keď ústami vytrvalo vyznávali svoju dôveru v neho. Nevážili si jeho Slovo, túžby a príkazy nadovšetko, a preto, že nemali pred ním bázeň, nemohli ho skutočne milovať. Prečo? Pretože nikdy nezažili skutočné zjavenie Božej slávy. A preto sa vzdialili z jeho prítomnosti. Nechceli, aby určité veci v ich životoch vyšli najavo vo svetle jeho prítomnosti. Vedeli, že to svetlo by ich nútilo s týmito oblasťami v ich životoch jednať a vybrať si, komu chcú slúžiť.

Kým Izraeliti sa vzdalovali, Mojžiš sa k Bohu približoval. Musel Hospodinovi povedať, že ľud, ktorý tak mocne a zázračne vyslobodil z otroctva a priviedol k sebe, sa nechce k nemu priblížiť. Mojžiš sa hrozil tej chvíle, ale Boh to už vedel a prekvapil Mojžiša svojou reakciou:

„Počul som slová tohto ľudu, keď sa s tebou zhovárali. Povedali to správne.“

(Deuteronómium 5:28)

Viem si predstaviť ten údiv na Mojžišovej tvári. Nielenže ho prichytili pri tom, ako si nebol vedomý toho, že Boh počul, čo hovorili (ako ľahko zabúdame, že vie všetko), ale ešte viac ho šokovalo to, že Izraeliti mali pravdu! Mojžiš potom vyhrkol: „Prečo sa k tebe nemôžu priblížiť?“

Keď Pán vysvetľoval, prečo sa k nemu Izraeliti nemôžu priblížiť, v hlase mu bolo cítiť smútok:

„Kiežby mali vždy také srdce, aby sa ma báli a zachovávali všetky moje príkazy po všetky dni.“

(Deuteronómium 5:29, Ekum. pr.)

Boh týmto jasne povedal dve veci: po prvé, že nie je možné sa k nemu priblížiť bez bázne a po druhé, že dôkazom tejto bázne je dodržiavanie jeho príkazov. Izraeliti vedeli, čo povedať, a ako navonok vyzerajú, ale v ich srdciach chýbala bázeň pred Bohom. Tá sa vždy začína v srdci a prejavuje sa poslušnosťou!

Potom Hospodin vyriekol jeden z najsmutnejších výrokov v Starej zmluve. Prostredníctvom Mojžiša povedal svojmu ľudu:

„Chod' a povedz im: Vráťte sa do svojich stanov.“

(Deuteronómium 5:30)

Aké zlomené muselo byť Božie srdce! A aký skormútený musel byť Mojžiš, keď sa vracal k ľudu. Dokážem si predstaviť ťažobu, ktorá sa mu rozhostila v srdci. Boh ich vyviedol z Egypta kvôli jedinej veci –aby ich priviedol k sebe (pozri Exodus 19:4). A oni si to nechali ujsť. To bolo cieľom tohto veľkého vyslobodenia. A keď nadišla chvíľa, aby sa im zjavil, oni sa od neho vzdialili. Nemohli obstať v jeho prítomnosti, pretože nemali pred ním bázeň. Vrátili sa do svojich stanov a zostali mimo jeho prítomnosti a jeho hlasu. Ponúkol im intimitu, ale oni sa rozhodli odmietnuť.

## PRIATELSTVO S PÁNOM

Po tom, čo Boh povedal ľuďom, aby sa vrátili do svojich stanov, prehovoril k Mojžišovi:

„Ty však stoj tu pri mne a ja ti oznámim všetky prikázania...“

(Deuteronómium 5:31).

Úžasné! „Ty však stoj tu pri mne a ja ti oznámim všetky prikázania.“ Aká veľká radosť! Aké neopísateľné privilegium! Boh pozval Mojžiša, aby zotrval pri ňom a načúval Božiemu srdcu! Na celom svete nie je nič lepšie, než byť pozvaný do prítomnosti toho, ktorý je nekonečnou láskou, múdrosťou a silou. Stať pri tom, ktorého uctieva a po ktorom túži celé nebo. Mojžiš dostal takéto pozvanie!

Mojžiš mal bázeň pred Hospodinom, a preto s ním mohol mať dôverný vzťah. Dokazujú to aj slová žalmistu: „Svoje cesty dal poznať Mojžišovi, Izraelitom svoje skutky“ (Žalm 103:7). Mojžiš často vopred vedel, čo Boh urobí, pretože mu o tom Hospodin sám povedal.

Izraeliti poznali Boha prostredníctvom jeho odpovedí na ich modlitby. Nepoznali jeho pohnútky, priania, plány či čokoľvek, čo bolo hlboko v jeho srdci. Vedeli, čo urobil, ale nikdy nevedeli prečo to urobil. Mojžiš ho poznal prostredníctvom toho, čo mu v skrytosti hovoril. Jedným z mojich obľúbených veršov z Písma je tento:

„Pán bude dôverným priateľom tým, čo sa ho boja,  
a zjaví im svoju zmluvu.“

(Žalm 25:14)

Všetci máme tajomstvá (nie všetky sú zlé), ale nebudeme ich zdieľať s ľuďmi, ktorých poznáme len zbežne. Skôr ich zveríme dôverným priateľom, tým, ktorí sú nám blízki a majú našu dôveru. Máme na to dobrý dôvod: Vieme, že by naše tajomstvá nepoužili proti nám a neublížili by nám. Vieme, že by ich neprekrútili a nezneužili vo svoj prospech. Dôverní priatelia nás dobre poznajú a berú do úvahy naše záujmy.

Boh sa v tom od nás nelíši. Nezdíeľa svoje tajomstvá s tými, ktorí sa až príliš zaoberajú vlastným blahom a pôžitkom. Svoje tajomstvá zdieľa s tými, ktorí zmýšľajú podľa jeho srdca a odovzdali mu svoje životy – tých nazýva svojimi priateľmi.

## ABRAHÁM, BOŽÍ PRIATEL

V Starej zmluve sa spomína jeden muž, nazývaný Hospodinov priateľ –Abrahám. Prečo bol Hospodinovým priateľom? Odpoveď nájdeme v najväčšej skúške, ktorej musel čeliť. Dvadsaťpäť rokov čakal na Božie zaslúbenie, na syna, ktorého mu porodila Sára, jeho

neplodná manželka. Boh im dal syna, keď Sára bola už dávno vo veku, kedy počatie nebolo z ľudského pohľadu možné. Dali mu meno Izák, čo znamená *smiech*. Tento chlapec im priniesol radosť, o akej ani nesnívali.

Boh sledoval túto rodinu a rastúcu lásku medzi Abrahámom a jeho milovaným synom Izákom. Až nadišiel čas skúšky. Boh povedal Abrahámovi: „Vezmi svojho jediného syna Izáka, *ktorého miluješ*, odíď do krajiny Mórija a obetuj ho tam ako spaľovanú obeť na vrchu, o ktorom ti poviem“ (Genezis 22:2, Ekum. pr., dôraz pridaný autorom).

Dokážeš si predstaviť, ako Abraháma táto požiadavka zarazila? Izák bol zaslúbeným dieťaťom, na ktoré trpezlivo čakal dvadsaťpäť rokov. Izmaela už vyhnal, a zrazu má prísť o všetko?! Prečo teraz, keď je puto medzi nimi také silné? Prečo Boh čakal tak dlho? Prečo ho o to nepožiadala, keď bol Izák ešte maličký? Mnohí biblisti veria, že Izák mal v čase tejto skúšky tridsaťtri rokov.

Vieš si predstaviť tú noc? V Abrahámovej duši sa musel odohrávať obrovský boj. Ako ho len Boh mohol o také čosi požiadať? Všetko šlo tak, ako malo. Izák by sa jedného dňa oženil a jeho potomkovia by sa stali národom, z ktorého by povstali králi, ako mu Boh zaslúbil. Ako len Boh mohol požiadať o jeho život tak skoro? V duši mu možno rezonovali takéto otázky: *Načo mi vlastne Izáka dal? Nato, aby ho teraz vzal? Miluje ho tak ako ja? Prečo si nevezme radšej môj život?*

Čosi v Abrahámovi však prevážilo všetky tieto otázky. Bola to jeho bázeň pred Bohom. Boh prehovoril a on poslúchol. Čítame: „Abrahám *včasráno* osedlal osla, vzal so sebou dvoch sluhov i svojho syna Izáka. Keď naštiepal dreva na spaľovanú obeť, vstal a vybral sa na miesto, o ktorom mu hovoril Boh“ (Genezis 22:3, Ekum. pr., dôraz pridaný autorom). Všimni si slovo *včasráno*. Počul si už niekoho povedať: „Boh mi o tom hovorí posledných pár mesiacov,

ale ešte som to neurobil“? Tým onen človek ukazuje, že mu chýba bázeň pred Bohom.

Mať bázeň pred Bohom znamená chvieť sa pri jeho slove. Znamená to, že poslúchneme aj vtedy, keď nevidíme dôvod či úžitok. Znamená to, že poslúchneme, aj keď nerozumieme. Poslúchneme, i keď to bolí! Ako ohlasovatelia evanjelia sme značne uškodili Telu Kristovmu. Veľmi často v ľuďoch rozvíjame poslušnosť, ktorá vždy hľadá výhody či úžitok. Hovoríme veci ako: „Ak budeš dávať, Boh ti dá...“, alebo „ak sa budeš modliť, tak Boh...“, alebo „ak budeš poslušný, tak Boh...“ Je to takmer akoby sme hlásali takéto evanjelium: „Príď k Ježišovi a dostaneš...“ Či verím, že Boh požehnáva? Samozrejme! Požehnanie by však nikdy nemalo byť motiváciou pre službu. Naša motivácia by mala mať zdroj v Bohu, nie v tom, čo môžeme od neho získať.

Abraháмова poslušnosť bola okamžitá. Tri dni putoval k vrchu, ktorý mu Boh ukázal. Prečo si Boh nevybral nejaké bližšie miesto? Prečo práve trojdňová cesta? Myslím, že nechal Abrahámovi čas na premyslenie, ba dokonca čas vrátiť sa späť. Jedna vec je vydať sa na cestu, keď začujeme Boží hlas, a iné je cestu dokončiť. Čo by si spravil po troch dňoch, počas ktorých si od Boha nepočul ani jedno slovo, a pozeral by si sa na vrch, na ktorom máš obetovať človeka, ktorý je pre teba tým najdôležitejším?

Abrahám však vyšiel na vrchol, postavil oltár, zviazal Izáka a zodvihol nôž. Vtom naňho zvolal Pánov anjel:

„Nedotýkaj sa chlapca, neublíž mu! Teraz viem, že sa bojíš Boha, lebo si mi neodoprel ani svojho jediného syna.“

(Genezis 22:12, Ekum. pr.)

Ako Boh vedel, že Abrahám sa ho bojí? Pretože poslúchol, i keď nerozumel, i keď ho to bolelo, a dokonca aj keď z toho nemal žiaden ošoh. Boh videl, že Abrahám si jeho túžby cenil viac než čokoľvek iné. Vtedy si bol Boh istý, že Abrahám je muž, ktorému sa zjaví a s ktorým bude zdieľať, čo má v srdci.

## BOH ZJAVUJE JEDNU STRÁNKU SVOJEJ OSOBY

Abrahám zodvihol oči a zbadal baránka, rohami zachyteného v kríku, a zvolal: „Jehovah Jireh!“ (čo znamená „Boh sa postará“). Bol prvým človekom, ktorý spoznal Boha ako Zaopatriteľa. Boh zjavil jednu stránku svojej osoby ako odpoveď na Abrahámovu úctu a poslušnosť.

Môžeš ma poznať ako „spisovateľa Johna Bevera“. Nieкто iný ma možno pozná ako „rečníka Johna Bevera“. Ale iná osoba, volá sa Lisa, ma pozná ako „manžela Johna“. Je mojou najbližšou priateľkou a manželkou a delím sa s ňou o tajomstvá, ktoré nik iný nepozná. A moji synovia ma poznajú ako „ocka Johna“. Mám s nimi vzťah, aký je len medzi otcom a synmi. Aj ty máš okolo seba takýchto ľudí. Ani Boh sa v tom od nás nelíši.

Boh sa delil s Abrahámom o veci, o ktorých nik iný nevedel. Pán s ním dokonca hovoril aj o svojich plánoch a dovolil mu, aby do nich zasahoval svojimi postrehmi. Spoločne o nich diskutovali. Jednou z takýchto situácií bola Sodoma a Gomora. Boh povedal: „Mám pred Abrahámom tajiť, čo chcem urobiť?“ (Genezis 18:17, kat. prekl.). Pán sa Abraháma pýtal na jeho názor a vzal ho do úvahy. A tak mala byť Sodoma zachránená, ak by v nej bývalo desať spravodlivých. Ale nenašlo sa ich tam ani len desať!

## LÓT NEMAL ANI LEN POTUCHY O BOŽOM PLÁNE

Je zarážajúce, že Abrahámov synovec Lót, ktorého Biblia nazýva „spravodlivým“ sa tak veľmi líšil od Abraháma (pozri 2 Petrova 2:7). Lót bol telesným človekom, ktorý nemal bázeň pred Bohom. Jeho príbeh sa úplne odlišuje od toho Abrahámovho. Začal síce s Abrahámom, ale platilo tu osvedčené pravidlo, že kdekoľvek telo a duch prebývajú na jednom mieste, nakoniec vždy musí prísť k roztržke. Abrahám, ktorý sa viac zaujímal o Božie veci než o svetské záležitosti, dal Lótovi na výber. Abrahám si ponechal zvyšok, ktorý



bol nakoniec tou najúrodnejšou zemou, oplývajúcou mliekom a medom.

Čítame: „Lót sa rozhliadol a videl, že celé okolie Jordána až po Coár je zavlažované ako Hospodinova záhrada a ako Egypt“ (Genezis 13:10). V tom čase to bola najžiadanejšia a najúrodnejšia zem. Prečo sa Lót tak dlho rozhliadal? Vedel, že mestá Sodoma a Gomora boli plné neprávosti. Lót možno uvažoval, ako by mohol mať účasť na ich hojnosti a pritom sa uchrániť ich vplyvu. Rozhodol sa rozložiť svoj stan radšej na rovine okolo Sodomy než vo vnútri mesta. Takto si mohol zachovať odstup od tohto ohniska hriechnosti a stále mať možnosť vychutnávať si hojnosť tejto krajiny. Avšak akokoľvek si môžeš plánovať, že si od hriechu udržíš odstup, ak nemáš bázeň pred Bohom, nakoniec ťa to bude k nemu tiahnuť. To platilo aj o Lótovi. Spočiatku býval v stane v okolí Sodomy, no o šesť kapitol ďalej už býval v dome za hradbami mesta (pozri Genezis 19:2).

Sodoma bola bohaté, prosperujúce mesto. Jej obyvatelia nemali ani len tušenia, že o niekoľko hodín ich mesto zmizne zo zemského povrchu. Nás by to však nemalo prekvapovať. Znepokojivé je, že ani Lót si toho nebol vedomý. Boh posielala anjelov, poslov milosti, aby ho varovali. Jeho opakom je bohobojný Abrahám, ktorý poznal Božie zámery ešte predtým, než sa uskutočnili. Lót spolu s ostatnými hriešnikmi v Sodome nemal ani potuchy, čo sa bude diať. Abrahám bol Božím priateľom, pretože mal pred ním bázeň!

### SKUTOČNÝ JEŽIŠ?

Ako sa tak zaoberáme Mojžišovým a Abrahámovým životom z pohľadu bázne pred Bohom, môžeme hlbšie rozvinúť jeho definíciu. Bázeň pred Bohom zahŕňa lásku k tomu, čo Boh miluje a nenávisť k tomu, čo nenávidí. Čo je dôležité pre neho sa stáva dôležitým aj pre nás, a zasa naopak, čomu neprikladá význam on, nemá veľký zmysel ani pre nás. Jeho priority a túžby sa stávajú našimi vlastnými. Prejavom bázne pred Hospodinom je neochvejná poslušnosť voči jeho túžbam a vôli.

Písmo hovorí, že ak budeme mať bázeň pred Bohom, on sa k nám priblíži. A keď sa s ním stretne intímny spôsobom, naša láska k nemu bude rásť. Budeme milovať živého Boha, ktorý sa nám zjavil a nielen nejakú predstavu o ňom. Bez hlbokkej a trvacej bázne pred Hospodinom by sme len vyhlasovali, že ho milujeme, ale dôverne by sme ho nepoznali. Vedeli by sme o ňom, ale nepoznali by sme ho, a preto by potom naša láska smerovala k istej predstave o „Ježišovi,“ a nie k tomu skutočnému, ktorý sedí po pravici Otca.

Mohli by sme to prirovnať k hollywoodskym filmovým hviezdám či športovcom a ich fanúšikom. Oni milujú obraz, ktorý o týchto celebritách vytvárajú médiá prostredníctvom rozhovorov a novinových článkov. Ich mená sa stávajú bežnou realitou nášho života. Počul som fanúšikov hovoriť o týchto hviezdach, akoby boli ich blízkymi priateľmi. Hlboko citovo prežívali ich súkromné záležitosti, akoby boli rodina. Ale ak by sa s niektorou z týchto hviezd stretli osobne, možno by zistili, že tento človek sa úplne líši od obrazu produkovaného šoubiznisom. Vzťah medzi celebritou a fanúškmi je jednostranný. Ak by sa stretli osobne, mali by len málo spoločného a nemali by sa o čom zhovárať, pretože sa navzájom dobre nepoznajú.

Všimol som si to aj v cirkvi. Mnohí hovoria o Pánovi, ako by boli jeho blízkymi priateľmi, ale keď ich pozorne počúvate, cítite, že toho, o kom hovoria, dobre nepoznajú, majú o ňom len vedomosti. Poznajú jeho reč, ale nepoznajú jeho hlas; poznajú jeho skutky, ale nepoznajú jeho zámery; vedia, čo povedal, ale nevedia, čo hovorí práve teraz.

Minulý rok som sa stretol s extrémnym príkladom takejto situácie. Bol som s rodinou na dovolenke na Havaji. Kvôli časovému posunu som bol hore už skoro ráno. Modlil som sa na pláži, keď ku mne pristúpil jeden muž a začal hovoriť. Nadchýnal sa ostrovom a hneď vyhrkol: „Tunajšie dievčatá sú úžasné: také priateľské a otvorené.“ Potom hovoril o večierku, na ktorom sa nedávno zúčastnil a o iných svetských veciach.

Nato sa ma opýtal, čo robím. Keď počul, že slúžim Bohu, potešil sa a začal mi rozprávať o Pánovi. Povedal mi, že je zapojený do evanjelizácie, ktorú jeho zbor organizuje medzi cyklistami a hovoril mi aj o svojom pastorovi. Rozpovedal mi, ako spoznal Pána a dokonca ma aj v krátkosti vyučoval. Potom pokračoval o svojej manželke a deťoch, ktoré ešte spali v hoteli (v tej chvíli som si spomenul na jeho nadšenie z tunajších dievčat). Zaboľelo ma, že tento muž si myslel, že pozná Pána, hoci jeho život svedčil o opaaku. Preto Ježiš povedal, že veriacich spoznáme podľa ovocia ich života a nie podľa slov (Matúš 7:20-23).

A to je len jeden z viacerých príkladov, ktoré by som mohol menovať. A som si istý, že aj ty si už mal podobnú skúsenosť. Všetky tieto prípady sa podobajú na celebritu a fanúšika. Veľmi ma bolí, že sú ľudia, ktorí túžia po spáse, a pritom milujú svet a povyšujú svoje pôžitky a plány nad Božie túžby.

Sú aj takí, ktorí sú skutočne spasení, ale tak ako Lót, sú telesní, zapletení do svetských záležitostí. Chcú slúžiť Bohu, ale zotročujú ich vlastné žiadosti. Nedovolili krížu, aby pochoval ich starého človeka, pretože odporujú Božiemu očisťujúcemu konaniu. Nie sú zapálení pre hľadanie Božej vôle, ani pre šírenie jeho kráľovstva. Hoci sú spasení, chýba im intimita s ním. Stále žijú na vonkajšom nádvorí, ohraničení oponou vlastného tela sa nemôžu k nemu priblížiť. Sú tak blízko jeho skutočnej prítomnosti, a predsa sú mu vzdialení.

Tí, ktorí žijú na vonkajšom nádvorí, nechápu prečo ich vyslobodil z útľaku tohto sveta. Premeškali jedinečné pozvanie poznať Boha intímnym spôsobom. Majú radi kázne o Božej láske, požehnaní, jeho ochrane, starostlivosti a prosperite – a to všetko je naozaj pravdivé – ale vyhýbajú sa témam, ktoré sa týkajú ich vlastného srdca.

Musíme vedieť, že Boh túži po intímnom vzťahu s nami a že je svätý a nedá sa vysmievať. Zaplatil veľkú cenu, aby priviedol k sebe.

Ako teda môžeme ostávať priateľmi tohto sveta? Skôr než nás Jakub povzbudzuje, aby sme sa priblížili k Bohu, pridáva varovanie: „Či neviete, že priateľstvo so svetom je nepriateľstvom proti Bohu?“ (Jakub 4:4). A ďalej hovorí, že ak budeme vyhľadávať svetské vášne, staneme sa nepriateľmi Boha! Pamätaj, že sa prihovára veriacim. Pavol tiež jasne hovorí: „Zjavila sa totiž Božia milosť prinášajúca spásu všetkým ľuďom, ktorá nás vychováva, aby sme sa zriekli bezbožnosti a svetských žiadostí a žili v týchto časoch rozvážne, spravodlivo a nábožne“ (Tít 2:11-12, Ekum. pr.). Preto nám Pavol hovorí, aby sme s bázňou a chvením pracovali na svojej spásе.

### JEŽIŠOVI PRIATELIA

Často sa káže o tom, že všetci, ktorí prijali Ježiša, sú jeho priateľmi. Verím, že už chápeš, že Boh nemôže byť priateľom masy ľudí. Raz, keď som sa modlil, mi povedal: „Opýtaj sa ľudí, či chcú, aby som im bol taký verný, akí verní sú oni mne?“ Ježiš neprišiel ako Spasiteľ, aby sa každý mohol stať členom jeho „klubu znovuzrodených.“ Túži po vzťahu s tými, ktorí ho milujú tak, ako on miloval ich – to je jeho priateľstvo. Potvrdzujú to aj nasledovné slová:

„Vy ste moji priatelia, ak robíte, čo vám prikazujem.“

(Ján 15:13)

Na priateľstvo s Ježišom sú kladené isté kritériá. Nepovedal: „Všetci ste mojimi priateľmi, ak veríte, že som Kristus.“ Ale povedal: „Ste mojimi priateľmi, ak robíte, čo vám prikazujem.“ V tejto kapitole sme už hovorili o tom, že tým motorom, ktorý nás ženie, aby sme robili, čo nám prikazuje, je bázeň pred ním.

Ježiš to povedal po tom, čo Judáš odišiel, aby ho zradil. Ak čítame ďalej, vidíme, ako sa Ježiš prihovára jedenástim: „Už vás nenazývam sluhami“ (Ján 15:15). Slovo „už“ naznačuje, že boli chvíle, keď sa na nich díval ako na sluhov, ale teraz je tu nová úroveň. A pokračuje:

„...lebo sluha nevie, čo robí jeho pán. Nazval som vás priateľmi, pretože som vám oznámil všetko, čo som počul od svojho Otca“

(Ján 15:15, Ekum. pr.).

Všimni si, že Pánovi priatelia vedia, čo robí. Vedia, ako koná! Prečo ich nazýva priateľmi až teraz a nie už na začiatku ich vzťahu? Odpoveď znie: Dokázali svoju oddanosť a poslušnosť tým, že ho nasledovali v skúškach a ťažkostiach a tiež sa s ním radovali v dobrých časoch. Svoju vernosť dokázali poslušnosťou.

Táto veta sa vzťahuje na všetkých, ktorí vzývajú jeho meno: „Vy ste moji priatelia, ak robíte, čo vám prikazujem.“ Všimni si, ako jasne hovorí: priateľstvo s ním je vyhradené pre tých, ktorí ho poslúchajú. Odzrkadľuje to aj už raz spomínaný verš zo Žalmu 25:14: „Hospodin je priateľ tých, čo sa ho boja.“

Prečo by Boh obmedzoval možnosť priateľiť sa s ním? Verím, že je to preto, aby nás ochránil pred nebezpečenstvom neformálnosti. Spomeň si na Áronových synov a na upozornenie, ktoré sa dostalo Áronovi: „*Na tých, čo prichádzajú ku mne, ukážem svoju svätosť.*“

To sa zopakovalo v Novej zmluve, keď istý muž so svojou manželkou vstúpil nehodne do Božej prítomnosti. Museli zomrieť (pozri Skutky 5:1-11). Na cirkev padla veľká bázeň, keď veriaci pochopili, že nedostatok úcty je závažná vec. A znova: „Boh v kruhu svätých budí strach. Veľký a hrozný je pre všetkých vôkol neho.“

Minulý rok som objavil jedno vzácne tajomstvo. Keď som vstúpil do modlitby, upustil som od slov a jednoducho som premýšľal o úžasnej veľkosti a nádhere môjho Otca. Uvažoval som o Ježišomom majestáte a o slávnej bitke, ktorú vyhral, aby som mohol byť s ním. Rozjímal som o jeho úžasnom Duchu, ktorý sa rozhodol prebývať vo mne. Aké je to ohromujúce!

Zistil som, že ešte skôr, než som vyslovil čo i len slovo, ocitol som sa v Božej prítomnosti. Keďže ma prekvapilo, ako ľahko sa dá vstúpiť do jeho prítomnosti, opýtal som sa na to Ducha Svätého. On mi povedal: „Synu, čo povedal Ježiš svojim učeníkom, keď ich učil modliť sa?“ Začal som sa modliť Modlitbu Pána: „Otče náš, ktorý sa na nebesiach, posväť sa meno tvoje.“ Bol som ohromený a radostne som vykrikoval. „Už je mi to jasné!“ Áno, o tom to je. Hneď od začiatku ho musíme vnímať ako Svätého Boha: „Posväť sa meno tvoje.“ Do jeho prítomnosti máme vstupovať so svätou úctou! Toľko rokov som sa modlil túto modlitbu bez toho, aby som si uvedomil, o čom Ježiš naozaj hovoril!

### KLÚČ K POKLADU ŽIVOTA

Bázeň pred Pánom je kľúčom k intimitě s ním a základom nášho života. Iziáš hovorí:

„Vyvýšený je Hospodin, lebo býva na výsostiach, Sion naplňa právom a spravodlivosťou. On bude istotou tvojich čias, bohatstvom spásy, múdrosti a poznania. Bázeň pred Hospodinom bude tvoj poklad“

(Izaiáš 33:5-6, Ekum. pr.).

Bázeň odomyká pokladnicu spásy, múdrosti a poznania. Prečo? Pretože je základom intimity s Bohom a práve v prostredí dôverného vzťahu sa zjavujú jeho poklady. Bázeň spolu s láskou k Bohu tvoria základ pre náš život. Nemôžeme Boha skutočne milovať a tešiť sa z jeho intímnej blízkosti, ak pred ním v prvom rade nebudeme mať bázeň.

OTÁZKY PRE ŠTÚDIUM

1. Ako by si vlastnými slovami vysvetlil rozdiel medzi bážňou pred Bohom a strachom z Boha?
2. Táto kapitola stavia do protikladu Abraháma, „Hospodinovho priateľa“ a jeho synovca Lóta, ktorý bol nazývaný „spravodlivý“. Keď si Lót prezeral krajinu v okolí Sodomy a Gomory, snažil sa zistiť, ako by mohol ťažiť z jej hojnosti a pritom si uchovať odstup od vplyvu týchto miest. Máš niekedy tendenciu uvažovať rovnako? Ako by pravá bázeň pred Bohom mohla zabrániť takému mylnému uvažovaniu?
3. Spomeň si na autorov príbeh, keď na havajskej pláži stretol istého muža. Mal si podobnú skúsenosť? Ako si sa k takému človeku správal? Bol si aj ty niekedy v pozícii toho muža? Stalo sa ti, že tvoje skutky alebo slová ukázali, čo naozaj nosíš vo svojom srdci? Čo si sa naučil, alebo sa učíš, z takýchto situácií?
4. Vo svetle Žalmu 25:14 („Hospodin je priateľ tých, čo sa ho boja, a oboznamuje ich so svojou zmluvou“), autor poukazuje na to, že Boh obmedzuje možnosť priateľiť sa s ním, a to preto, aby nás chránil pred nebezpečenstvom neformálnosti. Čo je podľa teba tým „nebezpečenstvom neformálnosti“?





## KAPITOLA SIEDMA

# ČO BRÁNI PRAVEJ INTIMITE?



Oklamaní sa utešujú tým, že Boha poznajú.  
V skutočnosti im však pravé poznanie Boha uniká.

**B**ázeň voči Bohu je základom dôverného vzťahu s ním. To nám jasne ukazuje aj začiatok Knihy prísloví, kde čítame: „Základom poznania je bázeň pred Pánom“ (Príslovia 1:7). O aké poznanie ide? Autor nám o niekoľko veršov neskôr hovorí:

„Syn môj, ak prijmeš moje výroky,  
ak budeš zachovávať moje prikázania  
a napínať ucho za múdrosťou,  
prikláňať svoje srdce za rozumnosťou,  
keď budeš prosiť o rozum,  
hlasne sa dovolávať rozumnosti,  
ak ju budeš hľadať ako striebro  
a slediť za ňou ako za skrytými pokladmi,

potom porozumieš bázni pred Hospodinom  
a nájdeš *Božie poznanie*“

(Príslovia 2:1-5,

Ekum. pr., dôraz pridaný autorom).

Podľa Slovníka biblických jazykov *poznanie* naznačuje silný vzťah k poznávanej osobe. Vineov výkladový slovník nám hovorí, že *poznanie* znamená „mať poznatky na základe intímnej skúsenosti s ním (Bohom).“ A dodáva, že poznanie Boha je paralelou bázne voči nemu.

V uvedenom citáte vidíme, že mať bázeň pred Pánom znamená ceniť si jeho prikázania ako vzácny poklad. A vážiť si jeho prikázania znamená nakloniť ucho k jeho slovu a byť pripravený poslúchnuť ho bez ohľadu na okolnosti. Opak intimity očakáva tých, ktorým chýba svätá bázeň, veď Jakub nám hovorí, že klameme sami seba (pozri Jakub 1:22), ak poznáme Božiu vôľu, ale neposlúchame ju. Klamstvo je desivé, pretože tí, ktorí sú oklamaní veria, že majú pravdu, aj keď realita je presne opačná. Oklamaní sa utešujú tým, že Boha poznajú. V skutočnosti im však pravé poznanie Boha uniká.

## POKRIVENÝ OBRAZ BOHA

Bez bázne nemôžeme Boha skutočne poznať. Ak nám chýba bázeň, naša predstavivosť si o ňom začne vytvárať nesprávny obraz. Aj keď vyhlasujeme, že s ním máme vzťah a ctíme si ho, naše srdcia nie sú blízko pri jeho srdci a náš život sa nezhoduje s jeho túžbami. To bolo zjavné aj na životoch synov Izraelových.

Ako sme už spomínali v predchádzajúcich kapitolách, Mojžiš ich priviedol k vrchu Sinaj, aby sa tam mohli stretnúť s Bohom, ale „ľud zostal stáť obďaleč a Mojžiš sa priblížil k oblaku, v ktorom bol Boh“ (Exodus 20:21). Je zarmucujúce, že pre nedostatok bázne si neužili túto dlho očakávanú slávnú chvíľu. Ktovie, čo by sa stalo, keby sa s ním stretli osobne? Nechali si ujsť príležitosť počuť Božie

slová vyrieknuté jeho vlastným hlasom, to všetko len preto, že im v srdciach chýbala bázeň, a tak nedokázali plniť jeho prikázania (Deuteronomium 29).

So sklamaním v srdci Boh ustanovil prostredníka medzi sebou a svojím ľudom. Mojžišovi povedal, aby spolu s Áronom vystúpili na vrch (pozri Deuteronomium 19:24). Boh povolal Mojžiša a Árona, aby sa stali týmito prostredníkmi. Ich úlohou malo byť počúvať jeho slovo určené ľudu a privádzať ho k nemu, čo bolo ďaleko od jeho pôvodného plánu intimity s ľuďmi.

A predsa, keď čítame Druhú knihu Mojžišovu ďalej, zistíme, že Mojžiš bol hore na vrchu, kým Áron bol v tábore. Zdá sa, že Áron začal s výstupom na vrch, ale nakoniec sa vrátil späť medzi ľudí. Prečo? V ich spoločnosti sa cítil lepšie než v Božej prítomnosti. Chýbala mu bázeň pred Bohom. Áron sa viac bál človeka než Boha, a preto slúžil ľudu. A vidíme, že nakoniec mu dal, čo si žiadal a netrvalo to veru dlho.

Mojžiš bol na vrchu už takmer štyridsať dní a:

„Keď ľud videl, že Mojžiš dlho neschádza z hory, zhromaždil sa k Áronovi a povedal mu: Nože, urob nám bohov, ktorí pôjdu pred nami; lebo nevieme, čo sa stalo Mojžišovi, mužovi, ktorý nás viedol z Egypta.“

(Exodus 32:1, Ev. pr.)

Áron mal dar vodcovstva, ktoré so sebou nesie istú vlastnosť, a tou je schopnosť priťahovať ľudí ako magnet. A táto schopnosť priťahuje iných bez ohľadu na to, či obdarovaný vodca kráča s Bohom alebo nie. To vysvetľuje existenciu zborov s tisíckami členov, v ktorých chýba Božia prítomnosť a kde sa Božie túžby mylne vysvetľujú. Veľmi často sa stáva, že vodca, ktorému chýba bázeň pred Bohom, používa dary, ktoré mu dal Boh, na to, aby uskutočňoval prania ľudí a nie Hospodinove.

Ľud naliehal na Árona: „Pod', urob nám boha, ktorý pôjde pred nami. Veď nevieme, čo je s tým mužom, Mojžišom...“ Všimni si, že nepovedali: „Nevieme, čo je s Bohom.“ Nepopierali Boha, iba Mojžiša označili za neschopného.

## BOH ALEBO BOH?

V mojom štúdiu pôvodných textov sa musím zamyslieť na tým, či prekladatelia naozaj objavili, čo tento text hovorí. Použili slovo *boh*. V hebrejčine sa *boh* píše ako *elohiyim*. V Starej zmluve sa toto slovo nachádza 2 606-krát, z čoho približne 2 350-krát (viac než 90%) sa vzťahuje na Všemohúceho Boha, ktorému slúžime. Len v samotnej prvej kapitole 1 Mojžišovej sa vyskytuje tridsaťdvakrát. Napríklad, v prvom verši Biblie stojí: „Na počiatku Boh [*elohiyim*]stvoril nebo a zem“ (Genezis 1:1). Tu sa *elohiyim* prekladá ako „Boh.“

Približne 250-krát sa toto slovo v Starej zmluve používa pre falošného boha. Práve preto ho musíme vždy čítať v kontexte, aby sme rozlíšili jeho správny význam.

Áron povedal ľudu: „Postrhávajte zlaté náušnice, čo majú na ušiach vaše ženy, vaši synovia i vaše dcéry a prineste mi ich“ (Exodus 32:2, Ekum. pr.). Oni tak urobili a „on to od nich vzal, zhotovil formu a ulial podobu teľáťa“ (32:4).

Keď dokončil zlaté teľa, všetok ľud povedal: „toto sú tvoji bohovia, ktorí ťa vyviedli z Egypta“ (Exodus 32:4, Ev. pr.).

V hebrejčine je pre slovo boh opäť použitý výraz *elohiyim*. Ľud povedal: „Toto je tvoj *elohiyim*, Izrael, ktorý ťa vyviedol z egyptskej krajiny!“ Začínaš chápať, čo sa deje? Čítajme ďalej, aby sme vedeli, čo títo ľudia hovorili:

„Keď to Áron videl, postavil pred ním oltár. I zvolal Áron:  
Zajtra bude sviatok *Hospodinov*“

(Exodus 32:5,  
Ev. pr., dôraz pridaný autorom).

V tomto verši je pre *Hospodina* použitý hebrejský výraz *Jehovah* alebo *Jahveh*. *Jahveh* je najposvätnjšie slovo v Starej zmluve. Je to vlastné meno jediného pravého Boha. Nikdy sa v Starej zmluve nespomína na označenie falošného boha. Toto slovo bolo tak posvätné, že hebrejskí pisári ho dokonca ani celé nenapísali. Vynechali z neho samohlásky a napísali iba JHVH. Židovskí pisári ho nazývali posvätným tetragramom, štyrmi nevysloviteľnými písmenami. Bolo to nevysloviteľné meno, sväté meno, ktoré takto Izraeliti chránili pred znesvätením.

Áron a Izraeliti urobili zlaté teľa a povedali o ňom: „Hľa, Jahveh, pravý Boh, ktorý nás vyviedol z Egypta.“ Nepovedali: „Hľa, Baál, pravý Boh, ktorý nás vyviedol z Egypta.“ Ani nepripísali svoje vyslobodenie nejakému inému bôžikovi. Ale toto teľa nazvali Hospodinovým menom.

#### NAJSKÔR UCTIEVANIE, POTOM PÔŽITKÁRSTVO

Nezapreli Boha úplne, skôr zredukovali jeho slávu na úroveň obrazu teľaťa. Mali o ňom mylnú predstavu. Stále uznávali Jahveho ako Spasiteľa, ktorý ich vyslobodil z Egypta. Nepopierali jeho uzdravujúcu moc; iba zmenili obraz jeho osoby! Ďalej zisťujeme, že:

„Na druhý deň včasráno vstali, priniesli spaľované obety i obety spoločenstva. Lud sa posadil, jedol a pil; potom vstali a zabávali sa“

(Exodus 32:6, Ekum. pr.).

Všimni si, že priniesli aj obety. Prečo? Aby si uctili Boha Jahveho, ktorému podľa svojho vyhlásenia slúžili. Potom, čo mu priniesli obeť chvál, začali sa zabávať a oddávali sa svojim telesným chúťkam.

Deje sa takéto niečo i dnes? Existujú ľudia, ktorí síce boli spasení, ale chýba im svätá bázeň, pričom vzývajú Ježiša, ktorého si vytvorili vo svojej predstavivosti? Lipnú na tom, že sa znovuzrodili a prijali ho

za svojho Pána, chodia do zboru, spievajú piesne chvál a uctievania, počúvajú kázne, prispievajú do zbierok, ale keď odídu, klamú pri obchodovaní, a pritom svedčia, ako Boh požehnáva ich podnikanie. A možno ohovárajú pastora alebo iných ľudí a zdôvodňujú to vetou: „Veď je to pravda. A aj tak to všetci vedia.“ Možno páchajú cudzoložstvo a ospravedlňujú to tým, že hoci ich Ježiš spasil, stále žijú v tele, ktoré má svoje potreby! A tento zoznam by mohol pokračovať ďalej.

„Poznáte Ježiša?“ Opýtaj sa ich a oduševnene ti povedia áno! Sú oklamaní? Veria v toho, ktorý sedí po pravici Najvyššieho, alebo vyfantazírovaného Ježiša, ktorý im dá všetko, po čom túžia? Najdôležitejšie však je odpovedať si na otázku: Týka sa to aj mňa? Vidím sa v niektorej z týchto vecí?

Ľahko zistíš, keď ľuďom chýba bázeň voči Bohu. Môžu k nemu volať, ale budú tiahnuť k telesným pôžitkom. A telo je v nepriateľstve s Bohom, pretože sa nepodriaďuje Božej vôli (pozri Rimanom 8:5-7). Nepodriaďujú sa jeho túžbam, i keď vyzývajú jeho meno a tvrdia, že ho poznajú. Dokonca veria, že schvaľuje ich správanie. Nedostatok poslušnosti korení v srdci, v ktorom chýba svätá bázeň. A všetka táto neposlušnosti klame, keď tvrdí, že pozná Ježiša.

## NIČ NEOSTANE UTAJENÉ

To môžeme vidieť v celej Biblii. Netrvalo to dlho po páde a začalo to Adamovým synom Kainom. Keď Kainovi rodičia zhrešili v raji, z nevedomosti sa zakryli figovými listami – plodom zeme. Boh im ukázal svoju vôľu, a tou bola zvieracia obeta. Odel ich do odevu z kože zvierat. Myslím si, že šlo o kožu baránka.

Kain však nežil v nevedomosti; od svojich rodičov vedel, že Boh túžil po zvieracej obete, nie po plodoch zeme. A predsa čítame: „Po istom čase priniesol Kain obetu Hospodinovi z poľných plodín“ (Genezis 4:3). Zjavne sa pokúsil slúžiť Bohu, pretože nič nečítame

o tom, že by prinášal obety falošným bôžikom. Svedomito pracoval, aby priniesol Bohu obeť, ale pritom bol očividne neposlušný.

Čo bolo koreňom jeho neposlušnosti? Nič iné, než nedostatok bázne pred Bohom. To môžeme jasne vidieť, keď sa ho Boh pýtal na jeho usmrteného brata. Odpovedal veľmi drzo: „Neviem. Som azda strážcom svojho brata?“ (Genezis 4:9). Opäť vidíme, tak ako to bolo s Izraelitmi a zlatým teľaťom, že tam, kde chýba bázeň pred Bohom, je obraz Boha zredukovaný a prípustné spôsoby služby sa menia. Kain sa mýlil, keď si myslel, že môže niečo pred Bohom ukrývať, ako by to bolo možné vo vzťahu s obyčajným človekom. Obraz Boha v Kainových očiach klesol na úroveň človeka. Pavol nás vážne upozorňuje, že v posledných dňoch to bude bežným javom: „pretože hoci poznali Boha, neoslavovali ho ako Boha... slávu nepominuteľného Boha zamenili za zobrazenú podobu pominuteľného človeka“ (Rimanom 1:21-23, Ekum. pr.). Podobne ako u Kaina, nedostatok bázne pred Bohom ich vedie k presvedčeniu, že Boh si ich pomýlené správanie nevšimne.

Kainova odpoveď ukazuje, že úplne zabudol, že pred Bohom nič neostane utajené. Boh nie je človek; On vidí všetko a vie o všetkom. Keď strácame bázeň pred Bohom, naše zdravé duchovné poznanie sa znižuje, pretože i najväčší hriešnik si je vedomý toho, že Boh vie o jeho vzbure. Tí, ktorým chýba svätá bázeň, sa upokojujú slovami: „Hospodin nevidí!“ (Ezechiel 9:9). Alebo si myslia, že i keď to vidí, zaiste to chápe. Dokonca ani vedúci netvorí výnimku. Boh hovorí: „Videl si, človeče, čo páchajú starší domu Izraela... Vravajú si totiž: Hospodin nás nevidí“ (Ezechiel 8:12).

Zabudli sme na Ježišove naliehavé slová, aby sme mali bázeň pred Bohom? Hovorí predseda: „Veď nič nie je také skryté, aby raz nebolo odhalené, a nič nie je natoľko utajené, aby raz nevyšlo najavo.“ (Lukáš 12:2, Ekum. pr.). Keď stratíme bázeň, Boha redukuje na našu úroveň a podvedome si začíname myslieť, že pred ním môžeme niečo zatajiť. Keď sa ľudí opýtaš na Božiu všadeprítomnosť

a vševedúcnosť, bez zaváhania prítakávajú. Ale v hĺbke svojho srdca stratili povedomie jeho majestátnosti; pretože ak by si jej boli vedomí, nesnažili by sa pred ním nič ukrývať. Ukrývajú veci pred božími ľuďmi a mnohokrát sa im to aj darí. Pritom však zabúdajú, že „na všetkých miestach (vidia) oči Pánove, čo pozerajú na dobrých i zlých“ (Príslovia 15:3, Katolícky pr.).

### KEĎ SA MYLNE NAZDÁVAME, ŽE ŽIJEME V POSLUŠNOSTI

Tu to však nekončí. Ďalším stupňom oklamania je presvedčenie, že žijeme v poslušnosti, hoci realita ukazuje pravý opak. To sa stalo i jednému z Dávidových potomkov, kráľovi Uzzija. Keď mal Uzzija šesťnásť rokov, jeho otec Amacja zomrel a Uzzija sa stal kráľom Judska. Keď sa v šesťnástich rokoch staneš kráľom, a ak ti to myslí, budeš hľadať Boha. A Uzzija tak konal. To mu prinieslo veľkú prosperitu, úspech a život v hojnosti. Ďalej čítame: „Jeho chýr sa rozniesol široko-ďaleko, lebo sa mu dostalo zázračnej pomoci, kým nezmocnel“ (2 Kroník 26:15, Katolícky pr.).

No keď zmocnel, jeho srdce sa naplnilo pýchou. Pýcha a bázeň pred Bohom sú v protiklade. Ak v srdci chýba svätá bázeň, rozšíri sa v ňom pýcha. Pozorne si prečítaj, čo sa stalo:

„No keď sa stal mocným, natoľko spyšnel, že ho to zahubilo. Spreneveril sa Hospodinovi, svojmu Bohu tým, že vstúpil do jeho chrámu, aby na kadidlovom oltári páliť kadidlo. Azarja a s ním osemdesiat Hospodinových kňazov, udatných mužov, vošlo za ním. Vzopreli sa kráľovi Uzzijovi a upozornili ho: Uzzija, páliť kadidlo Hospodinovi neprichodí tebe, ale na to vysväteným kňazom Áronovcom. Opusti svätyňu, lebo si sa previnil. A neposlúži ti to na slávu u Hospodina Boha. Uzzija držal kadidelnicu na pálenie kadidla a nazlostil sa. Keď sa na kňazov rozhneval, objavilo sa mu na čele malomocenstvo za



prítomnosti kňazov v Hospodinovom dome pri kadidlovom oltári.“

(2 Kroník 26:16-19, Ekum. pr.)

Otázka, ktorú si teraz musíme položiť, znie: Keď Uzzijovo srdce spyšnelo, bol viac alebo menej nábožný? Väčšina ľudí, ktorým som položil túto otázku, povedala, že sa stal menej nábožným. To však nie je pravda. Veď čítame, že vošiel do chrámu, aby uctieval Boha. V skutočnosti sa vo svojich skutkoch stal omnoho nábožnejším. Veľmi často sa môžeme stretnúť s tým, že prílišná nábožnosť kráča ruka v ruke s pýchou; jedna maskuje tú druhú. Pýcha nedovolí človeku, aby si priznal, že nie je skutočne zbožný a náboženstvo zakrýva pýchu pomocou náboženských rituálov. Oba prípady poukazujú na nedostatok bázne pred Bohom a pravej pokory!

Všimni si, že Uzzija sa rozhneval, keď ho konfrontovali s pravdou. To isté sa stalo i Kainovi, keď musel čeliť pravde. Písmo nám hovorí, že „Kain sa veľmi nahneval a tvár sa mu zamračila“ (Genezis 4:5). Kain sa hneval na Boha! Ak s pravdou konfrontuješ človeka, ktorý žije v neposlušnosti, rozhnevá sa. A to práve preto, že mu chýba svätá bázeň. Prečo sa nahnevá? Pretože je naozaj presvedčený, že má pravdu.

Prečo by sa inak Uzzija nahneval na kňazov, ak by nebol presvedčený o správnosti svojho konania? Vstúpil do chrámu, aby si uctil Boha, ale tak ako Áronovi synovia, aj on zanedbal Hospodinove nariadenia a zredukoval jeho obraz. Bol pomýlený vo svojej neposlušnosti. Hľadal síce intimitu s Bohom, no v skutočnosti mu bol veľmi vzdialený.

To vysvetľuje, prečo sú v cirkvi mnohí, ktorí tvrdia, že majú s Bohom blízky vzťah a pritom nežijú v súlade s jeho túžbami. Bez pochopenia spomínaných princípov by si mohol zostať zmätený, keď by si videl ľudí zdieľať sa s niečím, čo im Boh zjavil, pričom by bolo zjavné, že to odporuje pravde Písma. Ako môžu odísť

z modlitebného stretnutia a kritizovať svojich lídrov, ktorých nám Boh prikazuje si ctiť? A ak si trúfneš zopakovať, čo hovorí Písmo, rozčúlia sa. Budú si o tebe myslieť, že nerozumieš duchovným veciam, a v skutočnosti sú to práve oni, kto kráča proti Božej vôli.

Mnohokrát ma vnútorne znepokojili rozhovory, pri ktorých sa ľudia zdieľali so slovom, ktoré im Boh údajne zjavil. Hoci boli presvedčení, že to prijali od Boha, vyhýbali sa akémukoľvek citátu z Písma, ktorým som chcel reagovať na ich slová. Nesprávajú sa tak len voči mne, ale voči každému, kto im chcel pomôcť. Svoje tvrdenia podkladali biblickými veršami vytrhnutými z kontextu a neboli otvorení hlbšej diskusii. Potom sa mi vyhýbali a izolovali sa od všetkých, ktorí im chceli pomôcť, pretože nás nepovažovali za dostatočne duchovných. S odstupom času ovocie ich skutkov svedčilo o tom, že šli proti Božej vôli. Popríklad sa nesplnilo to, čo očakávali. Je pravdepodobné, že počuli hlas svojej vlastnej obrazotvornosti a nie Ježišov hlas; hľadali intimitu, ale boli oklamaní.

#### PRIBLIŽIŤ SA K BOHU S MODLOSLUŽBOU V SRDCI

Jestvuje spôsob, ako sa uchrániť tohto hrozného klamstva. Opäť je ním bázeň. Ak máme pred Bohom bázeň, mali by sme k nemu prichádzať s neutrálnym postojom v srdci, aby sme boli pripravení počuť jeho slová usmernenia alebo nápravy. Nenakláňajme sa k vlastnému chápaniu alebo sebeckým túžbam, ale vášnivo túžme po jeho vôli.

Prísť k Bohu s túžbami, ktoré nie sú v súlade s vôľou, ktorú nám zjavil, môže byť tou najnerozumnejšou a najnebezpečnejšou vecou. Pretože nás to môže viesť k ďalšiemu stupňu oklamania, a to k tomu najalarmujúcejšiemu. Takýto druh oklamania nastáva, keď sám Boh nám dá, alebo nám dovolí mať to, čo chceme:

„Vtedy mi zaznelo slovo Hospodina: Človeče, títo muži prijali do srdca svoje modly a tým si položili pred seba previnenie,

aby sa oň potkli. Môžem im dovoliť, aby sa ma dopytovali?“  
(Ezechiel 14:2-3, Ekum. pr.)

Hospodina zarmútilo, že jeho ľud ho prišiel prosiť o radu, múdrosť a smer s modlami v srdci. Nie je jasné, či si toho boli plne vedomí. Zdá sa, že ich oči boli zatvorené pred pravdou. A tieto ich modly ich dovedli k tomu, že upadli do neprávosti. Hebrejské slovo pre *nepravosť* je *awon*. Označuje priestupok proti Božej vôli, či už úmyselný alebo nie.

Všimni si, že Boh nepovedal, že si postavili modly vo svojich záhradách, obývačkách či spálňach. Modloslužba bola v ich srdciach. Zapamätaj si, že modloslužba sa neobmedzuje len na vzývanie cudzieho bôžika. Ako sme už skôr spomenuli, istou formou modloslužby je aj znižovanie obrazu Boha na takého, ktorý nám dá všetko, po čom veľmi túžime. Koreňom akejkoľvek formy modloslužby je lakomstvo. Na istom mieste Novej zmluvy nájdeme potvrdenie:

„Umírtvujte teda to, čo je vo vašich údoch pozemské: smilstvo, nečistotu, vášeň, zlú žiadostivosť a *lakomstvo*, ktoré je *modloslužbou*.“

(Kološanom 3:5-6,  
Ekum. pr., dôraz pridaný autorom)

V Liste Efežanom 5:5 Pavol zasa tvrdí, že lakomec je modlár. Je teda jasné, že modloslužba je definovaná ako lakomstvo. Skúsme teraz definovať lakomstvo. Podľa *Websterovho slovníka* je to „silná túžba získať a vlastniť údajné dobro“. V modlitbe som prosil Pána o jeho definíciu. Odpoveď znela: „Lakomstvo je túžba po zisku.“

To ešte neobmedzuje lakomstvo na túžbu po peniazoch. Zahŕňa to aj majetok, postavenie, pohodlie, prijatie, pôžitok, moc, sexuálnu žiadostivosť a tak ďalej. Lakomými sa stávame vtedy, keď nie sme spokojní s tým, čo máme. Usilujeme sa niečo získať, pretože nie sme spokojní s tým, čo nám dal Boh. Vedome alebo aj nevedome

vzdorujeme jeho plánu pre náš život. Preto nám List Židom hovorí: „Vaše správanie nech neovláda láska k peniazom; buďte spokojní s tým, čo máte. Veď Boh povedal: *Nezanechám ťa, ani ťa neopustím*“ (Židom 13:5). Keď však žijeme v istote, že Hospodin nám dáva poznať cestu života, a že v jeho prítomnosti je plnosť radosti a po jeho pravici večná blaženosť (pozri Žalm 16:11), nebudeme hľadať naplnenie mimo jeho prítomnosti a jeho plánov

Lakomstvo prebýva uprostred nepokoja a je poháňané neutíchajúcou túžbou. To dokonale vystihuje Izraelitov, keď vyšli z Egypta. Znova a znova sa chopili toho, o čom si mysleli, že je pre nich tým najlepším, i keď im Boh zjavil svoju vôľu. Nepáčil sa im proces, ktorým ich Boh chcel pripraviť na vstup do zaslúbenej zeme a neustále sa sťažovali na podmienky, vodu, jedlo a podobne. Chýbala im svätá bázeň. Ich srdcia sa stali živnou pôdou pre lakomstvo. Keď sa im Boh zjavil, bežali sa skryť, pretože nechceli, aby sa ukázalo, že ich skryté túžby po pôžitku a zisku boli pre nich dôležitejšie než túžby samotného Hospodina.

Keď sa Hospodin spolu s Mojžišom vzdialili, ľud sformoval Boha do podoby bôžika, ktorý by splnil každú chamtivú túžbu. Je zaujímavé, že sa to všetko točilo okolo zlata. Ich láska k peniazom sa prejavila na ich nespokojnosti s Božou vôľou. V tej chvíli konali v hustej hmle klamstva.

*(Chcem ešte poznamenať, že lakomstvo je koreňom i ďalších foriem modloslužby. Každý človek je stvorený s vrodenu túžbou uctievať Boha. Mnohí sa však nechcú podriaďovať pravému Stvoriteľovi, a tak si vytvoria bôžika. Kto je ale za týmto bôžikom? No predsa človek, ktorý ho vytvoril. A tak takýto človek uctieva bôžika, ktorý mu nakoniec dá to, po čom túži. Opäť tu vidíme lakomstvo ako prvotnú príčinu.)*

Musíme si predovšetkým uvedomiť, že bez ohľadu na to, akú podobu nesú, všetky modly sú určitým zdrojom. Stavajú sa do pozície, ktorú si zaslúži iba Boh. Modla môže slúžiť ako tvoj zdroj

radosti, pohodlia, pokoja, zabezpečenia a tak ďalej. A boli sme to my, kto z týchto vecí vytvoril modly. Boh povedal: „nerobte [si] bôžikov“ (Levitikus 26:1). Modlou či bôžikom je čokoľvek, čomu v našom živote pripisujeme poprednejšie miesto ako Bohu. Modlu milujeme, páči sa nám, dôverujeme jej, túžime po nej a venujeme jej viac pozornosti než Bohu. Modla je tým, z čoho čerpáš svoju silu a do čoho ju investuješ. Veriaci sa k modlárstvu dostáva vtedy, keď dopustí, aby sa jeho srdce naplnilo nespokojnosťou a začne hľadať uspokojenie mimo Božej vôle pre jeho život. A znovu je tým kľúčovým faktorom lakomstvo.

### ODPOVEĎ, AKÁ PATRÍ LAKOMCOVI

Vráťme sa späť k slovu, ktoré zaznelo Ezechielovi. Boh sa sťažoval, že Jeho vlastný ľud k nemu prichádza po radu a vo svojich srdciach majú modly. Chceli, aby im Boh dal to, po čom sebecky túžili. Vôbec však nehľadali jeho vôľu. Podobne je to aj s tínedžermi, ktorí očakávajú, že ich rodičia budú súhlasiť s ich názormi. Nezaujíma ich múdrosť ich rodičov, a pritom si vôbec neuvedomujú, že ich rodičia sú múdrejší a chcú pre nich len to najlepšie.

To, čo Boh povedal Ezechielovi, bolo alarmujúce. Jednoznačne mu ukázal, že keď jeho ľud bude k nemu prichádzať s chamtivosťou v srdci, odpovie im primerane podľa počtu ich modiel (pozri Ezechiel 14:4).

### ZBLÚDENIE BOŽIEHO MUŽA

To sa prejavilo aj na živote Bileáma, ktorý bol veľkým prorokom Boha Jahveho, nie nejakého bôžika. Jeho prorocká služba bola taká veľká, že chýr o ňom sa rozniesol do okolitých kráľovstiev. Jedným z kráľov, ktorí sa o ňom dopočuli, bol Balák, kráľ Moábska a Midjánu.

Obyvatelia Moábska a Midjánu boli vystrašení, pretože Izraeliti práve zrovnali so zemou Egypt, najmocnejší národ vtedajšieho

sveta, a teraz sa utáborili na moábskych planinách. Mysleli si, že keď Egypt podľahol tak rýchlo, veľmi ľahko by mohli pochodiť podobne. Strach sa rozšíril po celej krajine a vstúpil aj do kráľovského paláca.

Kráľ mal plán. Vedel, že koho Bileám požehná, bude požehnaný a koho prekláje, bude prekliaty. Poslal k nemu veľmožov s ohromným darom a úpenlivo ho prosil, aby prišiel k nemu a z moábskych výšin vyslovil kliatbu nad Izraelom.

Bileám vypočítavo odpovedal: „Dnes prenocujte tu, potom vám odpoviem podľa toho, čo mi oznámi Hospodin“ (Numeri 22:8). Jeho odpoveď sa veľmi podobá odpovedi väčšiny dnešných kresťanov: „Pomodlím sa za to a počkám, čo mi Pán odpovie.“

Pán prišiel k Bileámovi a pýtal sa ho: „Kto sú tí muži u teba?“ Akoby povedal: „Za toto sa potrebuješ pomodliť? Títo muži nemajú so mnou žiadnu zmluvu, ale žiadajú od teba, aby si preklial ľud, s ktorým som uzavrel zmluvu! Ako sa ma na to vôbec môžeš pýtať?“

Všetci si z toho môžeme vziať ponaučenie: Za isté veci sa ani vôbec nemusíme modliť! Mali by sme poznať Božie túžby ešte prv, než sa ho budeme na niečo pýtať. Hnevá ma, keď ku mne prídu moji synovia, tínedžeri, a pýtajú sa ma na niečo, pričom vedia, že moja odpoveď bude jednoznačné „nie“! „Prečo sa ma na to vôbec pýtajú?“ Zamrmem si pre seba, keď odídu s odpoveďou, ktorú už vopred tušili. Robia to preto, že moje slovo je v danej oblasti ich života obmedzujúcim zákonom a nie potechou.

Vráťme sa späť k Bileámovi. Myslím si, že kráľ mu ponúkol obrovskú odmenu a mohol si získať vážené postavenie medzi Moábčanmi a Midjáčanmi. Zatemnili Bileámovi peniaze a postavenie oči pred múdrosťou?

Milosrdný Boh si možno pomyslel: *V poriadku, Bileám. Keďže to stále nedokážeš pochopiť, alebo nechceš pochopiť, dám ti svoju vôľu*

*poznať veľmi jasne.* „Nechod' s nimi, nepreklínaj tento ľud, lebo je požehnaný!“ (v. 12). Je to teraz jasné? Boh hovorí presne a jasne. Sme to my, kto to zahmlieva a komplikuje.

Bileám poslúchol a na druhý deň ráno poslal poslov preč so slovami: „Chod'te len do svojej krajiny, lebo Pán mi *nedovolil ísť s vami*“ (v. 13, Katolícky pr., dôraz pridaný autorom).

Bileám síce poslúchol, no v jeho hlase a slovách (*nedovolil*) bolo cítiť neochotu. Predstav si túto situáciu: Mladé dievča dostane pozvanie na diskotéku od chlapca, ktorý je veľmi obľúbený, ale má zlú povest'. Je nadšená, že ju pozval niekto taký obľúbený a rozochvene prosí otca, aby jej dovolil ísť. Z lásky k nej jej to otec zakáže. Zdrvená, chlapcovi odpovedá: „Nemôžem ísť. Rodičia mi to nedovolia.“ Akoby tým povedala: Moji rodičia síce povedali nie, ale ja by som súhlasila. To rodičia jej nedali povolenie. Ona túži ísť a len nesúhlas rodičov jej v tom bráni. Nanešťastie, ak by neprijala vôľu svojich rodičov, pravdepodobne si nakoniec nájde spôsob, ako ísť na rande s tým chlapcom a nie je vylúčené, že potom bude musieť čeliť neprijemným dôsledkom.

Bileám bol prorokom s nezdravou túžbou po peniazoch. V srdci mu bujnela chamtivosť. Dychtil po tých najkrajších veciach, ktoré život ponúkal a chcel dosiahnuť aj lepšie spoločenské postavenie. Poslúchol, ale neochotne. Božie slovo so sebou neprinieslo potechu, ale obmedzenie, pretože mu nedovolilo získať to, po čom túžil.

## KEĎ NÁS VLASTNÉ TÚŽBY VZĎALUJÚ OD BOHA

Moábski a midjánski starší sa vrátili ku kráľovi Balákovi a oznámili mu, že Bileám odmietol ísť s nimi. To však kráľa neodradilo. Ihneď k Bileámovi poslal ešte váženejších mužov s omnoho vzácnejšími darmi.

Prečo to Balák urobil? Som presvedčený, že ho k tomu dovedli démonické sily. Prečo to hovorím? Biblia vysvetľuje: „Ale každého

pokúša *vlastná žiadostivosť*, ktorá ho zvádza a láka“ (Jakub 1:14; dôraz pridaný autorom). Všimni si dve veci. Po prvé, slová *vlastná žiadostivosť*. Každá naša silná túžba, ktorá je v rozpore s Božou vôľou, je lakomstvom, a to je modlárstvo. Po druhé, všimni si slovo *zvádza*. To je dielo nepriateľa – on *zvádza*. No chcem ti povedať, že ťa nemôže zviest' niečo, po čom netúžiš. Ak by si ponúkol ľuďom v cirkvi drogy, väčšina z nich by bez váhania odmietla. Prečo? Netúžia po nich. Nemôže ťa zviest' niečo, po čom netúžiš. Môžu ťa však zvádzať túžby, ktoré si nezložil pod kríž! Zvádza nás to, po čom veľmi túžime.

Satan vedel, že tento prorok miloval peniaze a túžil po uznaní, a preto nabádal pohanského kráľa, aby mu poslal ešte väčší dar. Kráľovi poslovnia mali Bileámovi ponúknuť čokoľvek z jeho majetku. „Dáme ti všetko, čo si zažiadaš,“ znela ich ponuka. Nebola lákavá? Jedna vec je možnosť vlastníť čokoľvek, čo patrí tvojmu blížnemu, ktorý toho nemusí mať veľa, a úplne iná zasa získať čokoľvek z kráľovho majetku. Pozri, ako im Bileám odpovedal:

„Keby mi dal Balák toľko striebra či zlata, koľko sa zmestí do jeho paláca, ani tak *nemôžem* prestúpiť rozkaz Hospodina, svojho Boha, – nič *nemôžem* vykonať.“

(Numeri 22:18,

Ekum. pr., dôraz pridaný autorom)

Mnohých by Bileámova poslušnosť povzbudila. Znovu si však všimni, aké slová zvolil pri svojej odpovedi (*nemôžem*). Opäť ho Božie slovo obmedzovalo v tom, čo túžil urobiť. Bileám vedel, čo vie väčšina ľudí, ktorí navštevujú bohoslužby. *Nemôžeš úmyselne neposlúchať* Pánovo slovo a zároveň byť požehnaný. Vedel aj to, čo vie približne polovica ľudí, ktorí chodia do cirkvi: na neposlušného čaká súd. Niekedy ťa však táto informácia môže dostať do problémov, pretože ak *nemôžeš* presadiť svoje v rámci Božej vôle, budeš sa to pokúšať nájsť v širšej podobe „Božej vôle“. Pre lepšie pochopenie si všimni ďalší Bileámov výrok:



„Zostaňte tu však aj cez noc, aby som sa dozvedel, čo mi ešte oznámi Hospodin.“

(Numeri 22:19)

Počuješ? „... čo mi ešte oznámi Hospodin.“ Myslel si, že viac peňazí presvedčí Boha, aby zmenil svoj názor? Keď mu Boh povedal: „Nepôjdeš s nimi,“ malo to znamenať, že má čakať na lákavejšiu ponuku?

Prečo sa chcel za to znovu modliť? Už chápeš, ako sa stále snažil nájsť spôsob, ako dosiahnuť, čo chcel? Vášnivá túžba mu zatemnila zdravý rozum. Podobalo sa to tomu dievčaťu, ktoré dobiedzalo do svojho otca dovtedy, kým jej nedovolil ísť na rande. Bileám bol tvrdohlavý a nechotný plniť Božie túžby s radosťou, pretože sa to protivilo jeho chamtivému srdcu. Alebo som mal skôr povedať *modlárskejmu srdcu*? Písmo to potvrdzuje týmto veršom: „Lebo vzdorovitosť je ako hriech čarodejníctva a vzbura ako kúzlo a úcta k terafom“ (1 Samuelova 15:23, ekum. prekl.). Pozri, ako Boh odpovedal Bileámovi:

„Ak tá prišli tí muži volať, vstaň a choď s nimi. Rob však len to, čo ti poviem.“

(Numeri 22:20)

Kráľovi poslovnia mali v pláne ráno ho zavolať, pretože chceli a dúfali, že Bileám pôjde s nimi. Boh teda v podstate povedal: „Keď ťa zavolajú, choď s nimi, ale povieš iba slovo, ktoré ti ja poviem.“ Možno sme sa nakoniec v našom postoji mýlili. Všimni si, že Biblia nehovorí nič také ako: *V noci prišiel k Bileámovi diabol a povedal mu: Vstaň a choď s nimi.* Dokonca nespomína ani to, že by k nemu prišiel nečistý duch a povedal mu, aby šiel. Vo svetle toho, čo sme už povedali, by sa mohlo zdať, že Boh mu nechcel dovoliť ísť len preto, aby mohol získať ešte viac peňazí. Ved' teraz je to Boh, kto mu hovorí: „Choď.“

## ČO SA STANE, KEĎ DOSTANEME TO, ČO SME CHCELI

Bileám mal teraz slovo od Pána, aby šiel. Vstal skoro ráno, aby urobil, čo mu Pán povedal predošlý večer a čakal, čo sa stane:

„Bileám ráno vstal, osedlal si oslicu a odišiel s moábskymi kniežatami. *Jeho odchod roznieť Boží hnev.*“

(Numeri 22:21-22,

Ekum. pr., dôraz pridaný autorom)

Moment! Pán sa nahneval len preto, že Bileám urobil to, čo mu predošlý večer nariadil?! Vieme, že Boh si neprotirečí. Ako sa to teda dá vysvetliť? Odpoveď nájdeme v slove, ktoré dal Boh Ezechielovi. Spomeň si, čo Pán povedal o svojom ľude, ktorý k nemu prichádzal s modlami v srdci: „... tomu ja, Hospodin, odpoviem primerane podľa množstva jeho modiel.“

To mnohí v cirkvi nevedia, alebo nechápu. Ak naozaj niečo chceme, a ak neprestaneme po tom prahnúť (i keď nám už Pán ohľadom toho zjavil svoju vôľu), je celkom možné, že nám to dá, hoci to môže byť proti jeho vôli. Ba dokonca aj keď vie, že neskôr budeme za to súdení!

Možno si sa teraz zarazil. Zamysli sa nad Izraelitmi: chceli kráľa. On však nechcel, aby im vládol kráľ. Povedal Samuelovi, že ich kráľ si vezme ich najlepších synov a dcéry, najkrajšie polia, vinice a lesy, a že mu budú musieť platiť dane.

Samuel toto slovo odovzdal ľudu. Ľud však nechcel Samuela poslúchnuť. Všimni si, že Biblia nevraví, že neposlúchli Boha ale Samuela. Podobne ako to bolo s Mojžišom, Izraeliti vyhlásili posla za nespôsobilého tým, že si udržiavali svoju vlastnú predstavu o Bohu, aby mohli získať to, po čom túžili. Boh v súkromí Samuela utešoval: „Nepohrdli tebou ale mnou“ (pozri 1 Samuelova 8).

Boh im dal kráľov. Dokonca ich sám vyberal. Prvým z nich bol Saul. A presne ako bolo predpovedané, králi si vzali ich najlepšie

polia, synov a dcéry a začali vyberať dane. Nakoniec ich títo králi dovedli do babylonského zajatia. Boh im dal to, po čom tak nesmierne túžili!

Spomeň si na Izraelitov na púšti. Jedli to najlepšie jedlo, aké si človek len vie predstaviť – mannu. Eliáš zjedol iba dva koláče vyrobené z manny a putoval štyridsať dní a štyridsať nocí! To bolo teda výživné jedlo!

Izraelitom sa však toto jedlo rýchlo zunovalo a začali drankať mäso. Žiadali od Hospodina mäso a čítame, že Boh im dal „čo si žiadali“ (Žalm 106, 15). Znovu dostali to, po čom žiadostivo túžili. Boh sa o nich staral skutočne zázračne:

„Na nebi uvoľnil východný vietor  
a južný prihnal svojou mocou.  
Spustil na nich spľšku mäsa ako prach,  
okrídlené vtáctvo ako morský piesok.  
Spustil ho doprostred tábora,  
okolo ich príbytkov.“

(Žalm 78:26, 28, Ekum. pr.)

Žiadali a Boh im to zázračne (svojou mocou) dal. Zoslal na púšť toľko prepelíc, že by sa nimi nasýtili aj tri milióny ľudí! Aký úžasný zázrak! Prepelice predsa na púšti nežijú! To však nie je všetko. Izraeliti nemali ani žiadne zbrane alebo lovecké psy. Bol to obrovský zázrak! Pozri, čo sa stalo:

„Najedli, ba presýtili sa;  
doprial im, čo si žiadali.  
nestihli uspokojiť svoju žiadostivosť,  
jedlo mali ešte v ústach,  
keď Boží hnev vzplanul proti nim,  
pozabíjal ich popredných mužov  
a pozrážal junač Izraela.“

(Žalm 78:29-31,  
Ekum. pr., dôraz pridaný autorom)

Boh im zázračne doprial, čo si žiadali, ale skôr než dojedli, zastihol ich Boží súd. Odpovedal im podľa nenásytných túžob ich srdc.

Predstav si takúto situáciu: Mladý muž chodí s dievčaťom. Jeho rodičia sa kvôli tomuto vzťahu trápia a hovoria mu: „Synu, tento vzťah sa nám nepozdáva. Chceme, aby si s ňou prestal chodiť.“ Aj pastor pre mládež to potvrdzuje: „Chcem len zdôrazniť to, čo ti už povedali rodičia. Keď sa za to modlím, prežívam nepokoj. Naozaj by si mal prestať chodiť s tým dievčaťom.“ Chlapec však aj napriek tomu odpovie: „Ja som sa za to už veľakrát modlil a Boh mi povedal, že by som sa s ňou mohol oženiť.“ Vezmú sa a neskôr sa tento mladý muž čuduje, prečo sú ich manželské problémy nezvládnuteľné.

Predstav si inú situáciu: Muž povie svojej manželke, že sa modlí za istú prácu. Ona mu povie: „Znepokojuje ma to. Ak tú prácu dostaneš, stráviš na cestách dvesto dní z roka. Budeš môcť ísť na bohoslužbu možno len raz za mesiac a nevypočuješ si tak, čo Boh vložil do srdca nášho pastora, nehovoriac o modlitbách, chválach, či akejkoľvek službe v cirkvi...“ Pastora trápia to isté, ale muž je rozhodnutý a modlí sa, kým nedosiahne svoje. O rok neskôr sa čuduje, ako sa ocitol v hotelovej izbe s cudzou ženou a vzdialil sa od svojej rodiny.

Takýto zoznam by mohol byť nekonečný. Musíme si uvedomiť, že ak žiadostivo túžime po niečom, čo je v protiklade s Božou vôľou, Boh nám to často dá. Odpovie nám podľa modiel, ktoré prebývajú v našich srdciach. Robí to, aby si nás znovu získal.

„Preto hovor s nimi a povedz im: Takto vraví Hospodin, Pán: Každému z domu Izraela, ktorý prijal modly do srdca a tým si položil pred seba previnenie, aby sa potkol a potom príde za prorokom, tomu ja, Hospodin, odpoviem primerane podľa množstva jeho modiel, aby som uchopil za srdce dom Izraela, ktorý sa odvrátil odo mňa pre všetky svoje modly.“

(Ezechiel 14: 4-5, Ekum. pr.)

Hospodin nás veľmi chce pritiahnúť k svojmu srdcu, lebo po nás nesmierne túži. Hoci jeho túžbou je, aby nik nezblúdil, nenechá sa vysmievať. Jeho srdce je vyhradené pre tých, ktorí mu svoje srdcia vydali úplne. Kvôli tomu chce znovu získať naše srdcia zo všetkých pascí žiadostivosti, v ktorých číha modloslužba.

Keď márnotravný syn žiadal otca o dedičstvo, prišiel k nemu ako syn, nie ako cudzinec či sluha ale ako člen rodiny. Je zjavné, že tento syn nemal srdce otca, ale bol hnaný svojimi sebeckými motívmi. Otec mu jeho žiadosť neodmietol, aj keď vedel, že s majetkom nebude správne nakladať. Dal mu obrovskú sumu peňazí a syn nakoniec veľmi trpel, presne ako to otec predpokladal. Dobrá správa však znie, že syn si nakoniec vstúpil do svedomia a vrátil sa k otcovi. A pri tomto stretnutí spoznal otcovo srdce tak ako nikdy predtým.

Boh v konečnom dôsledku dúfa, že znovu získa každé jedno dieťa, ktoré zblúdilo v dôsledku nedostatku svätej bázně. Nanešťastie, podobne ako Bileám, niektorí nikdy nedosiahnu zmenu vo svojom myslení a nespoznajú Hospodinovo srdce. Ak si prečítaš Bileámov príbeh až do konca, zistíš, že pokračoval v napĺňaní svojich žiadostivých túžob až nakoniec zomrel pod ostrím meča.

V Novej zmluve sú tí, ktorým chýbala posvätná bázeň, zaradení do jednej skupiny s Izraelitmi, Kainom a Bileámom (o všetkých troch sme hovorili v tejto kapitole). Čítame takéto varovanie:

„Chcem vám pripomenúť, hoci to už všetko viete, že Pán najprv zachránil ľud z egyptskej krajiny a potom zahubil tých, čo neuverili“

(Júdu 5, Ekum. pr.).

Júda potom opisuje veriacich v Novej zmluve, ktorí prijali Božiu milosť, a predsa sklízli k žiadostivému spôsobu života, chlipnosti a neposlušnosti:

„Beda im, pretože sa vydali Kainovou cestou, za úplatok sa nechali vtiahnuť do bludu Bileáma, až zahynuli v Kórachovej vzbure. Sú poškrvnou na vašich hodoch lásky, kde spolu s vami bez hanby hodujú a pasú sami seba.“

(Júdu 11-12, Ekum. pr.)

Všimni si, že Júda hovorí, že sú škrvnami na našich hodoch lásky, čo by sa dnes vzťahovalo na bohoslužby. Nikdy nesmieme zabudnúť, že Ježiš si príde po nevestu (svoju intímnu partnerku), ktorá sa uchránila nepoškrvnená svetskými žiadosťami. No Júda hovorí, že títo ľudia, ktorí sa považujú za veriacich, „s vami bez hanby hodujú a pasú sami seba.“ Túžia po Božom požehnaní a blízkosti, ale chýba im svätá bázeň. Sú oklamaní a toto oklamanie bude iba rásť, ak sa nevrátia k Božiemu srdcu s bážňou a láskou.

## NAPOMÍNAŤ A UČIŤ

Teraz to skúsme otočiť. Autor Listu Židom hovorí: „My však nie sme z tých, čo odpadajú na záhubu, ale z tých, čo veria, aby si zachránili dušu“ (Židom 10:39). Som presvedčený, že túto knihu teraz čítaš a si ochotný skúmať svoje srdce nielen preto, že túžiš kráčať v dôvernosti s Bohom, ale aj preto, že mu chceš robiť radosť skutkom a pravdou, nielen úmyslom a slovom. Preto nám Pavol hovorí:

„Preto, moji milovaní, ako ste vždy boli poslušní, a to nielen v mojej prítomnosti, ale ešte väčšmi teraz, v mojej neprítomnosti, *s bážňou a chvením* pracujte na svojej spásе. Veď Boh pôsobí vo vás, že chcete i konáte, čo sa jemu páči.“

(Filipänom 2:12-13,

Ekum. pr., dôraz pridaný autorom)

Tí, ktorí kráčajú vo svätej bázni, poslúchnu aj vtedy, keď nebudú cítiť Božiu prítomnosť. Sú neochvejní, i keď sa zdá, že ich Boh opustil, čo však nikdy neurobí! Hospodin sa približuje k tým, ktorí kráčajú v bázni a dáva im moc, aby nielen chceli, ale

aj konali, čo sa mu páči. Nenabáda nás, aby sme na svojej spáse pracovali s láskou a radosťou, ale s bážňou a chvením. Znovu chcem pripomenúť, že bázeň pred Hospodinom je kľúčová a jej výsledkom je bezpodmienečná poslušnosť v srdci aj skutkoch.

To, čo som v tejto kapitole napísal, je vážne, ale Pavol nám hovorí, že na to, aby sme každého človeka predviedli pred Boha ako dokonalého v Kristovi, musíme napomínať a učiť (Kološanom 1:28). Napomínanie sa na prvý pohľad nemusí javiť ako pozitívne, ale nakoniec môže zachrániť život a priniesť ovocie, ak budeme naň dbať. Rád počúvam pozitívne a optimistické slová, ale zároveň si uvedomujem, že mnohí v deň súdu pozrú na svojich kazateľov a budú volať: „Prečo ste nás nevarovali?“ Títo kazatelia sa budú chvieť, ak hlásali iba to, čo sa ľuďom páčilo. Ich ruky budú poškvrené krvou.

Hovoril som o tom na jednej bohoslužbe. Po jej skončení ma vyhľadal istý veľmi rozčúlený pastor. Povedal mi: „Ako ste len mohli povedať, že naše ruky budú poškvrené niečiou krvou? To platilo v Starej zmluve, to nie je milosť.“ Otvoril som Bibliu a ukázal som mu Pavlove slová:

„Preto vám v dnešný deň vyhlasujem, že som čistý od krvi všetkých, lebo som vám ohlasoval celú Božiu vôľu, nič som nezamlčal. Dávajte pozor na seba i na celé stádo, v ktorom vás Duch Svätý ustanovil za biskupov, aby ste pásli Božiu cirkev, ktorú si získal za cenu svojej vlastnej krvi.“

(Skutky 20:26-28, Ekum. pr.)

Nikdy nezabudnem na šokovaný výraz na jeho tvári, keď počul tieto slová. Slúžil už mnoho rokov a opakovane čítal tieto verše, a predsa ich v ten deň „videl“ akoby po prvýkrát. Úprimne sa ospravedlnil a chvíľu sme sa ešte zhovárali o tom, aké je dôležité nepadnúť do pasce jednostranného kázania, t. j. stále zdôrazňovať buď iba pozitívne, alebo iba negatívne veci. Musíme byť v tomto ohľade vyrovnaní a napomínať v rovnakej miere ako povzbudzovať a vyučovať.

Žijeme v časoch, o ktorých Ježiš povedal, že mnohí, i tí vyvolení, môžu byť oklamaní. Povedal, že klamstvo sa bude šíriť bezuzdne. Musíme si dávať pozor, na čom stojíme, aby sme náhodou nepadli. Musíme sa k nemu priblížiť so srdcom plným bázne a nie s ľahkovážnym srdcom, ktoré sa poľahky môže stať objektom oklamania. Náš milujúci Otec nám dal všetko, čo potrebujeme pre zbožný život. Prostredníctvom nášho Pána Ježiša nám dal milosť, aby sme žili v poslušnosti jeho vôli, pretože len vo svätej bázni môžeme s ním prežívať pravú intimitu!

### OTÁZKY PRE ŠTÚDIUM

1. V tejto kapitole si čítal, že bez bázne pred Hospodinom je náš obraz o ňom pokrivený. Keď sa pozrieš na svoj doterajší život viery, boli v ňom obdobia, keď tvoja predstava o Bohu bola nesprávna? Ak áno, čo bolo na tvojej predstave o Bohu nesprávne alebo pomýlené?
2. Autor poukazuje na to, že Boh nám často dá aj to, čo je proti jeho vôli, keď po tom žiadostivo túžime. Keď sa úprimne pozrieš na svoj modlitebný život, mohla by byť niektorá z vecí, o ktoré Boha prosíš, v podstate žiadostivou túžbou? Stalo sa ti už, že si dostal niečo, po čom si nesmierne túžil, a nakoniec si to ľutoval?
3. Na konci prvej kapitoly sa ťa autor pýtal, čo ťa viedlo k tomu, aby si prečítal túto knihu. Zamysli sa nad tým, čím ťa doteraz obohatila. Aké výzvy ti priniesla? Aké zmeny začínaš vidieť na svojej predstave o Bohu a o tom, čo to znamená tešíť ho skutkom a pravdou?



## KAPITOLA ÔSMA

# PRAVÉ UCTIEVANIE



„Duch náboženskosti je ten, ktorý používa moje Slovo na potvrdenie svojej vlastnej vôle.“

**O**klamanie očakáva tých, ktorým chýba svätá bázeň, kým intimita bude patriť tým, ktorí sa k nemu približujú s bázňou. Jej vonkajším prejavom je bezpodmienečná poslušnosť voči Božím túžbam. Nielenže Boha poslúchame, ale naše srdce je aj schopné plniť jeho vôľu. To môžeme vidieť v životoch ľudí, ktorí chodili s Bohom.

Enochovým svedectvom bolo to, že sa páčil Bohu. Pozrime sa teraz do spisov cirkevného otca Klementa, aby sme to lepšie pochopili. Klement Rímsky, ktorý žil v prvom storočí a bol Petrovým a Pavlovým spoločníkom, napísal: „Vezmime si za príklad Enocha, *spravodlivého v poslušnosti*, ktorého si Boh vzal, takže nikdy neokúsil smrť.“ Práve Enochova poslušnosť sa Bohu tak páčila.

Ďalším mužom v Písme, ktorý chodil s Bohom v dôvernom priateľstve, bol Noach. Presne ako v Enochovom prípade, aj Noachov život sa vyznačoval neustálou poslušnosťou voči Božej vôli. Inými slovami, bol poslušný Božím túžbam. Obaja sú protikladom Bileáma, ktorý poslúchal len kvôli svojim vlastným záujmom. Vedel, že neposlušný človek nemôže byť požehnaný a nakoniec bude odsúdený. Bileám zneužil Božie slovo tým, že bol poslušný iba z chamtivej vypočítavosti, a nie z túžby plniť Božiu vôľu. Hospodinova vôľa bola preňho zákonom, nie tou najväčšou túžbou.

To sa však vôbec nedá povedať o Dávidovi. Písmo o jeho živote hovorí toto:

„... povolal im za kráľa Dávida a vydal mu svedectvo: *Našiel som Dávida, syna Jesseho, muža podľa môjho srdca, ktorý vždy bude plniť moju vôľu celú.*“

(Skutky 13:22, Ekum. pr.)

Bázeň pred Pánom znamená, že nie sme len poslušní, ale že aj plníme celú jeho vôľu. Usilujeme sa vyplniť jeho priania, akoby boli naše vlastné. Túžby jeho srdca sa stávajú našimi vlastnými. To je pravá poslušnosť.

## DUCH NÁBOŽENSKOSTI

Nikdy nezabudnem, ako sa ma raz Pán počas chvál opýtal: „John, čo je to duch náboženskosti?“

Zistil som už, že keď sa nás Boh pýta, nejde mu o získanie informácie, ale o to, aby nás poučil a rozšíril naše poznanie. Už som písal a hovoril o tom, ako sa správa náboženský človek, ale odpovedal som mu takto: „Pane, zdá sa, že to neviem. Aký je duch náboženskosti?“

Potom mi povedal: „Duch náboženskosti je ten, ktorý používa moje Slovo na potvrdenie svojej vlastnej vôle.“ Tieto slová mi rezonovali hlboko v srdci niekoľko dní.

Presne to urobil Bileám. Chcel byť poslušný len kvôli svojmu vlastnému zisku. Nesnažil sa vyplniť túžby Božieho srdca. Preto mu Pánov anjel povedal: „Pozri, ja sám som prišiel, aby som ťa zadržal, lebo táto cesta je proti mojej vôli“ (Numeri 22:32). Bileám prekrútil Božie slovo a používal ho pre svoj vlastný prospech.

### PRAVÉ UCTIEVANIE

Ak v Písme skúmame život Abraháma, Mojžiša, Jozuu, Dávida, Ester, Daniela a iných, ktorí chodili s Bohom, nájdeme pre ich životy jedného spoločného menovateľa. V jadre ich dôverného vzťahu s Bohom bola pravá poslušnosť jeho túžbam. Boh na každého s kým mal v Starej zmluve zmluvný vzťah volal:

„Veď som veľmi prízvukoval vašim otcom, a to vtedy, keď som ich vyviedol z Egypta, a až po tento deň som stále zdôrazňoval toto: *Poslúchajte môj hlas!*“

(Jeremiáš 11:7,

Ekum. pr., dôraz pridaný autorom)

Hospodina mrzelo, že jeho ľud ho neposlúchal, ale nasledovali požiadavky svojich vlastných srdc. Neprijali to, čo bolo v jeho srdci, naopak, Božie slovo považovali za obmedzujúce. Nakoniec si našli cestičky, ako naplniť svoje túžby, o ktorých si vo svojich predstavách mysleli, že Boh bude tolerovať. A preto si s ním za takýchto okolností nemohli vybudovať dôverný vzťah. Poslušnosť je totiž nevyhnutnou podmienkou intimity. V Novej zmluve nám Ježiš hovorí:

„Ale prichádza hodina – a už je tu– keď praví ctiteľia budú sa klaňať Otcovi v Duchu a pravde. Veď aj Otec *hľadá* takýchto ctiteľov. Boh je Duch a tí, čo sa mu klaňajú, musia sa klaňať v Duchu a pravde“

(Ján 4:23-24,

Kat. pr., dôraz pridaný autorom).

V týchto vetách sa ukrývajú mnohé pravdy. Po prvé, všimni si, že Otec *hľadá* uctievačov. Spomeň si na predchádzajúcu kapitolu, v ktorej sme hovorili, ako po nás dychtí a túži mať s nami vzťah. Znovu sa nám to pripomína v týchto Ježišových slovách.

Po druhé, hľadá takých uctievačov, ktorí sa mu budú klaňať v duchu a pravde. Musíme sa teda zaoberať uctievaním. Nikdy nezabudnem, ako mi raz počas čítania Biblie Duch Svätý povedal: „Uctievanie nie je pomalá pieseň!“ Zaujalo ma to.

Mnohí vnímajú uctievanie len ako pomalú pieseň. Zamysli sa teraz nad usporiadaním typickej evanjelikálnej bohoslužby: zhromaždíme sa a začneme chválou, potom nasleduje uctievanie, potom oznamy, zbierka, kázanie a na záver služba spojená s výzvou. Tradičné cirkvi majú tlačene brožúrky, kým my evanjelikáli sme sa to naučili naspamäť a pýšime sa tým, že sme slobodní a vedení Duchom. Pre tých, ktorí nechápu rozdiel medzi chválou a uctievaním, chcem len podotknúť, že chvála znamená zväčša rýchle piesne, kým uctievanie zase tie pomalšie. Je to trochu na smiech: oslobodili sme sa od starých spevníkov, aby sme sa stali závislými na projektoroch, ktorými sa premietajú texty piesní na plátno. Takže, keď sa povie slovo *uctievanie*, väčšine veriacich ako prvé napadnú pomalé piesne na CD, videu alebo počas zhromaždenia.

Keď mi to Pán povedal, ihneď som odsunul Bibliu nabok a prosil som ho, aby mi vysvetlil, čo uctievanie presne znamená.

Vtedy mi jasne povedal: „Je to životný štýl!“

Hneď mi aj uviedol príklad: „Synu, predstav si toto: ráno vstaneš a Lisa potrebuje, aby si jej pomohol nachystať deti do školy. Ty jej však povieš, že si zaneprázdnený. O niečo neskôr opäť potrebuje tvoju pomoc a ty jej odpovieš rovnako. Potom ťa poprosí, aby si jej pomohol s prípravou obeda, ale opäť dostane od teba tú istú odpoveď. Poobede ťa požiada, či by si mohol vyzdvihnúť deti zo

školy, ale zasa jej povieš, že nemáš čas. A znovu ťa poprosí o pomoc pri varení večere a umývaní riadu. No ty opäť nemôžeš.“

„A večer, keď sú už deti v posteli,“ pokračoval, „chceš, aby ste sa milovali. A tak sa k nej pritúliš a nežne sa jej prihovoriš: „Miláčik, ja ťa tak ľúbim.““

Potom sa ma opýtal: „Aká by podľa teba bola jej odpoveď na tvoje láskavé slová a túžbu po sexuálnej intimite?“

„Zrejme by povedala:, Na to zabudni, John!“ odpovedal som.

„Máš pravdu,“ odvetil mi a opýtal sa ma, „a prečo by ti to povedala?“

Pohotovo som odpovedal: „Pretože milovanie začína ráno a iba vyvrcholí večer v sexuálnom spojení.“

Keď som potom uvažoval o jeho slovách, uvedomil som si, že ak by som sa k Lise takto správal, moje vyznanie lásky by zostalo len na úrovni slov, ale neprejavilo by sa v skutkoch a pravde. Muž, ktorý sa opakovane takto správa k manželke, klame sám seba.

Pán mi potom povedal: „Synu, mám mnoho detí, ktorých pozornosť sa snažím získať si počas celého týždňa, ale ma ignorujú. Snažím sa ich priviesť k tomu, aby poslúžili bratom v núdzi, ale nepočúvajú ma, alebo moje vedenie potláčajú, pretože sú zaneprázdnení, alebo si chcú vychutnať naplánované pôžitky. Nepočúvajú ma, keď ich žiadam, aby dali almužnu, alebo slúžili v cirkvi, či aby pomohli niekomu z rodiny a podobne. Potom prídu na bohoslužbu a chcú odo mňa *požehnanie*. Začnú spievať jemné piesne, v ktorých mi vyznávajú lásku a volajú to uctievanie. To nie je uctievanie, ale pomalá pieseň!“

Zarazil som sa. Uvedomil som si, že moja predstava o uctievaní bola zdeformovaná. Neskôr som objavil čosi úžasné, čo som si

dovtedy nikdy nevšimol. Dovolím si položiť ti otázku: Kde v Biblii môžeme po prvý raz nájsť slovo uctievanie? Táto otázka je veľmi dôležitá, pretože som sa naučil, že keď pri písaní knihy uvádzam nový pojem, s ktorým sa väčšina čitateľov doteraz nestretla, musím urobiť jednu z troch vecí: podať definíciu, alebo načrtnúť príklad, ktorý ilustruje význam tohto pojmu, alebo použiť tento pojem spôsobom, ktorý demonštruje jeho význam. V Písme sa po prvý raz so slovom *uctievanie* stretávame v Prvej knihe Mojžišovej 22, kde sa píše:

„Povedal svojim sluhom: Zostaňte tu s oslom. Ja pôjdem s chlapcom ta, pokloníme sa Bohu a vrátíme sa k vám.“

(Genezis 22:5, Ekum. pr.)

Abrahám nešiel na to miesto, aby tam s Izákom zaspieval pomalú pieseň. Šiel tam, aby usmrtil to najdrahšie, čo v živote mal. A to jednoducho preto, že ho o to požiadal Boh! Ako môžeš vidieť, uctievanie je *životom v poslušnosti*. To vysvetľuje, prečo Boh povedal svojmu ľudu, keď mu spievali piesne:

„Odstráň odo mňa hluk tvojich piesní,  
brnkanie tvojich hárf nechcem počúvať.  
Ale nech prúdi ako voda právo  
a spravodlivosť ako nevysychajúci potok!”

(Amos 5:23-24, Ekum. pr.)

Bol som na mnohých zhromaždeniach, kde znela nádherná a prepracovaná hudba, ale chýbala Božia prítomnosť. V takých chvíľach usilovne skúmam svoje srdce a pýtam sa Ducha Svätého: „Urazil som ťa, alebo som zhrešil?“ Veľmi často cítim hlboko v srdci uistenie, že sa nič podobné nestalo, a tak viem, že prekážka je v ľuďoch. Vtedy s istotou kážem o svätej bázni pred Pánom a o poslušnosti. Takmer vždy viac než päťdesiat percent ľudí odpovedá na moju výzvu pokáním. Potom prídem na nasledujúce zhromaždenie s tým istým chváliacim tímom a tými istými piesňami a takmer vždy sa Božia prítomnosť prejaví úžasným spôsobom. Prečo je to tak?

Pravé uctievanie je životom v poslušnosti a z takéhoto života potom prúdia piesne uctievania, ktoré potešia Božie srdce a nezarmútia ho ako vo vyššie uvedenom citáte z Písma. To sa potom podobá situácii, keď prídem k svojej manželke s túžbou po sexuálnej intimitate po dni, v ktorom som jej prejavoval lásku a neignoroval ju.

## UCTIEVAŤ V PRAVDE

Ježiš povedal, že Otec hľadá takých uctievačov, ktorí sa mu budú klaňať v duchu a pravde. V nasledujúcich kapitolách sa budeme podrobne venovať tomu, čo znamená klaňať sa Bohu v duchu. Teraz však budeme hovoriť o klaňaní (uctievaní) sa v *pravde*. Grécky výraz pre pravdu je *aletheia*. Vine definuje toto slovo nasledovne: „Realita spočívajúca na vonkajšom zjave; zjavná, pravá podstata javu.“

Táto definícia sa mi veľmi páči, pretože krásne rozvíja to, čo Ježiš chcel povedať. Ukazuje, že pravé uctievanie sa odohráva na základnej úrovni ľudskej bytosti a tou je srdce. Aby nám to bolo ešte jasnejšie, vysvetlím najprv tri úrovne komunikácie.

Prvým spôsobom je verbálna komunikácia, ktorá tvorí najnižší stupeň. Ježiš na to poukázal v podobenstve o otcovi, ktorý poslal svojich dvoch synov pracovať do vinice (Matúš 21:28-31). Prvý z nich odpovedal: „Isteže, oci,“ ale nešiel. Druhý syn povedal: „V žiadnom prípade,“ ale nakoniec šiel. Ježiš potom vysvetlil, že otcovu vôľu nesplnil ten, ktorý povedal *áno*, ale ten, čo povedal *nie*. A preto sú činy vyššou formou komunikácie než slová.

Jakub taktiež poukazuje na to, že slová sú najnižším stupňom komunikácie, keď píše: „Ak brat alebo sestra sú bez šiat a chýba im denný pokrm, čo im pomôže, ak im niekto z vás povie: Choďte v pokoji, zohrejte sa a najedzte sa! – no nedáte im, čo potrebujú pre telo?“ (Jakub 2:15-16, Ekum. pr.) Apoštol Ján túto pravdu potvrdzuje slovami: „Ak však má niekto brata v núdzi, a zatvorí si pred ním srdce, ako v ňom môže byť Božia láska?“ (1Jána 3:17, Ekum. pr.)

Mohli by sme nájsť množstvo príkladov, ktoré to dokazujú. Jedným z nich by mohol byť muž, ktorý síce svojej manželke hovorí, že ju miluje, ale vôbec s ňou netrávi čas. Alebo žena, ktorá vraví, že si svojho manžela ctí, ale pritom nedbá na jeho radu, aby neprečerpávala limit na svojej kreditnej karte. Myslím, že mi dáte za pravdu, že tento zoznam by mohol byť nekonečný. Ján vo svojej epištrole pokračuje takto:

„Deti, nemilujme len slovom a jazykom, ale skutkom a pravdou“

(1Jána 3:18, Kat. pr.).

Zaiste máme milovať aj slovom, ale bolo by pokrytectvom, ak by naše skutky nepotvrzovali naše slová lásky. Všimni si, že hovorí „skutkom a pravdou.“ Tieto slová opisujú dva vyššie stupne komunikácie.

Druhým stupňom komunikácie je teda *skutok*. To však ešte nie je ten najvyšší stupeň komunikácie, keďže nás môže niekedy i zmiasť, pretože skutky môžu byť v protiklade s pravdou. Pavol napríklad hovorí: „A keby som rozdal všetok svoj majetok a vydal svoje telo na upálenie, no lásku by som nemal, nič by mi to neosožilo“ (1 Korintánom 13:3, Ekum. pr.). Skutky, ktoré v tomto verši opisuje, by sa mohli zdať ako najvyšší prejav lásky, a predsa dodáva, že tieto zdanlivo slávne skutky by sme mohli konať i bez Božej lásky v srdci.

A to nás vedie k najvyššej úrovni komunikácie, a tou je *srdce*. To je základnou úrovňou človeka. Túto úroveň Ježiš i Ján nazývajú *pravdou*. Myšlienky a úmysly srdca odhaľujú pravdivosť nášho uctievania, ale nemôžu byť rozlíšené bez Božieho slova. Sme pobádaní k tomu, aby sme si usilovne strážili srdce, pretože z neho vychádza život. Ak to zanedbáme, môžeme byť ľahko oklamaní. Srdce ponechané samo na seba bez rady Božieho slova a jeho Ducha, je srdcom dvojtvárnym.

Boh povedal svojmu ľudu: „Ak budete *ochotne poslúchať*, budete jesť dobré dary zeme“ (Izaiáš 1:19, Ekum. pr., dôraz pridaný



autorom). Všimni si, že nepovedal len *poslúchať*, ale *ochotne poslúchať*. Ochota sa týka postoja srdca. Môžem svojho syna požiadať, aby niečo urobil a on môže ihneď poslúchnuť a javiť sa ako poslušný, no pritom môže v srdci po celý čas hundrať. Znamená to, že ma neposlúchol v pravde, ale v pretvárke. Ján nám hovorí, že Boha i ľudí máme milovať skutkom a pravdou, čo sa odohráva na úrovni srdca a „podľa toho spoznáme, že sme z pravdy a upokojíme si pred ním srdce“ (1Jána 3:19).

Nikdy nezabudnem, ako ma Boh z toho usvedčil. Usiloval som sa skoncovať so sťažovaním sa. Uvedomil som si, že sťažovanie sa je urážkou Božieho charakteru, pretože to Bohu hovorí: „Nepáči sa mi, čo robíš a na tvojom mieste by som to robil ináč.“ Ide tu opäť o nedostatok bázne a Boh to nenávidí. Práve neustále sťažovanie sa zabránilo synom Izraelovým vstúpiť do zaslúbenej zeme. Už dosť dlhý čas sa mi darilo nevyslovovať sťažnosti a začal som byť na to hrdý. Raz ráno som však počul, ako mi Duch Svätý jasne povedal: „Počujem sťažovanie sa tvojho srdca.“ To ma dostalo. Sedel som šokovaný a uvedomoval si, ako ma pýcha oklamala. Neuctieval som ho v duchu a pravde a až jeho Slovo odhalilo tento postoj môjho srdca. Ihneď som činil pokánie. Odvtedy ma už v tejto oblasti nenaprával. Vďaka Bohu za jeho milosť!

Znovu sa v tomto svetle pozri na definíciu pravdy podľa Vinea, ktorý hovorí, že pojem pravda označuje realitu spočívajúcu na vonkajšom zjave; zjavnú, pravú podstatu javu. Tak ľahko sa môžeme vzdialiť od pravdy. Napríklad: Môžeme sa modliť a spievať pre Pána, ale ani jedno slovo nebude vychádzať zo srdca. Celý čas, čo spievame, budeme premýšľať nad tým, akí sme hladní, ako sa v to ráno naše deti pobili a čo máme naplánované po zhromaždení, a tak ďalej. Môžeme sa modliť a hovoriť Pánovi: „Pane, som ti taký vďačný.“ No i napriek tomu už niekoľko dní sa neprestajne sťažujeme na ťažkú situáciu, v ktorej sa nachádzame. Sme naozaj vďační, alebo v hĺbke srdca obviňujeme Pána, že veci nevychádzajú tak, ako sme si predstavovali? A tento zoznam by mohol pokračovať až donekonečna!

Uctievať Boha v pravde znamená nielen ho poslúchať, ale tešiť sa z toho, o čo ťa požiadal. Znamená to hovoriť mu to, čo máš naozaj v srdci a nie to, čo by sa patrilo mu povedať. Znamená to nebyť pred Bohom dvojtvárni. Páčia sa mi tieto Dávidove slová:

„Ludia, dúfajte v neho v každom čase,  
 vylievajte si pred ním srdce!  
 Boh je naším útočiskom.“

(Žalm 62:9, Ekum. pr.)

Zistil som, že keď som k Bohu úplne úprimný, priblíži sa ku mne. Ak niečo skrývam, bráni mi to dostať sa ďalej v modlitbe a tá sa pre mňa stáva ťažkým bojom, pretože sa mi nedarí s ním spojiť. Hospodin hľadá takých, ktorí sa k nemu priblížia s pravdivým srdcom a nie s pretvárkou. Niekedy keď pozorujem ľudí na zhromaždení, ako hovoria: „Ďakujem, Ježiš... haleluja... sláva ti, Bože,“ premýšľam nad tým, či iba hovoria kresťanským žargónom, alebo hovoria z hĺbky svojho srdca. Nijako sa to nelíši od muža, ktorý bezducho vraví svojej manželke „lúbim ťa,“ len aby ju upokojil, čo sa veľmi odlišuje od vášnivého „lúbim ťa,“ keď spolu chodili.

Piesne uctievania budú prúdiť zo života pravého uctievania, ktorý je plný poslušnosti vychádzajúcej zo samej podstaty bytia. V Tele Kristovom sú obdarovaní muži a ženy, ktorí skladajú piesne chvál a uctievania. Sú novodobými žalmistami. Niektorí z nich žijú pravý život uctievania, kým iní sú svetskí a zmyselní. Aj títo môžu prísť s úžasnými piesňami, pretože sú obdarovaní, ale keď spievajú, chýba tam Božia prítomnosť. Tí čistí však počas svojej služby Bohu a ľuďom so sebou prinášajú slávnú prítomnosť Hospodina.

### JEŽIŠOVO ZASLÚBENIE ZJAVIŤ SAMÉHO SEBA

Uctievať Boha v pravde znamená uctievať ho v bezúhonnosti srdca. Znamená to ctíť si ho a báť sa ho v tom najpravdivejšom zmysle. Žalmista hovorí:

„Blahoslavený ľud, ktorý ťa vie oslavovať!  
Oni chodia vo svetle tvojej tváre, Hospodin.“  
(Žalm 89:16, Ekum. pr.)

Boh hľadá takých uctievačov, ktorí budú počuť jeho pozvanie k životu uctievania. Tí, ktorí na toto pozvanie odpovedia, budú kráčať v jeho prítomnosti. Budú ho poznať intímne, pretože sa im sám zjaví. Ježiš to opísal takto:

„Ešte máličko a svet ma už viac neuvidí. Ale vy ma uvidíte, pretože ja žijem a aj vy budete žiť. V ten deň spoznáte, že ja som vo svojom Otcovi a vy ste vo mne a ja vo vás. Kto prijal moje prikázania a zachováva ich, ten ma miluje. A kto mňa miluje, toho bude milovať aj môj Otec; aj ja ho budem milovať a *zjavím mu seba samého*.“

(Ján 14:19-21,  
Ekum. pr., dôraz pridaný autorom)

Tí, ktorí prijali jeho prikázania a zachovávajú ich sú tí, ktorí ho uctievať v pravde a zaslúbil im, že ho uvidia. Spomeň si, že zjaviť znamená preniesť zo sféry neviditeľného do sféry viditeľného, zo sféry nepoznaného do sféry známeho. Iba tí, ktorí ho uctievať v pravde, ho skutočne poznajú. On im zjaví seba samého, pretože sú jeho blízkymi priateľmi. To apoštolov úplne zarazilo, a tak jeden z nich prehovoril:

„Júda – no nie ten Iškariotský – sa ho opýtal: Čo sa stalo, Pane, že sa chceš dať poznať nám, a nie svetú? Ježiš mu odpovedal: Ak ma niekto miluje, *bude zachovávať moje slovo* a môj Otec ho bude milovať. A prídeme k nemu a urobíme si u neho príbytok. Kto ma nemiluje, nezachováva moje slová.“  
(Ján 14:22-24, Ekum. pr., dôraz pridaný autorom).

Môžeš teda vidieť, že všetko začína poslušnosťou. Spomeň si na to, čo mi Boh povedal, že uctievanie je životom v poslušnosti a napĺňanie túžob jeho srdca. Keď ho milujeme v tom najpravdivejšom zmysle,

príde k nám nie na návštevu, ale aby si u nás urobil príbytok, a tak nám zjavil seba samého.

Jestvuje mnoho ľudí obdarených Duchom Svätým, ale nezachovávajú slová svojho Majstra celým srdcom. Práve títo môžu byť najľahšie oklamaní. A to preto, že vo svojom obdarovaní ako napríklad v kázani, speve, modlitbe alebo iných druhoch služby, budú šťastí cítiť Pánovu prítomnosť. Ponáša sa to na Bileámov prípad: aj on bol veľmi pomazaný v prorockve, a tak do istej miery zažíval Pánovu prítomnosť, keď slúžil týmto darom. Bol však na míle vzdialený Božiemu srdcu.

Oklamanie u týchto ľudí spočíva v tom, že sa nazdávajú, že Božia prítomnosť počas ich služby znamená, že Boh súhlasí s ich životom a mýlia si túto prítomnosť s intimitou s Ním. Mohli by sme to prirovnať k mužovi, ktorý si najal robotníka. Tento robotník by sa mohol mylne nazdávať, že len preto, že je každodenne v prítomnosti svojho zamestnávateľa, je jeho dôverným priateľom. To je, samozrejme, nesprávny úsudok. Ježiš povedal, že o mnohých, ktorí sa k nemu hlásia, budú platiť tieto slová:

„Keď hospodár vstane a zavrie dvere a vy zostanete stáť vonku, budete klopať na dvere a volať: Pane, otvor nám! Ale on vám povie: *Nepoznám vás!* Odkiaľ ste? A vy poviete: Jedli a pili sme *s tebou* a učil si na našich uliciach. Ale on vám povie: Nepoznám vás. Odkiaľ ste? Všetci páchatelia neprávosti, odstúpte odo mňa!“

(Lukáš 13:25-27,

Ekum. pr., dôraz pridaný autorom)

Keď to čítame v súvislosti s textom v Matúšovi (Matúš 7:21-23), zistíme, že v tomto úryvku vystupujú tí, ktorí v Ježišom mene robili zázraky. Boli obdarovaní a nazdávali sa, že Božiu prítomnosť, ktorá sprevádzala ich obdarovanie, bolo možné stotožniť s jeho náklonnosťou či dôvernosťou. Vidíme, že tých, ktorí tvrdili, že ho poznajú, nepustil dnu. Je nesmierne dôležité, aby sme pochopili

rozdiel medzi jeho trvalou prítomnosťou a jeho prítomnosťou, ktorá sprevádza službu.

Z toho, čo Ježiš povedal Júdovi (nie tomu Iškarjotskému) môžeme vidieť, že Boh si hľadá tých, ktorí ho uctievať v pravde, aby si u nich urobil príbytok. A to je veľmi dôležité, pretože to hovorí o jeho trvalej prítomnosti. Páčia sa mi slová, ktoré používa: príbytok a domov. V týchto slovách spočíva obrovský rozdiel medzi svätcami Starej a Novej zmluvy. Starozmluvní veriaci nemali to privilégium byť príbytkom pre Boha. Božím príbytkom bola svätyňa svätých v stánku alebo chráme. Predsa len tu však môžeme vidieť istú paralelu. Za Éliho dní bola Božia prítomnosť veľmi zriedkavá, kvôli seba uspokojujúcemu spôsobu života Izraelitov. Keď ho však ľud usilovne poslúchal, jeho prítomnosť medzi nimi bola silná.

Nie je tomu inak ani dnes. Tí, ktorí ho uctievať v duchu a pravde – poslúchajú ho s horlivým srdcom – sú tými, ktorí zažívajú jeho trvalú prítomnosť. To ich si vybral, aby im zjavil seba samého. Aký nádherný vzťah na nás čaká! Keď na nás čaká taký vzácny poklad, akoby potom nejaký veriaci mohol flirtovať s neposlušnosťou či svetským spôsobom života?

Sľúbil nám, že si u nás urobí príbytok, svoj domov, a tým nám zjaví, kým naozaj je. A toto úžasné zaslúbenie neplatí len pre budúcnosť, ale už pre dnešok! Slávny Kráľ chce tebe a mne zjaviť seba samého – to sú moje obľúbené slová v Biblii. V nasledujúcich kapitolách si povieme o tom, ako to chce urobiť. Predtým sa však budeme venovať ešte jednej kľúčovej cnosti, ktorú potrebujeme mať, aby u nás mohol prebývať.

OTÁZKY NA ŠTÚDIUM

1. Keď skúmame životy takých biblických postáv akými boli Enoch, Noach, Abrahám, Mojžiš, Dávid, Ester, Daniel a iní, zistíme, že spoločným menovateľom ich životov bola pravá poslušnosť voči Božím túžbam. Čo by sa zmenilo v tvojom živote, ak by si naň aplikoval takýto model poslušnosti už dnes?
2. Stotožňuješ sa s autorovou vtípnou poznámkou, že „chvála znamená zväčša rýchle piesne, kým uctievanie zase tie pomalšie.“ Pán mu povedal, že uctievanie je životný štýl. Aké zmeny v tvojom živote by vyplynuli z tohto tvrdenia?
3. Keď sa zamyslíš nad tým, čo Ježiš povedal v Lukášovi 13: 25-27 a Matúšovi 7:21-23, ako by si opísal rozdiel medzi jeho trvalou prítomnosťou a prítomnosťou, ktorá sprevádza službu?



# MessengerX

*Mobilná aplikácia pre duchovný rast pre každého, kdekoľvek*

## Úplne zdarma!

Stačí, ak si ju stiahnete do vášho mobilného zariadenia!

Alebo využijete jej internetovú verziu dostupnú na stránke:



**MessengerX.com**

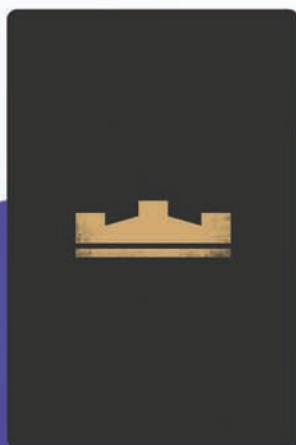


**Aplikácia je dostupná vo viac ako 120 jazykoch a ponúka**

- ✓ Prístup k obsahu a jeho sťahovanie vo viac ako 120 jazykoch.
- ✓ Možnosť zdieľania s priateľmi a založenia vlastnej učenickej skupinky.
- ✓ Pravidelne aktualizovaný obsah.

# Pozerajte. Čítajte. Počúvajte.

Objavte kompletnú knižnicu Messenger obsahujúcu všetky materiály o učeníctve vrátane elektronických kníh, audiokníh, krátkych filmov, video vyučovaní a ďalšieho obsahu, ktorý môžete prostredníctvom vašich mobilných zariadení prezerat', čítať či počúvať.



## Investujte do toho najdôležitejšieho.

Získajte vyučovania na témy, ako napríklad: vzťahy v rodine, budovanie zdravých vzťahov, ako nájsť svoje povolanie, vyslobodenie z pornografie, ako rásť vo viere, ako počuť Boží hlas, tajomstvo úspešného manažéra a ešte oveľa viac.

## Cesta vášho duchovného rastu

**MessengerX** vám túži pomôcť posunúť sa o kúsok vpred práve prostredníctvom strategických krokov pre váš duchovný rast a za pomoci vysoko účinných metód, ktoré vám pomôžu, aby ste došli až do cieľa.

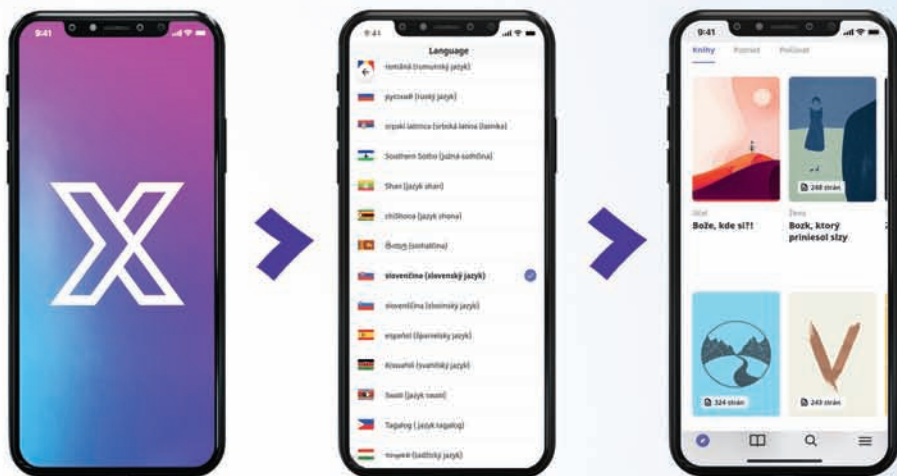




## Nové vychytávky, ktoré si jednoducho zamilujete!

- Jednoduché a nenáročné nástroje pre zdieľanie, ktoré vám nielenže pomôžu zdieľať obsah, ale umožnia vytvoriť si aj svoje vlastné učenicke skupinky.
- Chromecast a Airplay pre vašu obľúbenú televíziu so smart funkciami.
- Možnosť uložiť si vaše obľúbené položky do súboru knižnice, aby ste sa k nim kedykoľvek bez problémov dostali.
- Možnosť stiahnuť si súbor priamo do vášho zariadenia, aby vám bol k dispozícii aj bez sieťového pripojenia.
- Je vám k dispozícii široký výber možností, ako aj filtračné nástroje, ktoré vám pomôžu bez problémov nájsť práve to, čo hľadáte.
- Automatické prehrávanie jednotlivých kapitol audiokníh, audio Biblií a dokonca aj chvál, a to všetko vo vašom vlastnom jazyku!

# MessengerX - jednoducho 1-2-3



- 1 Stiahnite si mobilnú aplikáciu **MessengerX** prostredníctvom App Store alebo Google Play.
- 2 Vytvorte si váš účet a následne si zvolte niektorý z dostupných jazykov.
- 3 A teraz už jednoducho prehliadajte, čítajte, sledujte, počúvajte, sťahujte a zdieľajte váš obľúbený obsah.

## Budujte seba, budujte druhých

Pokiaľ sa pridáte k platforme **MessengerX** prispějete tak k zdieľaniu jej obsahu v dostupných jazykoch ľuďom po celom svete.

*Každý si totiž zaslúži počuť!*



**MessengerX.com**

Stiahnite si na:  
**App Store**

STIAHNITE SI NA:  
**Google Play**

Dostupné vo  
všetkých  
prehliadačoch

## KAPITOLA DEVIATA

# U KOHO BOH PREBÝVA



*Bázeň pred Hospodinom a pokora  
sú dva piliere kráľovstva*

**V** tejto kapitole sa budeme zaoberať ďalším kľúčovým prvkom, ktorý nám pomáha priblížiť sa k tomu, ktorý tak veľmi túži mať s nami vzťah. Ústredný verš tejto knihy nám hovorí: „Priblížte sa k Bohu a on sa priblíži k vám.“ Pokúsme sa teraz spolu preskúmať verše, ktoré priamo predchádzajú a nasledujú toto jedinečné pozvanie:

„Dáva však väčšiu milosť. Preto hovorí: *Boh sa pyšným protiví, ale pokorným dáva milosť...* Priblížte sa k Bohu a on sa priblíži k vám... *Pokorte sa pred Pánom a on vás povýši.*“

(Jakub 4:6-10,  
Ekum. pr., dôraz pridaný autorom)

Volanie Božieho srdca po nás je úzko spojené s dvomi výzvami k pokore. Jakub mal na to dobrý dôvod, veď Boh hovorí:

„Lebo takto hovorí Najvyšší a Vznešený, čo tróni večne a sväté je jeho meno. Prebývam na *vyšokom* a svätom mieste so skrúšeným a *pokorným v duchu*, aby som oživil *ducha pokorných*.“

(Izaiáš 57:15,

Ekum. pr., dôraz pridaný autorom)

Jakub hovorí, že ak sa pokoríme pred Pánom, on nás povýši. Ale kam? Prostredníctvom proroka Izaiáša nám Boh hovorí, že prebýva na vysokom a svätom mieste! Hľadá ľudí, u ktorých by mohol prebývať, nie ich len navštíviť. Jakub nás teda pozýva na niečo väčšie než len na návštevu. Pozýva nás, aby sme neustále prebývali v Božej prítomnosti a ako hovorí Izaiáš, to je dané iba pokorným.

### NESPRÁVNE CHÁPANIE POKORY

Mnohí v Tele Kristovom nechápu pokoru a jej moc. Vnímajú ju ako prejav slabosti, bezzásadovosti či dokonca náboženskosti. A práve tí, ktorí majú opravdivú pokoru, sú nesprávne vnímaní ako arogantní! Vezmi si napríklad Dávida, ktorý na príkaz svojho otca navštívil bratov bojujúcich s Filištíncami. Keď dorazil na miesto, videl všetkých vojakov, vrátane svojich bratov, ako zaujali novú vojenskú pozíciu: pred obrom Goliášom sa skrývali za skalami. Dozvedel sa, že takto to vyzeralo už rovných štyridsať dní. Dávid sa bez okolkov opýtal: „Veď kto je tento filišťínsky neobrezanec, aby hanobil šíky živého Boha?“ (1 Samuelova 17:26, Ekum. pr.).

To úplne rozhnevalo jeho staršieho brata Eliába. Určite si pomyslel, *Môj braček je ešte len fagan, ale sebavedomie mu nechýba*. A tak Eliáb iba odsekol: „Poznám tvoju *namyslenosť* a zlobu srdca“ (1 Samuelova 17:28, Ekum. pr., dôraz pridaný autorom).

Tak moment. Kto bol vlastne namyslený? V predchádzajúcej kapitole prišiel prorok Samuel do Izaiho domu, aby pomazal budúceho kráľa, ale Eliáb to nebol. Izai aj Samuel sa nazdali, že Eliáb bude tým vyvoleným, pravdepodobne preto, že bol najvyšší, najsilnejší a najmúdrejší z Izaiho synov, ale Boh jasne povedal: „To nie je ten pravý“ (1 Samuelova 16:7). Boh odmieta človeka len z jediného dôvodu, a tým je pýcha. Pýcha, z ktorej Eliáb obvinil Dávida, prebývala v jeho vlastnom srdci. Boh sa pýšil Dávidou pokorou, keď povedal, že je mužom podľa jeho srdca (Skutky 13:22). Myslím si, že Dávid ani zďaleka nebol slabošský alebo bezzásadový.

Dávid zo seba striasol túto urážku, proti obrovi sa postavil s veľkou istotou a povedal mu, že čoskoro bude o hlavu kratší. Nato sa rozbehol smerom k tábore Filištíncov, zabil Goliáša a vzal jeho hlavu.

Na niekoľkých ďalších príkladoch chcem ukázať, ako často nesprávne chápeme pokoru. Štvrtá kniha Mojžišova patrí ku knihám, ktoré súhrnne nazývame *Pentateuch*. Čítame v nej:

„Mojžiš bol veľmi pokorný človek, najpokornejší, aký kedy na zemi žil.“

(Numeri 12:3, Ekum. pr.)

Aký úžasný výrok! Ak by sme boli úprimní, museli by sme priznať, že by nás potešilo, keby to bolo povedané o nás, ale v žiadnom prípade by sme sa neodvážili to sami o sebe tvrdiť! Prečo? Iba arogantný človek by to o sebe povedal. Ale kto napísal Štvrtú knihu Mojžišovu? No predsa Mojžiš!

Nikdy by sme za pokorného nepovažovali človeka, ktorý by o sebe tvrdil, že je pokorný a už vonkoncom nie, ak by povedal, že je tým najpokornejším človekom, aký kedy žil! Vieš si predstaviť kazateľa, ktorý by na konferencii predstúpil pred ľudí a povedal: „Počúvajte ma, som pokorný, a tak mi dovoľte, aby som vám o tom povedal niečo viac.“ Všetci by sa mu vysmiali a nazvali ho heretikom.

Všimni si však, čo povedal Ježiš:

„Podťte ku mne všetci, ktorí sa namáhate a ste preťažení... a učte sa *odo mňa*, lebo som tichý a *pokorný* srdcom, a nájdete odpočinutie pre svoje duše.“

(Matúš 11:28-29,

Ekum. pr., dôraz pridaný autorom)

Nepochopili sme správne podstatu pokory, pretože si myslíme, že to znamená nikdy nehovoriť o sebe a žiť ako nehodné červy. To je však ďaleko od pravdy.

### DEFINÍCIA POKORY

Pokora má tri aspekty. Po prvé, je to naša poslušnosť voči Bohu. Druhý aspekt tvorí naša úplná závislosť na ňom a tretí je náš pohľad na nás samých. Spoločne sa teraz pozrime na každý z nich.

Po prvé, naša poslušnosť. Jakub hneď po slovách o pokore dodáva: „Podriadťte sa teda Bohu, ale vzoprite sa diablovej a ujde od vás“ (Jakub 4:7). Tento verš spája poslušnosť s pokorou. Hospodin stále dáva svojmu ľudu zaslúbenia a plány. „Lebo ja poznám úmysly, ktoré mám s vami – znie výrok Hospodinov – úmysly smerujúce k blahu a nie k nešťastiu: Dať vám budúcnosť a nádej“ (Jeremiáš 29:11, Ev. pr.). Tieto zaslúbenia ukazujú jeho vôľu a vykresľujú v nás prorocký obraz toho, ktorým smerom sa máme uberať. Úprimne túžime po ich splnení, pretože je to on, kto tieto túžby vkladá do našich sŕdc (pozri Žalm 37:4). V našich srdciach zahliadneme, kam nás vedie a naše chápanie rozhodne o logickej ceste, ktorou máme ísť. Často nás však povedie smerom takmer priečiacim sa logike. Pravá pokora uznáva, že Božia múdrosť a jeho vedenie vysoko prevyšujú naše chápanie a rozhoduje sa poslúchať, i keď nerozumie. Kniha Prísloví 3:5 hovorí: „Dôveruj celým srdcom Hospodinovi a nespoliehaj sa na svoj rozum.“

Abrahám roky čakal, kým sa mu narodil zaslúbený syn a s postupujúcim časom sa zdalo logickým, že sa Izák oženi a bude mať deti. Tak by Abrahám mohol začať vidieť pomalé napĺňanie zaslúbenia, podľa ktorého sa mal stať Otcom národov. Potom však Boh všetko zmenil tým, že mu raz v noci povedal, aby tri dni putoval a potom Izáka usmrtil! To nedávalo zmysel! Vieš si predstaviť, ako musel zápašiť, aby poslúchol? Bol to bolestivý príkaz a vzhľadom na Božie zaslúbenie sa zdal úplne absurdný! Abrahám sa však v pokore rozhodol poslúchnuť, i keď nerozumel.

V Biblii nájdeme ešte viac príkladov, kedy Boh dopustil okolnosti, ktoré sa javili v úplnom protiklade voči tomu, čo zaslúbil. Ale poslušnosťou uvidíme, že jeho zaslúbenia sa naplnia spôsobom, ktorý sa vymyká nášmu chápaniu.

### ÚPLNÁ ZÁVISLOSŤ NA BOHU

Po druhé, pokora môže byť definovaná ako naša úplná závislosť na Bohu. Dávid sa javil ako arogantný, ale vedel, že jeho schopnosť pochádzala od Boha. Sám povedal: „Hospodin, ktorý ma vytrhol z pazúrov leva a medveďa, vytrhne ma aj z ruky tohto Filištínca (1 Samuelova 17:37, Ekum. pr.). Jeho bratia sa spoliehali na vlastné schopnosti, a preto sa v porovnaní s Dávidom považovali za starších a silnejších. Dávidova sila bola v jeho viere a poslušnosti.

To vidíme aj na príklade Káleba a Jozuu, ktorí patrili k dvanástim vodcom Izraela poslaným na prieskum do zaslúbenej zeme. Po štyridsiatich dňoch sa vrátili, aby podali Mojžišovi a ľudu správu o danom území. Desiati z nich povedali: „Prišli sme do krajiny, do ktorej si nás poslal. Naozaj oplýva mliekom a medom. Toto sú jej plody. Ľud tej krajiny je však mocný, mestá sú opevnené a veľmi veľké. Ba videli sme tam aj potomkov Anáka“ (Numeri 13:27-28, Kat. pr.). Po ich vystúpení sa medzi ľuďmi ozvalo šomranie. Kaleb potom ľud umlčal a s istotou ich povzbudzoval: „Zaútočme, obsaďme krajinu. Určite ju ovládneme!“ (v. 30).

Zvyšní zvedovia však odsekli: „Nemôžeme zaútočiť proti tomu ľudu, lebo je oveľa silnejší ako my“ (v. 31).

Písmo nám neskôr hovorí: „Celá pospolitosť kričala, aby oboch ukameňovali“ (Numeri 14:10).

V očiach ľudu a ostatných vodcov boli Káleb a Jozua až príliš sebaistí a namyslení. Vodcovia, ktorí tvrdili, že nemôžu zaujať zaslúbenú zem, boli realisti. Posúdili danú situáciu a bolo im úplne jasné, že je nemožné, aby oni, bývalí otroci, vpadli do tej krajiny ako mocný národ. Koniec koncov, oni iba bránili svoje ženy a deti (Numeri 14:3). Títo vodcovia sa javili ako pokorní, ako tí, ktorým záleží na ich národe, aj na životoch starších a slabých. Káleb a Jozua sa zdali byť takí namyslení, že si neuvedomili, že tento slabý národ nemôže vyhrať.

Všimni si však, odkiaľ pochádzala ich istota: „Len sa nebúrte proti Hospodinovi! Nebojte sa ľudu tej krajiny, lebo ho zjeme ako chlieb. S nami je Hospodin, no ich nechránia ich bohovia. Nebojte sa ich!“ (Numeri 14:9, Ekum. pr.). Jozuova a Kálebova dôvera spočívala v Bohu, nie v ich vlastnej sile. Vedeli, že to bola jeho vôľa, aby vošli do krajiny a podmanili si ju. Mohli sa javiť ako namyslení, kým ostatní zvedovia pôsobili realisticky. Ale bol to Boh, kto oddelil pokorných od namyslených.

Pavlov život je príkladom pokory alebo úplnej závislosti na Božej milosti. Sám povedal:

„Nie žeby sme boli schopní sami od seba niečo vymyslieť akoby z nás, ale naša schopnosť je z Boha.“

(2 Korintánom 3:5, Ekum. pr.).

A znova:

„Preto sa budem najradšej chváliť svojimi slabosťami, aby vo mne prebývala Kristova sila.“

(2 Korintánom 12:9, Ekum. pr.)



Takýto bol postup v Pavlovom živote: čím bol starší, tým väčší sa stával závislým na Božej milosti, a tým menej sa spoliehal na svoje vlastné sily, schopnosti a talenty. Čím viac sa vo svojej podriadenosti Kristovi umenšoval, tým odvážnejším a silnejším sa stal vo svojom odhodlaní osláviť Krista.

### AKO VIDÍME SAMI SEBA

To nás privádza k tretiemu aspektu pokory, ktorým je spôsob, akým vnímame sami seba. Pavol sa hneď po svojom obrátení pokoril tým, že zanechal všetky svoje dovtedajšie úspechy a spoločenské postavenie; dokonca ich nazval odpadkami. Pre väčšinu z nás nie je ťažké považovať za smeti život, akým sme žili predtým, než sme spoznali Krista.

Ale čo naše úspechy v Kristovi, ktoré sme dosiahli po našom spasení? To je zvyčajne už celkom iný príbeh. Na margo týchto úspechov Pavol vyhlásil: „Bratia, ja si nenamýšľam, že som to už získal, ale len jedno robím: zabúdam na to, čo je za mnou [*čo Boh prostredníctvom neho urobil odvtedy, čo bol spasený*], a usilujem sa o to, čo je predo mnou“ (Filip 3:13, Ekum. pr., dôraz pridaný autorom).

Po mnohých rokoch po jeho obrátení Pavla ustanovili za apoštola (pozri Skutky 13:1-4). Dostalo sa mu množstvo zjavenia a múdrosti, čo ho mohlo viesť k pýche. Bol pri zrode cirkví po celej Ázii a južnej Európe. Jeho pokoru môžeme zhladiť v liste, ktorý roku 56 napísal cirkvi v Korinte, ktorú sám založil. Bolo to desať rokov pred jeho smrťou. Bol už ostrieľaným veteránom v Ježišových službách, a predsa napísal:

„Veď ja som najmenší z apoštolov, ba nie som hoden volať sa apoštolom.“

(1 Korinťanom 15:9, Ekum. pr.)

Vidíš tú pokoru v jeho slovách? Chceme poukázať na to, že nejde o falošnú pokoru. Tá vie, ako navonok používať správne slová, aby

sa zdala byť pokornou, ale chýba jej poníženie srdca a mysle. Je klamlivá a nepravdivá. Ale pri písaní Písma pod vedením Ducha Svätého nemôžeš klamať! Nebolo by mu dovolené napísať niečo také, ak by sa naozaj takto nevidel. A preto keď Pavol povedal, že je najposlednejším z apoštolov, nebol to len správny žargón, ale skutočná pokora.

Pozri si však iný Pavlov výrok: „Veď som sa namáhal viac ako oni všetci“ (1 Korinťanom 15:10). Kto boli tí „všetci?“ No predsa ostatní apoštolí! Počkej chvíľu. Pavol sa chvastá? Zdá sa, akoby bol dvojtvárný. Ako môže povedať, že je najmenší z apoštolov a vzápätí dodať, že sa namáhal viac než oni všetci? Spočiatku sa zdá, že je to veľmi arogantné a zároveň to pôsobí dojmom, akoby nemyslel vážne slová, ktoré vyslovil predtým. Ale nie je to tak. Za tým nasleduje ďalšie vyhlásenie jeho závislosti:

„Vlastne ani nie ja, ale Božia milosť, ktorá je so mnou.“

(1 Korinťanom 15:10, Ekum. pr.)

Pokračoval vo svojom ohodnotení ako najmenšieho z apoštolov a uznal, že všetko, čo spravil, bolo možné len Božou milosťou. Dokázal sa oddeliť od všetkých svojich úspechov; bol si plne vedomý, že všetko, čo sa mu podarilo dosiahnuť, vychádzalo z Božej moci, ktorá pôsobila skrze neho.

Pavlovo hodnotenie samého seba („najmenší z apoštolov“) je ťažké prijať. V jeho dňoch a tiež v dejinách cirkvi si ho vážili ako jedného z najväčších apoštolov. Všimni si, čo povedal cirkvi v Efeze o sedem rokov neskôr, teda roku 63, čo bolo tri-štyri roky pred jeho smrťou. Počas týchto siedmich rokov, od listu Korinským, dokázal viac než v ktorejkoľvek inej etape svojho života. Opísal sa takto:

„Ja, *najmenší zo všetkých svätých* som dostal tú milosť, aby som pohanom ohlasoval nevyspytateľné Kristovo bohatstvo.

(Efežanom 3:8, Ekum. pr., dôraz pridaný autorom)

Pred siedmimi rokmi sa nazval „najmenším z apoštolov,“ a teraz sa opisuje slovami: „najmenší zo všetkých svätých“! Ako prosím?! Ak mal niekto právo pýšiť sa, určite to bol Pavol. Ale spomeň si, čo sme už povedali, že pri písaní Písma nemôžeš klamať, nemôžeš písať iba nábožensky správnym žargónom. Naozaj sa tak vnímal!

Podobne to pokračoval aj ďalej, pretože krátko pred smrťou napísal v liste Timotejovi:

„Ježiš Kristus prišiel na svet spasíť hriešnikov. Ja som prvý z nich.“

(1 Timoteovi 1:15, Ekum. pr.)

Teraz už nie je ani najmenším z apoštolov, ba dokonca ani najmenším zo všetkých svätých, ale prvým spomedzi hriešnikov. Všimni si, že nepovedal: „Bol som prvý z nich,“ ale „som prvý z nich.“ A to aj napriek tomu, že mal zjavenie o úplne novom stvorení v Kristovi; staré sa pominulo, nastalo nové! (pozri 2 Korintánom 5:17). Nikdy nezabudol na svoj dlh voči Spasiteľovi.

Čím dlhšie Pavol slúžil, tým menším sa stal vo svojich očiach a jeho pokora rástla. Mohol to byť dôvod, prečo Božia milosť v jeho živote rástla úmerne s jeho vekom? Jakub hovorí, že Boh „pokorným dáva milosť“ (Jakub 4:6). Mohol to byť dôvod, prečo Boh svoje zámery zjavil Pavlovi takým dôverným spôsobom, až to vyviedlo z rovnováhy apoštola Petra? Boh prostredníctvom proroka Izaiáša hovorí, že prebýva (nie navštevuje) u tých, ktorí sú pokorní. Keď s ním budeme prebývať, staneme sa mu intímne blízkymi.

## DVA PILIERE

Teraz sa dostávame k dvom pilierom kráľovstva, ktorými sú *bázeň pred Hospodinom* a *pokora*. Spomeň si, že v predchádzajúcich kapitolách sme hovorili o tom, že bázeň pred Hospodinom je začiatkom intímneho poznania Pána a teraz vidíme, že to isté platí aj pre pokoru. Žalmista hovorí:

„Učí *pokorných* svojej ceste.“

(Žalm 25:9,  
Ekum. pr., dôraz pridaný autorom).

Boh zjavuje svoje cesty pokorným. O niekoľko veršov neskôr čítame:

„Kto je ten človek, *ktorý sa bojí Hospodina*?  
Ukáže mu cestu, ktorú si má vybrať.“

(Žalm 25:12,  
Ekum. pr., dôraz pridaný autorom).

Tí, ktorí sa boja Hospodina, sú skutočne pokorní a naozaj pokorní sa boja Hospodina. Spomeň si, že Mojžiš poznal Božie cesty, kým Izraeliti poznali Boha iba z toho, ako odpovedal na ich modlitby, teda podľa jeho skutkov. Vidíš to prepojenie? Izraelitom chýbala bázeň pred Hospodinom (Deuteronomium 5:29) a tiež aj pokora (čo sme videli na príklade Káleba a Jozuu).

Žalmista spája bázeň pred Hospodinom s pokorou ako čosi takmer neoddeliteľné. Opakovane to vidíme v Písme. Jedným z týchto príkladov je aj tento:

„*Bázeň pred Hospodinom* vychováva k múdrosti, slávu  
predchádza *pokora*.“

(Príslovia 15:33,  
Ekum. pr., dôraz pridaný autorom)

Kráľovstvo temnoty má tiež svoje dva piliere, ktoré sú pravým opakom bázne pred Hospodinom a pokory. Sú to vzbura a pýcha. Rozdiel medzi nimi môžeme vidieť v Knihe prísloví:

„Odmenou za *pokoru* je *bázeň pred Hospodinom*, bohatstvo, sláva a život. Trne a osídla sú na ceste *zvráteného* človeka, no kto si chráni život, zďaleka sa im vyhne.“

(Príslovia 22:4-5, Ekum. pr.)

Vidíš ako sú pokora a bázeň pred Hospodinom prepojené a v protiklade voči vzbuře a pýche? Ježiš sa ponížil viac než ktokoľvek iný, či už človek alebo anjel. Preto bol nad všetko povýšený (pozri Filip 2:8-9). A spomedzi všetkých cností mal záľubu v bázni pred Hospodinom, preto na ňom spočíval Duch Božej prítomnosti v najhorejnejšej miere (pozri Izaiáš 11:2-3 a Ján 3:34).

Naproti tomu Lucifer – kedysi pomazaný cherub – ktorého dnes poznáme ako Satana, sa v pýche povyšoval a stal sa odbojným viac, než ktokoľvek pred ním alebo po ňom. Preto bol zvrhnutý do „najhlbšej jamy“ (Izaiáš 14:12-15; Ezechiel 28:14-17).

Stále si pamätaj, že Písmo opakovane hovorí, že Boh prebýva na výsostiach, kým démonické sily prebývajú v najhlbších miestach. V Písme budeš znovu a znovu vidieť, že pýcha a vzbuřa sa spájajú s hĺbinami, kým pokora a bázeň pred Hospodinom s výšinami. Byť povýšený znamená prebývať v intimite s Bohom!

## PO KOM BOH TÚŽI

Boh sa prieči pyšným a odbojným (Jakub 4:6), ale tiahne k tým, ktorí sa Ho boja –k tým skutočne pokorným. V Starej zmluve bola skupina ľudí, ktorí Bohu slúžili spôsobom, ako to predpisoval zákon. Prinášali zvieracie obety, pálili kadidlo vo svätyni a obetovali prvotiny úrody. Boh však povedal, že v jeho očiach boli tieto obety ako zabíjanie ľudí alebo ako obetovanie prasacej krvi a ich pálenie kadidla (čo bolo istým druhom modlitby chvál) bolo akoby uctievaním modiel! Potom im vysvetlil prečo:

„Pretože som volal, a nik neodpovedal, hovoril som, ale nepočúvali, robili, čo je zlé v mojich očiach, a vyvolili si to, v čom nemám záľubu.“

(Izaiáš 66:4, Ekum. pr.)

Čo sa mu nepáčilo? Obety, ktoré nešli ruka v ruke s poslušnosťou! (pozri 1 Samuelova 15:22). Inými slovami, nepáčilo sa mu uctievanie, ktorému chýbala svätá bázeň.

Pán bol k takýmto „uctievačom“ tvrdý. Jasne im ukázal, že sa vo svojich názoroch mýlili. Dokážeš si predstaviť ich šok? Mysleli si, že slúžia Bohu, ktorý má v nich záľubu, ale nakoniec zistili, že ich obety ho odpuzovali. Ale čo sa týka Božieho ľudu, Hospodin nikdy nevytrhával ničो aj s koreňmi, ak nemal v úmysle čosi nové zasadiť. Nikdy nerúcal tam, kde nechcel aj stavať. A tak ich potom povzbudil a povedal im, čo sa mu páči:

„Na toho zhladnem, kto je pokorný, má skrúšeného ducha a trasie sa pred mojim slovom.“

(Izaiáš 66:2, Ekum. pr.)

Hebrejským ekvivalentom slova *zhladnem*, ktoré je použité v slovenskom preklade je slovo *nabat*. Strong definuje toto slovo nasledovne: „uprene sa dívať na; hľadiť na niekoho s potešením, priazňou alebo pozornosťou.“ Boh teda v podstate hovorí: „Toto je človek, na akého sa dívam s potešením a priazňou, a ktorému venujem veľa pozornosti.“ A ešte jednoduchšie: „Toto je človek, akého hľadám.“ Tommy Tenney, súčasný autor a učiteľ, napísal podľa mňa jednu z najlepších kníh dnešných čias, a to *The God Chasers*. V nej dokonale opisuje srdcia tých, ktorí milujú Boha. Jedna vec je Boha hľadať a úplne iná je, keď ťa hľadá Boh! Ale to práve Boh hovorí v tomto texte.

Zamysli sa nad Dávidom. Boh povedal prorokovi Izraela, Samuelovi, aby šiel do Izaiho domu, aj napriek Samuelovým protestom (bál sa totiž Saulovho hnevu). Boh mu stále prikazoval, aby šiel, pretože hľadal jedného z Izaiho synov. Prorok prešiel od najstaršieho k najmladšiemu zo siedmich synov a nakoniec mu Pán povedal niečo ako: „Nie, Samuel, nie je to žiaden z týchto chlapcov. Je to ten ryšavý, ktorý je teraz na lúkach s ovcami. Toho hľadám!“ (autorova parafráza).

Prečo Boh hľadal Dávida a nie niektorého z jeho bratov či iného muža z celého izraelského národa? Odpoveď nájdeme vo verši, o tom, že Božiu priazeň si získavajú pokorní a skrúsení v duchu

a tí, ktorí sa trasú pred jeho slovom. Skrúšení v duchu sú tí, ktorí sú rýchli k pokániu vo svojej odovzdanosti Bohu. Byť skrúšeným v duchu je ďalšou formou pravej pokory a bázne pred Hospodínom. Boh nám chce teda povedať, že hľadá tých, ktorí sú pokorní a ktorí sa ho boja; tých, ktorí kráčajú v sile pilierov kráľovstva! Preto nás Písmo poučuje:

„Posmeškárom sa vysmieva, no poníženým udeľuje milosť“  
(Príslovia 3:34, Ekum. pr.).

A znova:

„Aká nesmierna je tvoja dobrota!  
Uchoval si ju pre tých, čo sa ťa boja...  
Schováš ich vo svojom príbytku...“  
(Žalm 31:20-21, Ekum. pr.)

Preto nás aj Peter vyzýva: „Všetci sa zaodejte do pokory (1 Petrova 5:5) a „žite v bázni počas svojho pobytu v cudzine“ (1 Petrova 1:17). Boh, Duch Svätý, nás prostredníctvom Petra povzbudzuje, aby sme s ním vstúpili do úzkeho vzťahu, čo je túžbou jeho srdca pre nás, jeho drahé deti.

Rozhodnutie je na nás. Boh pre nás vydláždil chodník, aby sme s ním mohli kráčať a dal nám aj milosť, aby sme to dokázali. Akému úžasnému Bohu a Otcovi slúžime! Teraz je na nás, aby sme počuli a odpovedali na pozvanie do jeho vnútornej svätyne, kde nám zjaví samého seba. V ďalších kapitolách sa budeme zaoberať tým, ako sa nám vlastne zjaví.

## OTÁZKY NA ŠTÚDIUM

1. V tejto kapitole autor poukazuje na to, že pravá pokora je všeobecne nesprávne považovaná za slabosť a skutočne pokorní ľudia sú často označovaní za arogantných. Dokážeš si spomenúť na nejakých ľuďoch, ktorých si odpísal ako arogantných a ktorí boli vlastne celkom pokorní? Ak áno, čo sa môžeš z tohto nesprávneho ohodnotenia naučiť?
2. Premýšľaj o troch aspektoch pokory – o poslušnosti voči Bohu, o úplnej závislosti na ňom a o tom, ako vnímame sami seba – a ich príkladoch v Biblii. Ktorý z týchto aspektov je pre teba najväčšou výzvou?
3. V Izaiášovi 66 je opísaná skupina ľudí, ktorí slúžili Bohu a uctievali ho podľa litery zákona prinášaním správnych obetí a pálením náležitého kadidla. A predsa, Pán nemal v ich uctievaní záľubu, a to kvôli ich neposlušnosti. Kedy sa môže Bohu naša chvála protivíť, dokonca aj keď ju vedú talentovaní, obdarovaní vedúci?



## KAPITOLA DESIATA

# DÔVERNÝ VZŤAH S DUCHOM SVÄTÝM



Som presvedčený, že Duch Svätý  
je jednou z najzanedbávanějších osôb v cirkvi.

**T**eraz sa dostávame k tej časti knihy, na písanie ktorej som sa najviac tešil – ako sa k nám Hospodin vlastne približuje. Po prvé by som chcel zopakovať, že on po tebe túži viac než ty po ňom. Spomeň si na Mojžišove slová, keď hovorí, že Boh po nás žiarlivo túži (Exodus 34:14).

Nedávno, keď som sa modlil, skôr než som si plne uvedomil, čo robím, zvolal som: „Pane, ak s tebou nemôžem mať intímne spoločenstvo tu na Zemi, vezmi ma, prosím, k sebe domov, do neba!“ Trochu sa mi zatriasli kolená, keď z mojich úst vyšli tieto slová. Vedel som, že som to myslel vážne, ale vzápätí moja myseľ kričala: „O čo to vlastne žiadaš?“ Môj rozum spochybňoval, či by som mal prosieť o takú vec.

O pár hodín neskôr som nastúpil do lietadla do Phoenixu v Arizone. Usadil som sa, vytiahol Bibliu z kufríka a otvoril ju. Oči mi hneď padli na tieto slová:

„Hospodin, volám k tebe!  
Skala moja, nemlč!  
Ak budeš mlčať, budem sa podobať tým,  
čo zostupujú do hrobu.“

(Žalm 28:1, Ekum. pr.)

Takmer som vyskočil zo sedadla. Aká bola pravdepodobnosť, že si prečítam práve tento verš? Zaoberal sa práve tým, o čom som pred pár hodinami uvažoval. Vedel som, že to bolo slovo od Pána, pretože mi silno začalo biť srdce.

Dávid povedal, že ak k nám Boh nehovorí, sme na tom ako hriešnik, ktorý sa ženie do pekla. Práve toto boli moje slová v modlitbe. Hoci som tento verš čítal predtým už mnohokrát, nikdy som ho nevidel v tomto svetle.

Ihneď som pochopil, že som sa nemodlil proti Božej vôli, ale v Duchu Svätom. To ma opäť utvrdilo v tom, že Boh nechce mlčať, ale práve naopak, veľmi túži s nami komunikovať. Tieto Dávidove slová sú jednými z mojich najobľúbenejších pasáží Písma:

„Moje srdce ti pripomína tvoje slová:  
Hľadajte moju tvár!  
Hľadám tvoju tvár, Hospodin.“

(Žalm 27:8, Ekum. pr.)

Cítiš z týchto slov túžbu Božieho srdca? Každého z nás pozýva slovami: „Priblíž sa ku mne, chcem s tebou komunikovať, chcem s tebou zdieľať to, čo mám v srdci a ukázať ti veľké a úžasné veci, ktoré nepoznáš!“ Slová „priblížiť sa k Bohu“ by mali charakterizovať život každého veriaceho. Sám Hospodin zaručuje, že ak sa k nemu priblížime, priblíži sa k nám. To my určujeme úroveň našej

vzájomnej intimity, nie on. On už otvoril dvere, ktoré vedú do jeho vnútornej svätyne a čaká, kým odpovieme na jeho pozvanie vstúpiť. Odpoveď je len na nás a čím bližšie k nemu prídeme, tým viac nám zjaví zo seba a svojich túžob. Pozrime sa ešte raz na slová, ktoré predchádzajú toto jedinečné pozvanie v Jakubovi:

„Alebo si myslíte, že Písmo nadarmo hovorí: Takmer žiarlivo túži po nás Duch, ktorý v nás prebýva?“

(Jakub 4:5, Kat. pr.)

Túži po nás, a to takmer žiarlivo. V predchádzajúcich kapitolách sme videli, že Boh sa o nás nebude deliť so žiadostivými túžbami tohto sveta. Preto Jakub hovorí: „Cudzoložníci, neviete, že priateľstvo s týmto svetom je nepriateľstvom s Bohom?! Kto teda chce byť priateľom tohto sveta, stáva sa nepriateľom Boha“ (Jakub 4:4, Kat. pr.). Podobá sa to na situáciu, keď žena povie svojmu nevernému manželovi: „Nemôžeš mať aj mňa, aj milenku. Vyber si! Ak si zvolíš ju, odmietneš tým mňa a ja odídem.“ S Bohom je to tak isto. Nebude sa o nás deliť s týmto svetom. Ak pre nás nebude tým najvzácnejším, nezjaví nám seba samého.

## DUCH, KTORÝ V NÁS PREBÝVA, PO NÁS TÚŽI

Už predtým sme hovorili o tom, ako veľmi po nás Boh túži. Teraz sa však musíme zamerať na slovo *Duch*. Tieto slová Písma: „...túži po nás Duch, ktorý v nás prebýva...“ majú nesmierny význam. Ježiš nie je na Zemi, ale sedí po pravici Boha a je tam už takmer dvetisíc rokov. V deň, keď odišiel, anjeli povedali jeho učeníkom: „Muži galilejskí, čo stojíte a hľadáte do neba? Tento Ježiš, ktorý bol vzatý od vás do neba, príde tak, ako ste ho videli odchádzať do neba“ (Skutky 1:11, Ekum. pr.). Fyzicky bol od nich vzatý na oblaku a dostali sme zaslúbenie, že sa vráti rovnakým spôsobom.

Necháp ma zle, náš úžasný Spasiteľ Ježiš po nás túži, ale ten, kto bol s nami od jeho odchodu až doteraz, je Duch Svätý. Slová

tohto verša ho jasne definujú ako jedinečnú osobu Trojice, avšak často sa stáva, že je prehliadaný tými, ktorí vyzývajú Ježišovo meno. Som presvedčený, že Duch Svätý je jednou z najzanedbávanějších osôb v cirkvi. Zamysli sa nad tým. Už sa ti niekedy stalo, že by si počas dvadsaťminútovej jazdy autom so svojim spolujazdcom neprehodil ani jedno slovo? Ako často sa nám to stáva s Duchom Svätým? Počas šoférovania veľa premýšľame, počúvame kresťanskú hudbu alebo rozhlasové vysielanie a často si jeho spoločnosť vôbec neuvedomujeme. Nevšímame si jeho prítomnosť doma, v práci, ani na iných miestach, na ktorých trávime čas. Keby sa nás však niekto opýtal, či veríme v jeho existenciu a jeho prítomnosť v našich srdciach, bez zaváhania by sme odpovedali kladne.

### NAŠA PREDSTAVA O DUCHU SVÄTOM

Jedným z dôvodov prečo si neuvedomujeme prítomnosť Ducha Svätého je naša predstava o ňom, ktorá vzniká na základe toho, ako sa o ňom píše alebo káže. Ak by som dostal dolár zakaždým, keď som počul, že Duch Svätý bol označovaný ako „to,“ bol by som riadne bohatý. Nanešťastie, mnohí ho vidia ako „svätú entitu,“ nie ako svätú osobu, ktorá chce byť tvojím najbližším priateľom. Ak by sme uvažovali nad Božím slovom, zistili by sme, že má myseľ (Rimanom 8:27), vôľu (1 Korintánom 12:11) a city, ktoré sa opisujú ako láska k nám (Rimanom 15:30). Hovorí (Židom 3:7), a to dokonca veľmi jasne (1 Timoteovi 4:1). Učí nás (1 Korintánom 2:13) a môžeme ho zarmútiť (Efežanom 4:30), uraziť (Židom 10:29), a tak ako každému človeku, môžeme mu klamať.

Ako prvé si ho predstavíme ako holubicu. Ale prečo je tak zobrazovaný? Nikdy sa neukázal ako holubica! Vo všetkých štyroch evanjeliách je zaznamenané, že Ján Krstiteľ videl Božieho Ducha zostupovať na Ježiša „ako holubicu“ (Matúš 3:16, Marek 1:10, Lukáš 3:22 a Ján 1:32). To z neho ešte nerobí holubicu. O ľuďoch hovoríme: „Bežala ako víchor,“ alebo, „Je silný ako lev.“ To ešte z nikoho nerobí víchor alebo štvornohé zviera. Sú to ľudské bytosti.

Nieko by mohol povedať: „Apoštol Ján videl Ducha Svätého ako ohnivé lampy, ktoré horeli pred Božím trónom.“ Áno, to je pravda, veď v Zjavení napísal: „Pred trónom horelo sedem ohnivých lúčov, čo je sedem Božích duchov“ (Zjavenie 4:5). Ale Ján tiež napísal: „Medzi trónom, štyrmi bytosťami a medzi staršími som videl stáť Baránka akoby zabitého... štyri bytosti a dvadsaťštyri starších padlo pred Baránkom. Všetci mali citary a... spievali novú pieseň: Hoden si vziať knihu a otvoriť jej pečate, lebo si bol zabitý a svojou krvou si Bohu vykúpil ľudí z každého kmeňa, jazyka, ľudu i národa“ (Zjavenie 5:6-9, Ekum. pr.). Je zjavné, že hovorí o Ježišovi, ale jeho predsa nevnímame ako zviera! S istotou vieme, že Ježiš je osobou, na obraz ktorej sme boli stvorení. Nie sme stvorení na obraz zvierat!

Duch Svätý je osoba a my sme boli stvorení na jeho obraz! V Prvej knihe Mojžišovej čítame: „Boh povedal: Utvorme človeka na svoj obraz, na svoju podobu“ (Genezis 1:26). Nepíše sa tu, že by povedal: „Utvorím človeka na svoj obraz.“ Nie! Otec, Syn a Duch Svätý jednomyselne tvorili človeka. Plne si uvedomujeme úlohu Otca a Syna pri stvorení, ale Písmo jasne hovorí: „Duch Boží ma utvoril“ (Jób 33:4), a znovu: „Keď svojho Ducha posielal, sú stvorené“ (Žalm 104:30). Keď teda Boh povedal: „Utvorme človeka na svoj obraz,“ Duch Svätý bol v tom zahrnutý. On je osoba, tretia osoba Trojice, nie nejaký mystický vietor alebo prelietavý vtáčik.

Ako by mohla Mária počať z Ducha Svätého, ak by sme neboli stvorení na jeho obraz? Písmo hovorí: „Jeho matka Mária bola zasnúbená s Jozefom. No ešte prv, ako sa vzali, vysvitlo, že čaká dieťa“ (Matúš 1:18, pr. Nádej pre každého). Neskôr povedal Pánov anjel Jozefovi: „Veď to, čo sa v nej počalo, je z Ducha Svätého“ (Matúš 1:20, Ekum. pr.). Ak by bol Duch Svätý „vec“ alebo „to,“ ako sa mohol v Márii počať nový život? Ona počala z Božieho Ducha. Na to, aby sa mohol počať normálny potomok, sú potrebné dve bytosti tej istej podoby.

Dúfam, že už chápeš, že Duch Svätý je osoba, a to tá najúžasnejšia. Preto Pavol hovorí veriacim:

„Milosť Pána Ježiša Krista, Božia láska a *spoločenstvo Svätého Ducha* nech je s vami všetkými!“

(2 Korintanom 13:13,  
Ekum. pr., dôraz pridaný autorom).

Všimni si tieto slová: „*Spoločenstvo Svätého Ducha* nech je s vami všetkými.“ Roky som študoval práve slovo *spoločenstvo*, pretože mojou najväčšou túžbou je poznať Boha dôverne. Vyhľadal som ho v každom gréckom slovníku, ktorý som držal v rukách. Najčastejšie ho vysvetľujú práve tieto slová:

- priateľstvo,
- zdieľanie alebo spoločenský styk,
- partnerstvo alebo vzájomná spolupráca,
- blízky vzájomný vzťah,
- intimita.

Je aj omnoho viac slov, ktoré definujú slovo *spoločenstvo*, ale zväčša sa približujú jednej z hore uvedených definícií, a tak som zvolil tieto. Pozrime sa na každú z nich osobitne a premýšľajme o nich.

## PRIATELSTVO

Len ťažko si vieme predstaviť, že priatelia by sa vyhýbali vzájomnému kontaktu. Priatelia si navzájom hovoria o tom, čo robia, alebo plánujú. Sú kamaráti a prebieha medzi nimi nepretržitá komunikácia. Takýto vzťah medzi Duchom Svätým a jeho služobníkmi je opakovane opísaný v Skutkoch apoštolov. Tento citát je iba jednou ukázkou:

„A teraz, hľa, Duch ma núti ísť do Jeruzalema, hoci neviem, čo ma tam čaká. Viem len to, čo mi Duch Svätý *v každom meste* ohlasuje, že ma čaká väzenie a súženie.“

(Skutky 20:22-23,  
Ekum. pr., dôraz pridaný autorom)

Z týchto slov môžeme vidieť, že Pavol nepretržite komunikoval s Duchom Svätým. Boli blízkymi priateľmi v živote, na cestách aj v službe.

To isté platí o každom Božom služobníkovi v Novej zmluve. Bez ohľadu na to, kam šli, bol s nimi a komunikoval s nimi, keď sa naňho obrátili. Bol ich spoločníkom. Filip, ďalší z učeníkov, odišiel z mesta do púšte, ale nebol sám a ani nebol v pomykove, čo má robiť, lebo „Boží Duch vnukol Filipovi: Dobeňni ten koč!“ (Skutky 8:29, pr. Nádej pre každého).

Peter sa nemusel z vlastných síl snažiť rozlúštiť zložité videnie iba na základe svojej znalosti Písma, lebo počul hlas Ducha hovoriť: „Čo Boh očistil, to ty nenazývaj poškvrneným.“ A aby vedel, čo má robiť, „*Duch mu povedal: Pozri, hľadajú ťa traja muži. Vstaň teda, zíd dolu a bez váhania choď s nimi, lebo ja som ich poslal*“ (Skutky 10:19-22, Ekum. pr., dôraz pridaný autorom).

Duch Svätý bol spoločníkom celého Pavlovho tímu, lebo Lukáš zaznamenáva: „Cez Frýgiu a galatský kraj iba prešli, lebo *Duch Svätý im bránil* hlásať slovo v Ázii. Keď prišli k Mýzii, pokúšali sa ísť do Bitýnie, ale *Ježišov Duch im nedovolil*“ (Skutky 16:6-7, Ekum. pr., dôraz pridaný autorom).

Mohol by som citovať aj viacej iných príkladov, ale chcem poukázať len na jednu vec, a tou je, že novozmluvní služobníci si dobre uvedomovali, že Boží Duch ich neprestajne sprevádzal a nikdy pre nich nebolo nezvyčajné komunikovať s ním. Očakávali, že sa v ich životoch bude angažovať, presne tak, ako by sme to očakávali od človeka, s ktorým žijeme nepretržite dvadsaťštyri hodín denne.

Ľudia sa ma pýtajú, či už nie som otrávený z bývania v hoteloch, keď som na cestách. „Pravdu povediac, nikdy som z nich nebol otrávený,“ odpoviem. Úprimne, bol som v tých najkrajších mestách na svete a vôbec ma netáhalo ísť si prezrieť kultúrne pamiatky,

pretože som si tak užíval prítomnosť Ducha Svätého, že som v žiadnom prípade nechcel premrhať ten čas niečím iným. Kým som skutočne pochopil a zažil spoločenstvo s Duchom Svätým, som bol strašne nešťastný, keď som sa ocitol sám. Musel som byť neustále v spoločnosti iných. Dnes skôr túžim po samote, aby som ho mohol počúvať a zhovárať sa s ním.

Duch Svätý túži komunikovať aj s tebou! Zastav sa na chvíľu, zatvor oči a premýšľaj o ňom, ako o svojom spoločníkovi a priateľovi. Rozjímaj nad slovami: „Spoločenstvo Svätého Ducha nech je s tebou.“ Dovoľ týmto slovám rásť v tvojom srdci, aby otvorili dvere intimite medzi tebou a tvojím Stvoriteľom.

## ZDIEĽANIE

Druhá definícia, *zdieľanie* alebo *spoločenský styk*, opisuje výmenu myšlienok a pocitov. Najobohacujúcejší čas, ktorý strávim so svojimi blízkymi priateľmi je vtedy, keď zdieľame tie najhlbšie a najintímnejšie myšlienky. Vtedy sa stávame zraniteľnými a niekto, kto nás skutočne dobre nepozná, by veci, o ktorých hovoríme, ani nemusel dobre pochopiť, ba dokonca by sa z nich mohol aj vysmievať. Vieme však, že to sa nám nemôže stať pri našich najbližších priateľoch – tí by nič podobné neurobili, pretože poznajú naše srdce a nevyložia si zle, čo sme povedali. Tieto Pavlove slová sú príkladom takého vzťahu s Duchom Svätým: „Kristus vie a môže to dosvedčiť aj Svätý Duch, že...“ (Rimanom 9:3, pr. Nádej pre každého). Duch Svätý poznal Pavlovo srdce tak, ako Pavol poznal jeho srdce. Tým, že navzájom zdieľali tie najhlbšie myšlienky a pocity, utvorilo sa medzi nimi veľmi silné puto.

Znovu je tu nesmierne dôležitá bázeň pred Hospodinom. Pán nebude zdieľať svoje najhlbšie myšlienky s tými, ktorí si ich nevážia, presne tak, ako by sme ani my nehádzali perly tým, ktorí by ich zničili. Jednoducho povedané, nikdy by sme nezdieľali hlboké veci z nášho života s človekom, s ktorým nemáme blízky vzťah. V tomto sa Boh od nás nelíši.



Jeden starozmluvný svätý zvolal: „Preskúmaš azda Boha a či bez zvyšku vystihneš dokonalosť Všemohúceho?“ (Jób 11:7). Ale vďaka otvoreným dverám intimity s Duchom Svätým, ktorú nám priniesla Nová zmluva, mohol Pavol s nadšením napísať: „Nám to však Boh zjavil *skrze Ducha*, lebo Duch skúma všetko, aj *Božie hlbiny*“ (1 Korinťanom 2:10, Ekum. pr., dôraz pridaný autorom). Všimni si, že sa to deje *skrze Ducha*. On je tou osobou Trojice, ktorá s nami zdieľa Božie hlbiny. Nenadchýna ťa to?

Znovu sa zastav a uvažuj nad tým, že Duch túži po takejto intimite s tebou. Chce ti hovoriť o svojich najhlbších myšlienkach a pocitoch a zároveň chce počuť tie tvoje. Lebo Božie slovo hovorí: „*Zdieľanie myšlienok a pocitov Ducha Svätého nech je s tebou.*“

## PARTNERSTVO

Tretia definícia, *partnerstvo* alebo *vzájomná spolupráca*, sa dá krásne ilustrovať na svedectvách vodcov ranej cirkvi. Napísané je:

„Lebo Duch Svätý a my sme rozhodli...“

(Skutky 15:28, Ekum. pr.)

Poukázali ako na svoj, tak aj na názor Ducha Svätého. Vzajomne sa podieľali na tomto rozhodnutí, boli partnermi na práci pre kráľovstvo. To sa stalo aj keď Boh rozoberal s Abrahámom svoj plán so Sodomou. Abrahám mohol predostrieť svoj názor a Boh sa definitívne rozhodol až potom, keď si vypočul Abrahámovu radu.

Niekoľko takýchto situácií zažil aj Mojžiš. Pán bol vo svojom hneve pripravený zničiť synov Izraelových a aj by tak učinil, keby sa neradil s Mojžišom. Ten pripomenul Bohu jeho vlastné zaslúbenia a povest'. A aký bol výsledok Mojžišových slov? Môžeme sa o tom dočítať v tomto verši: „Hospodin sa zlutoval a upustil od zla, ktoré ohlásil svojmu ľudu“ (Exodus 32:14, Ekum. pr.). Mojžiš a Abrahám boli Hospodinovými partnermi, ale nemali nepretržité spoločensťvo, ktoré môžeme mať dnes na základe Novej zmluvy. Nie je to zvláštne?

Pavlove slová adresované starším cirkvi v Efeze jasne ukazujú úlohu Ducha Svätého ako nášho staršieho spoločníka:

„Dávajte pozor na seba i na celé stádo, v ktorom vás Duch Svätý ustanovil za biskupov, aby ste pásli *Božiu cirkev*, ktorú si získal za cenu *svojej vlastnej krvi*.“

(Skutky 20:28, Ekum. pr., dôraz pridaný autorom)

V tomto verši môžeme vidieť dokonalú súhru troch božských osôb. Prvý sa spomína *Duch Svätý*, ktorý ich ustanovil za biskupov. Otec je zahrnutý v slovách *Božia cirkev* a nakoniec vidíme úlohu Syna, ktorého *vlastnou krvou* sme boli vykúpení. Tri rôzne osoby, a predsa jeden Boh. Je ťažké to pochopiť, ale existuje jeden príklad, ktorý to detailne ilustruje. Vodu poznáme v troch odlišných skupenstvách – ľad, kvapalina a para – ktoré majú rovnaké molekulárne zloženie. Tak aj Trojica pozostáva z troch osôb, ktoré sú dokonale jedno.

Znovu je zaujímavé podotknúť, že to Duch Svätý ustanovil týchto mužov za biskupov. Ešte jasnejšie sa to ukázalo v antiochskej cirkvi, kde keď hľadali Pána, „povedal Svätý Duch: Nože mi oddelíte Barnabáša a Saula ku dielu, ku ktorému som ich povolal.“ Potom sa modlili a vložili na nich ruky. Ďalej čítame, že boli „*vyslaní od Svätého Ducha*“ (Skutky 13:2-4, Roh. pr., dôraz pridaný autorom). On bol osobou Trojice, ktorá spolupracovala s týmito mužmi, aby oslávili Ježiša.

Z týchto niekoľkých príkladov vidíme, že Duch Svätý je starším spoločníkom v našom vzájomnom partnerskom vzťahu. Musím znovu zdôrazniť: je to jeho túžba, aby sme sa stali jeho spolupracovníkmi a partnermi! Čítame o tom aj v Pavlovom liste Korintským: „My sme totiž Boží spolupracovníci“ (1 Korintánom 3:9). Znovu sa ťa pýtam, poznáš takých priateľov, ktorí by spolu nekomunikovali a nespupracovali?

Premýšľaj chvíľu o túžbe Ducha Svätého byť tvojím skúsenejším spoločníkom. Lebo Božie slovo hovorí: „*Partnerstvo* Ducha Svätého nech je s tebou,“ a znovu „Nech Duch Svätý vo všetkom s tebou *vzájomne spolupracuje*.“

### BLÍZKY VZÁJOMNÝ VZŤAH

Ďalšou definíciou je *blízky vzájomný vzťah*. Najlepšie to opíšem na skúsenostiach, ktoré som za posledných pár rokov prežil s veľkými mužmi a ženami viery. Spomínam si na svoje prvé stretnutie s Dr. Davidom Cho, ktorý je v kórejskom Soule pastorom jedného z najväčších zborov na svete. Bolo to počas jeho prvej návštevy v našej cirkvi. V tom čase som bol jedným z pomocných pastorov a počas jeho pobytu u nás som bol jeho šoférom. Robieval som to pravidelne už niekoľko rokov. Z letiska som tak už vyzdvihol takmer stovku rôznych Božích služobníkov, pretože sme do našej cirkvi pozývali veľa hostí. Toto stretnutie však bolo iné. Hneď ako nastúpil do auta, Božia prítomnosť vošla s ním. Takmer okamžite som začal plakať a po tvári mi stekali slzy. Bol som úplne ticho, pretože som ho pred službou nechcel vyrušovať, ale nakoniec som musel povedať: „Dr. Cho, Boh je tu, v našom aute.“ Prikývol a usmial sa.

Neskôr som premýšľal o tom, ako veľa káže a píše o spoločenstve, ktoré má s Duchom Svätým. Následne som si v mysli vybavil iných, ktorých som za posledných niekoľko rokov viezol autom, a ktorí taktiež kládli dôraz na život v blízkom vzťahu s Duchom Svätým. Hoci som viezol takmer sto služobníkov, bolo medzi nimi len zopár takých, u ktorých som okamžite cítil prítomnosť Božieho Ducha. Jednou z nich bola ja Jeanne Wilkersonová, ktorá roky slúžila modlitbou príhovoru, a ktorá už odišla k Pánovi. Keď som ju stretol po prvýkrát, celou cestou som bol ohromený, pretože som si uvedomil, že som v prítomnosti ženy, ktorá o Pánovi nielen vedela, ale ktorá ho dôverne poznala. Veľa hovorila o Duchu Svätom a jeho prítomnosť bola zjavná zakaždým, keď som s ňou trávil čas.

Nedávno som kázal na stredozápade Spojených štátov, v cirkvi, ktorá má asi 4 000 členov. Počas nedeľnej rannej bohoslužby som hovoril o Duchu Svätom a večer, keď sme sa opäť zhromaždili, som mal na prejav vyhradených štyridsaťpäť minút. No mikrofón som z ruky pustil až po takmer dvoch hodinách, pretože Duch Svätý mal iné plány. Slúžil toľkým ľuďom! Nakoniec som odovzdal slovo pastorovi, ktorý nebol nijaký „mäkkýš“ alebo slaboch (dokázal zdvihnúť okolo 225 kg). Podišiel ku mne zaliaty slzami a povedal: „John, za tých osem rokov, čo vediem tento zbor, som nezažil Božiu prítomnosť takýmto silným spôsobom!“

Ihneď som mu odvetil: „Je to preto, lebo ráno sme hovorili o Duchu Svätom a vždy, keď o ňom hovoríme, zjaví nám seba samého.“

Blízky vzájomný vzťah možno vidieť v manželstve. Mnoho služobníkov hovorí o svojich manželkách. Ak nie sú na danom mieste prítomné, často ich spomínajú počas kázania alebo v rozhovore. Zvyčajne sú spolu nielen v súkromí, ale aj na verejnosti. A tak, keď myslíš na služobníka, myslíš zároveň aj na jeho manželku (To isté platí aj pre ženy služobníčky). Často sa ma pýtajú na Lisu, keď nie je so mnou, pretože o nej veľa píšem a hovorím. Ale je aj veľa takých služobníkov, ktorí hoci sú ženatí, zriedka hovoria o svojich manželkách a málokedy ich vidno spolu. Keď spomenieš meno takého služobníka, jeho manželka ti hneď na um nepríde.

Inak to nie je ani s Duchom Svätým. Sú také Božie deti, ktoré majú veľmi blízky vzťah s Duchom Svätým. Keď o nich hovoríš, ihneď ti napadne Duch Boží, pretože títo muži a ženy vedome slúžia ako jeho mladší spolupracovníci, a preto sa hlási k ich službe. Výsledkom tejto služby je, že Ježiš je oslávený, pretože Duch Boží oslavuje Ježiša.

Duch Svätý chce mať aj s tebou blízky vzťah. Ak si ho budeš ctíť, zjaví ti seba samého. Ak si ho neuctíš, budeš sa podobať na

služobníka, ktorý nemá dôverný vzťah so svojou manželkou, hoci je s ňou niekoľko rokov ženatý. Budú si navzájom vzdialení nielen v súkromí, ale aj v očiach iných ľudí. Uvažuj teda nad slovami: „*Blízky vzájomný vzťah* s Duchom Svätým nech je s tebou.“

## INTIMITA

Poslednou definíciou na našom zozname je *intimita*. Toto slovo najlepšie opisuje spoločenstvo, keďže zahŕňa ostatné štyri kategórie, o ktorých sme hovorili. Jedna z Websterových definícií spoločenstva je *dôverné, intímne, spoločenstvo alebo vzťah, komunikácia*. Intimita sa môže rozvíjať iba pomocou komunikácie, ktorá je cestou k pevnému priateľstvu. Jeden preklad Biblie, *The Message*, uvádza: „Intímne priateľstvo s Duchom Svätým nech je s vami všetkými.“

Opäť sa dostávame k priateľstvu, ktoré je konečným cieľom spoločenstva. Boží Duch túži byť tvojím priateľom. Túži po tvojom spoločenstve. Chce ťa naučiť to, čo vie a pozná. Jeho poznanie je neohraničené! On je Boh a nič pred ním nie je skryté alebo utajené. Nejestvuje nič, čo by nepoznal. Ako hovorí Izaiáš:

„Kto obsiahol *Ducha Hospodina* a kto ho svojou radou poučá?  
S kým sa radil, kto ho poučal, kto ho učil ceste práva, kto mu  
dával vedomosti a dal mu spoznať cestu chápania?“

(Izaiáš 40:13-14,

Ekum. pr., dôraz pridaný autorom).

Odpoveď znie: Nikto. Ved' on je Boh!

Znovu to zopakujem: On je Boh! Jeho múdrosť, poznanie a chápanie sú neobmedzené a on nás túži naučiť to, čo vie. Zamysli sa nad tým. Keď vieš niečo hodnotné, veľmi túžiš podeliť sa o to s tými, ktorí sú ti blízki a ktorých miluješ. Tak je to aj s Duchom Božím. Chce sa s tebou podeliť o to, čo vie! Chápeš, čo máš k dispozícii? Uvedomil si si, že si vôbec nehladal tú osobu Trojice, ktorá v tebe prebýva? Snažil si sa budovať vzťah s Ježišom bez Ducha Svätého?

Často sa mnohí ľudia v cirkvi snažia priblížiť k Ježišovi bez toho, aby mali dôverný vzťah s Duchom Svätým. Nedávno som nad tým uvažoval a napadlo mi, že za Ježišových čias chceli mať Židia vzťah s Bohom bez Ježiša. Hovorili: „My sme sa nenarodili zo smilstva; máme jediného Otca, Boha“ (Ján 8:41) a „my sme Mojžišovi učeníci. My vieme, že s Mojžišom hovoril Boh“ (Ján 9:28-29). Boli si istí svojím vzťahom s Bohom, no v skutočnosti s ním žiaden vzťah nemali. Ich istota vychádzala z toho, že poznali jeho Slovo (Písmo), ktoré im bolo dané prostredníctvom Mojžiša. Ale bolo to naozaj tak? Veď odmietli prijať Slovo, ktoré sa stalo telom a prebývalo medzi nimi.

Dokonca aj dnes mnohí veriaci chcú mať vzťah s Ježišom mimo Ducha Svätého. On je pritom ten, kto prebýva medzi nami a bez koho Ježiša nemôžeme spoznať. Je to však ešte zložitejšie, pretože nevnímať si Ducha Božieho je ľahšie, ako nevnímať si Ježiša, pretože Duch nemá telo ani krv, tak ako ich mal Ježiš, keď chodil po tejto Zemi.

Ježiš hovorí: „Keby ste poznali mňa, poznali by ste aj môjho Otca“ (Ján 14:7, pr. Nádej pre každého). Ježiš vlastne povedal: „Otec nie je tu, je v nebi, ale keď spoznáte mňa, budete poznať aj môjho Otca, pretože Otec a ja sme jedno.“ To isté platí aj o Duchu Svätom. Ježiš už nie je na zemi, je v nebi, ale ak spoznáš Ducha Svätého, budeš poznať aj Ježiša, pretože Duch Svätý a Ježiš sú jedno! Preto ho poznáme aj ako „Kristovho Ducha“ (1 Petrova 1:11; Rimanom 8:9).

## NIEKTO AKO JA

Krátko predtým, ako odišiel, povedal Ježiš svojim učeníkom:

„Ak ma milujete, budete zachovávať moje prikázania. A ja budem prosiť Otca a on vám dá iného Tešiteľa, aby bol s vami až naveky – Ducha pravdy, ktorého svet nemôže

priať, pretože ho nevidí, ani nepozná. Vy ho poznáte, veď zostáva pri vás a bude vo vás. Nenechám vás ako siroty, prídem k vám“

(Ján 14:15-18, Ekum. pr.).

Týchto pár viet obsahuje veľa myšlienok. Po prvé, všimni si, že Ježiš znovu hovorí o poslušnosti („budete zachovávať moje prikázania“) a potom dodáva: „A ja budem prosiť Otca a on vám dá...“ spoločenstvo Ducha Svätého. Priamo dáva do súvisu prijatie Ducha Svätého s poslušnosťou jeho Slovu, teda s bázňou pred Hospodinom. Peter to potvrdzuje slovami: „A my sme svedkami týchto udalostí aj Duch Svätý, *ktorého Boh dal tým, čo ho poslúchajú*“ (Skutky 5:32; dôraz pridaný autorom). (Znovu si môžeš všimnúť príklad partnerstva: spomínajú sa tu dvaja svedkovia, a to apoštol i a Duch Svätý). Peter tvrdí, že Boh dáva Ducha Svätého tým, *čo ho poslúchajú*. Opäť základom intimity je bázeň pred Hospodinom. Prečo o tom ochotnejšie nehovoríme vo svojich kázaniach?

Vráťme sa späť k Jánovi 14, kde Ježiš hovorí, že Otec dá „*iného* Tešiteľa“ tým, čo sa ho boja. V gréčtine pre slovo *iný* existujú v Novej zmluve dva ekvivalenty. Po ich preskúmaní zistíme čosi viac o Duchu Svätom. Prvým slovom je *allos*, čo znamená „iný rovnakého druhu.“ Tým druhým slovom je *heteros*, význam ktorého je „iný odlišného druhu.“

Rozdiel medzi týmito slovami si môžeme ukázať na nasledujúcom príklade: Povedzme, že ma poprosíš o kúsok ovocia a ja ti dám broskyňu. Keď ju doješ, poprosíš o ešte jeden kúsok a tentoraz ti dám jablko. Dostal si ďalší kúsok ovocia, ale už iného druhu. Ak by som ti však dal znovu broskyňu, dal by som ti ďalší kus ovocia rovnakého druhu; išlo by o rovnaké ovocie. Tento príklad vysvetľuje rozdiel medzi *heteros* a *allos*.

Grécke slovo, ktoré Ježiš použil bolo *allos* – iný rovnakého druhu. Ježiš teda hovorí: „Duch Svätý je presne ako ja.“ *Parakletos* – grécke

slovo použité v tomto verši – sa prekladá ako *tešiteľ*, *zástanca* alebo *pomocník*. Doslovne však znamená: „*ten, ktorý je privolaný, aby pomohol.*“ Toto slovo bolo pôvodne používané v právnickej terminológii na označenie právneho asistenta, advokáta či zástancu; potom, na všeobecnejšej úrovni, označovalo toho, kto sa za niekoho prihovára alebo háji jeho záujmy. Je zaujímavé, že toto slovo bolo v listoch apoštolov použité iba jediný raz a poukazovalo na Ježiša (1Jána 2:1). Duch Svätý je teda naším zástancom a príhovorcom práve tak, ako ním bol Ježiš. On je ten, koho privolávame, aby nám pomohol.

Ježiš svojim učeníkom vlastne povedal: „On bude s vami rovnakým spôsobom, ako som bol ja.“ Často počúvam ľudí hovoriť: „Och, keby som len tak mohol kráčať s Ježišom, opýtal by som sa ho na toľko vecí!“ Naozaj by sa ho toľko vypytovali? Už len samotný fakt, že niečo také povedali, ukazuje ich nedostatočnú intimitu s Duchom Svätým. Ak nemajú spoločnosť s Duchom Svätým, ako si len môžu myslieť, že s Ježišom by to bolo iné? Ježiš povedal:

„Ja vám však hovorím pravdu.“

(Ján 16:7, Ekum. pr.)

Skôr než doplním, čo povedal ďalej, chcem len povedať, že tento jeho úvod ma vždy nadchýnal. Chodil s nimi tri a pol roka. Nikdy im neklamal, ani ich nezavádzal. Každé jedno slovo, ktoré za ten čas povedal, sa naplnilo. Teraz im však chcel povedať niečo také prevratné, že ich najprv musel uistiť: „Čo vám chcem teraz povedať, nie je lož, ale pravda!“ Tak teda pokračujme a prečítajme si ten neuveriteľný výrok:

„Pre vás je lepšie, keď odídem. Ak totiž neodídem, Tešiteľ k vám nepríde. Ak však odídem, pošlem ho k vám.“

(Ján 16:7, Ekum. pr.)

Zastav sa na chvíľu pri týchto slovách. Povedal, že bude pre nich lepšie, keď odíde. Teraz už asi chápeš, prečo musel najprv



povedať: „Hovorím vám pravdu.“ Počas troch rokov, ktoré s nimi strávil, ich naučil najzákladnejšie pravdy o kráľovstve, uzdravoval chorých, kriesil mŕtvych, vyhánal zlých duchov, platil dane a to bol len začiatok. A predsa, teraz hovorí že je pre nich lepšie, keď odíde. Prečo? Lebo keď odíde, pošle iného Tešiteľa.

Pouvažuj nad tým: Ak by Ježiš zostal na Zemi a ak by sme sa ho chceli niečo opýtať, či zhovárať sa s ním, museli by sme letieť do Tel Avivu a prenajať si auto, aby sme sa dostali na galilejský vidiek, kde by sme sa s ním mohli stretnúť. No najskôr by si musel počkať, kým by odišli tie tisícky ľudí, čo prišli pred tebou. No aj tak by si ešte musel čakať, pretože Peter je taký uvravený, že by dominoval v každom rozhovore. Okrem neho by tam boli aj Jakub a Ján, synovia hromu, ktorí tiež nepatria k tým najtichším, a čakali by, kedy sa aj oni budú môcť Ježiša niečo opýtať. Okrem toho, Ježiš by potreboval denne šesť až osem hodín spánku, musel by dbať na svoje osobné potreby a pravidelne jesť.

Na Duchu Svätom, ktorý prebýva v nás, je úžasné to, že nemusí spať. Môžeš s ním hovoriť kedykoľvek počas dňa a aj v noci a nemusíš čakať, kým dokončí rozhovor s niekým iným. V každej chvíli má jeho plnú sústredenú pozornosť. Dokonca desaťtisíce ľudí sa s ním môžu intímne zhovárať v tej istej chvíli. Má schopnosť osobne komunikovať so všetkými, ktorí po tom túžia. Ale tu to nekončí, lebo Ježiš pokračuje:

„Ešte vám mám toho veľa povedať, ale teraz to nemôžete znieť. Keď však príde on, Duch pravdy, uvedie vás do celej pravdy, lebo nebude hovoriť sám od seba, ale bude hovoriť, čo počuje. A zvestuje vám aj to, čo príde. On oslávi mňa, lebo z môjho vezme a zvestuje vám. Všetko, čo má Otec, je moje, preto som vám povedal, že z môjho vezme a zvestuje vám.“

(Ján 16:12-15, Ekum. pr.)

Keď k nám Duch Svätý hovorí, je to vlastne Ježiš, kto k nám hovorí a on je pre nás Slovom od Otca. Áno, i keď sú všetci troji

odlišnými osobami s vlastnou myslou, vôľou a citmi, predsa sú úplne jeden. Nikdy sa nerozhádzajú v názore, vždy majú jednotný zámer, plán a rovnako uskutočňujú svoju vôľu. Spomeň si na jasné slová Písma: „Počuj, Izrael, Hospodin je náš Boh, Hospodin jediný“ (Deuteronomium 6:4).

### TRI ÚROVNE VZŤAHU

V jednom z už spomínaných textov Ježiš povedal svojim učeníkom, že by im chcel toho povedať ešte omnoho viac, ale nezniesli by to. Neboli schopní porozumieť intímnyim Božím veciam len pomocou vlastných prirodzených zmyslov.

Spomeň si na situáciu, keď sa vzkriesený Ježiš zjavil desiatim zo svojich učeníkov. Tomáš vtedy nebol medzi nimi. Keď mu neskôr svedčili, že Ježiš žije, Tomáš povedal: „Pokiaľ neuvidím na jeho rukách stopy po klincoch, ak nevloží prst do rán po klincoch a nevloží svoju ruku do jeho boku, neuverím“ (Ján 20:25, Ekum. pr.).

Neskôr sa im všetkým Ježiš znovu zjavil. Tomášovi povedal, aby vložil svoj prst do jeho dlaní a svoju ruku do jeho boku a uveril. Vtedy Tomáš vykrikol: „Pán môj a Boh môj!“ Potom mu Ježiš povedal niečo, čo som dlhý čas nedokázal pochopiť:

„Uveril si, pretože si ma videl. Blahoslavení, ktorí nevideli, a uverili.“

(Ján 20:29, Ekum. pr.)

Boli časy, keď som si myslel, že Ježiš bol na Tomáša veľmi tvrdý, keďže mu nedal veľa nádeje, i keď sa kajal a vyznal: „Pán môj a Boh môj!“ Moje zdôvodnenie však bolo nesprávne, a to kvôli mojej nevedomosti a mylnému chápaniu. Neskôr mi Duch Svätý vniesol svetlo do toho, čo Ježiš povedal. Nebol na Tomáša tvrdý; iba skonštatoval pravdivý fakt. Jednoducho povedal, že tí, ktorí

ho poznajú prostredníctvom svojich fyzických zmyslov, ho nikdy nebudú môcť spoznať do takej hĺbky ako tí, čo ho poznávajú svojím duchom, a preto sú požehnanejší.

Pozri sa na apoštola Pavla: Nikdy nechodil s Pánom tak ako Peter či ostatní učeníci. Ježiša spoznal cez zjavenie Ducha Svätého. Napísal:

„Bratia, pripomínam vám, že evanjelium, ktoré som vám hlásal, nepochádza od človeka. Ja som ho totiž neprevzal, ani som sa mu nenaučil od človeka, ale prostredníctvom zjavenia Ježiša Krista. Veď ste počuli, ako som si kedysi počínal v židovstve; že som nadmieru prenasledoval a ničil Božiu cirkev. V židovstve som prevýšil mnohých vrstovníkov zo svojho rodu, lebo som viac horlil za podanie svojich otcov. Keď sa však tomu, ktorý si ma vybral od lona matky a svojou milosťou povolal, zapáčilo zjaviť vo mne svojho Syna, aby som o ňom hlásal evanjelium medzi pohanmi, už som sa neradil s telom a krvou. Ani som nešiel do Jeruzalema k apoštolom, čo boli nimi skôr ako ja, ale som odišiel do Arábie a opäť som sa vrátil do Damašku.“

(Galatánom 1:11-17, Ekum. pr.)

Postupne Pavol nadobudol hlbší vzťah s Pánom než ostatní z pôvodných apoštolov. Peter o tom dokonca napísal:

„...ako vám napísal aj náš milovaný brat Pavol podľa múdrosti, ktorá mu bola daná. Tak hovorí o týchto veciach aj vo všetkých svojich listoch. V nich sú isté veci ťažko pochopiteľné...“

(2 Petrova 3:15-16, Ekum. pr.)

Úžasné! Peter kráčal tri a pol roka so živým, reálnym Kristom, Pavol však nie. A predsa, Pavol vysvetľuje Ježišovu podstatu a zámery do takej hĺbky, že dokonca i Peter má ťažkosti tomu porozumieť. Prečo? Pretože s veľkou pravdepodobnosťou sa Peter v spomienkach

neustále vracal k tomu, čo videl a počul, a to mu bránilo vstúpiť do hlbšej intimity s Ježišom. Preto Ježiš povedal: „Ešte vám mám toho veľa povedať, ale teraz to nemôžete zniesť. Keď však príde on, Duch pravdy, uvedie vás do celej pravdy.“

Chabým príkladom môže byť (prosím, ber to len ako príklad pre lepšie pochopenie) láska cez internet, keď sa dvaja do seba zaľúbia bez osobného stretnutia. To sa často stáva a ľahko z toho môže vyrásť pevnejšia láska ako u tých, ktorí sa stretávajú tvárou v tvár.

Aby som poukázal na silu takého vzťahu, opíšem, ako to môže dokonca viesť k rozpadu manželstva. Spomínam si, ako som po jednom zhromaždení pristúpil k mužovi, ktorý sa mi zdal veľmi utrápený. Na rukách držal dve deti. „Je všetko v poriadku?“ opýtal som sa ho.

Odvetil mi: „Nie, nedávno ma opustila manželka kvôli mužovi, s ktorým sa zoznámila cez internet.“

Ďalej sme sa zhovárali a povedal mi, že neopustila len jeho, ale aj šesť detí, ktoré spolu mali, a to pre muža, ktorého nikdy nestretla osobne. Zaľúbili sa do seba cez internet a bolo to také silné, že kvôli tomu dokonca opustila aj svoje deti.

Vráťme sa však k tomu pozitívnemu. Všimol som si, že tí, ktorí sa zaľúbia na základe vzťahu na diaľku, majú niekedy hlbší vzťah než tí, ktorí sú neustále fyzicky spolu. Dôvodom je, že prekročili fyzickú úroveň a zblížili sa duševne. Mnohokrát, keď sa ľudia stretnú osobne, ovládne ich fyzický aspekt a vonkajšia krása im zabráni spoznať pravú osobnosť toho druhého.

Tak ako existujú tri úrovne komunikácie, ktoré som už spomenul v predchádzajúcej kapitole (slová, skutky a pravda), jestvujú aj tri úrovne vzťahu alebo vzájomného poznania sa. Tým najnižším je prirodzený alebo fyzický stupeň. Nanešťastie, tento aspekt je

motívom pre mnohé manželstvá, a keď to fyzické postupne stratí svoj lesk, manželia sa navzájom odcudzujú. Muž sa zvyčajne zahľbí do svojich koníčkov, do športu či služby, kým žena začne viac pozornosti venovať nakupovaniu, priateľkám alebo službe. A to je veľmi smutné.

Druhý stupeň tvorí duša alebo osobnosť. Dávid a Jonatán si boli na tejto úrovni veľmi blízki. Čítame: „Jonatán prilipol celou dušou k Dávidovi“ (1 Samuelova 18:1). Dávid nariekal nad smrťou svojho priateľa: „Žiaľ ma tiesni za tebou, brat môj Jonatán! Bol si mi nadovšetko milý, jedinečná bola tvoja láska, väčšia ako láska žien“ (2 Samuelova 1:26, Ekum. pr.). Medzi Dávidom a Jonatánom nebola žiadna fyzická príťažlivosť, nikdy sa nezbližili zvráteným spôsobom. Boli však prepojení na hlbšej úrovni než je tá fyzická. To dokazujú Dávidove slová, keď hovorí, že Jonatánova láska bola lepšia než láska žien. Ich vzájomné poznanie bolo na vyššej úrovni, a to na úrovni duše. To, že táto úroveň je vyššia než fyzická, nám pomáha pochopiť, ako môžu ľudia opustiť svoju rodinu pre niekoho, koho poznajú iba cez telefón, listy alebo internet.

Avšak najvyššou úrovňou poznania toho druhého je duchovná úroveň. Preto Pavol hovorí:

„Duch skúma všetko, aj Božie hlbiny. Veď kto z ľudí vie, čo je v človeku, ak nie duch človeka, ktorý je v ňom? Tak ani Božie veci nepozná nikto, len Boží Duch. My sme však neprijali ducha sveta, ale Ducha, ktorý je z Boha.“

(1 Korintánom 2:10-12, Ekum. pr.)

Na tejto úrovni poznal Pavol Ježiša. Hoci Peter ho tiež poznal na tejto úrovni, pravdepodobne sa uchýlil späť k spomienkam, ako ho poznal na iných úrovniach počas rokov, keď Ježiš kráčal po zemi v tele. Preto Pavol ujasňuje jednu vec:

„Preto odteraz nikoho nepoznáme podľa tela. Aj keď sme poznali Krista podľa tela, ale teraz už nepoznáme.“

(2 Korintánom 5:16, Ekum. pr.)

Ak chceme spoznať Boha intímne, musíme si uvedomiť, že to najväčšie požehnanie, ktoré nám dal, nespočíva v tom, že sa nám zjavil v tele, ale v Duchu Svätom.

Nadchýna ťa to už tak ako mňa? Naozaj slúžime úžasnému Bohu! Veľmi túži, aby sme ho spoznali hlbším spôsobom. On prvý túži po tejto intimite. Prahne tvoje srdce po tom istom?

### OTÁZKY NA ŠTÚDIUM

1. Modlil si sa niekedy, aby ťa Pán vzal k sebe do neba?  
Za akých okolností si sa takto modlil?
2. Mnohí v cirkvi sa pokúšajú priblížiť k Ježišovi bez intímneho vzťahu s Duchom Svätým, aj keď vedia, že nik nemôže poznať Ježiša, iba ak prostredníctvom Božieho Ducha. Prečo?  
Platí to aj pre tvoj život?
3. Pomáha ti predstava, že Duch Svätý je náš partner, otvorene sa zhovárať s Bohom? Naozaj pred ním nič nezatajuješ?

## KAPITOLA JEDENÁSTA

# OTCOVO ZASLÚBENIE



Nemôžeš byť požehnaný tým, v čo neveríš.

**J**ežiša som spoznal ako svojho Spasiteľa prostredníctvom spolužiaka na univerzite v Purdue v roku 1979. Keď som zanechal svoje vlastné cesty a vyznal som Ježiša Krista ako svojho Pána, vedel som, že som sa narodil do Božieho kráľovstva. Písmo nám hovorí: „Pretože ak svojimi ústami vyznáš Ježiša ako Pána a vo svojom srdci uveríš, že Boh ho vzkriesil z mŕtvych, budeš spasený. Lebo srdcom veríme v spravodlivosť, ale ústami vyznávame spásu“ (Rimanom 10:9-10).

Nemal som žiadne pochybnosti o tom, že som spasený. Dosvedčovalo mi to moje srdce a potvrdzovalo to aj Písmo. Ale predsa som mal pocit, že mi v tomto mojom novom živote čosi chýba. Niekoľko mesiacov som sa touto otázkou trápil. Pán sa mi

zдал vzdialený, i keď som vedel, že som jeho dieťa. Keď som čítal Písmo, zdalo sa mi, akoby som bol v oblaku; bolo pre mňa ťažké ho pochopiť, hoci som ho usilovne študoval. Zároveň som nedokázal víťaziť nad nepriaznivými okolnosťami vo svojom živote a zdalo sa, že proti silnému prúdu mojich rovesníkov som úplne bezmocný.

Postupne som stretával ľudí, ktorí kráčali s Pánom v oveľa užšom vzťahu než ja. Hovorili o ňom veľmi osobne a s nadšením. Bol som zmätený. Čo robili ináč ako ja? Prečo im Boh dal zažívať svoju blízkosť takým spôsobom, aký sa mi nedarilo dosiahnuť? Mali silu a dokonca chápali Božie zámery, čo mi vtedy bolo úplne vzdialené. A tak som študoval Bibliu a zistil som, že existuje ešte hlbšie stretnutie s Bohom, aké som ešte nezažil.

### OTCOVO ZASLÚBENIE

Pozrime sa teraz spolu na to, čo som v Písme objavil. Krátko predtým, ako Ježiš odišiel do neba, čítame:

„Raz, keď s nimi stoloval, *prikázal im*: Z Jeruzalema neodchádzajte, ale očakávajte splnenie otcovho príslubu, o ktorom ste odo mňa počuli: Ján krstil vodou, ale vy budete o niekoľko dní pokrstení Duchom Svätým.“

(Skutky 1:4-5, Ekum. pr., dôraz pridaný autorom)

Ježiš svojim učeníkom povedal, aby neodchádzali z Jeruzalema zakladať cirkevné zbory, kázať a plniť svoje povolanie, skôr než neprijmú „otcovo zaslúbenie,“ ktorým podľa jeho vlastných slov bol krst Duchom Svätým. Slovo *pokrstení*, ktoré Ježiš v tomto verši použil, pochádza z gréckeho *baptizo*, čo znamená „ponoriť“. Ježiš teda povedal, že zakúsia ponorenie do Ducha Svätého, ktorým ešte neprešli, hoci verili v jeho zmŕtvychvstanie, vyznali ho ako Pána a boli jeho vernými nasledovníkmi.

Prvá vec, ktorá ma v tomto texte zasiahla, bol fakt, že naplnenie Duchom Svätým nebolo otázkou voľby alebo odporúčania – bol to



*príkaz.* Príkaz daný pre náš úžitok, ochranu a pre dobro kráľovstva. Božie príkazy nemôžeme brať na ľahkú váhu, a to nielen kvôli sebe, ale aj kvôli kráľovstvu.

Otcovo zaslúbenie, že budú obdarení čímisi doteraz nepoznaným sa splnilo desať dní po Ježišovom odchode. Je zaujímavé, že Ježiš sa po svojom zmŕtvychvstaní zjavil päťsto veriacim (1 Korintánom 15:6), ale desať dní po jeho odchode bolo v hornej miestnosti už iba stodvadsať z nich. Som presvedčený, že väčšina z tých päťsto aj spočiatku očakávala Otcovo zaslúbenie, ale postupne začali húfne odchádzať kvôli netrpezlivosti, pochybnostiam, neviere a z iných dôvodov, až z nich nakoniec ostala len malá časť. Je smutné, že štyria z piatich neuposlúchli Ježišov príkaz.

Tí, ktorí ostali, boli v úplnej jednote. Zanechali svoje vlastné záujmy a predstavy. Ježišov príkaz nebrali ľahkovážne a nevyhovárali sa. Pevne verím, že sa rozhodli zostať tak dlho, ako bolo potrebné, pretože si to žiadal Majster. A keď už ostali iba tí, ktorí zobrali Ježišov príkaz vážne, čítame:

„Keď prišiel deň Letníc, boli spolu na jednom mieste. Tu zrazu povstal zvuk z neba, ako keď sa prudký vietor valí, a naplnil celý dom, v ktorom sedeli. I ukázali sa im rozdelené jazyky akoby z ohňa, usadili sa na každého z nich a Duch Svätý naplnil všetkých, takže začali hovoriť inými jazykmi, ako im Duch dával hovoriť“

(Skutky 2:1-4, Ev. pr.).

Bolo to v deň Letníc. Toto slovo nepochádza z Novej zmluvy, išlo totiž o jeden z hlavných sviatkov Izraelitov. Všimni si, že boli naplnení alebo pokrstení Duchom Svätým presne tak, ako Ježiš predpovedal. Bolo to Otcovo zaslúbenie a sprevádzalo ho hovorenie jazykmi.

Pre niektorých je pojem *jazyky* mätúci alebo mystický a to kvôli ich nevedomosti. Keď Písmo hovorí o *jazykoch*, ide o hovorenie

rečou, ktorej nerozumieš. Toto slovo používame aj mimo biblických rozhovorov. Ak sa s niekým zhováraš po anglicky a chceš vedieť, aký je jeho prvý jazyk, môžeš sa ho opýtať, aký je jeho *materinský jazyk*. Tým chceš zistiť, aký jazyk sa naučil od svojich rodičov.

Hluk vetra bol znakom prvého príchodu Ducha Svätého do chrámov, v ktorých vždy túžil prebývať. Opäť chcem poznamenať, že Písmo nehovorí, že on bol vetrom. Vietor bol len prejavom jeho príchodu.

### PROTIKLADNÉ CESTY

V tomto bode by som sa chcel podeliť o zaujímavý výsledok svojho pozorovania. Satan a jeho prisluhovači robia vždy všetko v protiklade s Božími cestami. Vždy, keď Duch Svätý po prvýkrát vstupuje, deje sa to neprehliadnuteľným spôsobom. Naplnenie Duchom Svätým sprevádzajú prejavy, ktoré môžeme *vidieť* a *počuť*. Môžeme sa o nich dočítať aj v Skutkoch apoštolov. Keď však Duch Svätý odchádza, robí to veľmi potichu. Spomeň si, že keď Delíla povedala Samsonovi, že Filištínci ho prišli zajať, on vyskočil a povedal:

„Ako vždy dosiaľ, aj teraz zhodím ich putá. Nevedel však, že Hospodin odstúpil od neho.“

(Sudcov 16:20, Ekum. pr.).

Samson nevedel, že Hospodin od neho odstúpil, pretože Duch Boží vždy odchádza potichu. Keď vchádzajú démoni, deje sa to v tichosti, ale keď odchádzajú, mnohokrát sa nejako prejavia (dočítaš sa o tom v evanjeliách).

### TOTO ZASLÚBENIE PLATÍ PRE KAŽDÉHO

Vráťme sa teraz spolu k dňu Letníc. Židia z celého sveta sa na tento sviatok schádzali v Jeruzaleme. Keď v meste začuli mohutný zvuk vetra, veľký zástup sa zhromaždil na mieste, kde boli učenici. Títo

Ľudia boli šokovaní tým, že počuli týchto nevzdelaných mužov hovoriť o obdivuhodných Božích dielach v ich vlastnej reči. Prekvapene sa pýtali: „Čo to má znamenať?“

Peter využil ich prekvapenie, vystúpil, aby všetkým prítomným kázal o Ježišovi. Na konci svojho príhovoru povedal:

„Tohto Ježiša Boh vzkriesil a svedkami toho sme my všetci. Bol vyvýšený Božou pravicom a prijal od Otca prisľúbeného Ducha Svätého, vylial ho a vy to teraz *vidíte a počujete*.“

(Skutky 2:32-33,  
Ekum. pr., dôraz pridaný autorom).

Všimni si, že zaslúbenie Ducha Svätého, bolo niečím, čo bolo možné *vidieť* a *počuť*. Povedz to nahlas: „*vidieť* a *počuť*.“ Je dôležité, aby sme si to zapamätali pre nasledujúce verše.

Zhromaždených ľudí to hlboko zasiahlo a pýtali sa, čo majú robiť. Peter im odvetil:

„Robte pokánie a každý z vás nech sa nechá pokrstiť v mene Ježiša Krista na odpustenie svojich hriechov a dostanete dar Svätého Ducha. Veď ten príslub patrí vám a vašim deťom, ako aj *všetkým vzdialeným, ktorých si povolá Pán, náš Boh*.“

(Skutky 2:38-39,  
Ekum. pr., dôraz pridaný autorom)

Pozorne si všimni, že zaslúbenie, ktoré *videli* a *počuli*, patrí *všetkým vzdialeným, ktorých si povolá Pán, náš Boh*. Presne to, čo učeníci prijali v hornej miestnosti, môžeme získať aj ty a ja, pretože nám to bolo zaslúbené.

Teraz chcem postupne prejsť všetky zmienky v Novej zmluve o ľuďoch, ktorí prijali Ducha Svätého. Ide konkrétne o štyri prípady. Rád by som ťa upozornil na dve veci: po prvé, v každom

opise, okrem jedného, išlo o samostatnú skúsenosť, ktorá priamo nesúvisela s prijatím Ježiša ako Pána. Po druhé, v každom prípade mohli okolostojaci vidieť a počuť vonkajší prejav naplnenia Duchom Svätým.

## SAMÁRIA

Filip šiel do mesta Samária a ohlasoval tam Ježiša. Prichádzali k nemu zástupy ľudí, aby si ho vypočuli. Diali sa tam ohromné zázraky, „veď z mnohých posadnutých vychádzali s veľkým krikom nečistí duchovia, mnohí ochrnutí a chromí boli uzdravení“ (Skutky 8:7). Filipovo pôsobenie sprevádzala veľká moc a v meste sa rozšírila radosť. Ďalej čítame:

„Keď však uverili Filipovi, ktorý im hlásal evanjelium o Božom kráľovstve a mene Ježiša Krista, dávali sa krstiť muži aj ženy. Uveril aj sám Šimon, dal sa pokrstiť a pridržal sa Filipa.“

(Skutky 8:12-13, Ekum. pr.)

Títo ľudia uverili v evanjelium Ježiša Krista a dali sa pokrstiť. Podľa Písma sa tak znovu narodili pre Božie kráľovstvo. Keď čítame ďalej, zistíme, že:

„Keď sa apoštoli v Jeruzaleme dozvedeli, že aj Samária prijala Božiu zvesť, vyslali ta Petra a Jána. Hneď ako ta prišli, prosili Boha, aby daroval týmto novým kresťanom Ducha Svätého, lebo doposiaľ ho ešte nik z nich neprijal, hoci boli pokrstení v mene Pána Ježiša Krista.“

(Skutky 8:14-16, pr. Nádej pre každého)

Ďalším potvrdením ich znovuzrodenia pre Božie kráľovstvo bolo, že „boli pokrstení v mene Pána Ježiša Krista.“ Bez pochyb môžeme povedať, že boli vyslobodení z kráľovstva temna a že sa začlenili do Božej rodiny. A hoci boli znovuzrozenými veriacimi, ešte stále neboli pokrstení Duchom Svätým.

Možno sa pýtaš, ako mohli byť spasení, keď Písmo jasne tvrdí, že „nikto nemôže povedať: Ježiš je Pán!, iba ak v Duchu Svätom“ (1 Korinťanom 12:3). To je pravda. Bez pomoci Ducha Svätého nedokážeme vyznať, že Ježiš je Pán. Tu si však musíme uvedomiť, že to ešte vôbec neznamená, že sme boli naplnení Duchom. Vo chvíli nášho obrátenia sme posvätení, označení pečatou a Duch Svätý do nás vstúpi (pozri 1 Petrova 1:2; Efežanom 1:13; Rimanom 8:9-11), avšak jeho prítomnosť nás naplní, až keď o to požiadame Otca v Ježišovom mene. Veď Písmo hovorí:

„Ak teda vy, hoci ste zlí, viete dávať svojim deťom dobré dary, tým skôr dá váš nebeský Otec Svätého Ducha tým, čo ho o to prosia.“

(Lukáš 11:13, pr. Nádej pre každého)

Podľa slov „váš nebeský Otec“ vidíme, že toto zaslúbenie patrí tým, ktorí sú už jeho deťmi. Okrem týchto slov Ježiš ešte neskôr povedal, že Ducha pravdy „svet nemôže prijať“ (Ján 14:17). Z Ježišových slov môžeme usúdiť, že naplnenie Duchom nemôžeme stotožniť so znovuzrozením sa pre kráľovstvo.

Vráťme sa teraz k ľuďom v Samárii:

„Vtedy na nich kládli ruky a oni prijímali Ducha Svätého. Keď Šimon *videl*, že kladením rúk apoštolov sa udeľuje Duch, priniesol im peniaze a povedal: Dajte túto moc aj mne, aby prijal Ducha Svätého každý, na koho položím ruky.“

(Skutky 8:17-19,

Ekum. pr., dôraz pridaný autorom)

Títo veriaci prijali Svätého Ducha až potom, čo boli spasení. Nie je tu jasne povedané, že hovorili jazykmi, avšak, prečo by potom Šimon ponúkal apoštolom peniaze? Písmo hovorí, že *videl*, že prijali Ducha Svätého. Muselo ísť o viditeľný prejav, ktorým nebolo nič iné, než hovorenie jazykmi, čo je v súlade s tým, čo sa dialo aj na iných miestach opísaných v Novej zmluve, keď boli ľudia naplnení Duchom Svätým.

Z opisu udalostí v Samárii môžeme vyvodit', že naplnenie Duchom Svätým bolo osobitou skúsenosťou, odlišnou od obrátenia a že okolostojaci *videli* jeho vonkajšie prejavy.

## EFEZ

Apoštol Pavol prišiel so svojím tímom do Efezu a našiel tam istých učeníkov. Jeho prvá otázka znela:

„Keď ste uverili, prijali ste Ducha Svätého?“

(Skutky 19:2, Ekum. pr.)

To by mala byť zároveň prvá otázka, ktorú by sme sa mali opýtať čerstvo obrátených. Prečo by sme mali od týchto ľudí chcieť, aby čo i len hodinu žili bez intimity s Pánom a bez moci, aby mu mohli byť svedkami (pozri Skutky 1:8)?

Títo učenici o Duchu Svätom vôbec nepočuli, prijali iba Jánov krst vodou. Tak im Pavol so svojimi spolupracovníkmi povedal o spasení, ktoré máme prostredníctvom Ježiša Krista. Ďalej čítame:

„Keď to počuli, dali sa pokrstiť v mene Pána Ježiša.“

(Skutky 19:5, Ekum. pr.)

V súlade s Písmom boli teraz s istotou znovuzrodení pre kráľovstvo, pretože vyznali Ježiša ako Pána a boli pokrstení vodou. V nasledujúcich veršoch sa píše:

„Keď na nich Pavol položil ruky, zostúpil na nich Duch Svätý a hovorili jazykmi i prorokovali.“

(Skutky 19:6, Ekum. pr.)

Znovu vidíme, že hovorili v jazykoch a prorokovali v tej chvíli, ako ich Boží Duch naplnil a opäť okolostojaci *videli* a *počuli* prejavy Otcovho zaslúbenia zjaveného na tých, ktorí ho prijali.

Prorokovať znamená „hovoriť z Božieho vnuknutia.“ Peter v deň Letníc prorokoval, keď svojimi slovami priviedol tisícky ľudí do kráľovstva. Kázal Božie slovo bez akejkoľvek predchádzajúcej prípravy či štúdia; hovoril z vnuknutia. Títo muži v Efeze pred prijatím Ducha Svätého nerozumeli Božím cestám, a zrazu vidíme, že z vnuknutia hovorili Božie slovo.

To isté sa deje u každého, kto je naplnený Božím Duchom. *Učiteľ* prichádza, aby v nás žil a aby nám Božie veci boli jasnejšie. Skôr než som bol pokrstený Duchom, mi Božie slovo a Božie zámery neboli úplne jasné. Potom však Biblia začala ku mne hovoriť úplne osobným spôsobom. Mnohí kresťania, ktorí žili dlhé roky bez Ducha Svätého, mi po naplnení Duchom svedčili: „Mal som toľko otázok a teraz sú zodpovedané,“ a tiež, „Biblia je pre mňa teraz omnoho zrozumiteľnejšia.“

Podobne o kresťanoch naplnených Duchom Svätým hovoria tí veriaci, ktorí podobnú skúsenosť nezažili. Hoci usilovne študujú Písmo trikrát toľko, čo veriaci naplnení Duchom, stále za nimi zaostávajú v porozumení Božiemu slovu. Na takéto poznámky vždy odpoviem takto: „Je to prosté, tí, ktorí nie sú naplnení, nemajú plné osvietenie Duchom Svätým.“ Ale aj oni ho môžu získať, pretože naplnenie Duchom je Božím zaslúbením pre všetkých, ktorí vyzývajú meno Ježiš! Boh je k nám nesmierne dobrý!

Na záver len zopakujem, že podobne ako u veriach v Samárii, aj v Efeze bolo naplnenie osobitou skúsenosťou, oddelenou od obrátenia. Naplnenie Duchom bolo znovu sprevádzané vonkajšími prejavmi, ktoré boli pre okolostojacich zjavné.

## APOŠTOL PAVOL

V deviatej kapitole Skutkov je opísaná cesta Saula, ktorého poznáme ako Pavla, do Damašku, kde mal prenasledovať veriach. Keď sa približoval k mestu, uvidel oslepujúce svetlo z nebies a počul hlas

Pána, ktorý mu povedal: „Saul, Saul, prečo ma prenasleduješ?“ A on povedal: „Kto si, Pane?“ Odpovedal mu: „Ja som Ježiš, ktorého ty prenasleduješ.“ „Čo chceš, Pane, aby som činil?“ chcel vedieť Saul. Pán mu povedal, aby šiel do Damašku, kde dostane ďalšie pokyny.

Myslím si, že to bol moment jeho znovuzrodenia. Mám na to dva dôvody. Po prvé, potom, čo Pán povedal: „Ja som Ježiš,“ Pavol ho vyznal ako Pána. A po druhé, Saul sa tri dni postil a modlil, a potom ho navštívil Ananiáš a jasne mu povedal:

„Brat Saul, Pán Ježiš, ktorý sa ti ukázal na ceste, po ktorej si prišiel, poslal ma, aby si zase videl a bol *naplnený Duchom Svätým*.“

(Skutky 9:17, Ev. pr., dôraz pridaný autorom).

Je zaujímavé, že Ananiáš oslovil Saula „*brat*.“ Saul veril v Ježiša Krista, vyznal ho ako Pána a tri dni sa modlil. A po jeho znovuzrození sa Ananiáš za neho modlil, aby bol naplnený Duchom Svätým.

V texte sa nespomína, že by Saul hovoril jazykmi. Ale on sám v Liste Korintským jasne píše: „Ďakujem Bohu, že viac hovorím jazykmi ako vy všetci“ (1 Korint'anom 14:18, Ekum. pr.). Kedy začal hovoriť jazykmi? Keď naňho Ananiáš vložil ruky a modlil sa za neho (Skutky 9:17).

## KORNÉLIOV DOM

Kornélius bol rímsky stotník a spolu so svojimi priateľmi a všetkými, ktorí žili v jeho dome, sa stal prvým znovuzrodeným pohanom. Kornélius sa často modlil a postil. V jedno popoludnie sa mu zjavil anjel a povedal mu, aby poslal po Petra.

Keď o niekoľko dní Peter prišiel, Kornélius zhromaždil vo svojom dome všetkých svojich blízkych a všetci očakávali, čo im povie. Peter začal kázať o Ježišovi a ešte skôr než skončil:



„zostúpil Duch Svätý na všetkých, čo počúvali túto reč. Veriaci spomedzi obrezaných, ktorí prišli spolu s Petrom, žasli, že dar Duchu Svätého bol vyliaty aj na pohanov. Počuli ich totiž hovoriť jazykmi a zvelebovať Boha.“

(Skutky 10:44-46, Ekum. pr.)

Židia by sa s pohanmi vôbec nepúšťali do reči, a to už vôbec nie o náboženstve. Pohania nemali účasť na Božích zmluvných zaslúbeniach a žili bez nádeje a Boha (pozri Efežanom 2:12). A tak to, čo sa stalo, úplne šokovalo Židov, ktorí prišli s Petrom. Prekvapilo ich, že aj pohania prijali spasenie a Duchu Svätého.

To je jediný príklad v Biblii, keď bol niekto spasený a zároveň prijal Duchu Svätého v tej istej chvíli. Osobne si myslím (a uvedomujem si, že o tom môžeš pochybovať), že Boh to urobil preto, lebo vedel, že Židia by sa za Kornélia a jeho milovaných nepomodlili, aby prijali Ježiša a Duchu Svätého, pretože by pochybovali, či pohania vôbec môžu byť spasení. Znovuzrodenie človeka nesprevádza žiaden zázračný vonkajší prejav. A tak aj keby títo ľudia prijali Slovo na základe Petrovej kázne a vyznali Ježiša, Židia by neverili, že ich obrátenie je možné.

Keď ich však Boh naplnil Duchom Svätým a začali hovoriť jazykmi, presne tak ako Židia, keď boli naplnení, Židia už nemohli popierať, že Boh vylial svoje spasenie aj na pohanov.

Tento príklad ukazuje, že naplnenie Duchom Svätým sa navonok prejavuje hovorením jazykmi. Ako si mohli byť istí, že prijali Duchu Svätého? No predsa videli a počuli Otcovo zaslúbenie!

## JAZYKY UMLĀKNU

Možno sa teraz pýtaš: V poriadku, to všetko platilo pre prvých učeníkov, ale nehovorí Biblia, že jazyky umlĀknu, keď príde plnosť? Áno, tak to stojí v Písme. Nastal však už ten čas? Niektorí možno

povedia: „Áno, tou plnosťou je Biblia, a tak keď ju už teraz máme, jazyky už viac nepotrebuje.“ Nuž, pozrime sa spolu do Písma a zistíme, či je táto interpretácia správna. Pavol píše:

„Láska nikdy nezanikne; proroctvá sa pominú, *jazyky umlknú*, poznanie bude prekonané. Lebo iba sčasti poznávame a sčasti prorokujeme. Ale keď príde plnosť, to, čo je čiastočné, sa pominie“

(1 Korintánom 13:8-10,  
Ekum. pr., dôraz pridaný autorom).

Po prvé, Písmo hovorí, že keď príde plnosť, neumlknú len jazyky, ale aj poznanie bude prekonané (myslí sa tým zjavené poznanie). A môžem s určitosťou povedať, že sa to ešte nestalo. Tak čítajme spolu ďalej, aby sme zistili, na ktorý čas sa vzťahuje spomínaná „plnosť.“

„Teraz vidíme len akoby v zrkadle, v záhade, *ale potom* z tváre do tváre. Teraz poznávam sčasti, *ale potom* budem poznávať tak, ako som bol spoznaný“

(1 Korintánom 13:12,  
Ekum. pr., dôraz pridaný autorom).

Pavol dvakrát používa „*ale potom*.“ To sa vzťahuje na to, čo je dokonalé, na plnosť. Tento čas je definovaný dvomi vecami. Prvá, Pána uvidíme *z tváre do tváre*. Vidíš ho teraz tak? Vidíš jeho vzkriesené telo, jeho oči planúce ohňom, jeho vlasy akoby z bielej vlny a jeho tvár žiariacu ako slnko? Druhým indikátorom je to, že budeme poznávať tak, ako sme poznaní. Poznáš ho tak, ako on teba? Samozrejme, že nie! Pavol totiž hovorí o čase, keď už budeme s Pánom v našich oslávených telách. Vtedy príde to, čo je dokonalé, vtedy nastane plnosť.

Keďže ešte neprišlo to, čo je dokonalé, jazyky ešte určite neumlknú. V nasledujúcich kapitolách ukážem, že jedným z hlavných dôvodov existencie hovorenia jazykmi je väčšia intimita s Bohom už tu na zemi!

## HOVORIA VŠETCI JAZYKMI?

Niekoľko iných môže položiť otázku: „Verím v jazyky, ale nie každý veriaci môže tento dar prijať, veď samotné Písmo sa pýta, či všetci hovoria jazykmi a odpovedá, že nie.“ Opäť tu ide o hrubé neporozumenie tomu, čo chcel Pavol povedať. Aby sme na túto otázku, ktorá už toľkých pripravila o Otcovo zaslúbenie, odpovedali raz a navždy, musíme si vyjasniť, že Nová zmluva hovorí o štyroch druhoch jazykov. Dva z nich sú pre verejnú službu, kým ostatné dva pre budovanie spoločenstva s Bohom. Stručne sa budeme zaoberať každým z nich, aby sme správne odpovedali na otázku: *Je Božia vôľa, aby všetci hovorili jazykmi?*

## JAZYKY AKO ZNAMENIE PRE NEVERIACICH

Tento prvý druh daru jazykov je určený pre verejnú službu. Slovom verejný myslím službu človeku alebo skupine ľudí. Pavol o tomto druhu jazykov hovorí:

„A jazyky nie sú znamením pre veriacich, ale pre neveriacich.“  
(1 Korintánom 14:22, Ekum. pr.)

Tento dar jazykov sa objaví vtedy, keď Duch Svätý prekročí náš intelekt a dá nám schopnosť hovoriť iným, reálne existujúcim jazykom, ktorý sme sa predtým neučili a ktorým sami nevieme hovoriť. Tento dar je udeľovaný podľa vôle Božieho Ducha; nemôžeme sa sami rozhodnúť, že budeme tento dar používať a veľmi často sa stáva, že si ani neuvedomíme, že to už robíme. Vieme len to, že hovoríme jazykmi, ale neuvedomujeme si, že hovoríme známym jazykom, ktorý sa niekde vo svete používa.

Uvediem aj príklad. Nedávno som kázal na istom zhromaždení vo veľkej cirkvi v Colorade. Jedna členka môjho tímu sedela počas stretnutia v zadnom rade. Väčšinu času trávila modlitbou a prihováraním sa a vnímala, že Pán od nej chce, aby sa za mňa modlila počas môjho kázania. Celý ten čas si myslela, že sa potichu

modlila v neznámom jazyku (k tomu sa dostaneme neskôr). Po zhromaždení sa k nej otočil muž, ktorý sedel v rade pred ňou, a povedal jej: „Krásne hovoríte po francúzsky a máte dokonalý prízvuk.“

Povedala mu, že nevie po francúzsky.

Udivený jej oponoval: „Učím francúzštinu a počas celého zhromaždenia ste sa za kazateľa prihovárali v dokonalej francúzštine a vo svojej modlitbe ste dokonca aj citovali Písmo. Hneď nato, ako ste odcitovali nejaký verš, povedal, aby sme si Biblie otvorili práve na tom mieste, ktoré ste citovali!“

Nemusím ani dodávať, že ho to nesmierne ohromilo a ju nadchlo. Pre neho to bolo potvrdením, že som skutočne kázal Božie slovo.

Tento druh jazykov sa prejavil na apoštoloch v deň Letníc.

Písmo o tom podáva takúto správu:

„V Jeruzaleme sa práve zdržiavali Židia, zbožní ľudia zo všetkých národov pod nebom. Keď zaznel ten zvuk, zbehol sa veľký dav. Boli zmätení, lebo každý ich počul hovoriť svojou vlastnou rečou. Celí bez seba a v údive si medzi sebou hovorili: Vari nie sú všetci títo, čo hovoria, Galilejčania? Ako je možné, že každý z nás ich počuje hovoriť vo svojej materinskej reči?... [nasleduje zoznam národov, ktorý som vynechal]... my všetci ich počujeme rozprávať o veľkých Božích veciach svojím jazykom.“

(Skutky 2:5-11, Ekum. pr.)

Jazyky sú tu opäť znamením pre neveriacich. Boli znamením pre spomínaného učiteľa francúzštiny ako aj pre vzdelaných ľudí zo všetkých národov v Novej zmluve. Toto znamenie si získalo ich pozornosť a otvorilo im srdcia pre Božie slovo.

Počul som o početných prípadoch, keď veriaci ohlasovali Božie slovo ľuďom v cudzom jazyku, ktorý sa nikdy neučili. Je to znamením, ktoré potvrdzuje zvesť o Božej láske. V každom prípade toto znamenie prináša vždy veľké ovocie.

## JAZYKY URČENÉ NA VÝKLAD

Tento druhý druh daru jazykov je tiež určený na verejnú službu. Ide o nebeské jazyky; nie sú to jazyky používané na zemi. To platí tiež pre všetky druhy jazykov, o ktorých ešte budeme hovoriť.

Môžeš sa teraz pýtať, či sa v nebi hovorí viac než jedným jazykom. Popremýšľaj o tejto možnosti: kniha Zjavenia hovorí, že každému, kto zvíťazí, dá Ježiš v nebi „biely kameň, na ktorom bude napísané nové meno, ktoré nepozná nik, iba ten, kto ho dostane“ (Zjavenie 2:17). A o samotnom Ježišovi sa tam píše: „Jeho oči boli ako plameň ohňa, na hlave mal mnoho diadémov; napísané mal meno, ktoré nepozná nik, iba on“ (Zjavenie 19:12, Ekum. pr.). Ak tieto mená nebude poznať nik, iba tí, ktorí ich dostanú, potom to znamená len jedno, že v nebi bude viacero rozličných jazykov.

Tento druh jazykov patrí medzi deväť darov Ducha Svätého, ktoré sú vymenované v dvanástej kapitole Prvého listu Korintským. Píše sa tam toto:

„...inému zas rôzne druhy jazykov a inému schopnosť vykladať ich.“

(1 Korintánom 12:10, Ekum. pr.)

Tieto jazyky si nevyžadujú preklad, ale výklad. Prečo? Pretože ide o nebeské jazyky, ktoré nikto na tomto svete nepozná.

Spomínam si na jedno zhromaždenie v Singapure. Pozvali ma, aby som slúžil v jednej z najväčších cirkví v tejto krajine a bola to prvá z mojich mnohých návštev. Než som začal kázať, zástup ľudí

spieval nádherné piesne uctievania. Po nich nastalo ticho. Odrazu jeden muž začal hovoriť nebeským jazykom. Aj keď nemal mikrofón, bolo ho počuť veľmi jasne. Nachádzal sa kdesi na balkóne veľkej sály a každý počul jasnosť a autoritu v jeho hlase akoby zosilňovanom samotným nebom.

Keď hovoril, môj vnútorný človek poskočil radosťou, kým môj vonkajší človek zmeravel v bázni. Zdalo sa mi, akoby mi všetky vlasy stáli v pozore a srdce mi divo bilo v tejto svätej atmosfére. Keď skončil, iný človek podal výklad a slovo, ktoré nám Pán cez neho povedal, bolo presne o tom, o čom som mal v ten večer kázať. Ohromilo ma to. Boh dal nielen mne, ale celému zhromaždeniu potvrdenie, že to, čo som mal kázať, bolo skutočne od neho.

Ak je tento druh jazykov aj vyložený, je veľmi podobný proroctvu. Preto Pavol hovorí: „Lebo väčší je ten, čo prorokuje, než ten, čo hovorí jazykmi – iba ak by to aj vykladal, aby sa budovala cirkev“ (1 Korintánom 14:5, Ekum. pr.). Z tohto verša je zjavné, že ide o taký druh jazykov, ktorý je určený na verejnú službu v cirkvi. Keď sa Pavol pýta, či azda všetci hovoria jazykmi, má na mysli práve tento druh jazykov. Prečítajme si teraz tento verš v kontexte:

„A v cirkvi Boh niektorých ustanovil najprv za apoštolov, po druhé za prorokov, po tretie za učiteľov, potom sú zázraky, potom dary uzdravovať, pomáhať, viesť a dar rôznych jazykov. Sú azda všetci apoštolmi? Sú azda všetci prorokmi? Sú azda všetci učiteľmi? Sú všetci divotvorcami? Majú azda všetci dary uzdravovania? Hovoria všetci jazykmi? Všetci ich vykladajú?“

(1 Korintánom 12:28-30, Ekum. pr.)

Všimol si si, že Pavol hovorí o obdarovaniach pre službu, ktoré Boh ustanovil v cirkvi? Zaiste, *nie všetci* sú apoštolmi, prorokmi, učiteľmi, pastormi, alebo divotvorcami a *nie všetci* majú dar nebeských jazykov alebo ich výkladu. Prečo je to tak? Odpoveď nájdeme v nasledujúcich veršoch:

„A jazyky [jazyky ako znamenie] nie sú znamením pre veriacich, ale pre neveriacich... Keby sa teda celá cirkev zišla na tom istom mieste a všetci by hovorili jazykmi [jazyky na interpretáciu] a prišli by tam jednoduchí ľudia alebo neveriaci, nepovedali by, že šaliete?

(1 Korintánom 14:22-23,

Ekum. pr., dôraz pridaný autorom).

Skôr ako odpoviem, chcel by som ešte poukázať na to, že tieto dva verše jasne odhaľujú rozdiel medzi dvoma druhmi jazykov určenými na verejnú službu. Najprv píše, že jazyky sú znamením pre neveriacich. Ide však o jazyky, ktoré na tomto svete existujú, ale nikdy predtým sme sa ich neučili. Neveriaci, ktorý ten jazyk ovláda, pochopí, že nie je možné, aby sme tým jazykom hovorili, iba ak vďaka zázračnému zásahu Hospodina. Vtedy ide o znamenie pre neveriacich.

Potom Pavol hovorí o zhromaždení celej cirkvi, keď všetci naraz hovoria jazykmi. Teraz má na mysli nebeské jazyky. Viem to podľa toho, že v deň Letníc učeníci hovorili rozličnými pozemskými jazykmi o úžasných Božích dielach. Nebolo potrebné ich tlmočiť, pretože neveriaci rozumeli, čo hovoria. V tomto verši sa však prihovára cirkvi a vysvetľuje im, že nebeské jazyky si vyžadujú výklad, ináč im nik nebude rozumieť. Iste chápeš, že v takom prípade nie je potrebné, aby jazykmi hovorili všetci, ináč by si jednoduchí ľudia alebo neveriaci mysleli, že šalieme.

Odpoveď na otázku „Hovoria azda všetci jazykmi?“ je nakoniec veľmi jednoduchá. Čo sa týka služobných darov v cirkvi, Boh je vo výbere veľmi obozretný, pretože nie je nevyhnutné, aby ich používali všetci. Ale chcem zdôrazniť, že v žiadnom prípade nie je priberčivý alebo skúpy v tom, čo dáva každému veriacemu pre jeho osobné kráčanie s ním. Nasledujúce dva druhy daru jazykov spadajú práve do oblasti nášho osobného vzťahu s Bohom.

## JAZYKY PRE OSOBNÚ MODLITBU

Nasledujúce dva druhy daru jazykov slúžia pre osobnú modlitbu a sú určené pre každého veriaceho. Pavol sa o nich zmieňuje v nasledujúcich veršoch:

„Lebo ak sa modlím jazykmi, modlí sa môj duch, ale moja myseľ je bez ovocia. Čo teda? Budem sa modliť duchom, ale budem sa modliť aj myslou. Budem spievať chválospevy duchom, ale budem spievať aj myslou.“

(1 Korinťanom 14:14-15, Ekum. pr.)

Pavol opisuje tieto jazyky ako modlitbu a nie ako jazyky, ktoré majú byť použité na službu cirkvi. V tej istej kapitole sa tiež píše: „Lebo kto hovorí jazykom, nehovorí ľuďom, ale Bohu“ (1 Korinťanom 14:2). Keď používame predchádzajúce dva druhy daru jazykov, hovoríme neveriacim (jazyky ako znamenie) alebo cirkvi (jazyky na výklad), ale keď sa modlíme jazykmi pre osobnú modlitbu, hovoríme Bohu, nie ľuďom. Vidiš ten rozdiel?

V spomínanom verši Pavol ukazuje dva rozličné spôsoby modlitby. Tým prvým je modlitba myslou, čo by pre mňa znamenalo modliť sa po anglicky. Druhým spôsobom je modliť sa jazykmi, kedy sa vlastne modlí môj duch vedený Duchom Svätým. To isté platí aj pre spievaní piesní chvál a uctievania: „Budem spievať chválospevy duchom, ale budem spievať aj myslou.“

Júda charakterizuje osobnú modlitbu jazykmi týmito slovami:

„Ale vy, milovaní, budujte sami seba svojou presväťou vierou a modlite sa v Duchu Svätom.“

(Júdu 20-21, Ekum. pr.)

Všimni si, že keď sa modlíme jazykmi, budujeme sami seba, kým pri modlitbe jazykmi v cirkvi a pri ich výklade sa buduje a povznáša cirkev (1 Korinťanom 14:5). Oba spôsoby sú veľmi dôležité a Boh po nich rovnako túži.



V nasledujúcej kapitole sa budem hlbšie zaoberať týmto druhom modlitby jazykmi. Zistíš, že je to pre tvoje kráčanie s Bohom nevyhnutné. Túto kategóriu jazykov nazývam „jazykom intimity“.

## JAZYKY AKO MODLITBA PRÍHOVORU

Posledným druhom modlitby jazykmi je modlitba, keď stojíme a prihovárame sa za niekoho v núdzi.

„Tak aj Duch prichádza na pomoc našej slabosti. Veď nevieme ani to, za čo sa máme modliť. Ale sám Duch sa za nás prihovára nevysloviteľnými vzdychmi. Ale ten, čo skúma srdcia, pozná úmysle Ducha, lebo sa prihovára za svätých, tak ako chce Boh.“

(Rimanom 8:26-27, Ekum. pr.)

Niekedy sú chvíle, keď nevieme za čo a ako sa modliť. Mnohokrát neviem, čo prežívajú moji drahí, ale Boží Duch to vie. Moja mama žije na Floride a ja v Colorade. Predstavme si, že by sa ocitla v situácii, keď by potrebovala Božiu pomoc, ale nevedomovala by si to, alebo by sa so mnou nemohla spojiť. Ako by som mohol vedieť, za čo sa modliť, alebo že vôbec potrebuje modlitbu?

Toto slovo sa pre mňa po prvýkrát stalo skutočným ešte počas mojich vysokoškolských štúdií. Bol som veriacim iba dva roky, ale veľmi som túžil iným hovoriť o Ježišovi. Rozbehol som na internáte štúdium Biblie zamerané na vysokoškolských študentov. Tieto stretnutia ich navštevovalo okolo šesťdesiat. Raz som vyučoval o Duchu Svätom. Jednoducho sme prechádzali Písmom a ja som im ukazoval, aká je Božia vôľa. Bolo tam aj jedno dievča, ktorej povedali, že Ducha Svätého prijala automaticky pri znovuzrození a že jazyky sa už nevyskytujú. Aké smutné, že jej učitelia neverili Písmu, ale svojim mentorom, ktorí boli rovnako zaslepení. No keď v ten večer videla, čo o tom hovorí Biblia, uverila a spolu s niekoľkými ďalšími bola ihneď naplnená Duchom Svätým.

Na druhý deň zavčas ráno ma môj spolubývajúci zobudil a povedal mi, že mám návštevu. Rýchlo som sa obliekol a vošiel do vestibulu, kde ma už čakala práve táto mladá žena, ktorej internát bol presne oproti môjmu. „John, prepáč, že som ťa zobudila tak zavčasu, ale nemohla som sa dočkať, kedy ti poviem, čo sa dnes ráno stalo,“ povedala mi s rozžiarenou tvárou.

Rozpovedala mi, ako ju v to ráno o piatej Duch Svätý zobudil a pobádal ju, aby sa modlila. Vedela, že sa niečo deje, a tak si našla tiché miesto a modlila sa v jazykoch. Postupne sa jej modlitba zintenzívnila a cítila, že sa ocitla v duchovnom boji. Opýtala sa Pána, za koho sa teraz vlastne prihovára. Počula len, že je to starší muž, ktorého život je v ohrození. Modlila sa asi hodinu a potom jej do srdca vstúpil pokoj.

O pár minút nato mala jej spolubývajúca, tiež veriaca, súrny telefonát. Dozvedela sa, že jej milovaný starý otec o piatej prekonal ťažký infarkt a len akoby zázrakom prežil. Podarilo sa im ho stabilizovať len pár minút predtým, ako jej zatelefonovali, čo bolo práve vo chvíli, keď dievčina, ktorá mi to rozprávala, vo svojom srdci pocítila pokoj a prestala sa modliť.

Bola veľmi šťastná. Celý svoj kresťanský život počúvala, že jazyky sa už nevyskytujú. O čo všetko prišla len kvôli tomu, že niekto neveril Písmu? Dnes by ste ju už o opaku nepresvedčili. Teraz je už pevne presvedčená, že modlitba v jazykoch je pre nás veriacich nevyhnutná.

Bol som svedkom mnohých podobných príbehov. Najlepším príkladom jazykov ako príhovoru je situácia, ktorá sa prihodila našej austrálskej manažérke Ester. Je úžasnou bojovníčkou v modlitbe a veľkou služobníčkou. Stalo sa to v deväťdesiatych rokoch, keď chodila do biblickej školy. V jedno ráno upratovala a jednoducho zdvihla ruky a povedala: „Pane, dnes sa nemám za čo modliť, tak ak ma potrebuješ, som tu pre teba.“

Zrazu pocítila veľkú ťažobu. Zohla sa a modlitba jazykmi sa jej z úst len tak rinula. V duchu videla jedného Číňana, ktorý kľačal na špinavej podlahe a hýbal rukami, akoby ju umýval. V modlitbe cítila nutkanie volať: „Vstaň! Vstaň! Vstaň!“ Po určitom čase modlitieb pocítila vo vnútri pokoj a vrátila sa k svojej práci.

Približne o päť mesiacov nato prišiel do ich biblickej školy jeden Novozélandčan, ktorý pôsobil ako misionár v Číne. Porozprával im príbeh istého čínskeho pastora, ktorý sa spolu s iným pastorom dostal do väzenia. Jeden z pastorov povedal tomu druhému, že vníma, že Boh ho chce z väzenia vyslobodiť. S týmito slovami v srdci sa rozišli za svojimi povinnosťami.

Krátko nato sa dozorca rozhodol všetkých väzňov poslať späť do ciel, okrem onoho pastora, ktorý mal ostať v miestnosti a umývať podlahu. Ako tam tak sám pracoval, zrazu začul naliehavý hlas hovoriť: „Vstaň! Vstaň! Vstaň!“ Nemohol ho ignorovať, a tak vstal a podišiel k dverám. Na jeho veľké prekvapenie boli otvorené a on sa nepozorovane dostal zo stráženého väzenia a keď sa dostal von, rovno pred dverami stál taxík. Nastúpil doň a odišiel.

Ester to veľmi rozrušilo, lebo si myslela, že by to mohlo súvisieť s jej modlitbou spred pár mesiacov. A tak šla rovno za misionárom (ktorého nikdy predtým nevidela) a zistila, že sa to stalo presne v deň, keď si túto modlitbu poznačila do svojho modlitebného zápisníka.

Aj jeden z vedúcich tejto biblickej školy pristúpil k Ester a misionárovi. Spomenul si, že aj jemu pred niekoľkými mesiacmi Duch Svätý na srdce vložil bremeno, aby sa modlil za muža v núdzi. Keď sa náhlivo modlil v jazykoch, tiež živo videl Číňana vo väzení. Misionár vytiahol skupinovú fotografiu danej čínskej cirkvi a vedúci biblickej školy ukázal na muža, ktorého videl počas modlitby v jazykoch. Nemusím ani dodať, že šlo o toho pastora z väzenia!

Ester si potom s vedúcim biblickej školy porovnali zápisky vo svojich modlitebných denníkoch a zistili, že dátum sa zhoduje! Boh im obom potvrdil, že ich poslušnosť v modlitbe zohrala dôležitú úlohu pri vyslobodení tohto muža z väzenia.

### KOMU BUDEME VERIŤ?

Čo ak by si Ester z Austrálie povedala, že jazyky umŕkli, keď vznikla Biblia? Čo ak by ju naučili, že jazyky tu nie sú pre každého? Koľkí teraz prichádzajú o veľa len kvôli tomu, že skôr uverili učeniu človeka než tomu, čo hovorí Biblia?

Počas mnohých rokov svojej služby som sa stretával a stále sa stretávam s niečím, čo ma veľmi trápi, a to je fakt, že tak veľa kresťanov interpretuje Božie slovo cez svoje skúsenosti, namiesto toho, aby Božiemu slovu dovolili, aby ono diktovalo ich skúsenosti. Boh nie je obmedzený našimi skúsenosťami a zážitkami, je omnoho väčší!

V čase, keď som hľadal spôsob, ako byť naplnený Duchom, stretol som veľký počet kresťanov, ktorí sa ma s dobrým úmyslom pokúšali od jazykov odradiť. Niekoľko mesiacov potom, čo som prijal Ježiša za svojho Pána, ma vzali na stretnutie vedúcich tímu, ktorý slúžil študentom na našom vysokoškolskom internáte. Bol to práve tento tím, ktorý vydal evanjelizačnú brožúrku, ktorá ma priviedla k spaseniu a za to im budem navždy vďačný.

Avšak na tomto stretnutí som utrpel poriadny šok. Vedúci tímu požiadal každého, aby povedal, za čo sa počas daného semestra najviac modlí. Jeden chalan povedal, že sa modlí, aby jeho priemer neklesol pod „B“. Iný povedal, že sa modlí za to, aby bol jeho spolubývajúcí spasený. Potom prišiel rad na mňa a ja som jednoducho povedal: „Chcel by som prijať Ducha Svätého tak, ako sa o tom píše v Biblii, keď apoštoli hovorili jazykmi.“

Všimol som si, že moje slová vedúceho dosť znervóznil. „John, po stretnutí sa o tom pohovárime,“ dodal vecne.

Ten rozhovor sa však nikdy neuskutočnil. Môj spolužiak, ktorý ma priviedol k Pánovi, si ma totiž zavolať bokom a povedal mi: „John, oni neveria v modlitbu jazykmi.“

Ako novoobrátený kresťan som naňho s úžasom pozrel: „Čo? Oni neveria tomu, čo sa píše v Biblii?“

To mi pripomenulo mojich devätnásť rokov strávených v cirkvi, kde ma učili, že nemám čítať Písmo, ale počúvať našich pastorov, ktorí ho vysvetľovali. Celý ten čas som si myslel, že smerujem do neba, kým v skutočnosti som mieril do pekla. A tak keď som prostredníctvom môjho spolužiaka našiel v Písme Boží plán spasenia, rozhodol som sa veriť Božiemu slovu, či už mu budem rozumieť alebo nie! To je bázeň pred Hospodinom a bázeň pred Hospodinom je začiatkom porozumenia (pozri Žalm 111:10).

### POŽEHNANÝ ALEBO NEVEDOMÝ

Mám dobrú správu: Božou vôľou je, aby si bol naplnený Duchom Svätým a aby si sa modlil nebeskými jazykmi! Ak chceš počuť, ako Boh k tebe volá, prečítaj si nasledujúci verš:

„Chcem však, aby ste všetci hovorili jazykmi.“

(1 Korinťanom 14:5, Ekum. pr.)

Možno si povieš: „To sú len Pavlove slová adresované veriacim v Korinte.“

Nie, jasne nám predsa bolo povedané, že „proroctvo nikdy nepovstalo z vôle človeka“ (2 Petrova 1:20), a že „celé Písmo je Bohom vnuknuté“ (2 Timoteovi 3:16). Jednoucho povedané, nie

sú to Pavlove slová Korint'anom, ale Hospodinove slová pre nás, veď Božie slovo je živé a večné (pozri 1 Petrova 1:23). Je to Boh, kto svojim deťom hovorí: „Chcem však, aby ste všetci hovorili jazykmi.“

Nikdy neprijmeš požehnanie z niečoho, čomu neveríš. Opätovne chcem zdôrazniť: Boh nie je dojatý naším zdôvodňovaním, potrebami či pocitmi, ale našou vierou. Ježiš ľuďom stále hovoril: „Nech sa ti stane podľa tvojej viery.“ Viera jednoducho verí, že Boh urobí to, čo zaslúbil. Viera pochádza z počutia Božieho slova, nie z nesprávnych názorov ľudí.

Je nesmierne dôležité, aby sme učili pravdu a verili pravde, než aby sme sa spoliehali na skúsenosti. Skúsenosť vynikajúco potvrdzuje pravdu, ale nemala by byť učiteľkou pravdy. Naším učiteľom je Duch Svätý a on nikdy nepovie nič, čo by bolo v protiklade s písaným Božím slovom. Keď uveríme Božiemu slovu, budeme mať aj skúsenosť. U mnohých je to však obrátene: najprv chcú niečo zažiť a až potom veriť. Práve o tom hovoril Ježiš Tomášovi. Máme možnosť si vybrať: buď budeme svoju vieru stavať na skúsenostiach iných, alebo na Slove Hospodina, o ktorom je napísané:

„Boh nie je človek, aby klamal, nie je syn človeka, aby ľutoval.  
Povie azda a nespraví? Sľúbi a nesplní?“

(Numeri 23:19, Ekum. pr.)

Duch Svätý nakoniec ohľadom modlitby jazykmi hovorí všetkým nám: „Nechcem, bratia, aby ste rozprávali v nevedomosti o duchovných daroch“ (1 Korint'anom 12:1, Ekum. pr.). Ďalej pokračuje a hovorí o tom, čomu sme sa venovali v tejto kapitole. Na konci dodáva:

„Kto to však nevie, nech nevie.“

(1 Korint'anom 14:38, Ekum. pr.)

Inými slovami, Duch nám cez Pavla hovorí: „Jasne som vám povedal, aká je moja vôľa ohľadom jazykov. Ak sa rozhodnete byť

nevedomí, tak aj takými budete a nespoznáte požehnanie mojej starostlivosti.“ Som si istý, že ho trápilo, že musel Pavla viesť k tomu, aby to napísal, ale predvídal, že o mnoho rokov sa táto téma stane predmetom diskusie (čo v časoch ranej cirkvi ani neprichádzalo do úvahy).

So smútkom dodáva, že môžeme zotrvať vo svojej nevedomosti. Ak sa však rozhodneme takto žiť, dáva nám na záver posledný pokyn:

„Nezabráňujte hovoriť jazykmi.“

(1 Korint'anom 14:39, Ekum. pr.)

Je to varovanie, že ak niekto vystupuje proti jazykom, dostáva sa do priamej neposlušnosti voči Hospodinovi. Boh vedel, že v posledných dňoch budú niektorí buď z nevedomosti, alebo tvrdohlavosti hovoriť jeho ovečkám, že jazyky umíkli, alebo že nie sú od Boha.

Modlím sa, aby si v nasledujúcej kapitole videl, ako sa Boh stará o svoje deti a aby si objavil nádherný jazyk intimity, ktorý Duch Svätý dáva tým, čo veria.

*(Poznámka: Ak si ešte nebol naplnený Duchom Svätým, nalistuj si Dodatok B; rád by som ťa cezeň viedol k jeho prijatiu.)*

## OTÁZKY NA ŠTÚDIUM

1. V úvodnej časti tejto kapitoly sa autor zmienil o svojej viere počas vysokoškolského štúdia. Opísal nový život, ktorý prijal a zároveň povedal, že cítil, že mu i napriek usilovnému čítaniu Písma niečo chýbalo. Zažil si, alebo zažívaš, niečo podobné?
2. Ako táto kapitola ovplyvnila tvoj pohľad na modlitbu jazykmi? Ako na teba vplýva fakt, že Božou vôľou je, aby si bol naplnený Duchom Svätým a hovoril nebeskými jazykmi?
3. Túto knihu si sa rozhodol čítať z istého dôvodu – nejaká udalosť alebo skúsenosť ťa podnietili k tomu, aby si hľadal spôsob, ako sa priblížiť k Bohu. Mohol by ťa priviesť k sebe prostredníctvom toho, čo práve čítaš? Mohol by byť dar jazykov pre tvoju osobnú alebo príhovornú modlitbu ďalším krokom na tvojej ceste s Pánom?



# KAPITOLA DVANÁSTA

## JAZYK INTIMITY



Božia múdrosť je pre ľudskú myseľ  
ako hlboká voda a záhada.

**N**apísal som to už mnohokrát, ale chcem, aby sa to v hĺbke tvojho bytia stalo realitou, a preto to budem aj naďalej opakovať: *Boh vášnivo túži po intímnom vzťahu s tebou.* Prahne po spoločenstve s tebou. Netúži po obyčajnom vzťahu, chce, aby váš vzťah bol hlboký a aby prekvital.

### KOMUNIKOVAŤ S BOHOM NA JEHO ÚROVNI

Aby sa takýto prekypujúci vzťah stal realitou, Boh nám umožnil komunikovať s ním na jeho úrovni! Dovoľ mi vysvetliť to. Písmo nám hovorí:

„Lebo kto hovorí jazykom, nehovorí ľuďom, ale Bohu.“

(1 Korinťanom 14:2, Ekum. pr.).

Vieme, že Pavol na tomto mieste nehovorí o jazykoch určených na verejnú službu, pretože vtedy hovoríme iným ľuďom Božie slovo v takom jazyku, ktorému sami nerozumieme. V tomto verši sa Pavol dotýka našej osobnej modlitby a komunikácie s Bohom. Keď sa modlíme *jazykmi*, hovoríme priamo Bohu, nie ľuďom. Pavol tiež napísal: „Tak aj Duch prichádza na pomoc našej slabosti. Veď nevieme ani to, za čo sa máme modliť“ (Rimanom 8:26, Ekum. pr.). V komunikácii s Bohom nám môžu brániť dve prekážky: po prvé, nevieme za čo sa máme modliť a po druhé, nevieme ako.

Najlepšie to vystihuje nasledujúci príklad. Ak by som vstúpil do kancelárie prezidenta Spojených štátov, mohol by som s ním komunikovať na jeho úrovni? Samozrejme, *nie*. Musel by sa znížiť na moju úroveň chápania, pretože o štátnych záležitostiach (vrátane otázok bezpečnosti, ktoré nie sú verejnosti prístupné) vie toho omnoho viac než ja. Pozná veľa plánov a projektov spolu s prísne tajnými informáciami a kódmi, ktoré ak by sa dostali do nesprávnych rúk, mohli by ohroziť národnú bezpečnosť.

Niečo podobné sa odohráva, keď vchádzam do kancelárie Kráľa vesmíru – do jeho trónnej dvorany. Ak by som sa modlil len na základe svojho intelektu, naša komunikácia by bola značne obmedzená! Nemôžem s Hospodinom komunikovať na jeho úrovni, pretože vie nepomerne viac ako ja. Preto sa naša komunikácia musí znížiť na úroveň môjho chápania. Podobne ako to bolo v príklade s prezidentom, Boh vie omnoho viac ako my o záležitostiach vesmíru, vrátane tajomstiev, ktoré sú pre nás z rôznych príčin neprístupné. Jedným z dôvodov je, aby sa nedostali do nesprávnych rúk. Pavol sa o tom jednoznačne vyjadruje v Prvom Liste Korintským:

„...hlásame v tajomstve skrytú Božiu múdrosť, ktorú Boh pred vekmi určil nám na slávu. Nikto z kniežat tohto veku ju nepoznal; veď keby ju boli poznali, nebolí by ukrižovali Pána slávy.“

(1 Korintánom 2:7-8, Ekum. pr.)

Hoci sa tento text vzťahuje najmä na múdrosť ukrižovania, zmŕtvychvstania a oslávenia Pána Ježiša, je to len jeden z príkladov, kedy Boh dozrel na to, aby sa jeho múdrosť nedostala do nesprávnych rúk. Ale sú aj ďalšie príklady (pozri Matúš 7:6). Písmo nám hovorí, že sme vo vojne a nepriatelia, proti ktorým bojujeme, sú kniežatstvá, mocnosti, vládcovia temného sveta a nadzemskí duchovia zla (pozri Efežanom 6:12). V každej vojne musí medzi vojakmi bojujúcimi na jednej strane existovať tajná komunikácia. To isté platí aj pre Veliteľa Božej armády a jeho vojakov. Aký úžasný spôsob tajnej komunikácie nám dal Hospodin pre dobro kráľovstva a našu ochranu. Keď sa modlíme jazykmi, nepriateľ nemá ani potuchy, o čo prosíme nášho Otca. Démonické sily sa môžu pokúšať vymyslieť plán, ako zaútočiť na nás alebo našich drahých, ale keď sa modlíme jazykmi, odrazu sa na ich prekvapenie objavia anjelské šíky. A tak démoni v strachu utekajú skôr, než stihli svoje útoky doviest' do úspešného konca.

### HLAVNÝ CIEĽ

Modlitba jazykmi neslúži len na to, aby sa dôležité informácie nedostali do nesprávnych rúk. Jej hlavným cieľom je dôverný vzťah. S manželkou sme spolu už tak dlho a stali sme sa takými blízkymi, že sme si rozvinuli vlastný spôsob komunikácie. V miestnosti plnej ľudí mi dokáže povedať niečo, čomu by nik iný neporozumel. Vytvorili sme si jazyk intimity. Nedeje sa to len medzi manželmi, ale aj v blízkych vzťahoch, napríklad medzi dobrými priateľmi, dlhoročnými kolegami a aj vojakmi, ktorí spolu bojovali a podobne. Vytvorili si vlastný jazyk priateľstva, ktorý je úplne jedinečný.

Podobným spôsobom nám Boh dal možnosť komunikovať s ním na hlbokej úrovni; na úrovni, ktorá presahuje naše chápanie. Žalmista to predvídal a napísal: „Hlbina hlbine ozýva sa na hukot tvojich vodopádov“ (Žalm 42:8, Ekum. pr.). Táto komunikácia je prirovnaná k vodopádom. Ježiš povedal, že z nášho vnútra potečú „prúdy živej vody... To povedal o Duchu Svätom, ktorého mali prijať tí, čo v neho uveria“ (Ján 7:38-39, Ekum. pr.). Naše intímne

spoločenstvo s Pánom je pripodobnené k prúdom živej vody. Je úžasné premýšľať o veciach, ktoré nám Duch Svätý daroval.

Objavujme spolu ešte krajšie veci. Pavol o veriacom, ktorý sa modlí jazykmi, povedal:

„Nikto mu totiž nerozumie, mocou Ducha hovorí tajomstvá.“  
(1 Korintánom 14:2, Ekum. pr.)

Čo Pavol myslel tými *tajomstvami*? Ide o grécke slovo *mysterion*. Odborník na novozmluvnú gréčtinu, W. E. Vine o tomto slove píše: „V Novej zmluve toto slovo neoznačuje tajomné (tak ako v angličtine), ale skôr to, čo nemožno poznávať iba prostredníctvom nášho vnímania, ale len za pomoci Božieho zjavenia a spoznajú ho ...iba tí, ktorých osvieti Duch Svätý. V bežnom význame slovo „tajomstvo“ odopiera možnosť odhalenia, kým v Písme označuje zjavenú pravdu.“

Tu sa nám odkrýva jedna z mnohých výhod modlitby jazykmi. Boh Duch Svätý vie, čo si Ježiš a Otec myslia, pretože sú jedno. Tiež vie, čo nám chýba, veď je naším neustálym spoločníkom. Tak pôsobí ako prostredník tým, že nám dáva slová v nebeskom jazyku, aby sme mohli komunikovať dokonalým spôsobom. Aké obdivuhodné! Možno si myslíš: *ale ja nerozumiem, čo hovorím, keď sa modlím jazykmi*. Áno, a preto Pavol hovorí:

„Preto ten, kto hovorí jazykmi, nech sa modlí, aby vykladal. Lebo ak sa modlím jazykmi, modlí sa môj duch, ale moja myseľ je bez ovocia.“

(1 Korintánom 14:13-14, Ekum. pr.)

Či už teda ide o prosbu, príhovor alebo jednoducho rozhovor s Bohom, ak požiadam Ducha Svätého o osvietenie mojej mysle, aby som porozumel, čo sa môj duch modlí, urobí to! Vtedy sa zo spoločenstva nebude tešiť len môj duch, ale aj moja duša.

## SPRAVOVANIE ZVERENÝCH TAJOMSTIEV

Pri stretnutiach s Hospodinom som veľakrát prijal zjavenie z Písma, ktoré akoby zrazu ožilo. Sú pravdy, o ktorých som počas svojej mnohoročnej služby kázal a písal. No je ešte aj veľa takých, ktoré som vo svojich kázaniach nespomenul.

Možno sa pýtaš, prečo som o nich doteraz nehovoril. Pretože ešte nenastal ten správny čas, prípadne Boh chcel svojmu ľudu zdôrazniť niečo iné. Keď vystupujeme ako veľvyslanci kráľovstva, musíme mať na pamäti, že hovoríme ako Boží proroci. Sú veci, o ktorých chce, aby sme hovorili a sú zasa iné veci, o ktorých v určitom čase máme mlčať.

Nikdy nezabudnem, že túto pravdu som sa naučil veľmi tvrdým spôsobom. Túžil som sa stretnúť s istým Božím mužom, ktorý bol v danej časti sveta veľmi známy. Počul som o jeho službe, obdivoval som ho a chcel som sa s ním zoznámiť. Jeden pastor nám dohodol schôdzku. Veľmi som sa na to stretnutie tešil. Vybrali sme sa na večeru – pastor, onen Boží služobník, ja a naše manželky. Počas večere som hovoril o zjaveniach, ktoré som prijal. Chcel som na toho muža urobiť dojem, a tak som vyberal len tie najhlbšie veci. (V tej chvíli som si to neuvedomoval. Až neskôr som pochopil svoje pravé motívy. Aké nezrelé...)

Po večeri nás do hotela odviezol pastor, ktorý stretnutie zorganizoval. S manželkou sme boli obaja vyčerpaní, bol to veľmi dlhý deň. A hoci som bol na smrť unavený, vnímal som vo svojom duchu nepríjemný pocit. Vedel som, že Pán chce, aby som sa ešte modlil, a tak som Lise povedal, aby si šla ľahnúť bezo mňa. Potom som vyšiel na balkón. Hneď som počul, ako mi Duch Svätý stroho povedal: „Takže kráľ dnes ukázal všetky svoje poklady!“

Zovrelo mi hrdlo, bol som úplne šokovaný a zahanbený. Vedel som, že Duch Svätý hovoril o Ezechiášovej chybe. Chcel urobiť dojem na svoju návštevu a „ukázal im klenotnicu, striebro a zlato, balzamy

a vzácny olej i celú svoju zbrojnicu, ako aj všetko, čo na nachádzalo v jeho pokladniciach. Nebolo veci, ktorú by im nebol ukázal vo svojom paláci a v celom svojom kráľovstve.“ (Izaiáš 39:2, Ekum. pr.)

Potom k nemu prišiel prorok Izaiáš a predniesol mu Hospodinovu výčitku. Cítil som sa úplne rovnako. Vedel som, že všetky Božie pravdy a poklady, ktoré mi Pán ukázal, som dnes spomenul preto, aby som na toho muža urobil dojem.

Boh mi prísne povedal: „Synu, neukázal som ti svoje vzácne pravdy nato, aby si ich vytáral, keď ti to bude najlepšie vyhovovať. Nedostal si ich preto, aby si iných zaujal! Si správcom toho, čo som ti zjavil, a nebudeš o tom hovoriť, kým ťa nevyzvem.“

Rýchlo som činil pokánie a poprosil o odpustenie a bremeno zo mňa okamžite opadlo a mohol som ísť spať v pokoji. Jeho milosť je úžasná!

Ak sme rozumní, tak si za blízkych priateľov volíme takých ľudí, ktorí naše intímne veci len tak niekomu nevyblabocú. Blízki priatelia veľmi rozumne nakladajú s tým, čo o sebe navzájom vedia. Ak to priateľ opakovane porušuje, prestaneme sa s ním zdieľať, pretože vidíme, že tieto veci nie sú pre neho vzácne. To isté platí aj o Božích tajomstvách. Ak chceme, aby s nami zdieľal, čo má v srdci, musíme byť citliví na to, kedy a čo máme povedať.

## ČERPANIE BOŽEJ MÚDROSTI

Keď sa modlím jazykmi, ľahko mi na myseľ prichádzajú myšlienky, zjavenia, múdrosť alebo kázania. Mohol by som to prirovnať k uväzneným bublinkám vzduchu kdesi v hĺbke oceánu, ktoré sa náhle uvoľnia a vynárajú sa na povrchu. Myšlienky ako bublinky vychádzajú z môjho vnútorného človeka a vynoria sa v mojej mysli. Písmo nám hovorí:

„Dych človeka *je* sviecou Hospodinovou, ktorá spytuje všetky vnútornosti jeho života.“

(Príslovia 20:27, Roh. pr.)

Musíme stále pamätať na to, že Duch Svätý sa neprihovára našej myšli, ale nášmu duchu. Duch je tou časťou našej bytosti, ktorú osvecuje. Keď sa modlíme v Duchu a prosíme o výklad, Božia múdrosť a rada stúpajú z našich sŕdc do sféry mysle. V Písme stojí:

„Rada v srdci človeka je ako hlboké vody, ale rozumný muž z nej načerpá.“

(Príslovia 20:5, Ev. pr.)

Čo je rada? Je to múdrosť aplikovaná na konkrétnu situáciu. Prečo chodia ľudia k poradcom? Po múdrosť, ktorú potrebujú v určitých okolnostiach.

Písmo hovorí, že čerpať ju dokáže iba rozumný človek, alebo ten, kto pozná zámery „Radcu“. Duch Svätý pozná všetky tajomstvá (nezjavená rada, poznanie a múdrosť) kráľovstva. Znovu si prečítaj Ježišovo zvolanie:

„Kto verí vo mňa, zakúsi, čo hovorí Sväté Písmo: Prúd živej vody bude vytekať z jeho vnútra. Hovoril o Svätom Duchu, ktorého mali prijať tí, čo v neho uverili.“

(Ján 7:38-39, pr. Nádej pre každého)

Podľa Knihy prísloví sú tým prúdom vody Božie tajomstvá a rada a Ježiš jednoducho poukazuje na to, že ich zdrojom je Boží Duch. On je prameňom živej vody (pozri Jeremiáš 2:13). Teraz si pozorne prečítaj Pavlove slová:

„... hlásame v tajomstve skrytú Božiu múdrosť [alebo *radu*]... aby sme poznali, čo nám Boh daroval. O tom aj hovoríme, nie však naučenými slovami ľudskej múdrosti, ale tými

slovami, ktoré učí Duch; a tak duchovné veci vysvetľujeme duchovne.“

(1 Korinťanom 2:7, 12-13,  
Ekum. pr., dôraz pridaný autorom)

Božia múdrosť alebo rada je hlbokou vodou a často je pre ľudskú myseľ tajomstvom. A predsa, Ježiš nám hovorí, že živá voda bude vytekať pôsobením Ducha Svätého. Ako? Pavol jasne píše:

„Lebo kto hovorí jazykom, nehovorí ľuďom, ale Bohu. Nikto mu totiž nerozumie, mocou Ducha hovorí *tajomstvá*.“

(1 Korinťanom 14:2,  
Ekum. pr., dôraz pridaný autorom)

Áno, práve takto môže rozumný človek čerpať rady od Boha. Koľkokrát sa mi stane, že v Písme narazím na pasáže, ktoré ma mäťú, trápia ma nezodpovedané otázky, ktoré sú pre mňa *záhadou* či *tajomstvom*. Väčšinou jednoducho poviem: „Duchu Svätý, nerozumiem tomu, mohol by si mi to, prosím, vysvetliť.“ Potom sa modlím jazykmi a buď v tej chvíli alebo trošku neskôr, keď sa prestanem modliť a odídem z miestnosti, v mojej mysli sa vynorí porozumenie skrytej pravde. Je to úžasné!

Veľakrát sa mi počas písania stáva, že sa dostanem do slepej uličky. Nevieam, ktorým smerom sa ďalej uberať. Vtedy vstanem zo stoličky, začnem sa modliť jazykmi a o niekoľko minút sa predomnou otvorí priepasť múdrosti a môžem v písaní pokračovať aj niekoľko hodín.

Keď som bol slobodný, bolo pre mňa *záhadou* (tajomstvom), ktorú ženu si mám vybrať za manželku. Keď som sa už stal kresťanom, páčili sa mi tri dievčatá, ale po istom čase strávenom na modlitbách, som vedel, že mi Duch povedal jednoznačné „nie“ na všetky tri. Potom som spoznal Lisu a celý mesiac som sa každý deň pol hodiny modlil jazykmi za náš vzťah. Boh mi vtedy jasne povedal, aby som v ňom pokračoval a rozvíjal ho. Musím ale povedať, že ešte



predtým, ako mi to potvrdil, som si bol úplne istý, že Lisa je tá pravá, pretože som počas modlitby jazykmi pociťoval pokoj.

Boli chvíle, keď som vôbec nerozumel tomu, čo sa dialo v mojom živote alebo v živote niekoho blízkeho. Bola to pre mňa *záhada*. Vtedy som jednoducho poprosil Ducha Svätého, aby mi vo svojej múdrosti ukázal svoj pohľad na tieto okolnosti. Ak chcel, aby som to vedel, vždy mi po krátkej modlitbe jazykmi dal odpoveď.

Stalo sa, že niekto z mojej rodiny potreboval modlitbu, ale ja som o tom nevedel. No Duch Svätý ma viedol k tomu, aby som sa za tohto člena mojej rodiny modlil jazykmi a neskôr som sa dozvedel, ako mu Boh pomohol alebo ho ochránil pred nebezpečenstvom.

*Záhady* či *tajomstvá* sú veci ukryté pred naším prirodzeným zmýšľaním. Môže ísť napríklad o to, kam mám chodiť do zboru, do akej služby sa zapojiť, aký dom si kúpiť, ako sa účinne modliť za prezidenta a iných predstaviteľov krajiny, alebo ako sa účinne modliť za svojho pastora. Ako iste vieš, zoznam by mohol byť nekonečný.

#### POKOJ PLYNÚCI Z POZNANIA BOŽIEHO SMEROVANIA

Tou najväčšou *záhadou*, ktorá ťaží väčšinu veriacich, je otázka smerovania ich života. Preto aj najčastejšie vyhľadávame pomoc poradcu. Mám však pre teba skvelú správu! Už sa nikdy viac nebudeš musieť znovu znepokojovať kvôli tomu, čo máš robiť. Boh zaslubuje: „Ak sa však niekomu z vás nedostáva múdrosti [ohľadom toho, čo má robiť], nech prosí Boha, ktorý dáva štedro a bez výčítiek“ (Jakub 1:5, Ekum. pr.). A môžeme prosiť dokonalým spôsobom. Ako? Modlitbou v jazykoch. Neraz som sa ocitol v riadnej kaši a netušil som, ako sa z nej dostať. Tak som sa modlil jazykmi a zakaždým sa v mojom srdci vynorila inšpirovaná myšlienka, múdrosť, ktorú som v danej chvíli potreboval.

Takýmto spôsobom funguje naša služba už niekoľko rokov. Keď som si nebol istý, ktorým smerom sa vybrať, modlil som sa určitý čas jazykmi a zrazu sa mi v mysli začali vynárať vnuknuté myšlienky. Spolu s manželkou sme začali našu službu pred mnohými rokmi a každé dôležité rozhodnutie, ktoré sme urobili, prišlo cez modlitbu v Duchu. Dnes máme viac než tridsať zamestnancov v pobočkách na troch kontinentoch. Boh nám dal výsadu dotýkať sa jeho Slovom a prítomnosťou miliónov sŕdc. Za štrnásť rokov sme si ani raz nemuseli požičiavať peniaze a dnes máme značný hmotný i personálny potenciál, vďaka čomu môžeme účinne slúžiť Božiemu ľudu. To všetko vyplýva z Božích slov:

„Ja som Hospodin, tvoj Boh. Učím ťa, čo ti osoží, vediem ťa po ceste, ktorou máš ísť. Keby si si všímal moje rozkazy, tvoj pokoj by bol ako rieka a tvoja spravodlivosť ako morské vlny.  
(Izaiáš 48:17-18, Ekum. pr.)

Môžem úprimne povedať, že náš pokoj naozaj plynie ako rieka. Boli však aj časy, keď sa zdalo, že za daných okolností by sme mohli podľahnúť panike. No po modlitbe v jazykoch a odovzdaní nášho diela Hospodinovi, sme boli naplnení pokojom. Ohľadom modlitby jazykmi čítame:

„Nezrozumiteľnou rečou a cudzím jazykom bude hovoriť tomuto národu ten, čo im hovoril: Tu je odpočinok, dožičte pokoj unavenému, tu je úľava!“  
(Izaiáš 28:11-12, Ekum. pr.)

Tí, ktorým chýba pokoj, nemôžu nájsť odpočinok. Odpočinok, o ktorom sa hovorí v tomto texte, je dôsledkom pokoja, čo plynie ako rieka. Mohol by som o tom spomenúť viacero svedectiev, ale prišla mi na myseľ jedna konkrétna skúsenosť, keď bolo ľahké stratiť všetok pokoj, pretože som sa ocitol v zdanlivo bezvýchodiskovej situácii. Stalo sa to, keď som cestoval do Mexika, aby som tam kázal na evanjelizačnom zhromaždení. Priletel som do Monterey na večerné zhromaždenie, ktoré sa malo konať vo veľkej sále v centre

mesta. Celý deň som sa modlil jazykmi a v duchu som videl, ako jasný lúč svetla dopadal na strechu sály, v ktorej sa mala konať bohoslužba. Hospodín mi v srdci povedal: „To je moja sláva, ktorá sa dnes večer zjaví.“

Večer sme spolu s pastorom, ktorý toto stretnutie organizoval, s nadšením prišli do sály. Ľudia z jeho cirkvi odvedli riadny kus práce pri prípravách zhromaždenia. Keď sme dorazili na miesto pätnásť minút pred začiatkom, všimol som si, že k pastorovi pristúpil nahnevany muž s dvomi ozbrojenými ochrankármi. Rozprávali sa po španielsky a tón jeho hlasu nebol práve najmilší. Potom mi pastor povedal: „John, dnes nebudeš môcť kázať.“

„Prečo nie?“ opýtal som sa.

„Tento muž je vysoký vládny úradník,“ vysvetlil mi a pokračoval, „v našej krajine platí zákon, podľa ktorého môže v Mexiku ohlasovať evanjelium iba mexický občan. Málokedy sa dodržiavanie tohto zákona kontroluje, ale on nalieha, aby sme ho poslúchli, lebo ak nie, dostal by si sa do vážnych problémov. Ihneď chce s tebou hovoriť.“

Okamžite som si spomenul na Petra a Jána, ktorým židovskí vodcovia zakázali hlásať evanjelium a predsa ich neposlúchli, pretože vedeli, že by to bolo proti Božiemu slovu. Tak som pastorovi povedal: „Tento muž v žiadnom prípade neprekazí, čo sa má dnes stať, ako mi to v modlitbe ukázal Boh. Bude to mať dopad na vašu cirkev? Pretože ak nie, budem kázať hneď ako odíde. Neprišiel som až sem, aby som tu len nečinne sedel! Ak by to však malo mať pre vás zlé dôsledky, nebudem kázať.“

Odvetil mi: „John, tento muž by mohol našej cirkvi spôsobiť vážne problémy, preto si myslím, že by sme radšej mali spraviť, čo hovorí.“ Uznal som, že pastor má pravdu a podišiel som k tomu mužovi.

Pozrel sa na mňa a drsným hlasom sa ma opýtal: „Hovoríte po španielsky?“

„Nie,“ odvetil som.

„Niečo vám poviem,“ zadíval sa na mňa a pokračoval, „budete hovoriť iba o činnostiach spojených s turizmom.“ Potom sa otočil a prísne sa zhováral s pastormom v španielčine. Jeho ochrankári so zbraňami v rukách sa po celý ten čas na nás pozerali tým najhrozivejším pohľadom. Potom, čo pastora dôrazne varoval, odišiel.

Pastora to otriaslo. Ospravedlnil sa mi, že nebudem môcť slúžiť a odišiel do sály, aby dokončil posledné prípravy na zhromaždenie.

Riadne ho to vyviedlo z miery. Vedel som, že potrebujem radu. Čo by som mal spraviť bolo pre mňa *záhadou*. Vyšiel som zo sály a našiel som miesto, kde som sa mohol modliť. (Bol som v centre mesta, a tak bolo nemožné nájsť úplné súkromie.) Vedel som, že Božiu radu môžem čerpať z modlitby v jazykoch. Prešlo okolo mňa zopár ľudí, ale pomyslel som si, že ma asi len považujú za cudzinca, ktorý sa rozpráva sám so sebou.

Po krátkej chvíli mi počas modlitby jazykmi začal dušu naplňovať Boží pokoj. Pokračoval som ešte asi pätnásť minút, keď sa mi odrazu v srdci vynorila myšlienka: „Odlož Bibliu a povedz týmto ľuďom o najvýznamnejšom Turistovi, aký kedy navštívil Mexiko.“

Od radosti som vyskočil a zvolal: „To je ono, to je ono! Povedal mi predsa, že môžem hovoriť iba o veciach súvisiacich s turizmom! Poviem im o Ježišovi, tom najdôležitejšom Turistovi, aký kedy navštívil Mexiko.“

Rýchlo som sa vrátil do sály. Zhromaždenie už začalo a pastor uvítaval ľudí. Jeho žena, ktorá stála v zadnej časti miestnosti, mi povedala: „John, pastor chce, aby si prišiel dopredu.“

Vystúpil som na pódium, pastor sa na mňa pozrel a pošepol mi: „Boh chce, aby som ti povedal, aby si urobil všetko tak, ako ti nariadil.“

Nato som do mikrofónu povedal: „Priatelia, istý vládny predstaviteľ mi povedal, že môžem hovoriť iba o téme súvisiacej s turizmom. A tak som tu, aby som vám povedal o najvýznamnejšom Turistovi, aký kedy navštívil Mexiko, o Ježišovi.“

Veriaci v hľadisku sa veľmi potešili. Kázal som Božie slovo celých šesťdesiat minút. Na záver som pozval dopredu všetkých, ktorí chceli odovzdať svoje životy Pánovi Ježišovi.

Prichádzali mnohí, keď som si zrazu všimol, že priamo k pódiu zamieril aj jeden policajný dôstojník. Pomyslel som si: *Musím týmto ľuďom pomôcť k spaseniu skôr, než ma zatknú.* Spomenul som si na Petra a Jána, ktorí kázali pri Krásnej bráne a zajali ich skôr, než stihli ľuďom povedať, ako prijať Ježiša. A tak som sa s ľuďmi rýchlo pomodlil modlitbu spasenia. Po modlitbe som si všimol, že policajt prešiel okolo mňa a vošiel do zákulisia. Uľavilo sa mi, pretože som mohol ďalej slúžiť ľuďom, ktorí prišli k pódiu.

Potom som im povedal, že môžu ísť k poradcom, ktorí sa za nich budú ďalej modliť a slúžiť im. Keď začali pomaly odchádzať, všimol som si chromého muža. V srdci som počul hlas Duchu Svätého: „On je prvý, ktorého chcem uzdraviť. Zastav ho a ihneď sa zaňho pomodli.“

Urobil som presne, ako mi povedal, a keď som sa za toho muža pomodlil, povedal som mu: „A teraz odhodte, prosím, barly.“

Pozrel sa na mňa a jeho pohľad mi hovoril, *ja to nedokážem.* Na moje ďalšie naliehanie to však spravil. Chytil som ho za ruku a začali sme spoločne kráčať. Najprv pomaličky, potom zrýchľoval a zrýchľoval, až sme nakoniec spolu bežali.

Všetci v sále začali nadšene jasať. Ľudia sa začali zo všetkých strán hrnúť k pódiu a mnohí boli mocou Ducha Svätého uzdravení. Spomeniem len niektorých. Modlili sme sa za ženu, ktorá bola hluchá a Pán jej otvoril uši. Plakala tak veľmi, až jej slzy úplne premočili blúzku. Boh uzdravil zrak inej ženy a ďalšiu uzdravil z rakoviny.

Potom sme sa modlili za päťročného chlapca, aj ten bol uzdravený. Modlili sme sa za ľudí ešte asi hodinu; bolo to nádherné a mnohí plakali od radosti. V istej chvíli som si všimol, že na pódiu sa objavili ľudia s fotoaparátmi, ale nevenoval som im žiadnu pozornosť.

Na druhý deň ráno som odletel späť do Spojených štátov. O týždeň za mnou priletel pastor z Mexika. Povedal mi: „John, musel som za tebou prísť osobne a o všetkom ti porozprávať.“ Ten vládny úradník poslal na stretnutie dvoch tajných agentov, ktorí ma mali zatknúť v prípade, že by som začal kázať.

Prišli práve, keď som sa modlil za toho chromého. Keď ho videli kráčať, opýtal sa jeden druhého: „Myslíš, že je to skutočné?“

Druhý mu na to odpovedal: „Neviem, ale poďme bližšie a preveríme to.“ Pastor sa o ich rozhovore dozvedel od jedného z uvádzačov, ktorý ich počul zhovárať sa a stále sa zdržiaval v ich blízkosti. Muži pristúpili bližšie a boli svedkami všetkých zázakov. Keď sa tej pani otvorili uši, jeden z nich povedal: „Myslím, že je to skutočné.“

Keď videli aj uzdravenie päťročného chlapca, pozreli sa na seba a jednohlasne zvolali: „Je to reálne!“

Pastor ďalej pokračoval: „John, muži ktorí ťa prišli zatknúť, ťa neskôr poprosili o modlitbu a obaja boli v ten večer spasení!“

Nemusím ani opisovať, ako sme sa v mojej kancelárii obaja nesmierne tešili. To však ešte nebolo všetko. Vytiahol noviny a ukázal

mi článok, ktorý vyšiel na druhý deň po zhromaždení. Autori v ňom písali, že vládni predstavitelia ma opísali ako podvodníka, ktorý nelegálne vyberá od ľudí peniaze, ale oni videli na vlastné oči, ako boli ľudia uzdravení a že žiadne peniaze sa nevyberali. Chcem len dodať, že počas zhromaždenia som cítil, že nemáme vyhlásiť žiadnu zbierku. Za letenku zaplatila naša organizácia. Od hostiteľskej krajiny sme neprijali ani cent.

Aký úžasný je Duch Svätý. Ako by mohol niekto prejsť takouto skúsenosťou bez jeho vedenia? Ak by som sa v ten deň vo svojej izbe a na ulici nemodlil jazykmi, odišiel by som z Mexika sklamaný z toho, že som nenaplnil Boží plán. Pastor by ma nenechal kázať kvôli strachu z vyhrážok vládneho úradníka. Božia múdrosť, ktorá bola pre nás *tajomstvom*, sa však vďaka modlitbe jazykmi zjavila. Mohol som sa prihovárať za pastora v súlade s Božou vôľou, čo viedlo k tomu, že počul Boží hlas a potom mi Pán dal múdrosť, ako mám hovoriť i napriek odporu. Jemu patrí všetka sláva!

Nepriateľ robí všetko pre to, aby sa v cirkvi modlitba v jazykoch neuplatňovala. Bojí sa jej, pretože je to priamy komunikačný kanál medzi Bohom a jeho svätými a démoni nemajú potuchy, čo ním prechádza. Veľakrát sme schopní naše túžby a situácie opísať pomocou nášho intelektu, sú však aj chvíle, keď našu situáciu nedokážeme vtesnať do slov a potrebujeme pomoc Ducha Svätého. Preto nám Pavol hovorí: „Čo teda? Budem sa modliť duchom, ale budem sa modliť aj myslou“ (1 Korintánom 14:15, Ekum. pr.).

## BUDOVANIE VNÚTORNÉHO ČLOVEKA

V poslednom čase mi horí srdce pre to, aby Boží ľud vstúpil do väčšej intimity s Duchom Svätým aj kvôli takým situáciám, ktoré som práve uviedol. Naša odpoveď na jeho volanie po blízkosti bude čoraz dôležitejšia. Nebude stačiť už iba porozumenie Písmu, veď to mali aj farizeji. Musíme nadobudnúť citlivosť na to, čo Boží Duch *hovorí*, nielen na to, čo už *povedal*. Ježiš tak žil. Sám povedal:

„Ja nemôžem nič robiť sám od seba. Súdim [*rozhodujem sa*] ako počujem“ (Ján 5:30, Ekum. pr., dôraz pridaný autorom).

Ježiš žil s veľkou citlivosťou na vedenie a hlas Ducha Svätého a opakovane hovoril o svojej závislosti na Bohu Otcovi: „Syn nemôže nič robiť sám od seba, len to, čo vidí robiť Otca“ (Ján 5:19, Ekum. pr.). A znova: „Slová, ktoré vám hovorím, nehovorím sám od seba, ale Otec, ktorý zostáva vo mne, koná svoje skutky“ (Ján 14:10, Ekum. pr.). Ako jeho nasledovníkom, nám Ján jasne hovorí: „Kto hovorí, že zostáva v ňom, má aj sám žiť tak, ako žil on“ (1Jána 2:6, Ekum. pr.).

Práve tak ako on, aj my máme byť vnímaví na Ducha Svätého. Osobne si myslím, že Boh chce, aby sme boli vnímavejší na jeho kráľovstvo, než na veci, ktoré sa okolo nás dejú v prirodzenom svete. Modlitba jazykmi buduje nášho vnútorného človeka, aby sme boli citlivými na Ducha Svätého. Pavol nám prívukuje:

„Kto hovorí jazykmi, *buduje* seba.“

(1 Korintánom 14:4,  
Ekum. pr., dôraz pridaný autorom)

Grécke slovo pre budovanie je *oikodomeo* a doslovne znamená „*stavať dom*.“ To je zaujímavé, keďže naše telá sú chrámom Ducha Svätého. Pavol nám výslovne hovorí, že sme „Božia stavba“ (1 Korintánom 3:9). Sme jeho domom, a tak keď sa modlíme jazykmi, zväčšujeme príbytok pre Ducha Svätého, dávame mu viac obytného priestoru. Samozrejme, hovoríme to obrazne, nemáme na mysli fyzickú stavbu. W. E. Vine hovorí, že toto grécke slovo „označuje *stavať*, či už doslovne alebo obrazne.“

Keď sa modlíme jazykmi, zväčšujeme svoju schopnosť obsiahnuť v našich životoch Božiu prítomnosť a moc. Posilňujeme tak nášho vnútorného človeka a nechávame sa viesť skôr Božím Duchom ako našou prirodzenou myslou.



Vine dodáva, že toto slovo metaforicky opisuje „podporovanie duchovného rastu a rozvoja charakteru veriaceho“. Podobne sa nám prihovára aj apoštol Júda vo svojej epištole:

„Ale vy, milovaní, budujte sami seba svojou presväťou vierou a modlite sa v Duchu Svätom.“

(Júdu 20, Ekum. pr.)

Sloveso *budovať* v tomto verši je prekladom gréckeho *epoikodomeo*, čo znamená „stavať na niečom“. To opäť naznačuje nepretržité budovanie nášho ducha. Pavol veriacim píše, že sú Božou stavbou, ktorej základ z Božej milosti postavil on tým, že ich priviedol ku Kristovi, ale potom jasne dodáva: „každý nech si dá pozor, ako na ňom stavia“ (1 Korintánom 3:10).

Dnes je duch mnohých veriacich veľmi slabý, pretože nebudujú svojho vnútorného človeka. Vidia skôr svojím prirodzeným zrakom než očami srdca. Skôr uveria tomu, čo počujú fyzickými ušami, než tomu, čo im v srdci hovorí Duch Svätý. Ich život je ovládaný ich vonkajším človekom. Ich vnútorného človeka môžeme prirovnať k niekomu, kto celý deň vysiada na gauči, sleduje televíziu a je zemiakové lupienky. Takíto ľudia možno podávajú skvelé výkony v zamestnaní i v službe, ale svojho vnútorného človeka zanedbávajú. Často mi hovoria: „Prečo vôbec nepočujem Boha?“ Dôvod je veľmi jednoduchý: Boh nekomunikuje s našou hlavou, ale s duchom. Ak nebudujeme svojho vnútorného človeka, nie sme schopní jasne počuť Boží hlas.

Pavol napísal Židom, že im má toho ešte veľa čo povedať, ale nemôže, pretože sú leniví počúvať (Židom 5:11). Niežeby potrebovali sluchové pomôcky, to ich vnútorný človek sa stal necitlivým na duchovné veci, pretože urobili opak budovania. Ich srdcia zleniveli na počúvanie Božieho slova. To platí pre všetkých, ktorí zanedbávajú budovanie svojho vnútorného človeka. Bez silného vnútorného človeka je ťažké napredovať v intimite s Pánom! Preto Pavol smelo vyhlasuje: „Viac hovorím jazykmi ako vy všetci“ (1 Korintánom 14:18). V liste Židom pokračuje:

„Tuhý pokrm je pre dokonalých [*duchovne zreých*], pre tých, čo majú návykom vycvičené zmysly na rozlišovanie dobrého a zlého“

(Židom 5:14,  
Ekum. pr., dôraz pridaný autorom).

Všimni si, že spomína ich zmysly; nemá však na mysli ich fyzické ale skôr vnútorné zmysly. Tiež hovorí, že sa posilňujú cvičením, aby sme vedeli rozlišovať, čo je z Boha a čo zo zlého.

Práve tak ako máme päť fyzických zmyslov, máme aj päť vnútorných zmyslov. Písmo nám ukazuje ich príklady. Pri čítaní nasledujúcich strán sa pýtaj samého seba, či by si niektorú zo spomínaných vecí dokázal svojimi fyzickými zmyslami. To ti pomôže byť si istý, že autori nepíšu o prirodzených zmysloch, ale o duchovných.

## CHUŤ

„*Okúste* a vidzte, že dobrý je Hospodin.“

(Žalm 34:8, Roh. pr., dôraz pridaný autorom)

„Akú sladkú *chuť* má tvoja reč,  
mojim ústam je sladšia ako med.“

(Žalm 119:103, Ekum. pr., dôraz pridaný  
autorom)

„Našli sa tvoje slová a *zjedol* som ich, tvoje slová sú mi rozkošou a radosťou srdca.

(Jeremiáš 15:16,  
Ekum. pr., dôraz pridaný autorom)

## HMAT

„Preto vyjdite spomedzi nich a oddelte sa, hovorí Pán, nečistého sa *nedotýkajte* a ja vás prijmem.“

(2 Korintanom 6:17,  
Ekum. pr., dôraz pridaný autorom)

„Preč, preč, vyjdite odtiaľ! Nečistého sa *nedotýkajte!* Vyjdite spomedzi nich, očistite sa, vy, ktorí nosíte Hospodinove nádoby.“

(Izaiáš 52:11,  
Ekum. pr., dôraz pridaný autorom)

## ČUCH

„Ale vďaka Bohu, ktorý nám v Kristovi vždy dáva víťaziť a na každom mieste skrze nás zjavuje *vôňu* svojho poznania lebo sme Kristovou *vôňou*, príjemnou Bohu uprostred tých, čo získavajú spásu aj medzi tými čo hynú; jedným *vôňou* smrti na smrť, druhým *vôňou* života na život.“

(2 Korintanom 2:14-16,  
Ekum. pr., dôraz pridaný autorom)

„A žite v láske, ako aj Kristus miloval nás a vydal samého seba za nás ako dar a obeť Bohu príjemnej *vône*.“

(Efežanom 5:2, Ekum. pr., dôraz pridaný autorom)

„Dostal som všetko, ba mám hojnosť; som zaopatrený tým, čo som od vás prijal prostredníctvom Epafrodita. Je to príjemná obeť ľúbeznej *vône*, milá Bohu.“

(Filip 4:18-19,  
Ekum. pr., dôraz pridaný autorom)

## ZRAK

„Veď u teba je prameň života. V tvojom svetle *uvidíme* svetlo“  
(Žalm 36:10, Ekum. pr., dôraz pridaný autorom).

„...aby osvietil *oči* vášho srdca, aby ste vedeli, k akej nádeji vás povolal, aké je bohatstvo slávy jeho dedičstva medzi svätými“  
(Efežanom 1:18,  
Ekum. pr., dôraz pridaný autorom).

„Keď mu totiž podriadil všetko, nenechal nič, čo by mu nebolo podriadené. Teraz však ešte nevidíme, že mu bolo podriadené všetko. *Hladíme* však na Ježiša...“  
(Židom 2:8-9,  
Ekum. pr., dôraz pridaný autorom).

„Lampou tela je oko. Ak teda bude tvoje *oko* čisté, celé tvoje telo bude plné svetla. Ale ak tvoje *oko* bude zakalené, celé tvoje telo bude plné tmy. Ak teda svetlo v tebe je tmou, aká veľká bude sama tma!  
(Matúš 6:22-23,  
Ekum. pr., dôraz pridaný autorom).

## SLUCH

„Potom povedal Eliáš Achábovi: Vystúp hore, jedz a pi, lebo *čujem* hukot dažďa.“  
(1Kráľov 18:41-42,  
Ekum. pr., dôraz pridaný autorom)

„Kto má uši na *počúvanie*, nech *počúva*.“  
(Lukáš 14:35, Ekum. pr., dôraz pridaný autorom)

„Kto má *uši*, nech *počúva*, čo Duch hovorí...“

(Zjavenie 2:7, Ekum. pr., dôraz pridaný autorom)

O vnútornom človeku, ktorý otupel a stal sa necitlivým na Božieho Ducha, Ježiš jasne hovorí:

„V podobenstvách im hovorím preto, že pozerajú [*vonkajší človek*], ale nevidia [*vnútorný človek*], počúvajú [*vonkajší človek*], ale nepočujú, nevidia [*vnútorný človek*] a ani nechápu. Plní sa na nich Izaiášovo proroctvo: Budete počúvať a počúvať [*vonkajší človek*], ale nebudete rozumieť [*vnútorný človek*], budete hľadiet a hľadiet [*vonkajší človek*], ale nebudete vidieť [*vnútorný človek*]. Tomuto ľudu otupelo srdce [*vnútorný človek*]: ušami ťažko počujú [*vnútorný človek*] a oči si zažmúriili [*vnútorný človek*], aby očami nevideli [*vnútorný človek*] a ušami nepočuli [*vnútorný človek*], aby srdcom neporozumeli [*vnútorný človek*]...“

(Matúš 13:13-15,

Ekum. pr., dôraz pridaný autorom)

Duchovne zreli ľudia rozvíjajú svoje vnútorné zmysly, aby dokázali rozlišovať duchovné veci – čo je z Boha a čo nie. Tento rozvoj sa dosiahne používaním alebo trénovaním zmyslov. Všetci máme prirodzené zmysly. Niektorí ich majú vyvinuté lepšie, a to vďaka tréningu. Napríklad, sú ľudia, ktorí rozvinuli zmysel chute, aby rozlišovali kvalitu vína. Vďaka cvičeniu vedia pri ochutnávke určiť ročník vína, či šlo o skorý alebo neskorý zber, alebo či v danom roku bol dostatok zrážok.

Iní zase dokážu zrakom posúdiť hodnotu drahých kameňov. Netrénovanému oku by sa daný kameň mohol javiť bezchybný, zatiaľ čo vycvičené oko rozozná kvalitu farby a vybrúsenia a tiež počet väčších či menších kazov.

Existujú zvukoví technici, hudobníci, dirigenti a podobne s výnimočným sluchom. Dokážu povedať, či je niektorý nástroj v

orchestri rozladený. Vďaka mnohoročnému cvičeniu majú rozvinutý zmysel pre harmóniu.

Ďalší si trénujú čuch. Dokážu rozlíšiť aj tie najjemnejšie zložky vôní a vymenovať celú paletu korení, kvetov a citrusov obsiahnutých v parfumoch.

Spomínaní ľudia sa svoje prirodzené zmysly rozhodli zdokonaľiť; nie je to otázka obdarovania. Rozhodli sa rozvíjať to, čo mali. Nestalo sa to samo od seba, ale zamerali sa na dosiahnutie svojho cieľa.

Možno ti napadlo aj množstvo ďalších príkladov, ako rozvíjať svoje prirodzené zmysly. Rovnaké princípy platia aj v duchovnej oblasti. Môžeš byť veriacim aj mnoho rokov a vôbec nerozvíjať svojho ducha. Písmo hovorí, že Ján Krstiteľ „rástol a mocnel na duchu“ (Lukáš 1:80). Pavol vyzýval Timoteja, aby sa plne venoval svojmu duchovnému rozvoju, aby jeho „napredovanie bolo všetkým zjavné“ (1 Timoteovi 4:15). Ako budujeme svojho vnútorného človeka? Písmo je jasné: prostredníctvom písaného Božieho slova (1 Petrova 2:2; Skutky 20:32), poslušnosťou Božiemu slovu (Židom 5:9) a modlitbou jazykmi (1 Korintanom 14:4; Júdu 20).

## PREČO JE DÔLEŽITÉ BUDOVAŤ SI DUCHA

Prečo je také dôležité rozvíjať naše vnútorné zmysly? Pretože, keď sú rozvinuté, ľahšie sa nám komunikuje s Duchom Svätým, ktorý k nám môže hovoriť intímnejšie na mnohých úrovniach. Pozrime sa znovu na prirodzené zmysly, aby sme to mohli ľahšie pochopiť. Ak by všetkých tvojich päť zmyslov nefungovalo, bolo by pre mňa nemožné s tebou komunikovať. Mohol by som kričať, ale ty by si ma nepočul; mohol by som ťa potľapkať po pleci, ale necítil by si to; mohol by som ti ukázať nejaké znamenie, ale nevidel by si ho, a tak ďalej.

Nedávno môj otec, ktorý má už viac než osemdesiat rokov, potreboval sluchovú pomôcku, ale odmietol ju. Keď sme všetci

spolu večerali a rozprávali sa, zdalo sa, akoby bol na úplne inom mieste. Hlasnejšie som sa ho opýtal: „Oci, počul si?“ Zmätene sa na mňa pozrel, akoby chcel povedať: „Čo hovoríš?“ Uvedomil som si, že sa nemohol zapojiť do našich rozhovorov, pretože mu otupel sluch. (Som rád, že dnes už sluchovú pomôcku používa!) To isté platí aj pre ducha. Ak sú tvoje zmysly otupené, prinajlepšom zachytíš útržky rozhovoru. Ľudia často vravia: „Zdá sa mi, že Boh ku mne nehovorí na intímnej úrovni.“ S veľkou pravdepodobnosťou majú nedostatočne rozvinuté vnútorné zmysly. V jednom musíme mať jasno: Boh sa nám chce prihovárať viac, než ho my túžime počuť, ale mnohokrát – podobne ako adresáti Listu Židom – máme otupený sluch“ (Židom 5:11).

Zmysly sa používaním posilňujú, nepoužívané slabnú. Pri modlitbe v Duchu sa modlí náš vnútorný človek, myseľ a telo sú pasívne. Ide o formu pôstu našej mysle, aby sme mohli vstúpiť do nerušeného spoločenstva s Bohom. Povzbudzujem ťa, aby si sa nielen modlil v Duchu, ale aby si aj veril, že Boh ti dá výklad a aby si sa cvičil v počúvaní počas modlitby.

Často ráno strávim aj viac než hodinu v modlitbe jazykmi. Keď sa mi podarí prekonať etapu, keď mi v hlave víria všakovaké myšlienky, ľahšie sa mi sústreďuje na to duchovné. (Myseľ možno ľahko skrotiť spievaním piesní chvál a uctievania alebo tým, že si najprv pred Bohom vylejeme srdce.) Pociť Pánovej prítomnosti zvyčajne zatieni všetky bežné starosti a povinnosti. Vtedy sa mi v mysli vynárajú myšlienky, zjavenia a múdrosti. Naučil som sa, že najmúdrejšie je si tieto veci zapisovať počas modlitby a potom ma Duch Svätý vedie k ďalším veciam.

V čase, keď som sa ešte len začínal modliť jazykmi, som často pociťoval frustráciu, pretože počas modlitby jazykmi som myslel na veci ako napríklad názov novej knihy, alebo komu by som mal zavolať, aký darček by som mohol niekomu kúpiť, či ako investovať peniaze našej organizácie. Neskôr som sa naučil, že často šlo o vnuknutia

Ducha Svätého. Začal som si teda robiť poznámky a všimol som si, že hneď ako som si ich poznačil, zmizli a začali sa vynárať iné myšlienky. Keď som neskôr tieto veci začal uskutočňovať, videl som na nich Božie požehnanie. Uvedomil som si, že počas modlitby jazykmi mi Duch Svätý dával na myseľ nielen ľudí či národy, ale mi aj ukazoval, ktorým smerom sa mám ďalej uberať. Znovu opakujem, že modlitba jazykmi je spôsobom komunikácie s Bohom na vyššej úrovni.

### ŽIŤ V KRÁĽOVSTVE DUCHA

Verím, že Pavol takýmto spôsobom napísal väčšiu časť svojich listov. Nájdeme v nich poznámky ako napríklad táto: „Veď hoci som aj telesne vzdialený, duchom som s vami a radujem sa, keď *vidím* váš poriadok a pevnosť vašej viery v Krista“ (Kološanom 2:5, Ekum. pr., dôraz pridaný autorom). Nevidel ich fyzickými očami, veď jasne napísal, že je telesne vzdialený. Korintským zase napísal: „Ja sám, hoci telesne vzdialený, no duchom prítomný, už som – akoby prítomný – rozhodol...“ (1 Korintanom 5:3, Ekum. pr.). Ako mohol byť Pavol prítomný medzi veriacimi v Korinte a Kolosách a vidieť, čo robia a hovoria, hoci tam fyzicky nebol? Musíme pamätať na to, že sme duchovné bytosti a v kráľovstve Ducha niet vzdialeností alebo prekážok. Tí, ktorých duch je budovaný v Pánovi, sa stali vnímavejšími na veci, ktoré sa okolo nich dejú, a tak sa môžu účinnejšie modliť a slúžiť iným, ktorí sú v núdzi. Spomeň si, že jeden z vedúcich biblickej školy, ktorú navštevovala naša austrálska manažérka, ukázal na fotke na toho čínskeho pastora, hoci ho v skutočnosti nikdy nevidel!

Keď sa Pavol modlil jazykmi, jednoducho v duchu videl, čo sa dialo v rozličných cirkvách, a potom na to mohol reagovať vo svojich listoch. Počas svojich ciest, keď sa modlím jazykmi, vidím, čím prechádzajú členovia mojej rodiny alebo tímu. Keď potom zdvihnem telefón, už vopred viem, čo mi povedia. Vďaka tomu, že som sa modlil v Duchu, som už v danej situácii pripravený odpovedať a správne konať.



Keď som bol v Afrike, zoznámil som sa s istým mužom, ktorý bol vojakom istého kmeňa v Keni. Ježiša spoznal už pred mnohými rokmi, ale naďalej zostal medzi svojimi, aby tam slúžil. Keď vycestoval do Ameriky, býval u manželov, ktorých som tiež poznal. Počas svojho trojtýždňového pobytu im podával pravidelné správy o svojej rodine v Afrike. Manželia boli zmätení a pýtali sa ho, odkiaľ vie, čo sa deje s jeho manželkou, pretože vedeli, že jeho rodina nemá telefón. Dokonca v celej ich dedine nebol ani jeden telefón. Povedal im niečo v tomto zmysle: „To zažíval aj Pavol s cirkvami v Ázii. Boli jeho rodinou v Pánovi, pretože ich duchovne porodil, a keď bol mimo, počas modlitby ich znovu videl v duchu, a tak im mohol písať o ich záležitostiach. Robím iba to, čo Boh umožnil každému veriacemu prostredníctvom moci Ducha Svätého. Takto som v kontakte so svojou rodinou, vždy keď som na cestách.“

Jeho svedectvo uvádzam preto, že je dokonale v súlade s Božím slovom. Prečo by nás to malo prekvapovať? Pavol to nespomenul iba raz, ale niekoľkokrát. Tomuto Afričanovi nikto nepovedal, že by Písmo nebolo pravdivé, alebo že jazyky umlkli, tak ako to bolo povedané mnohým Američanom. Prečo ustupujeme od toho, čo nám Ježiš vydobyl za takú vysokú cenu? Prečo nebudujeme svojho vnútorného človeka, aby sme mohli byť účinnejšími sluhami a deťmi nášho drahého Spasiteľa Ježiša Krista?

Ešte nie je neskoro! Nezáleží na tom, či máš desať alebo osemdesiatpäť rokov; môžeš budovať svojho vnútorného človeka modlitbou jazykmi a prosiť o výklad, aby aj tvoja myseľ mala úžitok z úžasného spoločenstva s Duchom Svätým. On ti túži zjaviť tak veľa, musíš len utíšiť svojho vonkajšieho človeka a srdcom sa priblížiť k tomu, ktorý ťa tak dobre pozná. Aké nádherné pozvanie! Nepremeškaj ho!

## OTÁZKY NA ŠTÚDIUM

1. Zažil si už situáciu, kedy ti modlitba jazykmi pomohla lepšie pochopiť, ako Boh koná? Aké osvietenie, pokoj alebo občerstvenie si prijal?
2. Autor poukazuje na to, aké dôležité je starostlivo spravovať tajomstvá, ktoré nám Boh zjaví, odvolávajúc sa na Ezechiášov príklad (Izaiáš 39:2) a svoju vlastnú skúsenosť so známym pastorom. Aké je pre teba dôležité čakať na správny čas, aby si iným povedal, čo ti Pán zjavil? Je v tvojom srdci túžba urobiť na iných dojem, ktorú by si mal viac kontrolovať?

## KAPITOLA TRINÁSTA

# PLNÁ ISTOTA VIERY



Boh nereaguje na naše potreby,  
odpovedá na našu vieru!

**Z**a roky služby som stretol mnohých úprimných veriacich, ktorí boli naplnení Duchom Svätým, milujú Boha a majú pred ním bázeň a zdržujú sa hriechu, predsa sa však pýtajú: „Prečo nepočujem Boha a nezažívam jeho prítomnosť?“ Z týchto slov môžeme cítiť ich frustráciu, pretože robia všetko, čo je v ich silách, ale nedokážu sa s Bohom spojiť v modlitbe. Po krátkom rozhovore zväčša rýchlo objavíme príčinu ich ťažkostí. Najčastejšou odpoveďou na ich problém je nasledujúci verš:

„Bratia, keď teda máme *smelú dôveru* vojsť skrze Ježišovu krv do svätyne, po novej a živej ceste, ktorú nám otvoril cez oponu, čiže svoje telo, a keď máme veľkňaza nad Božím domom, *pristúpme* s úprimným srdcom v *plnej istote viery*,

so srdcom očisteným od zlého svedomia a s telom obmytým čistou vodou. Neochvejne sa pridržajme nádeje, ktorú vyznávame, lebo ten, čo nám dal prisľúbenia, je verný.“

(Židom 10:19-23,

Ekum. pr., dôraz pridaný autorom)

Po prvé, autor nám hovorí, že môžeme vstúpiť do svätyne, kde Pán prebýva. Spomeň si, že vo chvíli, keď Ježiš odovzdal Ducha na kríži, opona v chráme sa roztrhla odhora až nadol. Boh sa vystáhoval, pretože sa chcel nastáhovať do svojho nového chrámu, znovuzrodeného človeka. Preto teraz, keď chceme k nemu pristúpiť, nemusíme si predstavovať, že vstupujeme do svätyne vzdialenej milióny kilometrov, ale hľadajme ho vo svojom vnútri. Pretože spojiť sa s Božím Duchom vo vnútri znamená toľko, ako byť vo svätyni s Ježišom a Otcom.

Všimni si, že autor nám hovorí, aby sme vstupovali *smelo*. Prečo môžeme k Bohu pristúpiť s takou dôverou? Jednoducho preto, že už vydláždil pre nás cestičku do svojej prítomnosti tým, že na Golgote vylial svoju kráľovskú krv. Naše svedomie bolo očistené od tyranie obviňovania z hriechu, a preto teraz môžeme do jeho prítomnosti vstupovať s úplnou dôverou.

To nie je hop alebo trop, je to skutočnosť. Boh hovorí, že ak sa k nemu priblížime, priblíži sa k nám! Avšak hlavným kľúčom k riešeniu problémov mnohých ľudí je práve „plná istota viery.“ Musíme k nemu prichádzať s vierou! Veď Písmo jasne hovorí:

„Bez viery však nie je možné zapáčiť sa Bohu. Veď kto *pristupuje k Bohu*, musí veriť, že Boh je a že odmeňuje tých, čo ho hľadajú“

(Židom 11:6, Ekum. pr., dôraz pridaný autorom).

Pozorne si prečítaj tieto slová: „Bez viery však nie je možné zapáčiť sa Bohu.“ Premýšľaj nad nimi a dovoľ im, aby hlboko „vsiakli“ do tvojho srdca.

## „HLADÁM NIEKOHO, KTO BY VERIL!“

Nikdy nezabudnem na čas, keď som bol znovuzrodeným kresťanom ešte len pár rokov a žil som sám v Severnej Karolíne. Jedno ráno som sa zrazu zobudil, sadol si na posteli a z úst sa mi vydral výkrik: „Hľadám niekoho, kto by veril!“

Pozrel som sa na hodinky, boli iba štyri hodiny ráno. Spal som tak hlboko, že som musel preveriť, kde sa nachádzam a čo sa práve stalo. Zasvietil som lampu na nočnom stolíku a zbadal som, že plachta je mokrá, a pritom som nemal horúčku a vôbec som nebol chorý. Ohromilo ma to, lebo som si uvedomil, že Boh prehovoril mojimi ústami. Vzápätí mi však prebehlo myslou: „*Prečo to nebolo niečo hlbšie? Ja predsa viem, že hľadá ľudí, ktorí by verili.* Bol som veľmi unavený, a tak som okamžite zaspal.

Keď som sa potom prebudil, v srdci som neustále počul slová: „*Hľadám niekoho, kto by veril... Hľadám niekoho, kto by veril... Hľadám niekoho, kto by veril...*“ Okolo desiatej hodiny dopoludnia mi to odrazu došlo. Nahlas som si povedal: „To je naozaj hlboká pravda!“

Od tej chvíle som uvažoval nad dvomi otázkami: *Čo Ježiša trápilo najviac?* (nie to, čo ho najviac hnevalo, to boli, samozrejme, pokryteckí farizeji) a *Čo sa mu najviac páčilo?* Po prvé, najviac ho zarmucovalo, keď ľudia neverili, že urobí to, čo povedal, že urobí! Jednoducho povedané, trápil ho ich nedostatok viery. To vlastne viera je: veriť, že Boh hovorí, čo si myslí a že si stojí za svojím slovom. Boh nie je človek, aby klamal. Práve naopak, stojí si za svojím slovom a to kvôli cti svojho mena. Prisahá sám na seba, pretože neexistuje nik väčší ako on. Preto, keď mu neveríme, urážame jeho česť.

Spoločne sa na to pozrime. Započúvaj sa do Ježišových slov plných sklamaní v nasledujúcich veršoch. Niekoľko z nich bude z Matúšovho evanjelia:

„Ľudia malej viery!“

(Matúš 6:31; Roh. pr.)

„A pristúpiac jeho učeníci zobudili ho a hovorili: Pane, zachráň nás, hynieme! A on im povedal: Čo sa bojíte, ľudia malej viery?“

(Matúš 8:25-26; Roh. pr.)

„A Ježiš hneď vystrel ruku, zachytil ho a povedal mu: Človeče malej viery, prečo si pochyboval?“

(Matúš 14:31; Roh. pr.)

„A keď to poznal Ježiš, povedal im: Čo to rozmýšľate medzi sebou, vy ľudia malej viery, že vraj nemáte chleba?“

(Matúš 16:8; Roh. pr.)

Všimol si si to sklamanie v jeho slovách? Najviac ma však zarazila situácia, keď učeníci nemohli z chlapca trpiaceho epilepsiou vyhnať zlého ducha. Pozri, čo Ježiš povedal členom vlastného tímu:

„Ó, neveriace a skazené pokolenie! Dokedy ešte budem s vami? Dokedy vás budem znášať? Privedte mi ho sem! Ježiš mu pohrozil a démon z neho vyšiel.

(Matúš 17:17-18, Ekum. pr.)

V tej chvíli nedržel svoje emócie na uzde. Tón jeho reči prekračuje sklamanie, znechutenie či smútok a hraničí so spravodlivým hnevom!

Potom sa ho učeníci opýtali, prečo nemohli toho démona vyhnať. Ježišova odpoveď bola veľmi jednoduchá:

„Pre vašu malú vieru.“

(Matúš 17:20, Ekum. pr.)

## BOH ODPOVEDÁ NA NAŠU VIERU

Čokoľvek od Pána prijímame, prijímame prostredníctvom viery. Zistil som, že mnohí veriaci nevedia, že Boh neodpovedá na naše potreby, ale na našu vieru! Zastav sa na chvíľu a popremýšľaj o tomto výroku. Mohol by som vymenovať nespočetné množstvo príkladov z Písma, ale zameriam sa iba na dva z nich. Prvý sa odohral, keď Ježiš vyučoval vodcov v istom dome a čítame, že „Pánova moc bola s ním, aby uzdravoval“ (Lukáš 5:18). Páči sa mi, ako Písmo zdôrazňuje, že Pánova prítomnosť tam bola, aby uzdravovala týchto náboženských vodcov. Poukazuje sa tým na fakt, že prinajmenšom jeden z nich potreboval uzdravenie, a predsa ani jeden nebol uzdravený. Prečo? Žiaden z nich nemal vieru na prijatie uzdravenia.

Prišla tam však skupinka mužov, ktorí na nosidlách priniesli ochrnutého. Pre zástup sa nemohli dostať dovnútra, preto ho pomocou lán spustili na lôžku cez otvor v streche priamo pred Ježiša. Ďalej čítame:

*„Keď videl ich vieru, povedal: ... Hovorím ti, vstaň, vezmi si lôžko a choď domov! A ten sa pred nimi postavil na nohy, vzal svoje lôžko, velebil Boha a odišiel domov. Všetkých sa zmocnil úžas a oslavovali Boha. A naplnení bážňou si hovorili: Dnes sme videli naozaj zázračné veci.“*

(Lukáš 5:20-26,

Ekum. pr., dôraz pridaný autorom).

Ježiš videl ich vieru. Ochrnutý spolu s mužmi, ktorí ho niesli, vedeli, že Pán svoje slovo dodrží. S veľkou pravdepodobnosťou vedeli, čo Boh povedal svojmu ľudu: „...nezabúdaj na nijaké z jeho dobrodení! On ti odpúšťa všetky previnenia, on ťa uzdravuje zo všetkých chorôb“ (Žalm 103:2-3, Ekum. pr.). Naopak, náboženský vodcovia boli prekvapení, keď sa ochrnutý pred ich očami postavil a velebili Boha. A predsa, ani jeden z nich nebol uzdravený. Prečo? Pretože, i keď nás Boh chce obdarovať, nemôžeme prijať jeho dobrodenie bez viery! Otec túžil týchto mužov uzdraviť, ale oni

uzdravenie neprijali! Boh odpovedá na našu vieru, ktorá sa prejaví vtedy, keď vykročíme na jeho slovo.

Druhým príkladom je príbeh Grékyne, ktorá prišla k Ježišovi. Úpenlivo ho žiadala, aby uzdravil jej dcéru, ktorú trápil zlý duch. Ježiš jej povedal:

„Dovoľ, aby sa najskôr nasýtili deti. Nie je dobré brať chlieb deťom a hádzať šteňatám.“

(Marek 7:27, Ekum. pr.)

Nazval ju psom. Mohla sa uraziť a s hnevom odísť. Ale ona vedela, s kým má tú česť. A tak mu pohotovo odvetila:

„Iste, Pane, lenže aj šteňatá sa živia pod stolom omrvinkami po deťoch.“

(Marek 7:28, Ekum. pr.)

Vedela, že stojí pred Božím Synom a verila, že je dobrý Boh, ktorý má neobmedzenú moc. Bola vytrvalá, pretože vedela, že musí trvať na svojej požiadavke a nebude odmietnutá. Zostala stáť vo viere, a preto jej Ježiš povedal:

„Pre toto slovo choď, zlý duch tvoju dcéru opustil.“

(Marek 7:29, Ekum. pr.)

Keď sa vrátila domov, našla svoju dcéru úplne uzdravenú. Ježiš odpovedal na jej vieru, nie na jej potrebu, pretože jej prvá požiadavka vyjadrovala jej potrebu, kým jej odpoveď na Ježišove slová boli motivované vierou.

VIERA JE KLÚČOM K PRIJATIU KAŽDÉHO DOBRODENIA

Tento princíp platí v kráľovstve v každej oblasti. Jakub odvážne tvrdí, že keď prichádzame k Bohu v modlitbe, musíme to robiť s:



„vierou, bez akéhokoľvek pochybovania, lebo kto pochybuje, podobá sa morskej vlne, hnanej a zmietanej vetrom. Taký človek nech si nemyslí, že dostane niečo od Pána.“

(Jakub 1:6-7, Ekum. pr.)

Opäť si prečítaj tieto slová: „Taký človek nech si nemyslí, že dostane niečo od Pána.“ Popremýšľaj o tom, hoci len na chvíľku. Toto vyhlásenie nepripúšťa žiadne výnimky! Boh nám to jasne hovorí. Neodpovie na nič iné, iba na vieru!

Preto toľkí neprijali Ducha Svätého. Neprosili vo viere. Písmo sa nás pýta:

„Len to by som sa chcel od vás dozvedieť, či ste prijali Ducha zo skutkov podľa zákona, alebo tým, že ste počúvali *posolstvo viery*:“

(Galatánom 3:2,  
Ekum. pr., dôraz pridaný autorom).

To potvrdzuje Jakubove slová. Nemôžeš od Pána dostať nič, ak k nemu neprichádzaš s vierou. Zaiste sa to vzťahuje aj na Ducha Svätého. Stretol som sa už s toľkými duchovne vyhladovanými veriacimi, ktorí sa nemodlili jazykmi. Vedia, že je aj niečo viac a hľadajú to, ale keď si vypočujú Božie slovo o naplnení Duchom, povedia mi: „Raz som sa už modlil za prijatie Ducha a nič sa nestalo.“ Alebo ak prosia, robia to s postojom „možno to vyjde.“ Chýba im odhodlanie Grékyne zo spomínaného príbehu. Neprichádzajú v plnej istote viery! Neprichádzajú so smelou dôverou! Boh očakáva, že budeme poznať jeho vôľu, veď Písmo nám hovorí: „Preto nebudte nerozumní, ale pochopte, čo je Pánova vôľa“ (Efežanom 5:17, Ekum. pr.). A keď ju už poznáš, pros s vierou a istotou.

Rovnaký prístup platí aj pre priblíženie sa Bohu v intimitate. Mnohokrát keď veriaci prichádzajú k Pánovi, robia tak v nádeji, že sa s ním spoja. (Nehovorím o biblickom slove „nádej“, čo znamená „očakávať s istotou“, ale o nádeji typu „možno to vyjde“.) Veriaci

často len vravia čosi do vzduchu a dúfajú, že budú vypočutí. Takýto postoj nie je vyjadrením viery a nedostaneš sa s ním do Božej prítomnosti. Autor Listu Židom nám znovu pripomína: „Bez viery nie je možné zapáčiť sa Bohu. Ved' kto pristupuje k Bohu, musí veriť, že *Boh je*“ (Židom 11:6, Ekum. pr., dôraz pridaný autorom). Autor tohto listu hovorí, že ak vstupujeme do Božej prítomnosti, musíme veriť, že *Boh je*. Inými slovami, že bude tu, keď naňho zavoláme a že odpovie!

Jakub hovorí: „Taký človek nech si nemyslí, že dostane niečo od Pána; je to muž vnútorne rozpoltený“ (Jakub 1:7-8, Ekum. pr.). Vnútorne rozpoltený muž je taký, ktorý prichádza k Bohu, pritom však spochybňuje, že je v jeho prítomnosti. Môže sa dokonca pýtať, či si Boh vôbec všimol, že prichádza.

Jedným zo symptómov rozpoltenej mysle sú prelietavé myšlienky. Vysvetlím to. Na bohoslužbách, keď po kázni pozvem ľudí dopredu, aby sme sa modlili, poprosím hudobníkov, aby prestali hrať. Hoci by hudba bola iba inštrumentálna, mnohí by si pospevovali slová známej piesne a neboli by zameraní na Pána. Jakub hovorí: „Priblížte sa k Bohu a on sa priblíži k vám... a vy vnútorne rozpoltení, očistite si srdcia“ (Jakub 4:8, Ekum. pr.). Ako môžeme hľadať Pána, ak naša myseľ nie je na neho vôbec zameraná? Vieš si predstaviť, že by si takto pristupoval k priateľovi?

Ľudia sa nechajú ľahko vyrušiť, pretože si myslia, že sa s Bohom spoja hneď, ako sa k nemu priblížia. Nie, musíš veriť, že *Boh je*; musíš veriť, že je tu a že ťa počúva a odpovie ti. Zaslúži si tvoju plnú pozornosť. Viera ti dáva istotu, že on ti venuje celú svoju pozornosť, pretože vieš, že to zaslúbil a nemôže klamať. Ak sa k nemu priblížiš, on sa priblíži k tebe. Som nadšený, akému úžasnému Bohu slúžime! Odpovie nám, keď budeme k nemu prichádzať s vierou!

## AKO ZÍSKAVAME VIERU?

Teraz sa budeme venovať otázke, ktorú často dostávam: Ako môžem zväčšiť svoju vieru? Táto otázka je tu už po stáročia, kládli ju dokonca aj apoštolí:

„Apoštolí povedali Pánovi: Daj nám väčšiu vieru! Pán povedal: Ak by ste mali vieru ako horčičné zrnko a povedali by ste tejto moruši: Vytrhni sa aj s koreňom a presad' sa do mora! –poslúchla by vás.“

(Lukáš 17:5-6, Ekum. pr.)

Najprv si všimni, že hovorí: „Ak by ste mali vieru ako horčičné zrnko.“ Zrnko je niečo veľmi malé, ale obsahuje v sebe potenciál stať sa veľkým stromom. A tak skôr než si budeme hovoriť o viere, ktorá sa rozvinula do veľkého stromu, ktorý prináša ovocie, musíme sa najprv opýtať, ako vôbec získame to zrnko. Nasledujúci verš ponúka odpoveď na túto otázku:

„Tak teda viera z počutia a počutie skrze slovo Božie.“

(Rimanom 10:17; Roh. pr.)

Je to naozaj jednoduché. Zrnko viery pochádza z počutia Božieho slova. Všimni si, že slovo počutie sa opakuje dvakrát. Niekedy stačí jedno počutie, ale často sa semienko v našom srdci ukladá pri opätovnom počúvaní. Preto mnohí veriaci počujú a čítajú Božie slovo opakovane. Už veľa ľudí mi povedalo, že moje knihy čítali niekoľkokrát, alebo že si kážeň na videu pozreli päťkrát a až na piaty raz to v nich zarezonovalo. V tej chvíli sa zrnko uchytilo a zapustilo korene!

Je to až také jednoduché, že to ľahko môžeme premeškať tým, že to budeme komplikovať. Zrnko viery pochádza z počutia hovoreného alebo písaného Božieho slova, ktoré bolo inšpirované Duchom Svätým. Je smutné, že dnes máme toľko kázaní, toľko kníh, a pritom sa v nich Božie slovo nachádza iba veľmi málo. Moju prvú

knihu jedno veľké vydavateľstvo odmietlo kvôli tomu, že podľa nich bola „príliš kazateľská“. Vraj obsahovala až príliš veľa citátov Písma, až príliš veľa toho, čo hovorí Boh. Nazdávam sa, že chceli niečo, čo sa zapáči ľudským emóciám alebo dokonca telu.

Nanešťastie, mnohí kazatelia dnes podliehajú tomuto tlaku. Dnes máme cirkvi „vhodné pre hľadajúcich“, kde si ľudia nenosia Biblie, pretože ich tam vôbec nepotrebujú. Počúvajú pekný alebo zábavný „príhovor“, ktorý im pomôže v ich uponáhľanom živote zameranom na vyhľadávanie pôžitkov. Keď sa zamyslím nad stavom našej západnej cirkvi, zdá sa mi ironické, že za posledné dva roky naša organizácia poslala päťdesiat tisíc Biblií pre podzemnú cirkev v Číne, lebo tam sú ľudia hladní po Božom slove. Biblie sú v Číne také vzácne, že pastori knihu rozoberú na stránky a dajú ich starším v zbore, aby sa isté úseky naučili naspamäť, aby boli aj naďalej schopní kázať Božie slovo, ak by im Biblie skonfiškovala polícia. Títo muži a ženy poznajú hodnotu písaného Božieho slova.

Ale v našich západných cirkvách sa snažíme prichádzať s takými kázaniami, ktoré by priniesli zábavu a potešenie duše i tela, namiesto toho, aby sme kázali Božie slovo, ktoré môže spôsobiť premenu duše a smrť tela. Pri spomínaných kázaniach sa môžeme smiať alebo i vyroniť slzu, keď je príbeh dojímavý, ale čo sa stane, keď na dvere zaklope hriech? Budú títo ľudia mať silu, aby obstáli? Čo sa stane, ak budú v kľúčových situáciách svojho života potrebovať poznať Božiu vôľu – budú vedieť, ako sa modliť, alebo za čo prosiť? Budú mať vieru ako hrdinovia v evanjeliách?

Som rád, že ten vydavateľ moju knihu odmietol. Pretože ak by ju prijal, možno by požiadal redaktorov, aby jej posolstvo zmiernili a mnohí, ktorí ňou boli v jej originálnom znení požehnaní, by z nej nemohli čerpať povzbudenie. (Kniha nakoniec vyšla.) Iróniou je, že majiteľ vydavateľstva prepustil riaditeľa a zamestnal muža, ktorý miloval Boha. Nový riaditeľ najal zamestnancov, ktorí zdieľali jeho túžbu, aby sa Božie slovo kázalo jeho ľudu, zároveň ma požiadal,

či by mohol vydať aj moju ďalšiu knihu. Nakoniec som pre toto vydavateľstvo napísal päť kníh, z ktorých štyri sa stali bestsellermi. Doteraz dostávame svedectvá o tom, ako tieto knihy priniesli zmenu do životov jednotlivcov, rodín i cirkví. Chvála Pánovi!

Píšem o tom kvôli tomu, že v krajine je hlad, nie však po chlebe a vode, ale po Božom slove (pozri Am 8:11). Vo všeobecnosti sa v americkej cirkvi káže veľmi málo Božieho slova. Nechcem tým povedať, že by nám chýbali kázania, pretože máme nespočetné množstvo kníh, audio a video nahrávok, ale chýba nám Božie slovo. Prečo ľudia v Afrike a Ázii, ktorí majú omnoho menšie zdroje ako my Američania tak ľahko prijímajú od Boha a majú takú veľkú vieru a ovocie života? Je to jednoduché. Počúvajú Božie slovo, nie kázanie presýtené zákonníctvom!

Sľúbil som Bohu, že nikdy nepodľahnem tlaku kázať to, čo sa páči ľuďom, ale že budem hovoriť iba to, čo chce on. Pavol napísal: „Ide mi azda teraz o priazeň ľudí alebo Boha? Alebo sa usilujem zapáčiť ľuďom? Keby som sa ešte chcel páčiť ľuďom, nebol by som Kristovým služobníkom“ (Galaťanom 1:10, Ekum. pr.). Kolkí začali ako Kristovi služobníci a skončili ako otroci svojich zborov alebo poslucháčov. Podľahli tlaku prinášať tým, ktorých zdanlivo vedú, to, čo si prajú.

Viera je z počutia a počutie z Božieho slova. Je to práve Božie slovo, čo vkladá do našich srdc zrnká viery. Ako lídri, musíme našim ľuďom dávať to, čo potrebujú, nie to čo si myslia, že potrebujú. Musíme ich sýtiť večným Božím slovom, ktoré má schopnosť budovať ich a dať im dedičstvo (Skutky 20:32).

V súčasnosti sa znovu do popredia dostávajú tí, ktorí hlásajú rýdze Božie slovo. Aj mnohí tí, ktorí sa kedysi dostali do pasce túžby zapáčiť sa ľuďom, sa z nej vynaňujú a volajú Boží ľud späť k Bohu! Prečo v tejto dobe Boh zdôrazňuje intimitu s ním? Odpoveď je jednoduchá. Chce, aby si mal vieru, ktorá ti umožní

byť s ním v blízkom spoločenstve, pretože bez viery nie je možné mať intimitu! Snaží sa do našich srdc zasiať svoje slovo, ktoré nás pozýva do úzkeho vzťahu s ním. Je to úžasné!

### AKO MÔŽEME ZVÄČŠIŤ SVOJU VIERU?

Teraz sa dostávame k otázke, ako zväčšiť svoju vieru? Ježiš povedal svojim učeníkom:

„Ak by ste mali vieru ako horčičné zrnko a povedali by ste tejto moruši: Vytni sa aj s koreňom a presad' sa do mora! – poslúchla by vás. Ak máte sluhu, ktorý orie alebo pasie, kto z vás mu povie, keď sa vráti z poľa: Poď a hneď si sadni k stolu! Vari mu skôr nepovie: Priprav mi večeru, opáš sa a obsluhuj ma, kým sa nenajem a nenapijem. Ty budeš jesť a piť až potom. Či azda bude ďakovať sluhovi, že urobil, čo mu rozkázal? Tak aj vy, keď urobíte všetko, čo vám bolo prikázané, povedzte: Sme neužitoční sluhovia. Urobili sme, čo sme boli povinní urobiť.“

(Lukáš 17:6-10, Ekum. pr.)

Kedysi ma miatlo, že Ježiš prešiel od opisu viery ako zrnka k úlohe sluhu. Zdalo sa, že Ježiš odbočil od témy, ale vedel som, že to nemôže byť pravda. Potom mi Duch Svätý jedného dňa otvoril oči.

Po prvé, Ježiš nám hovorí, že viera prichádza vo forme semienka. Semienka sú veľmi malé, ale majú v sebe potenciál vyrásť na veľké stromy. A tak nestačí mať iba zasadené zrnko, pretože zrnká musíme obrábať, aby dosiahli svoj cieľ. Druhá časť jeho odpovede obsahuje kľúč k tomu, ako sa z malých zrníek môžu stať košaté stromy plné ovocia. Inými slovami, hovorí o takej viere, ktorá vytrhne morušu aj s koreňom, preniesie vrchy, alebo nás vovedie do jeho prítomnosti!

Prečo sluha orie alebo pasie pre svojho pána? Konečným cieľom je zaobstaráť jedlo na jeho stôl. Ježiš sa vlastne pýta: Prečo by sluha oral

alebo strážil stáda, potom prišiel dnu a nedokončil svoju prácu tak, že na pánov stôl prinesie jedlo? Aby bol úspešným, musí dokončiť všetko, čo mu bolo prikázané. Ak by to nedokončil, mohli by sme to prirovnať k situácii, keď zrnko pestujeme, zalievame a hnojíme, ale krátko pred žatvou sa oň prestaneme starať a necháme zhníť jeho plody.

Ježiš tu hovorí o našej poslušnosti voči nemu. On je Majster a my sme sluhovia na jeho poliach. Ak chceme, aby naše semienka viery rástli a priniesli ovocie, musíme byť poslušnými sluhami, ktorí urobia všetko, čo im bolo prikázané. Všimni si jeho slová: „Tak aj vy, keď urobíte všetko, čo vám bolo prikázané.“ Tieto slová potvrdzujú, že hovorí o poslušnosti a tá je kľúčom k tomu, aby naša viera rástla.

### ČIASTOČNÁ POSLUŠNOSŤ JE NEPOSLUŠNOSŤ

Nestačí byť iba čiastočne poslušný, alebo začať poslušne a nakoniec sa vrátiť o krok späť. To je chyba, ktorej sa dopustilo množstvo ľudí opísaných v Biblii. Osobitým príkladom bol kráľ Saul. Pán mu priamo povedal, aby šiel a doslovne zničil Amalékov – aby zabil mužov, ženy, deti a tiež všetky zvieratá. Nič, čo malo dych, nemalo zostať nažive.

Saul nepovedal: „To neurobím!“ Až príliš často neposlušnosť obmedzujeme na očividnú neposlušnosť. To je však ďaleko od pravdy. Saul však neurobil to, že by najprv súhlasil a neskôr zmenil svoje rozhodnutie. Väčšina z nás pozná aj takúto formu neposlušnosti. Saul však tento príkaz neporušil ani kvôli tomu, že by ho zanedbal či naň zabudol. Mnohí by také správanie považovali za neposlušnosť, ale ospravedlnili by ho kvôli dobrému úmyslu. Pozrime sa teraz spolu na konkrétne Saulove činy.

Saul zhromaždil svoje vojsko a zaútočili. Zabíjali každého muža, ženu i dieťa. Desaťtisíce ich zomreli pod ostrím meča Saulových bojovníkov. Saul však ušetril kráľa Amalékov. Prečo?

Som presvedčený, že sa podriadil kultúre svojej éry. V tom čase, keď si niekto podmanil iný národ, ponechal si jeho kráľa nažive, aby mu slúžil ako otrok. Získal tak živú trofej.

Saul zabil aj tisíce zvierat, no tie najlepšie kusy dobytky ponechal a rozdal ľuďom, aby mohli obetovať Bohu podľa Písma. Predstav si, čo si o tom ľudia mohli myslieť. Zatiaľ čo obetovali zvieratá Hospodinovi, hovorili si medzi sebou: „Náš kráľ je naozaj zbožný muž. Pán je uňho vždy na prvom mieste.“

Boh to však videl úplne ináč a sťažoval sa Samuelovi: „Ľutujem, že som Saula ustanovil za kráľa, lebo sa odo mňa odvrátil a moje príkazy nesplnil“ (1 Samuelova 15:11, Ekum. pr.). Saul zabil desaťtisíce a ušetril jediného človeka. Splnil príkaz na 99,9%. Väčšina z nás by v jeho misii videla poslušnosť, u Boha to však bola neposlušnosť. O pár veršov neskôr to skrze proroka nazýva vzburou. Tento príbeh nám ukazuje, že čiastočná poslušnosť nie je v Božích očiach poslušnosťou, ale vzburou. Ako často počúvame slová: „Prečo sa nepozrieš na všetko, čo som urobil? Stále sa zameriavaš iba na tú maličkosť, ktorú som neurobil!“ Saul by to mohol povedať plným právom, ale odrážalo by to ľudské myslenie, nie Božie.

## DÔVERNOSŤ VO VZŤAHU S BOHOM JE PRIAMO ÚMERNÁ NAŠEJ VIERE

Ak by si ďalej čítal o Saulovom živote, všimol by si si postupný úpadok jeho viery. Postrehol by si, že sa tiež stále väčšmi vzdďaloval od Pána. Keďže naša intimita s Bohom je priamo úmerná našej viere, stupeň Saulovej intimity s Bohom neustále upadal. Apoštol Ján o tom píše:

„Podľa toho spoznáme, že sme z pravdy a upokojíme si pred ním srdce, lebo ak nás srdce neobviňuje, Boh je väčší ako naše srdce a vie všetko. Milovaní, ak nás srdce neobviňuje, máme istotu v Bohu a o čokoľvek prosíme, dostaneme od



neho, lebo zachovávame jeho prikázania a robíme, čo sa mu páči.“

(1Jána 3:19-22, Ekum. pr.)

Naša schopnosť prežívať intimitu s Bohom je priamo úmerná našej viere a naša viera je priamo úmerná našej poslušnosti voči nemu. Pokúsim sa to vysvetliť. Nehovorím teraz o neposlušnosti, ktorú ihneď vyznáme a z ktorej činíme pokánie. Dávidov hriech bol omnoho väčší než Saulov, ale Dávid sa hneď kajal. Preto tým neutrpela ani jeho viera a schopnosť mať intímne spoločenstvo s Hospodinom. Saul na druhej strane aj naďalej hľadal svoj vlastný prospech a zveľaďoval to, o čom si myslel, že mu patrí. Nehľadal Božie srdce tak ako Dávid.

Ako príklad z bežného života nám opäť poslúži vzťah medzi manželmi. Ak sa jeden z manželov stane sebeckým a nepodriadi sa tomu druhému, z ich vzťahu sa vytratí dôvera a intimita. Manžel môže povedať: „Platím účty, pracujem, aby sme mali strechu nad hlavou a vždy plný stôl a kupujem ti oblečenie. Čo je na tom zlé, ak budem mať milenku?“ Môže vraviť *ľúbim ťa*, a hovoriť jej, ako sa o ňu dobre stará, ale garantujem ti, že ich intimita bude upadať, a to kvôli jeho neposlušnosti v tejto jedinej oblasti.

Môžeš sa pýtať: „Pane, pravidelne chodím na bohoslužby, platím desiatky, čítam Bibliu a modlím sa, prečo je moja viera taká slabá?“ Dovoľ mi položiť ti otázku: Ako zaobchádzaš so svojou manželkou? Boh hovorí: „Podobne i muži, nažívajte so svojimi ženami vo vedomí, že žena je ako krehká váza, a preukazujte im úctu, pretože sú spolu s vami dedičkami milosti života. Tak vašim modlitbám nebude nič prekážať“ (1 Petrova 3:7, Ekum. pr.). Našmu spoločenstvu s Bohom prekáža to, že nie sme poslušní vo všetkých oblastiach. Spomeň si na Ježišove slová: „Tak aj vy, keď urobíte *všetko, čo vám bolo prikázané*.“ Čiastočná poslušnosť našu vieru nikdy nezväčší! To isté platí aj pre správanie manželky voči manželovi, rodičov k deťom a detí k rodičom.

Ešte sa ťa spýtam: Dodržiavaš svoje slovo? Písmo hovorí, že intímny vzťah s Pánom bude mať človek, ktorý „prísahu nezmení, hoci by utrpel škodu“ (Žalm 15:4). Dávaš svoje slovo, len aby si ho porušil? Hrešíš pravidelne svojimi ústami a čuduješ sa, prečo tvoja viera nerastie? V podobných otázkach by som mohol ešte dlho pokračovať.

Mali by sme žiť so zreteľom na úplnú poslušnosť Božiemu Slovu! Veď nám bolo jasne povedané:

„Deti moje, toto vám píšem, aby ste nehrešili.“

(1Jána 2:1, Ekum. pr.)

Mnohí majú na hriech nevyhranený alebo zákonnícky pohľad. Tí, čo sa na hriech dívajú bezstarostne, veria, že môžu porušovať Božie slovo, pretože máme milosť a všetky hriechy už boli pribité na kríž. Áno, kríž sa s hriechom už síce porátal, ale spomeň si na Pavlove slová: „Či neviete, že komu sa vydávate za sluhov cieľom poslušnosti, že ste sluhami toho, koho poslúchate – buď sluhami hriechu na smrť, buď sluhami poslušnosti na spravodlivosť?“ (Rimanom 6:16; Roh. pr.). „Odídite odo mňa, páchatelia neprávosti!“ (Matúš 7:23; Roh. pr.).

Podľa zákonníkov človek ktorý zhreší, už nepatrí do ich „klubu svätcov.“ Toto by nás nemalo motivovať zdržovať sa neposlušnosti. Takáto motivácia nás pred hriechom nezachráni. Keď však budeme na hriech nazerať ako na poškodenie našej viery, čo nám následne bráni v intimite s Bohom, budeme pred ním utekať! Prečo? Pretože po ničom netúžime tak ako po Božej blízkosti.

Teraz už chápeme, prečo Jakub napísal:

„Podriadte sa teda Bohu, ale vzoprite sa diablovej a ujde od vás. Priblížte sa k Bohu a on sa priblíži k vám. Očistite si ruky, hriešnici“

(Jakub 4:7-8, Ekum. pr.).

Všetko sa točí okolo poslušnosti. Prečo? Aby sme sa k Bohu mohli priblížiť v plnej istote. Opäť sa pozrime na slovo, ktoré som citoval na začiatku tejto kapitoly:

„Bratia, keď teda máme *smelú dôveru* vojsť skrze Ježišovu krv do svätyně, po novej a živej ceste, ktorú nám otvoril cez oponu, čiže svoje telo, a keď máme veľkňaza nad Božím domom, *pristúpme* s úprimným srdcom *v plnej istote viery*, so srdcom očisteným od zlého svedomia a s telom obmytým čistou vodou. Neochvejne sa pridržajme nádeje, ktorú vyznávame, lebo ten, čo nám dal prislúbenia, je verný.“

(Židom 10:19-23, dôraz pridaný autorom)

Naša dôvera, alebo plná istota, pramení z viery, ktorá pochádza z počutia Božieho slova a zväčšuje sa našou poslušnosťou. Keď zhrešíme, máme u Otca Zástancu, a keď činíme pokánie, naše svedomie bude očistené od viny, pretože jeho krv nás očisťuje a sme belší ako sneh. Ak však tvrdohlavo zotrývame v hriechu, naše svedomie nám bude robiť výčitky. Vtedy nemôžeme k Bohu pristupovať s istotou.

## NÁDEJ

Teraz sa dostávame k druhému výroku v už spomínanej pasáži Písma: „Neochvejne sa pridržajme nádeje, ktorú vyznávame.“ Nádej často chápeme nesprávne. Neznamená „možnože“, ale skôr „pevné očakávanie“.

Keď sa Boh po prvýkrát zjavil Abrahámovi, zaslúbil mu: „Ja som tvoj štít, tvoja hojná odmena“ (Genezis 15:1, Ekum. pr.). Abrahám nemal žiadnu *prirodzenú nádej*, že bude mať deti s neplodnou ženou, preto jeho odpoveď bola trochu ustarostená:

„Pán, Hospodin, čože mi dáš?! Veď odchádzam bezdetný a dedičom môjho domu bude Damašský Eliezer. Abrám

ešte dodal: Veď si mi nedal potomka a môj sluha narodený v mojom dome má byť mojím dedičom?“

(Genezis 15:2-3, Ekum. pr.)

Bolo jasné, že tento muž má malú alebo takmer žiadnu nádej a Boh vedel, že ju potrebuje, aby mohol prijať jeho zaslúbenia. A tak ho v ten večer zobral Hospodin von a kázal mu spočítať hviezdy. Myslím si, že pri počítaní hviezd Abrahám zaspal. Na druhý deň ráno ho Hospodin zobudil otázkou: „Spočítal si ich všetky?“

„Nie. Je ich príliš veľa!“ odpovedal mu.

Boh dostal odpoveď, akú potreboval a doložil: „Toľko bude tvojho potomstva“ (Genezis 15:5). Boh doňho vložil božskú nádej – jasný obraz svojho zaslúbenia – nespočítateľné množstvo potomkov. Zakaždým keď sa zadíval na hviezdnatú oblohu, pripomenul si Božie zaslúbenie a v srdci počul nespočetné množstvo svojich potomkov volať: „Otec Abrahám! Otec Abrahám!“ Nová zmluva hovorí, že Abrahám:

„tam, kde nebolo nádeje, uveril v nádeji, aby bol otcom mnohých národov podľa povedaného.“

(Rimanom 4:18; Roh. pr.)

Čo bolo povedané? Že bude mať toľko potomkov ako je hviezd na nebi. Tam, kde nebola žiadna prirodzená nádej, vstúpila Božia nádej, ktorá zaslúbením zatienila to viditeľné. Božia nádej s pevným očakávaním hľadela poza viditeľné do Božieho kráľovstva. Písmo hovorí, že „bol pevne presvedčený, že ten, ktorý dal sľub, môže ho aj splniť“ (Rimanom 4:21, Ekum. pr.). Zmocnil sa zaslúbenia prostredníctvom viery postavenej na nádeji. Autor Listu Židom píše:

„Viera je zárukou toho, v čo dúfame.“

(Židom 11:1, Ekum. pr.)

Viera zhmotňuje nádej a Božie zaslúbenia. Ako sme videli u Abraháma, Božia nádej je víziou či plánom Božej vôle, ktorú ešte očami nemôžeme vidieť. Božia nádej je nesmierne dôležitá, pretože keď nemáme nádej, viera v nás nemá čo zhmotniť.

Môžeme ju prirovnať k stavebnému materiálu, akým môžu byť napr. dlaždice, okná, drevo, cement, tehly a podobne. Ak aj máš materiál, bez projektu bude stavebný proces katastrofou! Môžeš si povedať *postavím to aj bez projektu*. Snáď, ale to by si prinajmenšom musel ten plán mať v hlave, mať o ňom akú-takú predstavu.

### VSTÚPME ZA OPONU

Opäť sa pozrime na náš nosný text:

„Bratia, keď teda máme *smelú dôveru* vojsť skrze Ježišovu krv do svätyně, po novej a živej ceste, ktorú nám otvoril cez oponu, čiže svoje telo, a keď máme veľkňaza nad Božím domom, *pristúpme* s úprimným srdcom *v plnej istote viery*, so srdcom očisteným od zlého svedomia a s telom obmytým čistou vodou. Neochvejne sa pridržajme nádeje, ktorú vyznávame, lebo ten, čo nám dal prislúbenia, je verný.“

(Židom 10:19-23, dôraz pridaný autorom)

Autor jasne hovorí o priblížení sa k Bohu. Znovu si všimni slová: „Neochvejne sa pridržajme nádeje, ktorú vyznávame.“ Spomeň si, že nádej je projektom, víziou, Božím obrazom toho, čo ľudskými očami nemožno vidieť. Pamätaj na to pri čítaní nasledujúceho textu:

„Ľudia totiž prisahajú na niekoho väčšieho od seba a prísaha je pre nich potvrdením ukončenia každého sporu medzi nimi. A pretože Boh chcel dedičom prislúbenia presvedčivo dokázať nezameniteľnosť svojho rozhodnutia, zaručil sa prísahou, aby sme v týchto dvoch nezameniteľných veciach, v ktorých Boh nemôže klamať, mali silné povzbudenie my, čo sme našli útočisko v tom, že sa budeme verne pridržať

ponúkanej nádeje. Máme ju ako istú a pevnú kotvu duše, ktorá siaha až dovnútra, za oponu.“

(Židom 6:16-19, Ekum. pr.)

Chápeš? Spojme tieto dva verši a dostaneme toto:

„Pristúpme s úprimným srdcom v plnej istote viery... a neochvejne sa pridržajme nádeje, ktorú vyznávame, lebo ten, čo nám dal prislúbenia, je verný... [túto nádej] máme ako istú a pevnú kotvu duše, ktorá siaha až dovnútra, za oponu.“

(Židom 10:22-23; 6:19,

Ekum. pr., dôraz pridaný autorom).

To Boh dal Abrahámovi jasnú víziu Božej nádeje. Čo sa týka intimity, Duch Svätý nám zjavuje, čo ľudské oči nemôžu vidieť – samotného Hospodina, ktorý prebýva v nebesiach.

Keď pristupujeme k Bohu, obraciame sa na Duchu, ktorý je v nás a prechádzame poza oponu tela a obmedzeného ľudského myslenia a vstupujeme do jeho prítomnosti. Keď vstúpime do vnútornej nebeskej svätyne, stretávame Ježiša a Otca. V tejto vnútornej svätyni zažívame intimitu s Kráľom slávy!

Veriaci si často predstavujú, že keď sa modlia, vstupujú do nebeskej trónnej siene. Bez pomoci Ducha Svätého by sme to však mohli prirovnáť k Abrahámovej neschopnosti uchopiť Božie zaslúbenie bez vízie. Až keď mu sám Hospodin vykreslil jasný obraz svojho zámeru, dokázal Abrahám uchopiť, čo mu Boh prislúbil.

Bez Ducha Svätého nemôžeme zažiť blízku intimitu vo vnútornej svätyni. On nám dáva nádej – jasnú víziu toho, čo naše prirodzené oči nemôžu vidieť. S touto víziou môžeme smelo pristúpiť v plnej istote viery, aby sme sa mohli tešiť z toho, čo nám Ježiš tak draho vydobyl. Vďaka ti, Ježiš, že si za nás vylial svoju kráľovskú krv, aby sme v smelej dôvere mohli vstúpiť do Božej prítomnosti, teraz i vo večnosti!

## OTÁZKY NA ŠTÚDIUM

1. Biblické slovo nádej – pevné očakávanie – dal autor do protikladu k slovu „možnože“. Stalo sa ti, že si len tak do vzduchu vyslovoval slová s postojom „možnože“ a chýbalo ti pevné očakávanie? Ak áno, čo to napovedá o stave tvojej viery?
2. Od čias apoštolov kladú veriaci dve otázky. Hoci sa na seba ponášajú, pýtame sa v nich na dve úplne odlišné veci:
  - Ako získať vieru?
  - Ako vieru zväčšiť?
  - Ako by si na tieto otázky odpovedal na základe toho, čo si sa naučil v tejto kapitole?
3. Keď porovnáš Saulovu a Dávidovu poslušnosť, aké rozdiely medzi nimi vidíš? Ako ich poslušnosť ovplyvnila ich intimitu s Bohom?
4. Ako poslušnosť ovplyvňuje našu schopnosť smelo sa priblížiť k Bohu?





# KAPITOLA ŠTRNÁSTA

## BLIŽŠIE K BOHU



Smelo sa priblíž k Pánovi,  
lebo jeho pozvanie je večné

V tejto záverečnej kapitole sa chcem venovať praktickej stránke toho, ako sa priblížiť k Bohu, ktorý nás tak veľmi miluje. Dalo by sa to prirovnať k poučaniu snúbencov, ako sa správať v spálni. Naučíš ich iba časť, ostatné vyplynie z ich srdc. A v tom sa ukrýva krása intimity: prúdi zo srdca. Nemôžeme sa ju naučiť pomocou mysle.

Keď prichádzame k Bohu, musíme mať na pamäti, že sme stvorení na jeho obraz. Práve tak ako zažívame rôzne pocity, rôznia sa aj tie jeho. Tak ako by sme mali byť vnímaví na náladu nášho blízkeho priateľa, mali by sme byť vnímaví aj na Božiu náladu. Sú chvíle, keď k Pánovi prichádzame so spevom, inokedy sme pred ním zlomení. Niekedy prichádzame smelo, inokedy sa chvejeme

báňnou. Zažívame s ním chvíle plné smiechu, ale aj chvíle plaču. Niekedy s jeho pomocou bojujeme proti mocnostiam temna a inokedy pociťujeme pokoj jeho nádhernej prítomnosti.

Príkladom posledného protikladu je dom, ktorý ohrozujú zlodeji. Predstav si, že sa práve pokúšajú vlámať cez zadné dvere. Vo chvíli, keď otec hľadá zbraň, príde za ním syn a povie: „Oci, myslím, že si ten najúžasnejší otec na svete, dobre sa o nás staráš, si múdry, je s tebou zábava...“

Otec by syna rázne prerušil: „Teraz nie je čas, aby si mi rozprával o svojich pocitoch. Chod', vezmi si bejzbalovú pátku a pôjdeme spolu k zadným dverám.“

Pamätaj na to, že my – cirkev Ježiša Krista – sme Božím domom. Proti nám stoja skutoční nepriatelia. Boli chvíle, keď som sa začal modliť a Duch Svätý ma pobádal do boja. Spôsob, ktorým ma do boja viedol, nebol vždy rovnaký. Niekedy to bolo skrze slovo, inokedy modlitbou jazykmi alebo mocnou chválou (Jozafat a izraelské vojsko, pozri 2 Kroník 20:20-24). Máme byť vnímaví nielen na atmosféru, ale aj na spôsob, akým docieľiť, čo od nás žiada.

Vráťme sa k nášmu príkladu. Pozrime sa na to obrátene. Predstav si tú istú domácnosť. V dome vládne pokoj, otec odpočíva pri kozube. Tentoraz do miestnosti vojde syn s prilbou na hlave a s bejzbalovou pátkou v ruke a kričí: „Podťme na nich, ocko!“

Otec sa naňho pozrie a povie: „Synu, pokoj, nič sa nedeje. Sadni si ku mne a budeme sa zhovárať.“

Som si istý, že ti napadlo množstvo ďalších situácií, do ktorých sa môžeme dostať so svojimi blízkymi. Rovnako sa aj v modlitbe vyskytujú rôzne obdobia. Písmo vymenúva nielen tie, ktoré som spomenul, ale i mnohé ďalšie. Podstatné je, aby sme vedeli, čo má Boh v danej chvíli na srdci.

## BOŽIE TÚŽBY

Ako sa cítiš, keď ťa príde navštíviť priateľ a stále hovorí iba o svojich pocitoch? Ako sa cíti otec, ku ktorému syn príde iba vtedy, keď od neho niečo potrebuje? Otvoril by si svoje srdce pred niekým sebeckým a bezcitným? Ak sa chceme dotknúť Božieho srdca, musíme sa snažiť objaviť jeho túžby a potreby. Áno, potreby! Hoci je všemohúci a nič mu nechýba, stále platí, že dal ľuďom slobodnú vôľu, čím sa stal zraniteľným. Kvôli pádu človeka a pôsobeniu síl temna, ktoré sa snažia ľudí zviest' a chytiť do pasce a mučiť, je veľké množstvo ľudí v núdzi. Túži pre nich niečo urobiť a čaká na niekoho, kto by sa za nich modlil. Zistíš, že Pán je veľmi blízko tým, ktorí sa prihovárajú za druhých a prinášajú Božiu milosť trpiacim. Ježiš na súdnom stolci povie:

„Lebo hladný som bol, a dali ste mi jesť; bol som smädný, a dali ste mi piť; prišiel som ako cudzinec, a prijali ste ma; bol som nahý, a zaodeli ste ma; bol som nemocný, a navštívili ste ma; bol som vo väzení, a prišli ste ku mne.“

(Matúš 25:35-36; Ev. pr.)

V tomto texte vidíš Kráľa slávy, ktorému patrí všetka moc a autorita vo vesmíre, vraviť, že je v núdzi. Naše potreby sú jeho potrebami, veď hovorí: „Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste urobili“ (v. 40). Tí, ktorí sa prihovárajú, fyzicky pomáhajú, kážu oslobodzujúce Božie slovo, alebo Božou mocou uzdravujú zranené srdcia, spoznajú Pánovo srdce rýchlejšie než ostatní.

Boli časy, keď prichádzal Boží ľud k Bohu veľmi usilovne. Dokonca o nich povedal: „Veď dennodenne sa ma dopytujú a túžia poznať moje cesty“ (Izaiáš 58:2). Pán im však neodpovedal. Ľudia sa začali pýtať, prečo sa k nim Boh nepribližuje. Nedokázali si vysvetliť, prečo na ich modlitby neodpovedá. Vysvetlil im to slovami:

„Pozri však, v deň svojho pôstu idete za svojím potešením a prehánate tých, čo ťažko pracujú. Veď sa len preto postíte, aby ste sa vadili a škriepili a búšili zlostnou päsťou.“

(Izaiáš 58:3-4, Ekum. pr.)

Všimni si, že sa škriepili a vadili. Vráťme sa k nosnému veršu tejto knihy: „Priblížte sa k Bohu a Boh sa priblíži k vám.“ Jakub túto kapitolu začína slovami:

„Odkiaľ sú medzi vami boje a odkiaľ zrážky? Či nie odtiaľ – z vašich žiadostí, ktoré bojujú vo vašich údoch? Túžobne žiadate, ale nemáte; vraždíte a horlíte, ale nemôžete dosiahnuť; máte zrážky a boje (medzi sebou) – ale (nič) nemáte, lebo neprosíte; prosíte, ale nedostávate, lebo zle prosíte, aby ste to premárnili na svoje žiadosti! Vy [cudzoložníci a] cudzoložnice, či neviete, že priateľstvo so svetom je nepriateľstvo proti Bohu? Kto teda chce byť priateľom sveta, prejavuje sa ako nepriateľ Boha. Alebo si myslíte, že Písmo nadarmo hovorí: Až po závisť túži (po nás) Duch, ktorému dal prebývať v nás? Dáva však väčšiu milosť; preto hovorí: Boh sa pyšným protiví, ale pokorným dáva milosť. Poddajte sa teda Bohu, ale vzoprite sa diablove – a utečie od vás. Priblížte sa Bohu a priblíži sa vám.

(Jakub 4:1-8; Ev. pr.)

Praktický krok číslo jeden: Zasväťme svoj život Bohu a evanjeliu. Budeme žiť pre jeho túžby. Budeme milovať to, čo miluje on a nenávidieť to, čo on nenávidí. Čo je dôležité pre neho, sa musí stať dôležitým aj pre nás a čo pre neho nie je dôležité, by nemalo byť dôležitým ani pre nás. Musíme mať jeho srdce!

Znamená to, že si nikdy neodpočinieme? Upiera Boh svojim ľuďom odpočinok a oddych? Vonkoncom nie! Písmo nám hovorí, že Boh „náš štedro zabezpečuje všetkým, čo potrebujeme“ (1 Timoteovi 6:17). Spojenie s jeho srdcom strácame len vtedy, keď pre svoje požiadavky zanedbávame jeho túžby.

Niektorí si myslia, že neplníme Božie túžby, kým fyzicky nepomáhame chudobným. Ak je to pravda, prečo, keď bolo potrebné nasýtiť vdovy, Peter povedal: „Neprichodí nám opustiť slovo Božie a obsluhovať pri stoloch. Preto vyhliadnite si, bratia, spomedzi seba sedem osvedčených mužov, plných Ducha a múdrosti, ktorých ustanovíme na túto službu; my však budeme usilovní na modlitbách a v službe slova (Skutky 6:2-4, Ev. pr.). Peter si uvedomil, že boli medzi nimi takí, ktorí by sa mali starať o potreby chudobných a núdzných tým, že ich budú sýtiť Božím slovom a iní, ktorí budú plniť ich fyzické potreby. Obe skupiny majú spoločné to, že naplňajú Ježišove potreby podľa jeho slov: „Lebo som bol hladný, a dali ste mi jesť.“

Komu na srdci ležia Božie záujmy, sa k Bohu priblíži ľahšie. Takým mužom bol Mojžiš, pretože viedol Boží ľud s ohľadom na Božie záujmy, bol vnímavý na Božie srdce a zažíval s Pánom úzke spoločenstvo.

Boh o Joacházovi, ktorý bol vodcom, povedal: „Dopomáhal k právu biednemu a chudobnému a mal sa dobre. Neznamená to *poznať mňa?*“ (Jeremiáš 22:16, Ekum. pr., dôraz pridaný autorom).

Tí, ktorí si dobre plnia svoju službu – či už pomáhajú, spravujú, vyučujú alebo vedú, sa k Bohu priblížia ľahšie než tí, ktorých v živote, ba aj v službe, poháňajú len vlastné zámery.

### PRISTÚPTE, ABY STE POČÚVALI

Ďalšia praktická rada pre tých, ktorí sa chcú priblížiť k Majstrovi, sa nachádza v Písme:

„Daj pozor na svoje kroky, keď ideš do Božieho domu; lebo pristúpiť, aby si počúval, je lepšie, ako keď blázni prinášajú obeť, lebo oni nevedia, že zle robia. Neprenáhli sa ústami a srdce nech sa ti nenáhli vyriecť slovo pred Bohom; lebo

Boh je na nebi a ty si na zemi. Preto nech je málo tvojich slov. Sen prichádza z mnohej únavy a hlas blázna s mnohými slovami.

(Kaz 4:17, 5:1-2, Ev. pr.)

Zamerajme sa iba na prvú časť tohto citátu: „lebo pristúpiť, aby si počúval, je lepšie, ako keď blázni prinášajú obeť.“ Je veľa ľudí, ktorí vždy prichádzajú k Bohu buď so spevom, alebo slovami. To má zaiste svoje opodstatnenie. Zistil som však, že bolo veľmi dobré, keď som k Pánovi prišiel v tichosti a počúval som, skôr než som prehovoril, alebo zaspieval pieseň uctievania.

Nedávno som bol s pastorom istého veľkého a pomazaného zboru. Pri obede mi povedal: „John, dostal som sa do bodu, kedy som Pánovi povedal: Už ma nebaví vchádzať ráno do tejto izby a počuť sa, ako hovorím, a nedostávam žiadnu odpoveď. Budem tu prichádzať každé ráno a v tichosti budem čakať, kým mi niečo nepovieš.“

Trvalo to niekoľko dní, pretože Pán skúmal úprimnosť jeho srdca, ale v jedno ráno vošiel do izby a odrazu začal k nemu Duch Svätý hovoriť. V tom čase mu Boh dal tie najmocnejšie zjavenia, ktoré vo svojej cirkvi hlásal niekoľko týždňov. Jeho modlitebný život sa radikálne zmenil.

Naučil som sa, že účinným spôsobom, ako sa k Bohu priblížiť, je vziať si Bibliu a prečítať si nejakú stať (obzvlášť zo Žalmov alebo Novej zmluvy). Nemusí to byť dlhý text, stačí aj krátky citát, nad ktorým budeš premýšľať. Potom si môžeš pomaly prečítať ďalšiu pasáž, až sa nakoniec zjaví Božia prítomnosť. Vtedy prestaň čítať, zameraj sa na Pána a nechaj ho, aby ťa vyučoval.

V každom prípade je veľmi dobré prísť do Božej prítomnosti kvôli tomu, aby sme počúvali, a nie hovorili. Pred zhromaždením zvyčajne na miesto dorazím skôr, upokojím si myseľ a hľadám, po

čom Boh túži a čo cíti. Potom začnem spievať s chváliacim tímom. To však neplatí vždy. Niekedy vstúpim priamo do Božej prítomnosti spevom, vďakou a chválou, ktoré mi vyvierajú zo srdca. Akoby mi vtedy Duch Svätý hovoril: „No tak poď už!“ V Písme stojí:

„Predstúpme vďačne pred jeho tvár,  
zvučne ho velebme žalmami!“

(Žalm 95:2, Ekum. pr.)

A na inom mieste:

„Vstúpte do jeho brán s vďakou  
a s chválospevom do jeho nádvorí.“

(Žalm 100:4, Ekum. pr.)

Tieto verše nás povzbudzujú, aby sme do Pánovej prítomnosti prichádzali so spevom a vďakou, kým predchádzajúce texty nám prikazovali priblížiť sa mu, aby sme ho počúvali. Z toho vyplýva, že jednoducho musíme byť vnímaví! Tak ako nemôžeš mladomanželovi krok za krokom vysvetliť, ako sa má milovať so svojou manželkou, tak nemôžeš ani vysvetliť, ako prežívať intimitu s Pánom.

Vieš si predstaviť, že by tento mladomanžel vošiel do spálne s návodom „ako na to?“ Začal by krokom číslo jeden: *povedz jej, že je krásna*. Krok dva: *pohľad' ju po vlasoch*. Krok tri: *zhasni*. Krok štyri: (Fíha, nemôžem to prečítať, budem si musieť posvietiť baterkou.) To by bolo absurdné! A predsa, mnohí sa takto absurdne správajú pri modlitbe. Odsunuli nabok svoju schopnosť dotknúť sa Božieho srdca. Necháp to zle: áno, samozrejme, že v Písme nájdeme istý návod na modlitbu, ale mali by sme sa viac spoliehať na pomoc Ducha Svätého, veď aj Písmo hovorí: „litera zabíja, kým Duch oživuje“ (2 Korintánom 3:6). A tak nás Duch môže viesť k príhovorom, spevu, tichu, volaniu a podobne.

Druhá vec, na ktorú chcem upozorniť, je, že sa vo svojich slovách a prosbách nemáme unáhliť. Aj prirodzené vzťahy nám dokazujú

túto pravdu. Keď niekto priveľa tára, prestaneme ho počúvať. Ak však človek volí slová opatrne, počúvame ho pozorne, aj keď hovorí veľa. Preto pri modlitbe trávim väčšinu času v tichu, hovorením jazykmi alebo modlením sa Božieho slova.

Viem, že pri modlitbe jazykmi sa modlím dokonale v súlade s Božou vôľou. Duch Svätý mi dáva slová, ktorými sa mám prihovoriť Otcovi v Ježišovom mene. V Duchu sa nemôžem modliť nesprávne. A keď sa modlím napísaným Božím slovom, celé moje bytie, vrátane mojej mysle, sa povznáša, preto aj modlitba myslou je dôležitá.

Zjavenie, múdrosť a pochopenie prichádzajú vtedy, keď vieme, že sme v Pánovej prítomnosti a keď ho počúvame. Je dôležité, aby sme Bohu dali čas, aby k nám mohol hovoriť. Vieš si predstaviť stretnutie s človekom, ktorý bez prestávky niečo hovorí a ani ti nedá šancu čo i len ústa otvoriť? Myslím, že Duch Svätý sa niekedy pri nás takto cíti. Musíme aj počúvať, ale aj hovoriť. Zapamätaj si, že modlitba je dialóg, nie monológ!

## MNOHORAKÉ SPÔSOBY KOMUNIKÁCIE

Keď sa k nám Boh približuje, zjavuje nám seba samého a svoje zámery. Ukazuje nám veľké a mocné veci, ktoré nepoznáme (Jeremiáš 33:3). Je nesmierne dôležité si uvedomiť, že k nám môže hovoriť mnohorakými spôsobmi. Niekedy ho môžeme počuť. Môže to byť silný hlas v našom srdci, ktorý si môžeme zmyliť s počutelným hlasom, ktorý by zachytili naše fyzické uši. Inokedy to môže byť jemný hlas hlboko v našom vnútri, ktorý je tak ako v ostatných prípadoch, sprevádzaný vnútorným pokojom a je v súlade s Písmom. Niekedy sa k nám prihovoriť prostredníctvom nášho lídra alebo brata, počas kázania alebo pri čítaní kníh. Môže k nám hovoriť aj cez sny alebo vízie. Veľmi často sa stáva, že jednoducho zrazu vieme veci, o ktorých sme dovtedy nemali ani tušenie. Často do nás Boh vloží svoje slovo, ktoré však ostane zahalené, až kým neotvoríme ústa a nevyslovíme ho.



Toto sa stalo apoštolovi Petrovi na deň letníc. Predtým než ho Duch naplnil, mal iba rozumové poznanie Božieho slova, okrem toho, že mu Boh zjavil, že Ježiš je Kristus (Matúš 16). Neraz povedal aj niečo nevhodné. V hornej miestnosti sa pokúsil nájsť náhradu za Judáša, no podľa ovocia jeho rozhodnutia je zjavné, že to bolo prenáhlené, pretože muž, ktorého vybrali, sa v Písme už nikdy viac nespomína. Pavol o sebe tvrdil, že sa stal posledným apoštolom (1 Korintánom 15:8). Zdá sa, že Pavol bol Božou náhradou za Judáša, a nie muž, ktorého sa Peter rozhodol vybrať pomocou lósu.

Zdá sa, že Peter bol duchovne vždy trochu mimo. No keď sa Boh k nemu priblížil, predniesol hlboké a mocné kázanie založené na prorokovi Joelovi a Žalmoch, na textoch, ktoré vysvetľovali to, čo prežilo stodvadsať ľudí v hornej miestnosti. Také čosi si nemohol naštudovať v priebehu niekoľkých minút, kým sa zhromaždil dav. V momente dostal poznanie, aké predtým nemal. To neplatilo len o Petrovi, ale aj o ostatných, pretože keď ich naplnila Božia prítomnosť, všetci hovorili „o veľkých Božích veciach“ (Skutky 2:11).

Existuje veľa spôsobov, ako sa nám Duch Svätý môže prihovárať. Jedno však platí vždy: keď sa k nám priblíži, už nikdy nebudeme ako predtým.

## SLOVO NA ZÁVER

Na začiatku prvej kapitoly som napísal, že táto kniha nechce byť manuálom typu „ako na to“, pretože intimita nikdy nemôže byť výsledkom presne naučených krokov, ktoré máme urobiť jeden za druhým. Má slúžiť ako mapa k pokladu, ktorým je Božie srdce. Som presvedčený, že je to prorocké slovo vychádzajúce z Pánovho srdca, venované tým, ktorých tak vášnivo miluje. Ak vynaložíme dostatok času a energie, aby sme sa riadili touto mapou k Božiemu srdcu, určite sa dostaneme do jeho prítomnosti. Zapamätaj si, že jeho zaslúbenie nie je hop alebo trop. On svoje slovo nikdy nezruší ani neodvolá.

Rád by som túto knihu zakončil niekoľkými citátmi, ktoré by ťa mali inšpirovať k tomu, aby si sa priblížil k Bohu.

„Lebo podlý človek sa protiví Hospodinovi, ale k priamym ľuďom prechováva dôveru.“

(Príslovia 3:32, Ekum. pr.)

„Pre mňa je slasťou byť v Božej blízkosti.“

(Žalm 73:28, Kat. pr.)

„Hospodin je blízky všetkým, čo ho vzývajú, všetkým, čo ho vzývajú úprimne. Plní želania tých, čo sa ho boja, počuje, keď volajú o pomoc, a pomáha im.“

(Žalm 145:18-20, Ekum. pr.)

„Pripustím ho k sebe a on sa ku mne priblíži. Veď kto nasadí svoj život, aby sa ku mne priblížil?“

(Jeremiáš 30:21, Ekum. pr.)

Smelo sa priblíž k Bohu, pretože ti dal pozvanie, ktoré trvá naveky. Rozhodni sa patriť k tým, ktorí prebývajú v jeho prítomnosti. Čaká ťa. Načo otáľať? Priblíž sa k nemu!

„Tomu však, ktorý vás môže uchrániť pred pádom a nepoškvrnených postaviť s plesaním pred svoju slávu, jedinému Bohu, nášmu Spasiteľovi, skrze Ježiša Krista, nášho Pána, sláva, veleba, moc a vláda pred všetkými vekmi teraz i na všetky veky. Amen.“

(Juda 24-25, Ekum. pr.)

OTÁZKY NA ŠTÚDIUM

1. Uvedomil si si niekedy, že Boh má „potreby“? Akým spôsobom mu môžeme poslúžiť?
2. Do akej miery je pre teba dôležité počuť hlas Ducha Svätého? Hoci máš k dispozícii veľa piesní chvál a uctievaní a kníh inšpirovaných Duchom Svätým, pokúsil si sa už k nemu niekedy priblížiť v tichosti?
3. V prvej kapitole autor opísal túto knihu, ako mapu k pokladu, ktorá ťa privedie bližšie k Božiemu srdcu. Keď sa zamyslíš nad tým, čo si sa z nej naučil, aké poklady si objavil? Aké poklady ešte čakajú, že ich objavíš?



## DODATOK A

# POTREBUJEME SPASITEĽA



Existujú dva druhy kritérií pre život: kritériá stanovené spoločnosťou a kritériá dané Bohom. Naša kultúra tá môže považovať za „dobrého“ podľa svojich parametrov, ale čo si o tom myslí Boh? Písmo tvrdí, že žiaden človek nedodrжал Božie meradlá pre správny život: „Ako je napísané: Nieto spravodlivého, niet ani jedného“ (Rimanom 3:10) a znovu: „Lebo všetci zhrešili a nemajú Božiu slávu“ (Rimanom 3:23, Ekum. pr.).

Zhrešiť znamená minúť Boží štandard. Človek nebol stvorený, aby bol hriešnikom; to skôr Adam si zvolil takúto životnú cestu na základe slobodnej vôle. Boh umiestnil prvého človeka, Adama, do krásneho sveta bez chorôb, neuhov, chudoby či prírodných katastrof. Neexistoval strach, nenávisť, konflikty alebo závisť. Boh to miesto nazval Eden, Božia záhrada.

Adam sa rozhodol neuposlúchnuť Boží príkaz a zakúsil okamžitú duchovnú smrť, fyzickú však až o stovky rokov neskôr. Do srdca mu vstúpila temnota. Pri fyzickej smrti odumrie telo, kým duchovnú smrť môžeme najlepšie opísať ako oddelenie od Boha, ktorý je pravým darcom a zdrojom života.

Do Adamovho charakteru sa votrel hriech, a tak Adam splodil deti, ktoré mu boli podobné: „Keď mal Adam stotridsať rokov, narodil sa mu syn na jeho obraz a podobu“ (Genezis 5:3, Ekum. pr.).

Jeho deti sa narodili na jeho obraz a od tej chvíle sa každý človek rodí na obraz jeho hriechu prostredníctvom svojich rodičov. Adam vydal nielen seba, ale aj svojich potomkov novému pánovi, Satanovi, ktorému sa tak do područia dostala i celá príroda. Tento krutý pán dostal zákonné právo na Bohom milované stvorenie. To je jasne vyjadrené v nasledujúcom verši: „Potom ho diabol vyzdvihol, v jedinom okamihu mu ukázal všetky kráľovstvá sveta a vravel mu: Dám ti všetku ich moc a slávu, *lebo som ju dostal* a dám ju, komu chcem“ (Lukáš 4:5-6, Kat. pr.; dôraz pridaný autorom).

Všimni si, že ju dostal. Kedy? V záhrade Eden, pretože Boh pôvodne zveril moc nad zemou človeku (pozri Genezis 1:26-28), ale Adam ju stratil... to zahŕňa jeho samého i jeho potomstvo všetkých nasledujúcich generácií. Opäť čítame: „celý svet je v moci Zlého“ (1Jána 5:19).

Skôr než Boh vyhnal Adama zo záhrady, sľúbil mu, že povstane Vykupiteľ, ktorý zničí zjatie, do ktorého sa ľudstvo dostalo.

Tento Vykupiteľ sa narodil o štyritisíc rokov neskôr Márii, ktorá bola pannou. Musela byť panna, pretože otcom Ježiša, ktorého počala, bol Duch Svätý. Ak by bol Ježiš synom ľudských rodičov, narodil by sa do Adamovho zajatia.

Jeho otcom bol Boh a jeho matkou žena, preto je úplným Bohom a zároveň aj úplným človekom. Musel to byť syn človeka, kto nám mal získať slobodu. Preto sa Ježiš sám často nazýval „Synom človeka.“ Hoci bol od počiatku s Otcom, vzdal sa svojho božského pôvodu a stal sa človekom, aby sa obetoval za naše hriechy.

Keď šiel na kríž, vzal na seba odsúdenie za naše hriechy, aby nás vyslobodil zo zajatia. Písmo hovorí: „On sám, na vlastnom tele vyniesol naše hriechy na drevo, aby sme odumreli hriechom a žili vďaka spravodlivosti“ (1 Petrova 2:24, Ekum. pr.).

Je to úžasné: človek zhršil proti Bohu a predsa, Boh (zjavený v tele) zaplatil cenu za veľké pochybenie človeka. Znovu čítame: „Toho, ktorý nepoznal hriech, urobil za nás hriechom, aby sme sa v ňom stali Božou spravodlivosťou“ (2 Korinťanom 5:21, Ekum. pr.).

V tomto texte sa píše, že sa môžeme stať spravodlivými. Slobodu, za ktorú Ježiš zaplatil takú veľkú cenu, môžeme získať iba vtedy, keď uveríme, že zomrel za nás a bol vzkriesený z mŕtvych. Keď ho prijmeme za svojho Pána, znamená to, že sa stane naším osobným Spasiteľom. Ako hovorí Písmo: „Tým však, čo ho prijali a veria v jeho meno, dal moc stať sa Božími deťmi; tí, čo sa nenarodili ani z krvi, ani z telesnej žiadosti, ani z vôle muža, ale z Boha“ (Ján 1:11-13, Ekum. pr.).

Keď prijmeme Ježiša ako svojho osobného Spasiteľa a Pána, zomrieme a budeme duchovne znovuzrodení. Zomrieme otroctvu v Satanovom kráľovstve a narodíme sa ako Božie deti v Božom kráľovstve. Ako sa to stane? Jednoducho: Keď v srdci veríme, musíme ústami vyznať, že Ježiš je Pán, a v tej chvíli sa znovuzrodíme. Písmo to potvrdzuje slovami: „Pretože ak svojimi ústami vyznáš Ježiša ako Pána a vo svojom srdci uveríš, že Boh ho vzkriesil z mŕtvych, budeš spasený. Lebo srdcom veríme v spravodlivosť, ale ústami vyznávame spásu“ (Rimanom 10:9-10, Ekum. pr.).

Je to také jednoduché! Nie sme spasení vďaka našim dobrým skutkom. Dobré skutky nám nikdy nezaslúžia miesto v Božom kráľovstve. Pretože ak by to bola pravda, Kristus zomrel nadarmo. Sme spasení jeho milosťou. Je to bezplatný dar, ktorý si nemôžeme zaslúžiť. Aby sme ho mohli prijať, musíme prestať žiť pre seba a odovzdať svoj život jemu ako Pánovi, teda zvrchovanému Majstrovi. „A za všetkých zomrel preto, aby tí, čo žijú, nežili už viac seba, ale tomu, ktorý za nich zomrel a bol vzkriesený“ ( 2 Korintčanom 5:15, Ekum. pr.).

Ak teda veríš, že Ježiš zomrel za teba a chceš mu dať svoj život, aby si už nežil pre seba, ale pre neho, môžeme sa spolu pomodliť túto modlitbu a staneš sa Božím dieťaťom:

*„Bože, uznávam, že som hriešnik a že som nežil podľa tvojich spravodlivých štandardov. Zaslúžim si byť naveky odsúdený pre svoje hriechy. Ďakujem ti, že si ma nenechal v tejto situácii. Verím, že si poslal Ježiša Krista, svojho Syna, ktorý sa narodil z Márie panny, aby za mňa zomrel a vyniesol môj rozsudok na kríž. Verím, že na tretí deň vstal z mŕtvych a zasadol po tvojej pravici ako môj Pán a Spasiteľ. A tak dnes (dátum) odovzdávam svoj život pod vládu Pána Ježiša.*

*Ježišu, vyznávam ťa ako svojho Pána a Spasiteľa. Vstúp do môjho života skrze Ducha Svätého a urob ma Božím dieťaťom. Zriekam sa vecí temna, ku ktorým som kedysi lipol a od dnešného dňa už nebudem žiť pre seba, ale pre teba, lebo ty si vydal seba samého, aby som mohol žiť večne.*

*Ďakujem ti, Pane. Môj život je teraz v tvojich rukách a ako hovorí tvoje Slovo, nikdy nebudem zahanbený.*

Teraz si spasený a stal si sa Božím dieťaťom. Celé nebo sa v tejto chvíli s tebou raduje! Vitaj v rodine!



## DODATOK B

# AKO BYŤ NAPLNENÝ DUCHOM SVÄTÝM



**P**rijať plnosť Ducha Svätého je rovnako jednoduché, ako prijať Ježiša ako Pána a Spasiteľa. Niektorí sa namáhajú, nechajú sa znechutiť a nemôžu ho prijať najčastejšie kvôli tomu, že zanedbajú základné princípy spomínané v Písme. Naučil som sa, že skôr, než sa s ľuďmi modlím, ukážem im, čo hovorí Boh, pretože sa tým rozvíja ich viera. A preto skôr než ťa budem viesť modlitbou, chcem ťa najprv niečo naučiť. (Poznámka: Skôr než budeš pokračovať, je dôležité, aby si dočítal celú jedenástu kapitolu.)

V prvom rade musíš najskôr prijať Ježiša Krista ako svojho osobného Pána a Spasiteľa (pozri Ján 14:17).

V tvojom živote sa nesmie vyskytovať neposlušnosť. Písmo hovorí, že Boh dá svojho Ducha tým, „čo ho poslúchajú“ (Skutky

5:32). Zistil som, že sa to týka predovšetkým oblasti neodpustenia. Na našich zhromaždeniach som videl stovky ľudí prijímať Ducha Svätého a hovoriť jazykmi, kým niektorí zostali úplne zmätení. Takmer u každého z nich to malo niečo spoločné s prechovávaním neodpustenia. Keď daný človek odpustí, okamžite ho naplní Duch Svätý a začne hovoriť jazykmi. Preto sa najprv pomodlime túto modlitbu:

*Otče, prosím ťa, aby si ma preskúmal a ukázal mi, či v mojom srdci nie je neposlušnosť. Prosím, ukáž mi, či jestvuje človek, ktorému som odmietol odpustiť. Rozhodujem sa poslúchať ťa a odpustiť, čokoľvek mi zjavíš. Prosím ťa o to v mene Ježiš a ďakujem ti.*

Ak chceš prijať Ducha Svätého, stačí iba poprosiť! Ježiš hovorí: „Vari je medzi vami otec, ktorý by dal svojmu synovi kameň, keď ho prosí o chlieb? Alebo hada, keď ho prosí o rybu? Alebo mu podá škorpióna, keď si pýta vajce? Keď teda vy, hoci ste zlí, viete dávať dobré dary svojim deťom, o čo skôr dá nebeský Otec Ducha Svätého tým, čo ho prosia!“ (Lukáš 11:11-13, Ekum. pr.). Jednoducho povedal, že ak nás naše deti prosia o niečo, čo aj máme v úmysle im dať, nedáme im predsa niečo iné alebo niečo zlé. Rovnako, keď poprosíš Otca o Ducha, nedá ti zlého ducha. Stačí iba Otca prosiť v Ježišovom mene a dostaneš Ducha Svätého.

Musíš prosiť s vierou. V Novej zmluve sa píše, že bez viery od Boha nič nedostaneme. Jakub 1:6-7 hovorí: „Nech však prosí s vierou, bez akéhokoľvek pochybovania, lebo kto pochybuje, podobá sa morskej vlne, hnanej a zmietanej vetrom. Taký človek nech si nemyslí, že dostane niečo od Pána.“ Polož si teraz otázku: „Kedy prijmem Ducha Svätého? Bude to vo chvíli, keď začnem hovoriť jazykmi, alebo vo chvíli keď o to požiadam?“ Odpoveď by mala znieť – vo chvíli, keď o to požiadam! Pretože v Kráľovstve platí, že prosíme a dostaneme. Tí, ktorým chýba viera, vravia: „Ukáž mi a ja uverím.“ Ježiš však hovorí: „Preto vám hovorím: Všetko, o čo v modlitbe prosíte, a v čo veríte, že ste dostali, splní sa vám“ (Marek 11:24, Ekum. pr.). Najprv uver, a potom dostaneš, o čo si prosil.

V Skutkoch 2:4 čítame: „Všetkých naplnil Duch Svätý a začali hovoriť inými jazykmi, ako im Duch dával hovoriť.“ Všimni si, že hovorili jazykmi. Nebol to Duch Svätý, kto hovoril jazykmi. Duch Svätý im dal slová, ale hovoriť museli oni. Preto si to vyžaduje poddanosť! Môžem stáť v rýchlo plynúcej rieke, ale keď sa nepoddám prúdu, nebude ma môcť unášať. A tak musíme byť poddajní v troch oblastiach: Prvou sú naše pery. Ak nebudem hýbať perami, nevyslovím žiadne slová, či už jazyka anglického, cudzieho alebo nebeského. Druhou oblasťou je náš jazyk. Ak nebudem hýbať jazykom, nebudem môcť hovoriť. A poslednou sú naše hlasivky. Ak nedám svoje hlasivky k dispozícii, nemôžem hovoriť.

Možno sa ti zdá, že som sarkastický, ale nie je to tak. Počas mnohých rokov svojej služby som videl, ako sa ľudia veľmi snažia a myslia si, že Duch Svätý sa nejako zmocní ich pier, jazyka a hlasiviek a bude cez nich hovoriť. Nie! On dáva slová, ale hovoriť musíme my.

Ježiš povedal: „Ak je niekto smädný, nech príde ku mne a nech sa napije, ten, kto verí vo mňa. Ako hovorí Písmo: prúdy živej vody budú tiecť z jeho vnútra. To povedal o Duchu, ktorého mali prijať tí, čo v neho uveria. Duch Svätý totiž ešte nebol daný, lebo Ježiš ešte nebol oslávený“ (Ján 7:37-39, Ekum. pr.). Keď budeš prosiť o Ducha Svätého, možno sa ti v mysli vynorí nejaká slabika a bude sa ti neustále vracat'. Ak ju vo viere vyslovíš, bude to akoby si otvoril priehradu a modlitba jazykmi začne z teba prúdiť. Páči sa mi obraz, že v tvojom vnútri máš kľbko nití, ktoré začína na tvojom jazyku. Keď zaň potiahneš, kľbko sa začne rozmotávať. Niektorí si myslia, že mysl'ou obsiahnu celý jazyk, a potom začnú hovoriť. Nie, musíme hovoriť vo viere.

Keď sa moja manželka modlila za naplnenie Duchom Svätým, určitý čas nehovorila jazykmi. Až o niekoľko týždňov neskôr, keď sa modlila so svojimi priateľmi, sa v nej tento dar rozvinul. Potom mi povedala: „V priebehu niekoľkých týždňov mi počas modlitby

neustále prichádzala na um jedna slabika, ale až v ten večer som sa tomu poddala.“ Verím, že je to prípad mnohých ľudí – prosia, prijímú, ale nepoddajú sa tomu.

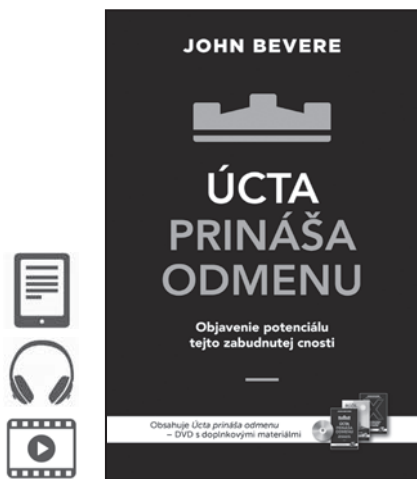
Písmo tvrdí: „Duchovia prorokov sa podriaďujú prorokom“ (1 Korintánom 14:32, Ekum. pr.). Tým chce jednoducho povedať, že my sme tí, ktorí hovoria a že Duch Svätý nás do ničoho nebude tlačiť. Spomínam si, že na druhý deň po mojom naplnení Duchom Svätým, som nevedel ako znovu hovoriť jazykmi. Prišiel som k jednému bratovi v školskej telocvični a opýtal som sa ho: „Ako to mám urobiť?“ „Jednoducho to sprav!“ odvetil mi. Šiel som si zabehať a počas behu som znovu začal hovoriť jazykmi. Naplnila ma veľká radosť. Musíme si zapamätať, že Duch Svätý je vždy pripravený konať, musíme sa mu však poddať. Je to ako fontána. Voda je v nej stále, ale striekať začne až vtedy, keď otvoriš ventil. Preto sa pravidelne modli jazykmi!

Keď som ti už vysvetlil základné pravdy z Písma a ak veríš, že ich dostaneš, môžeme sa spolu modliť. A ešte niečo na záver: nemôžeš naraz hovoriť po španielsky aj po anglicky. Rovnako ani nemôžeš naraz hovoriť vo svojom materinskom jazyku a v nebeských jazykoch. Zapamätaj si to, ver a poddaj sa tomu! Modlime sa:

*Otče, v mene Ježiš k tebe prichádzam ako tvoje dieťa. Povedal si, že ak ťa poprosím o Ducha Svätého, dáš mi ho. Preto ťa teraz s radosťou prosím vo viere: Pokrsti ma a zároveň naplň svojím Svätým Duchom. Prijímam všetko, čo si pre mňa pripravil, vrátane daru jazykov. A tak vo viere teraz začnem hovoriť jazykmi! Amen!*

# ÚCTA PRINÁŠA ODMENU

OBJAVENIE POTENCIÁLU TEJTO ZABUDNUTEJ CNOSTI



Asi by sme nenašli kresťana, ktorý by chcel vedome Boha obmedzovať, no aj napriek tomu Mu mnohí z nás nevedomky bránime v našich životoch konať tým, že ignorujeme taký dôležitý duchovný princíp, akým je práve úcta.

Koncept úcty sa z našej kultúry takmer vytratil. No poslanstvo tejto knihy vám pomôže uvedomiť si, že je kľúčový pre uvoľnenie Božej vôle do všetkých oblastí života.

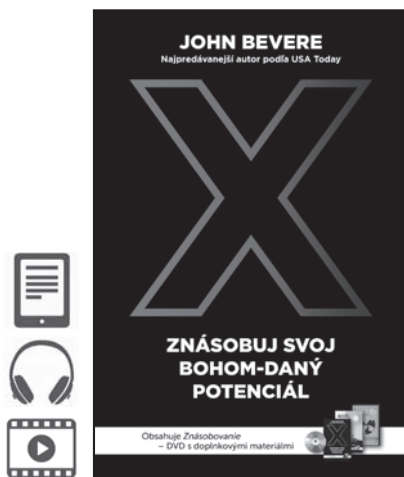
V knihe *Úcta prináša odmenu* vysvetľuje jeden z najlepšie predávaných autorov, John Bevere, ako vás správne pochopenie úcty privedie do súladu s tým, ako Boh premýšľa a kým je, a zároveň vám pomôže prijať požehnanie, ktoré pre vás má.

Pomocou harmónie hlbokých biblických právd a relevantných príkladov, ktoré fungovanie týchto princípov demonštrujú v praxi, vám táto kniha ponúka čerstvý pohľad na túto dávno zabudnutú cnosť. A čo je ešte dôležitejšie, rozhorlí vo vás túžbu tieto pravdy aplikovať v každej oblasti vášho života.

Dostupné na:  [MessengerX.com](https://messengerx.com)

# ZNÁSOBOVANIE

ZNÁSObUJ SVOJ BOHOM-DANÝ POTENCIÁL



Cítíš sa niekedy v Božom kráľovstve ako divák? Možno aj vieš, že existuje niečo, čo by si mohol spraviť, len to nedokážeš presne uchopiť. Väčšina z nás túži po tom, aby ich život mal veľký vplyv, no zároveň zápasí s otázkami typu:

- Ako si môžem byť istý/á, že sa neminiem Božej vôle pre mňa?
- Akú rolu pri budovaní Božieho kráľovstva zohráva moje jedinečné obdarovanie?
- Ako sa môžem ubezpečiť o tom, že naplňam svoj Bohom-daný potenciál?
- Je moje povolanie menej dôležité, ako keby som bol/a v duchovnej službe?
- Ako môžem vyvážiť odpočívanie v Božej milosti a zmysluplnú aktivitu v prospech Jeho kráľovstva?
- Ako môžem prelomiť strach a napredovať aj vtedy, keď to vyzerá neisto a riskantne?

Najlepšie predávaný autor John Bevere v tejto hlbokej knihe vychádza z pozorného skúmania Písma a používa silné príbehy, aby čitateľovi pomohol odlišne uvažovať o jeho povolaní, a prečo je také dôležité pre Boha. Pri čítaní týchto stránok budete zmocnení k znásobovaniu vašich Bohom-daných darov a k vykročeniu k dosahovaniu vášho potenciálu. Ak ste pripravení na to, aby ste vymenili nečinnosť za nejaký väčší zámer, nachádzate sa práve na začiatku tejto cesty.

Dostupné na:  **MessengerX.com**

# DUH SVÄTI

## ÚVOD



Učenci boli s Ježišom tri roky – chodili s Ním a počúvali všetko, čo hovoril. Napriek tomu Ježiš svojim najbližším priateľom povedal, že musí od nich odísť, aby mohol prísť Duch Svätý – a že to pre nich bude dobré, keď sa to tak stane (Ján 16,7; 13-14). Ak to platilo pre učeníkov, ktorí boli s Ježišom každý deň, o čo viac potrebujeme dnes my, aby v našich životoch zohrával Duch Svätý aktívnu rolu?

Je smutné, že Duch je častokrát nepochopený a kvôli tomu mnohí nemajú ani poňatia, kým je a ako sa vo vzťahu k nám prejavuje. Duch Svätý je často vykresľovaný ako niečo „čudné“. Avšak Biblia jasne hovorí, že Duch nie je niečo. Je to niekto – osoba, ktorá sľúbila, že vždy bude po vašom boku. John Bevere vás v tejto interaktívnej knihe pozýva k osobnému objavovaniu najprehľadanejšej a najnepochopenejšej osoby v Cirkvi: Ducha Svätého.

Nenechajte si ujsť tento úžasný úvod.

Dostupné na:  **MessengerX.com**

# ZNIČTE KRYPTONIT

ZBAVTE SA TOHO, CO VÁS OKRÁDA O SÍLU



Podobne ako Superman, ktorý dokáže preskočiť akúkoľvek prekážku a poraziť všetkých nepriateľov, aj Kristovi nasledovníci majú nadprirodzenú schopnosť víťaziť nad výzvami, ktorým čelia. Avšak problémom tak pre Supermana, ako aj pre nás je kryptonit, ktorý nás okráda o našu silu.

Samozrejme, že Superman aj kryptonit sú fiktívni. Duchovný kryptonit ale nie je.

Táto kniha ponúka odpovede na otázku, prečo mnohí z nás nie sú schopní zakúšať nadprirodzenú silu, ktorá bola zrejماً u kresťanov prvého storočia.

John Bevere v knihe Zničte kryptonit odhaľuje, čo to ten kryptonit je, prečo kompromituje naše spoločenstvá a ako sa dá vyslobodiť z jeho pút.

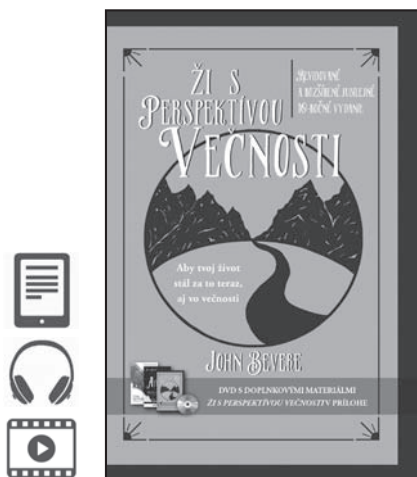
Zničte kryptonit nie je nič pre zbabelcov, no zároveň to nie je ani návod na rýchly úspech. Je to skutočná pravda pre každého nasledovníka Krista, ktorý sa túži vydať na náročnú, ale osožnú cestu premeny.

Dostupné na:  **MessengerX.com**



# ŽI S PERSPEKTÍVOU VEČNOSTI

ABY TVOJ ŽIVOT STÁL ZA TO TERAZ, AJ VO VEČNOSTI



Tento pozemský život je ako para, no mnohí z nás ho žijú tak, ako keby nás už na druhej strane nič nečakalo. Avšak spôsob, akým žijeme tento život, rozhodne o tom, ako strávime večnosť. Písmo nám hovorí, že veriacich čakajú rôzne úrovne odmien – od sledovania, ako všetko na čom človek pracoval pohltí oheň súdu, až po spolu-vládnutie so samotným Kristom.

Vychádzajúc z princípov v 2. Korintanom 5,9-11 nám John Bevere pripomína, že všetci veriaci sa postavia pred Krista, aby prijali odmenu za to, ako prežili svoj život. Mnohí z nás budú šokovaní, keď sa dozvedia, že väčšinu nášho času sme strávili vecami, ktoré nemajú žiadny vplyv na večnú odmenu.

Ako teda môžeme robiť v živote to, čo je podstatné? V knihe *Ži s perspektívou večnosti* sa naučíte objavovať svoje povolanie a rozmnožovať to, čo vám Boh zveril. Keď získate perspektívu večnosti, budete zároveň zmocnení k tomu, aby ste pracovali na tom, čo pretrvá.

Dostupné na:  [MessengerX.com](https://messengerx.com)

# PRÍBEH MANŽELSTVA



Kedysi dávno... bolo manželstvo navždy. Bola to zmluva, ktorá spájala jedného muža s jednou ženou. Tento ich zväzok robil oboch silnejšími, cnostnejšími a obaja boli vďaka nemu lepšími modelmi toho, kým boli stvorení. Spolu sa mali lepšie, ako keby každý z nich žil osamote. Svadobný obrad bol iba začiatkom. Bol vstupnou bránou k budovaniu stavu – „a žili šťastne, až kým nepomreli.“

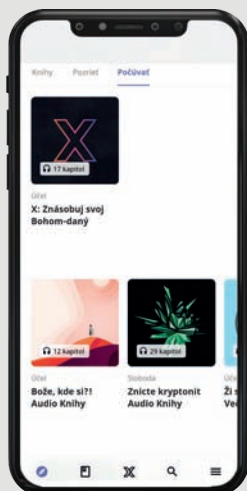
Každé rozhodnutie a čin mal nejakým spôsobom prispievať k budovaniu ich vzájomného zjednoteného života. Manžel a manželka vstupovali do veľkého, neznámeho priestoru – no so spojenými srdcami, rukami a hlasmi, ktoré boli vyjadrením lásky k ich Stvoriteľovi.

Ako sme mohli stratiť spojenie s týmto úžasným ľubostným príbehom? John a Lisa Bevere vás v knihe *Príbeh manželstva* pozývajú k znovuobjaveniu Božieho pôvodného plánu. Už či ste ženatý/vydatá, slobodný/á alebo zasnúbený/á, váš príbeh je súčasťou Jeho príbehu.

Dostupné na:  **MessengerX.com**

# X MessengerX

*Formovanie učeníkov pre kohokoľvek a kdekoľvek*

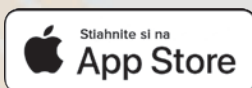
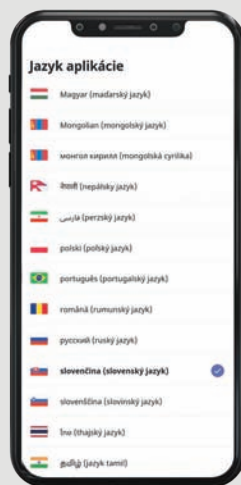


- **dostupné zdarma vo viac ako 120 rozličných jazykoch**
- ako mobilná aplikácia a online
- materiály pre tvoju duchovnú rasti
- možnosť sledovať tvoje napredovanie a aj cestu ako učeníka nášho Pána



Získaj celú zbierku materiálov na budovanie učeníkov z knižnice Messenger, ktorá obsahuje elektronické knihy, audio knihy, krátke filmy, video vyučovania, Biblie a ešte oveľa viac, ktoré budeš môcť sledovať, čítať či počúvať na všetkých твоjich elektronických zariadeniach.

**MessengerX.com**



Dostupné celosvetovo prostredníctvom App Store a Google Play

Autor *John Bevere* vo svojej knihe *Bližšie k Bohu* čitateľa vyzýva k tomu, aby sa neuspokojil so slabým odvarom kresťanstva, ktoré síce o Bohu vie, ale nepozná ho. Stvoriteľ vesmíru nás nepozýva len k tomu, aby sme ho z diaľky uctievali slovami, či obradmi, ale aby sme s ním vstúpili do zmysluplného a dôverného vzťahu a spoznali tak jeho srdce.

**Pravdepodobne to najúžasnejšie zaslúbenie v celej Biblii je...  
prísľub dôverného vzťahu s Pánom**



**JOHN BEVERE** je uznávaný medzinárodný rečník a autor viacerých knižných bestsellerov. S odvahou a vášňou prináša posolstvo nemennej pravdy Božieho slova. Spolu s manželkou Lisou založili organizáciu Messenger International – ide o duchovnú službu, ktorej cieľom je rozvoj nekompromisných nasledovníkov Krista, ktorí menia svet. Keď je John doma v Colorade, môžete ho prichytiť pri tom ako hrá súťažné kartové hry so svojou rodinou alebo ako sa usiluje presvedčiť Lisu, aby si s ním šla zahrať golf.



**SYLOAM**  
WWW.SYLOAM.EU

**M** Messenger  
INTERNATIONAL



**MessengerX**

Voľne stiahnuteľné materiály  
a streamovanie videí nájdete na stránke  
**MessengerX.com**

CHCETE VIAC?  
NASKENUJTE TOTO.



Táto kniha je darom od autora a  
NIE JE URČENÁ NA PREDAJ.